C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Niven_Larry-Valka_s_Kzinty_I.PDB

**PDB Name:** Niven_Larry-Valka_s_Kzinty_I
**Creator ID:** REAd
**PDB Type:** TEXt
**Version:** 0
**Unique ID Seed:** 0
**Creation Date:** 30.7.2006
**Modification Date:** 30.7.2006
**Last Backup Date:** 1.1.1970
**Modification Number:** 0

LARRY NIVEN
VÁLKY S KZINTY

V počátcích mezihvězdných letů narazila neozbrojená pozemská kosmická loď na válečné plavidlo Kzintů, nejagresivnějších válečníků v celém Známém vesmíru. V té době již lidstvo zanechalo válek a vybralo si cestu mírového rozvoje.
Kzintové udělali osudnou chybu a zjistili tím nejhorším možným způsobem, že lidé se rozhodli odmítnout války především proto, že v nich byli příliš úspěšní.
A tak vypukla první válka lidstva s Kzinty.
Nyní, o několik set let později, nastává čas kdy se Kzintové potřebují znovu přesvědčit, že se jim vyplatí ty vypelichané opičáky z planety Země respektovat.
Po vzoru jiných zavedených sci-fi autorů Larry Niven později otevřel svůj propracovaný Známý vesmír dalším zájemcům a vznikla tak série delších povídek, mapujících nejrůznější aspekty tří válek mezi pozemšťany a Kzinty. Každý autor přitom přinesl do Známého vesmíru nové nápady a svůj osobitý přístup.

Úvodem
"Válečníci" nebyla jen první povídka o Kzintech. Byla to vůbec první povídka, kterou jsem zaslal k otištění. Během hodiny matematiky jsem snil za bílého dne, tak jako ostatně často, a najednou jsem si uvědomil, že jsem stvořil ucelený příběh. Takže jsem tomu dal psanou podobu, nakoupil pár časopisů, abych si zjistil adresy vydavatelů, a začal ji nabízet.
Trvalo roky, než ji někdo opravdu koupil. Tou dobou jsem ji už nesčetněkrát přepracoval za použití toho, co jsem se mezitím naučil ve korespondenčních kurzech pro začínající autory. Fred Pohl (v té době editor Galaxy a Worlds of If) ji měl v rukách tak často, že jednoho dne odepsal: "Stále si myslím že může být ještě lepší… ale možná jsi už natolik uondán jejím předěláváním, že ji vezmu tak, jak je…". Takže v podstatě je to i jeho dílo.
Kzintové podle mne v této povídce vycházejí možná poněkud neostře, tedy alespoň pro ty, kteří už je znají i odjinud. Po jejím napsání se totiž v řadě věcí změnili.
Snažil jsem se vyhovět výzvě Johna W. Campbella: "Předveď něco, co dokáže přemýšlet stejně dobře jako člověk, nebo ještě lépe, ale úplně jinak než on." Kzintové postupem času získali mnohem detailnější překreslení, stali se kompaktnější, naopak ztráceli jednotlivé prvky připodobňující je k lidem.
Původně šlo o jednu z nesčetných kočkovitých mimozemských ras v science fiction. Jak jsem se postupně zlepšoval v budování cizího druhu podle zadaných výchozích principů, tělesných, rozumových i duševních, začali se Kzintové měnit v sebe samotné.
A současně se mi pod rukama vyvíjeli i jiným způsobem, zahrnujícím období několika staletí. Války lidí s Kzinty je změnily podstatně víc než lidstvo, protože v bojích zahynuli ti nejméně inteligentnější a nejagresivnější z nich.
Tato kniha byla započata díky náhodnému setkání. Jeli jsme s Marylin na banket spojený s udílením ceny Nebula a na zadním sedadle s námi jel Jim Baen. Marylin řídila a my s Jimem klábosili…
V té době jsem již měl zkušenosti se sdílenými světy. S Jimem jsme editovali povídkové sbírky The Magie May Returm a More Magie, situované do světa Magie goes Away, a sepsané přáteli, které jsme k tomu pobídli. Já sám jsem si také už zahrál "na sousedovic dvorku". A Snowflake Falls byla na základě výzvy Freda Saberhagena situována od jeho světa berserkrů. Napsal jsem také povídku zasazenou do prostředí konce světa Lorda Dunsanyho, stať o tom jak Necronomicon v paperbackovém vydání zaplavil vysokoškolské koleje a esej o Supermanových problémech s plodností.
Nikdy jsem nebyl ve válce nebo v nějaké vojenské organizaci. Ve většině mých fiktivních světů včetně Známého vesmíru docházelo nebo bude docházet k válkám, ale nikdy nebudou stát v centru popisovaného děje. Nemám s tím zkušenosti. Představuje to několik staletí Známého vesmíru, které jsou pro mne zahaleny v temnotách.
V okamžiku, kdy jsme zaparkovali, jsem již byl s Jimem dohodnutý na tom, že otevřu období válek lidstva s Kzinty dalším autorům s tím, že každý kdo by přicházel v úvahu, abychom jej přizvali k hrátkám v mém světě, musí už mít za sebou vytvořeni světa vlastního.
Bude vůbec někdo ochoten přijmout takovou nabídku? Trochu jsem se také obával, že by vetřelci mohli poněkud

zaneřádit hřiště v případě, že by porušili některé z mých základních výchozích předpokladů…
Nicméně jsem měl chuť přečíst si další povídky odehrávající se ve Známém vesmíru - a sám jsem žádnou už léta nenapsal.
Pro sérii Warlock I jsem kdysi napsal jakousi "bibli", seznam předpokladů, dostupných postav, prostředí, několik možných dějových linií. Co se týče Válek s Kzinty, takováto "bible" už byla sepsána Johnem Hewittem pro RPG Prstencový svět firmy Chaosium. Se svolením autora i firmy jsem si odpovídající pasáže vypůjčil.
Rozhodně jsem nečekal to, co z toho vznikne.
Měl jsem přispět jednou dějovou koncepcí a jednou kompletní povídkou. To je nepodstatné. Poul a Dean každý přispěli novelou o 40 000 slovech a teď ještě prohlašují něco o pokračováních!
Vypadá to, jako by prostě nebylo možné napsat z prostředí Známého vesmíru krátkou povídku.
Jsem nejspíš příjemně zaskočen. A v každém případě se mi splnilo to přání. Tyhle povídky se čtou jako opravdu dobrý Poul Anderson, dobrý Dean Ing a dobrý Niven, a přitom Niven je opravdu nenapsal.

## VÁLEČNÍCI

Larry Niven

"Jsem si jistý, že už o nás vědí, pane," trval na svém důstojník pro mimozemské technologie. "Vidíte ten prstenec, pane?"
Stříbřitý obraz nepřátelské lodi vyplňoval takřka celou obrazovku. Měla tvar silného, mohutného prstence, ovinutého kolem válcovité osy, jako propisovačka vznášející se uprostřed platinového náramku. Ze zašpičatělého konce válce vyčnívalo jakési ocasní zařízení. Podél osy byla rozeseta ostře řezaná písmena, zcela odlišná od tečko-čárkovitého písma Kzintů.
"Samozřejmě," potvrdil kapitán.
"Když jsme je poprvé zachytili, rotoval. Zastavil se v okamžiku, kdy jsme se přiblížili na dvěstě tisíc mil, a od té doby se nepohnul."
Kapitán pomalu, uvážlivě švihl ocasem, podobným růžovému biči, sem a tam. "Znepokojivé," prohlásil. "Pokud vědí, že jsme zde, proč se nepokusili uniknout? Jsou si snad tak jistí, že nás mohou zničit?" Prudce se otočil k technologickému důstojníkovi. "Nebo snad máme utíkat my?"
"Ne, pane! Nevím, proč zde zůstávají, ale nemohou mít nic co by opravňovalo takovou sebedůvěru. Je to jedna z nejprimitivnějších kosmických lodí, jakou jsem kdy viděl." Zatímco mluvil, ukazoval drápem po obrazovce jako ukazovátkem.
"Vnější plášť je ze slitiny železa. Rotující prstenec je určen k nahrazení gravitace pomocí odstředivé síly. Takže neznají gravitační polarizér. Nejspíš používají reaktivní pohon."
Kapitánovy kočičí uši se vztyčily. "Vždyť jsme světelné roky od nejbližší hvězdné soustavy!"
"Musejí disponovat podstatně dokonalejším reaktivním motorem než jaký jsme kdy vymysleli my. My už jsme měli gravitační polarizér, takže jsme něco takového již nepotřebovali."
Na velkém ovládacím pultu zabzučela kontrolka. "Vstupte," prohlásil kapitán.
Zbraňový důstojník proběhl vstupním otvorem a postavil se do pozoru. "Pane, všechny zbraně jsou zaměřeny na nepřítele."
"Dobrá." Kapitán se od něj odvrátil zpět k technologickému důstojníkovi. "Do jaké míry jste si jistý, že pro nás nepředstavují hrozbu?"
Dotázaný obnažil ostré špičáky. "Netuším jak by mohli, pane."
"V pořádku. Zbrojaři - všechny naše zbraně budou připraveny ihned zahájit palbu, ale nestřílejte bez mého rozkazu. Utrhnu uši každému, kdo tu loď zničí bez přímého příkazu. Chci ji získat nepoškozenou."
"Rozkaz, pane."
"Kde je ten telepat?"
"Už je na cestě, pane. Spal."
"Pořád jen spí. Vyřiďte mu ať mrskne ocasem."
Zbrojní důstojník zasalutoval, obrátil se a zmizel v uzávěru určeném pro odchod z kabiny.
"Kapitáne?"
Zbraňový důstojník stál u obrazovky, na které se nyní zobrazovalo oválné zakončení cizí lodi. Ukázal na zrcadlově vyleštěný konec válcovité osy. "Vypadá to, jako by tento konec byl navržen jako emitor světla. Možná je to fotonový pohon, pane."
Kapitán chvíli uvažoval. "Mohlo by to být zařízení k předávání zpráv?"
"Urrrr… ano, pane."
"Tak nečiňte předčasné závěry."
Vchodem do řídící kabiny vpadl dovnitř telepat a postavil se do přehnaného pozoru. "Hlásím se podle rozkazu, pane."
"Nesignalizoval jste o povolení ke vstupu."
"Omlouvám se, pane." Svítící obrazovka upoutala jeho pozornost a telepat se naklonil, aby měl na ni lepší výhled, přičemž zcela zapomněl, že má stát v pozoru. Zbraňový důstojník zamžoural a zatoužil být někde jinde.
Telepatovy oči měly na okrajích fialový odstín, jeho růžový ocas visel schlíple a on sám jako obvykle vypadal, že usne ve stoje. Srst měl na boku od spánku zválenou; ani se nenamáhal si ji vykartáčovat. Výsledný dojem měl k ideálu

Hrdiny tak daleko, jak jen se může příslušník Kzintího druhu vůbec dostat. Bylo k neuvěření, že ho kapitán dosud nezabil.
Samozřejmě, že by něco takového kapitán nikdy neudělal. Telepaté jsou příliš vzácní, příliš cenní a - zcela logicky - příliš emociálně labilní. Kapitán se v přítomnosti telepata vždy ovládal. V takovém případě to byl ale právě pokaždé náhodný nevinný přihlížející, kdo v nestřeženém okamžiku riskoval ztrátu hodnosti či dokonce uší.
"Toto je nepřátelská loď, kterou jsme zachytili," oznámil kapitán. "Chci se o nich dozvědět jakékoli informace. Můžeš pro nás prozkoumat jejich mysl?"
"Ano, pane." V telepatově hlase se nedala přehlédnout nechuť, měl ale dostatek rozumu na to, aby kapitánovi vyhověl.
Odstoupil od obrazovky a zabořil se do sedadla. Uši pomalu stáhl do zmuchlaných kornoutů, zorničky se mu rozšířily a jeho krysovitý ocas úplně povadl. Začal se v něm probouzet jedenáctý smysl. Zachytil kapitánovy myšlenky: "…slizký zbabělý výtrus sthondata…" a freneticky je vytěsnil. Nesnášel kapitánovu mysl. Nacházel další mysli na palubě a jednu po druhé je izoloval a odstiňoval. Až tam žádná nezůstala. Jen bezvědomí a chaos.
Chaos ale nebyl prázdný. Cosi v něm produkovalo cizí a znepokojivé myšlenky.
Telepat se přinutil jim naslouchat.

Steve Weaver se ochable vznášel poblíž zdi radistovy kabiny. Byl to rozložitý, modrooký blondýn, kterého bylo možné často zastihnout právě v takovémto stavu - uvolněného, ale bez jediného pohybu, jako by snad měl spoustu důvodů snad ani nemrkat. Z cigarety v jeho levé ruce se přes kabinu táhl tenký proužek dýmu, který se ztrácel ve ventilačním otvoru.
"Tak to je všechno," prohlásila unaveně Ann Harrisonova. Přepnula čtyři spínače na panelu vysílačky. Při každém cvaknutí zhasla jedna z kontrolek.
"Takže se s nimi spojit nedokážeš?"
"Přesně tak. Pomalu bych se vsadila, že nemají vysílačku." Ann vyklouzla ze sítě a protáhla se jako nějaká pěticípá hvězdice. "Nechala jsem zapnutý příjem, stejně tak i hlasitost, pokud by se nám třeba ozvali někdy později. Herdek, tohle jsem potřebovala!" Prudce se schoulila do klubíčka. Strávila přikovaná ke komunikačnímu pultu víc než hodinu. Mohla být považována za Stevovo dvojče; skoro stejně vysoká, stejný odstín vlasů a očí, a pod její vybledlou modrou kombinézou se rýsovaly ploché svaly, svědčící o neustálém cvičení.
Steve sporým pohybem prstů típl cigaretu o ventilační otvor. "O.K. Co tam maj?"
Ann se zatvářila nešťastně. "To nevím."
"Ber to jako hlavolam. Nemají vysílačku. Jak spolu komunikují? Jak si můžeme ověřit naše dohady? Tedy za předpokladu, že se nás pokoušejí kontaktovat, samozřejmě."
"Jasně, samozřejmě."
"Popřemýšlej o tom, Ann. A ať o tom přemýšlí i Jim." Jim Davis byl daný rok jejím manželem a jinak i lodní doktor. "Ty seš ta pravá, co by na to mohla nejspíš přijít. Chceš cigaretu?"
"Díky."
Steve jí poslal přes kabinu balíček svého cigaretového přídělu. "Tak si pár vem. Musím už vypadnout."
Poněkud vyrabovaný balíček se mu vrátil. "Ještě jednou dík."
"A dej mi vědět, pokud by se cokoli stalo, ano? Nebo kdyby tě cokoli napadlo."
"Jasně. A neboj, Steve, určitě se něco vyvrbí. Nejspíš se o to snažej stejně jako my."
Každá část obytné části prstence ústila do úzké, zahnuté haly, stáčející se kolem celého předního okraje. Steve se protáhl do haly, přikrčil se a odrazil. Odsud už to bylo snadné. Podlaha mu vyběhla vstříc a Steve se vydal dolů halou skoky podobnými tempům žabáka ve vodě. Ze všech dvanácti mužů a žen na palubě Andělské tužky mu to šlo nejlépe; ostatně byl Asteroiďan, zatímco ostatní jen na Zemi narození blátošlapi.
Ann nejspíš na nic nepřijde, přemítal. Ne proto že by nebyla dost inteligentní - prostě jí chyběla zvídavost, čistá touha hledat možná řešení. Snad jen on a Jim Davis -
Pohyboval se příliš rychle a myšlenkami byl mimo. Málem se srazil se Sue Bhangovou, která se objevila pod zaobleným stropem.
Podařilo se jim zbrzdit o zeď. "Nazdar, skokane," pozdravila Sue.
"Nazdar Sue. Kampak?"
"K vysílačce. A ty?"
"Napadlo mě znovu prověřit pohonné systémy. Ne že bychom snad měli zapínat pohon, ale jistota je jistota."
"Seš nervózní, když nemáš do čeho píchnout, co?" naklonila hlavu na stranu, jak bylo jejím zvykem vždy, když kladla otázku. "Steve, kdy nás znova roztočíte? Nemůžu si přivyknout na beztíži."
Jenže vypadáš, jako by ses s beztíží narodila, napadlo Steva. Její drobná, vytáhlá postava byla přímo předurčena k letu a gravitace se zdála být bez nároku na to ji spoutávat. "Jakmile si budu jistý, že nebude potřeba zapnout pohon. Do té doby prostě zůstaneme v pohotovosti. Ostatně pořád čekám, až si zase vezmeš sukni."
"Tak na to zapomeň," prohlásila potutelně. "Já se převlékat nebudu a loď nikam neletí. Abel prohlásil, že ta druhá loď dělala 200 g když s náma srovnávala kurz. Kolik udělá Andělská tužka?"
Steva to zaskočilo. "Jen 1,5 g. Sakra, a já uvažoval o tom je honit! No, tak snad aspoň budeme my tím kdo zahájí komunikaci. Mimochodem - jdu právě od vysílačky. Ann není schopna cokoli zachytit."
"Tak to je špatný."
"Budeme muset čekat."
"Steve, ty jsi pořád tak nedočkavý. Copak vy Asteroiďani musíte všechno dělat v poklusu? Pojď sem." Vsunula ruku

do úchytu a přitáhla Steva k jednomu z tlustostěnných oken, lemujících přední část haly. "Tak támhle jsou," prohlásila, ukazujíc.
Hvězda před nimi byla jak větší, tak matnější než ostatní okolo. Mezi body, zářícími intenzitou obloukové lampy s modrobílým odleskem Dopplerova efektu, se mimozemská loď vznášela jako temně rudý disk.
"Prohlíd jsem si ji dalekohledem," prohlásil Steve. "Po celém povrchu má výstupky a různý vybouleniny. A na jedný straně má kruh ze zelených teček a čárek. Vypadá to na písmena."
"Jak dlouho jsme čekali na tohle setkání? Pět set tisíc let? No, tak tady jsou. Uvolni se. Neutečou nám." Sue upírala pohled jen na ten matně rudý kotouč a lesklé dlouhé vlasy jí kolem hlavy poletovaly jako aura. "Naši první mimozemšťané. Jak asi vypadají?"
"Můžeme jen hádat. Musí být opravdu statní, když vydrží takové přetížení, teda pokud nemají nějaký akcelerační štít, ale evidentně jim nevadí ani beztíže. Ta loď není projektovaná, aby rotovala." Schválně se díval jinam, do hvězd; jeho rozložitá postava zůstávala bez pohybu, se zachmuřeným výrazem. "Sue, mně se to nelíbí," prohlásil najednou.
"Copak?"
"Co když jsou agresivní?"
"Agresivní?" Jako by to nezvyklé slovo v ústech ochutnávala, než se rozhodla, že to není nic pro ni.
"Když to tak vezmeš - nic o nich nevíme. Co když chtějí bojovat? My by-"
Překvapením vyjekla. Steve se otřásl děsem čišícím z její tváře. "Co - Co tě to napadlo?"
"Promiň že jsem tě vyděsil, Sue."
"Oh, o to nejde, ale proč? To jsi - psst."
Na chodbě se objevil Jim Davis. Andělská tužka opustila Zemi v době, kdy mu bylo dvacet sedm; nyní z něj byl trošku tělnatější osmatřicátník, nejstarší člen posádky, přátelský chlapík s abnormálně dlouhými, jemnými prsty, stejnými, jako měl jeho dědeček, světově proslulý chirurg. Jenže teď už operace běžně prováděl autodoc a tak už tento druh aktivity pro něj představoval pouhou osobní zálibu. Prošel kolem nich v magnetických přezůvkách, a jak poskakoval po zmagnetizovaných plátech podlahy, vypadal jako nějaký komediant. "Nazdar, lidi," pozdravil.
"Ahoj Jime." V hlase Sue znělo napětí. Vyčkala, dokud nezmizel z dohledu, a teprve pak pokračovala.
"Tam v pásech - pral ses tam někdy?" zeptala se šeptem. Ne že by se zdála něčemu takovému věřit, evidentně to ale byla ta nejhorší věc, která jí byla schopná napadnout.
"Ne," odmítl důrazně Steve. Vzápětí váhavě dodal: "Občas k tomu ale dochází."
Obratem se jí to pokusil vysvětlit.
"Problém spočívá v tom, že všichni lékaři, včetně psychiatrů, jsou na velkých základnách jako je Ceres. Jedině tak mohou k něčemu být - musí být tam, kde se k nim horníci snadno dostanou. Jenomže všechno co je nebezpečný je naopak tam venku na asteroidech."
"Pamatuješ, jednou sis všimla, že nemám ve zvyku nějak moc gestikulovat. To platí pro všechny Asteroiďany. Je to tím, že když budeš na malý hornický lodi moc mávat rukama, můžeš do něčeho vrazit. Třeba do spínače vzduchový výpustě."
"No, občas je to opravdu neuvěřitelný. Klidně jsi bez pohnutí celý minuty."
"Na asteroidech vždycky panuje napětí. Občas je toho nebezpečí a nudy a frustrace na horníky moc. Jsou nacpaný na příliš malým prostoru a kolem nich je naopak prostoru příliš moc. No a stane se, že se nedostanou včas k psychiatrovi. Takže to končí rvačkou v baru. Jednou jsem takovou rvačku viděl. Ten chlápek používal pěsti jako nějaký kladiva."
Steve se zdál ponořený do vzpomínek, a pak se znovu obrátil k Sue. Ta měla bledý a nezdravý výraz, asi jako čerstvě praktikující zdravotní sestra, která se setkala se svým prvním opravdu těžkým případem. Začal rudnout. "Promiň," vyhrkl provinčně.
Chtělo se jí před tím utéct; byla zaskočená stejně jako on. Nicméně prohlásila, a myslela to vážně: "To už je jedno. Takže si myslíš, že ti tam v té cizí lodi by mohli chtít - uh - válčit?"
Přikývl.
"Chodil jsi na kurzy pozemské historie?"
Trpce se pousmál. "Ne. Nekvalifikoval jsem se na ně. Občas jsem uvažoval, kolik lidí se na ně dostane."
"Asi tak každý dvanáctý."
"To není zrovna moc."
"Obecně platí že lidé mají dost problém vyrovnat se tím, jak žili jejich předci. Nejpíš víš, že před nějakými takovými třemi sty lety ještě existovaly války, ale máš vůbec představu, co to válka přesně je? Dokážeš si ji v mysli vizualizovat? Dokážeš si představit bodový fúzní reaktor záměrně přivedený k explozi uprostřed města? Víš, co to byl takový koncentrační tábor? Nebo bojové akce omezeného rozsahu? Nejspíš si myslíš, že vraždy zmizely spolu s válkami. No, není to tak. K poslední vraždě došlo někdy v jednadvacátým a něco, není to ani stošedesát let."
"Kdokoli tvrdí, že člověk se ve své podstatě nemůže změnit, je mimo. Musel by nejdřív dokázat definovat v čem ta podstata spočívá - a to nedokáže. Tři věci nás přivedly k současné mírumilovné civilizaci, a všechno to byly technologické změny." Její hlas získal suchý, neosobní tón přednášejícího na výukovém pásku. "Ta první byl rozvoj psychologie za její alchymistické stadium. Další bylo plné využití půdy k produkci potravin. A třetí Zákon o omezeni porodnosti a každoroční antikoncepční očkování. To nám zajistilo potřebný životni prostor. Možná s tím má navíc souvislost i existence mimozemských kolonií a dobývání rud v pásmu asteroidů - poskytly nám výzvu, kterou bylo nutnou překonávat; o tomhle se historici ještě stále dohadují.
"Takže tady je ten delikátní bod, na který se snažím poukázat." Sue zaťukala prstem na okno. "Podívej se na tu kosmickou loď. Disponuje takovou silou, že vyvine rychlost našich kurýrních raket, a dostatkem paliva, aby dosáhla naší rychlosti 0.8 světelné - je to tak?"

"Souhlas."
"- a ještě má rezervu, aby dokázala manévrovat. Je to loď lepší než ta naše. Pokud tedy měli dost času vyvinout takovouto loď, tak měli současně dostatek času vyvinout vlastní obdobu naší psychiatrie, moderní produkce potravin, antikoncepce, ekonomické teorie, prostě všeho, co potřebují k odstranění válek. Mám pravdu?"
Steve se nemohl neusmát při pohledu na její zápal. "Jistě, Sue, svým způsobem pravdu máš. Jenže ten mládenec v baru pocházel z naší vlastní kultury, a byl agresivní až až. Pokud nejsme schopni pochopit jeho, jakou máme šanci při pokusech odvodit duševní pochody u někoho, u koho se můžeme dokonce i o biologii jen dohadovat?"
"Jsou rozumní. Používají nástroje."
"Jistě."
"Jestli tě Jim takhle uslyší mluvit, skončíš u psychiatra."
"To je fakt nejlepší argument, který jsi tu zatím nadhodila," zakřenil se Steve. Najednou ucítil, jak se napjala, a obličejem jí proběhla vlna bolesti. Ve stejném okamžiku udeřila ta bolest i do něj, opravdu krušný nával bolehlavu, jako kdyby se mozek snažil proskočit z lebky ven.

"Mám je, pane," pronesl telepat zmámeně. "Můžete se ptát." Kapitán na nic nečekal, věděl, že telepat v tomto stavu nemůže zůstat příliš dlouho. "Jakým způsobem jej jejich loď poháněná?"
"Pohon je založen na tlaku světelného paprsku, pocházejícího z vodíkové fůze. Používají elektomagnetický lapač k zachycení vodíku, rozptýleného v kosmu, jako paliva."
"Chytré… Mohou nám uletět?"
"Ne. Motor běží naprázdno, jsou připraveni jej spustit, ale k ničemu by jim to nebylo. Je směšně slabý."
"Jaké mají zbraně?"
Telepat zůstal delší dobu zticha a ostatní trpělivě čekali na odpověď. Řídící místností se sice ozývaly zvuky, ale byly to zvuky jaké se ucho naučí ignorovat: šum cirkulujícího vzduchu, tlumené mručivé hlasy ze spodních pater, nezvyklý lomoz podobný trhající se látce, jenž sem doléhal od gravitačních motorů.
"Vůbec žádné, pane." Telepatův hlas se pomalu zjasňoval; hypnotické uvolnění narušil svalový tik. Trhl sebou jako by jej tlačila nějaká noční můra.
"Na palubě lidí není žádná zbraň, dokonce ani nůž nebo hůl. Počkat, mají tam kuchyňské nože. Ale to je jediný způsob, jakým je dokáží používat. Nebojují."
"Oni nebojuji?"
"Ne, pane. A stejně tak očekávají, že ani my ne. Něco takového napadlo tři z nich, a jeden každý tuto myšlenku zapudil."
"Ale proč?" zeptal se kapitán, přestože věděl, že otázka postrádá smysl, nicméně se neudržel.
"Nevím, pane, Možná nějaké vědecké, nebo náboženské důvody. Nerozumím tomu," telepat se začal třást, "vůbec tomu nerozumím."
Což musí být dost krušné, přemítal kapitán. Zcela cizí představy… "Co právě dělají?"
"Čekají že se s nimi pokusíme komunikovat. Zkoušeli se s námi spojit, a domnívají se že stejně tak se o to pokoušíme i my."
"Ale proč? - to už je jedno, na tom nezáleží. Mohou být usmrceni teplem?"
"Ano, pane."
"Přeruš kontakt."
Telepat prudce zatřásl hlavou. Vypadal jako by vypadl z pračky. Kapitán se dotkl spínače a nařídil: "Zbrojní důstojník!"
"Zde."
"Použijte na nepřátelskou loď induktory."
"Ale, pane… Ty jsou pomalé! Co když nepřátelská loď zaútočí?"
"Nediskutuj se mnou, ty -" Kapitán ze sebe s prskáním vychrlil procítěný monolog na téma ctnosti zvané bezpodmínečná poslušnost. Když končil, na obrazovce už byl zase důstojník pro cizí technologie a telepat se odebral ke spánku.
Kapitán šťastně zapředl, v mysli nevyslovené přání, aby mu vše vždy vycházelo takto snadno.
Jakmile bude posádka teplem zahubena, zmocní se lodi. Samotným prozkoumáním systémů podpory života v lodi se dozví vše, co potřebuje, o jejich planetě. Cestu k ní najde sledováním dráhy, kterou sem loď přiletěla. Nejspíš dokonce ani neprovedli žádné klamné manévry!
Pokud pocházejí z planety podobné Kzinu, bude planeta proměněna v planetu Kzintů. A on, jako Vůdce dobyvatelů, bude mít k dispozici až do konce života jedno procento všeho jejího bohatství! Budoucnost bezpochyby vyhlížela skvěle. Už jej nebudou oslovovat profesním názvem, získá si jméno…
"Odvozená informace," oznámil technologický důstojník. "Loď před zastavením rotace vytvářela přitažlivost 1.264 g."
"Trošku větší," přemítal kapitán. "Možná bude mít i trochu moc vzduchu, ale bude lehké ji kziniformovat. Technologický, nalézáme často vskutku bizardní životní formy. Pamatuješ na Chunqueny?"
"Obě jejich pohlaví byla inteligentní. Neustále spolu bojovali."
"A co to směšné náboženství na Altairu jedna? Co si mysleli, že dokáží cestovat v čase…"
"No ano. Když přistála naše pěchota, nikdo už tam nebyl."
"Nejspíš všichni spáchali sebevraždu pomocí dezintegrátoru. Ale proč? Věděli přeci, že tam chceme jen otroky. A dodnes jsem nepřišel na trik, kam schovali ty dezintegrátory, když už bylo po všem."
"Některé bytosti," prohlásil technologický, "se nezastaví před ničím, pokud jde o záležitosti jejich víry."

Jedenáct let za Plutem a osm před svým plánovaným cílem, se čtvrtá kolonizační loď směřující na We Made It vznášela mezi hvězdami. Hvězdy před přídí zářily zeleno a modrobíle, planoucí body na pozadí prvotní černi. Ty za lodí byly neostrá, hasnoucí rudofialová světélka, a po stranách byla jejich konstelace prapodivně zploštělá, jako by zde vesmír byl kratší než by měl být.
Již nějaký čas Jim Davis nevěděl kam dřív skočit. Každý, včetně jeho samotného, trpěl bodavou, oslepující bolestí hlavy. Jednomu každému z pacientů vydal dr. Davis malou růžovou pilulku z dávkovače mohutného autodocu, který zakrýval celou zadní stěnu jídelny. Postávali teď za dveřmi a čekali až pilulka začne působit, jako nějaké davové shromáždění nacpané do úzké chodby, a někoho napadlo, že by možná nebyl špatný nápad přemístit se do společenské místnosti, což také vzápětí učinili.
Byl to nezvykle tichý dav. Nikomu se evidentně nechtělo mluvit, alespoň dokud nepřestane ta bolest hlavy. Plastický koberec na podlaze utlumil dokonce i šoupání podrážek magnetických sandálů.
Steve před sebou zahlédl Jima Davise. "Hej, doktore," tlumeně zavolal. "Jak dlouho bude trvat, než ta bolest zmizí?"
"Ta moje je už pryč. Ty sis vzal pilulku krátce po mně, ne?"
"Tak nějak. Díky, doktore."
Obecně tihle lidé bolest nesnášeli zrovna nejlépe. Nebyli na to nijak zvyklí.
Když se takřka jednolitý houf přesunul do společenské místnosti, rozproudila se vzápětí tlumená konverzace. Lidé se usazovali v křeslech s pomocí samolepicích plastických pásků, našitých na kombinézách, další volně postávali nebo se prostě vznášeli poblíž zdí. Společenská místnost byla dostatečně velká na to, aby se v ní všichni cítili pohodlně.
Steve se zmítal někde u stropu ve snaze natáhnout si sandály. "Doufám, že to nebudou zkoušet znova," zaslechl Sue. "Bolí to."
"Zkoušet co?" Ten hlas nepoznával, snad i proto, že naslouchal jen na půl ucha.
"Ať to bylo cokoli. Nejspíš telepatie."
"Ne. Nevěřím na telepatii. Nemohly to být ultrazvukové vibrace ve stěnách?"
Stevemu se konečně podařilo nazout si sandály, ale nechal magnetické podrážky vypnuté.
"…studený pivko. Je ti jasný, že už se nikdy nenapijem piva?" To byl hlas Jima Davise.
"Chybí mi vodní lyžování." Hlas Anne Harrisonové zněl zasněně. "Ten pocit síly, která tě tlačí proti vlnám, voda jak vibruje pod nohama, slunce…"
Steve se odrazil od stěny směrem k nim. "Víš, že takovýhle řeči jsou tu tabu."
"Na to už je pozdě," namítl zvesela Jim. "Teda leda že bys dal přednost klábosení o mimozemšťanech, jako všichni ostatní. Já osobně bych radši změnil námět. Hele, co po odletu ze Země postrádáš nejvíc?"
"Snad jen to, že jsem tam nepobyl dost dlouho na to, abych si ji celou prohlédl."
"Oh, jasně." Jim si najednou uvědomil, že drží v ruce baňku s pitím, napil se a pohostinně ji podal Stevemu.
"Tohle čekání mě znervózňuje," poznamenal Steve. "Co asi zkusí příště? Klepat nám s lodí v rytmu morseovky?"
Jim se usmál. "Možná nebudou zkoušet nic. Třeba to vzdaj a odletěj."
"Oh, to doufám ne!" vyhrkla Anna.
"Moc by ti to vadilo?"
Steve se zarazil. Co má Jim na mysli?
"Ale samozřejmě!" protestovala Anna. "Musíme přeci zjistit co jsou vlastně zač! A pomysli na to, co všechno se od nich můžeme naučit, Jime!"
Jakmile konverzace začne příliš gradovat, je nejlepší změnit námět hovoru. "Hele," řekl Steve, "náhodou jsem si všiml, když jsem se odrážel, že je stěna nějaká teplejší. Může to něco znamenat?"
"To je divný, měla by v každém případě být studená, když už," prohlásil Jim. "Tam za ní není nic než kosmický prostor. Teda vyjma -" Přes tvář mu přelétl vskutku spekulativní výraz. Zvedl nohu a dotkl se rukou magnetických podrážek.
"Aááááiii! Jime! Jime!"
Steve se pokusil zprudka otočit, což se mu samozřejmě nepodařilo. To je Sue! Zapnul sandály, dopadl na zem, a vyběhl na pomoc.
Sue byla obklopena vyděšenými lidmi. Udělali místo, aby se k ní dostal Jim Davis, který se ji pokusil vyvést z místnosti, l on vypadal zděšeně. Sue křičela a zmítala se, jako by jej vůbec nevnímala.
Steve se k nim protlačil. "Všechno kovové se zahřívá," křičel Davis. "Musíme jí vytáhnout naslouchátko."
"Ošetřovnu!" vykřikla Sue.
Čtyřem mužům se podařilo Sue odnést na ošetřovnu. Když se tam dostali, stále ještě křičela a slabě se zmítala, ale Jim už tam na ně čekal s uspávacím sprejem. Hned jej použil a Sue se propadla do spánku.
Všichni čtyři nedočkavě sledovali Jima při práci. Autodoc by potřeboval příliš mnoho cenného času k diagnóze, takže Jim se pustil do operace ručně. Dokázal to poměrně rychle, protože drobný přístroj byl naštěstí uchycen nehluboko pod pokožkou těsně za uchem. Nicméně než skončil, musel jej skalpel v prstech pěkně pálit a Steve cítil rostoucí teplotu i přes podrážky svých sandálů.
Uvědomují si ti mimozemšťané, co dělají?
A záleží na tom? Tato loď je napadena. Jeho loď.
Steve vyklouzl do chodby a utíkal do řídící místnosti. Jak běžel na magnetických podrážkách, vypadal jako vyplašený tučňák, ale pohyboval se rychle. Uvědomoval si, že možná dělá osudovou chybu - co když se mimozemšťané prostě jen zoufale snaží nějak spojit s Andělskou tužkou? Nikdy se to možná nedozví - musí je zastavit dřív, než budou všichni uvařeni…
Sandály na nohou ho pálily. Díky té bolesti pokulhával, ale jinak ji ignoroval. Vzduch v ústech i hrdle ho pálil, dokonce

i zuby byly rozpálené.
Při otevírání vchodu do řídící místnosti si musel obalit kolem dlaní košili. Bolest na chodidlech již byla nesnesitelná; strhl si sandály a k řídícímu pultu doplul vzduchem. Tu košili si musel nechat obalenou kolem dlaní, aby mohl pracovat s ovládacími prvky. Otočením bílého knoflíku přepnul pohon na plný výkon a vklouzl do pilotní sedačky ještě dříve, než začal světelný tlak motorů narůstat.
Zapnul zadní teleskop, mířící směrem ke slunečnímu systému, protože pohon bylo možné používat i jako komunikační zařízení na velké vzdálenosti. Nastavil jej na krátké ohnisko a začal otáčet loď.

Nepřátelská loď v infračerveném pásmu jasně zářila.
"Potrvá ještě nějakou dobu, než se sekce s posádkou zahřeje," hlásil technologický důstojník. "Budou tam mít systém pro řízení teploty."
"To je v pořádku. Jakmile se budete domnívat, že jsou všichni mrtví, vzbuďte telepata ať to ověří." Kapitán nevzrušeně pokračoval v kartáčování své srsti, aby si ukrátil čas. "Kdyby nebyli tak totálně bezmocní, samozřejmě bych tuto pomalou metodu nepoužil. Prostě bych nejdřív odřízl ten prstenec od pohonné části. Možná jsem to měl udělat i tak - bylo by to bezpečnější."
Důstojník pro mimozemské technologie zjevně toužil získat veškeré zásluhy, které mohl. "Pane, jednoduše nemohou mít žádné větší zbraně. Není tam na ně místo. U jejich reaktivního pohonu zaberou motor a palivové nádrže většinu prostoru, který je na lodi k dispozici."
Druhá loď se začala otáčet špicí směrem od svých mučitelů. Konec, kde ústil motor, začínal rudě žhnout.
"Pokoušejí se odletět," konstatoval kapitán, jak se rudě žhnoucí konec natáčel jejich směrem. "Jsi si jistý, že se jim to nemůže podařit?"
"Ano, pane. Ten světelný pohon je jim k ničemu."
Kapitán zamyšleně zapředl. "Co se stane, pokud to světlo dopadne na naši loď?"
"Pouze prudké světlo a nic víc, myslím. Čočka motoru je plochá, protože vysílá velmi široký paprsek. Potřebovali by parabolické zrcadlo, aby s tím byli nebezpeční. Leda že by…" jeho uši se prudce napřímily.
"Leda že by co?" kapitánův hlas zněl měkce, ale důrazně.
"Laser. Ale to bude v pořádku, pane. Nemají přece žádné zbraně."
Kapitán skočil k ovládacímu panelu. "Blbče!" vyprskl. "Nerozeznají zbraně od sthondatí krve. Zbrojní důstojník! Jak mohl telepat zjistit něco, co si oni sami neuvědomovali? ZBROJNÍ DŮSTOJNÍK!"
"Zde, pane!"
"Spal-"
Řídící kabinou probleskло nesnesitelné světlo. Kapitán se proměnil v plameny a poté vylétl ven, jak se rozžhavenou trhlinou v kopuli začal vzduch tlačit do kosmu.

Steve ležel na zádech. Loď se opět otáčela a tlačila tak jeho tělo k tomu, co mohl označit za svůj kavalec.
Otevřel oči.
Jim Davis přešel místností a zastavil se nad ním. "Už jsi vzhůru?"
Steve se prudce posadil, oči rozšířené.
"Klídek." Jimův pohled vyjadřoval starostlivost.
Steve zamrkal. "Co se stalo?" zeptal se a zjistil, že chraptí.
Jim se posadil do jedné z židlí. "To mi vysvětli ty. Byli jsme na cestě do řídící místnosti, když se loď začala pohybovat. Proč jsi nevyslal výzvu k upoutání se? Vypnul jsi motor v okamžiku, kdy se Ann konečně dostala ke dveřím. A pak jsi omdlel."
"Co ta druhá loď?" Steve se marně pokusil potlačit naléhavé rozechvění hlasu.
"Pár našich tam právě je, zkoumají ten vrak." Steve cítil, že se mu zastavuje srdce. "Obávám se, že jsem od počátku tu mimozemskou loď pokládal za nebezpečnou. Jsem víc fyzik než doktor a kvalifikoval jsem se na historické lekce, takže nejspíš toho vím o lidské nátuře víc než by bylo zdravo. Příliš mnoho na to, abych si myslel, že bytosti ovládající kosmické lety musí být automaticky mírumilovné. Snažil jsem se vycházet z toho, že budou, ale není tomu tak. Mají tam věci, o nichž by se žádný sám sebe si vážící člověk neodvážil ani snít ve svých nočních můrách.
Raketové protizemní střely, fúzní bomby, lasery, ten indukční projektor, který na nás použili. A antirakety. Víš, co to znamená? Mají protivníky, kteří jsou stejní jako oni, Steve. A nemusí být daleko."
"Takže jsem je zabil." Pokoj se kolem něj roztočil, ale hlas měl jako zázrakem pevný.
"Zachránil jsi loď."
"Byla to nehoda. Snažil jsem se nás odsud dostat."
"Ne, nesnažil." Davisova obviňující slova byla pronesena se stejnou samozřejmostí, jako by popisoval chemické složení moči. "Ta loď byla na šest set kilometrů od nás. Nemohl jsi ji zasáhnout, aniž bys k tomu použil teleskop. Ostatně věděl jsi, co děláš, protože jsi motor vypnul hned, jakmile jsi propálil díru do jejich trupu."
Stevovo zádové svalstvo nadále odmítlo udržet jej vzpřímeného. Převrátil se zpátky do horizontální polohy. "Tak dobrá, takže ty to víš," promluvil do stropu. "A co ostatní?"
"Pochybuji. Myšlenka na zabití, třebaže v sebeobraně, je příliš vzdálená jejich představivosti. Možná Sue něco tuší."
"Oouu."
"Pokud ano, snáší to statečně," dodal vzápětí Davis. "Rozhodně líp, než to přijmou ostatní, až zjistí, že kolem nás je vesmír plný válečníků. Tímhle končí svět, jak jsme jej znali, Steve."
"Cože?"

"Možná jsem příliš teatrální. Ale je to tak. Tři sta let života v míru pro každého. Budou tomu říkat Zlatý věk. Žádné hladovění, žádné války, žádné nemoci těla kromě senility, žádné trvalé psychické nemoci. Jakmile se kdokoli starší čtrnácti let pokusí použít pěsti na kohokoli kolem sebe, prohlásíme jej za nemocného a vyléčíme. To všechno je teď pryč. Mír už není něco zaručeného, alespoň ne pro nás. Možná už vůbec pro nikoho."
"Můžu odsud vidět tu loď?"
"Jistě. Hned za tebou."
Steve sklouzl z lůžka a zamířil k oknu.
Kdosi dopravil obě lodi podstatně blíž k sobě. Kzintské plavidlo bylo mohutný rudý disk s ošklivými výstupky rozesetými zdánlivě náhodně po celém povrchu pláště. Paprsek přesekl trup na dvě nestejně velké poloviny jako sekera vajíčko. Steve sledoval, neschopen se odvalit, jak se větší část natáčí a odhaluje medově zbarvený vnitřek.
"Za nějaký čas," prohlásil Jim, "se chlapi začnou vracet. Budou mít strach. Někdo určitě bude požadovat, abychom se ozbrojili pro případ dalšího útoku a použili k tomu zbraně z téhle lodi. Budu s nimi muset souhlasit."
"Možná budou mít za to, že i já jsem nemocný. A možná jsem. Jenže je to nemoc, kterou nyní budeme potřebovat." Jim vypadal zoufale nešťastný. "Stane se z nás společnost ozbrojenců. A samozřejmě budeme muset varovat Zemi…"

Železo
Poul Anderson

1
Kzint zařval a skočil.
V každém skutečném gravitačním poli by byl Robert Saxtorph o půl minuty později mrtev. Tělo má svou moudrost a to jeho bylo během těžkých časů dobře vycvičeno. Dřív, než si plně uvědomil, co se na něj řítí, uskočil stranou - proti směru otáčení asteroidu. Po doskoku se znovu vymrštil, odrazil se od vnější zdi, získal plnou kontrolu nad svým tělem a dopadl do podřepu.
Kzint očividně nebyl na takové kousky připraven. Vymrštil se zpoza rohu z chodby vedoucí souběžně s osou rotace Tiamat. Coriolisova síla byla příliš malá, než aby měla nějaký význam. Ale místo na svou kořist dopadl na protější stranu průchodu Ranzau. Pastelový plastik pod nárazem praskl a kov za ním zaduněl. Kzint se vzpamatoval s rychlostí obvyklou u jeho druhu, otočil se a zavrčel.
Chvilku se žádný z nich nehýbal. Saxtorph stál ve vzdálenosti asi deseti metrů od Kzinta a pozorně ho sledoval. Měl pocit, že by mohl spočítat všechny oranžové chlupy v jeho srsti. Z kočičí tváře na něho upřeně hleděly kulaté žluté oči umístěné nad tlamou plnou ostrých tesáků. Netopýří uši byly bojovně staženy dozadu a ukryty v husté srsti. Neochlupený ocas trčel rovně za mohutná stehna. Vytasené drápy, na každé ruce čtyři, se černě leskly. Kromě telefonu na levém zápěstí na sobě Kzint neměl vůbec nic, což způsobilo, že vypadal ještě obrovitější, než při své dvaapůlmetrové výšce byl.
Před nimi i za nimi se průchod Ranzau ztrácel v ohybech. Okna na vnější zdi byla prázdná, dveře zavřeny, značeni vypnuto; dělníci z noční směny odešli domů. Ale i tak jich tu vždy bylo jen pár. Tato průmyslová oblast byla z převážné většiny určena k výrobě zařízení vesmírných lodí, která díky hyperpohonu zastarala stejně jako jaderná energie.
Na strach nebyl čas. "Hej, příteli, počkej chvilku," slyšel Saxtorph svůj vlastní hlas. "Vůbec tě neznám, nikdy jsem ti neublížil, nic proti tobě nemám -"
Bylo to samozřejmě zbytečné, ať už Kzint uměl anglicky, nebo ne. Saxtorph nezaujal postoj vyjadřující mírumilovnost. Vyvedlo by ho to z rovnováhy. Kzint se na něho vrhl.
Saxtorph povolil napětí v pravém koleni a uhnul stranou. Vzápětí vyskočil a ve vzduchu se otočil. Rychlost, s jakou to provedl, přitom významně snížila jeho hmotnost. Kzint - očividně žádný veterán pobytu ve vesmíru - kolem něj prolétl příliš prudce, než aby dokázal změnit směr. Když ho míjel a téměř jej přitom škrábl, vrazil mu Saxtorph prsty do oka. Bylo to jediné zranitelné místo v případě, že byl člověk neozbrojen. Kzint zavyl; ozvěna se odrazila od stěn.
Saxtorph řval taky. "Vražda! Pomoc! Vražda!" Někdo by mohl být v doslechu. Kzint dopadl na zem a ve smyku se obrátil. Saxtorph by možná žasl nad mrštnosti jeho obrovitého těla, kdyby se s ní už během války neseznámil.
Muž znovu začal šetřit dech, otočil se kolem své osy, ale našikmo, aby získal dodatečnou váhu. Kzint zaútočil plnou silou, a tím se opět znevýhodnil. Nárůst hmotnosti neměl sice žádný vliv na jeho mohutné svaly, ale zmátl jeho reflexy. Saxtorph se mu vyhnul a soustředil se zaprvé na to, aby se nedostal do dosahu jeho drápů, a zadruhé na to, aby neustále měnil rychlost svého pohybu. Po celou tu dobu křičel.
Jeden z úderů ho zasáhl. Roztrhl mu blůzu od límce k opasku i košili pod ní. Mělké škrábance se zalily krví. Saxtorph vyskočil a udeřil hranou ruky do nosu před sebou. Nebylo to žádné vážné zranění, ale zabolelo to. Kzintovy oči se rozšířily. Zornice toho nezraněného se vzápětí zúžila, jak zaregistroval jizvy na hrudi svého protivníka. Tento člověk se už alespoň jednou střetl s Kzintem tváří v tvář.
Ale tehdy byl Saxtorph o patnáct let mladší a měl alespoň dýku. Teď už ho pomalu opouštěly síly. Plíce měl v jednom ohni. Jeho pohyby se zpomalily. "He-e-ej, policie! Pomoc!"
Rozlehl se hvizd. Kzint se zastavil. Zahleděl se za Saxtorpha. Muž se neodvážil otočit hlavu, ale slyšel křik a dusot nohou. Kzint se obrátil a rozběhl se opačným směrem. Vrhl se do první příčné chodby, na kterou narazil, a zmizel.
A to bylo u jeho druhu neobvyklé. Saxtorph se opřel o zeď a nabral vzduch do plic. Pot ho studil a štípal. Cítil, že se začíná třást, a pokusil se uklidnit, jak ho to učil zenový mistr, který se podílel na jeho výcviku.
Jeden z policistů odehnal hlouček lidí, kteří přiběhli hlídce v patách, přilákáni hlukem. Druhý přistoupil k Saxtorphovi.

Byl podsaditý, hladce oholený, nijak pozoruhodný, kromě způsobu, jakým stříhal ušima - žádný aristokrat nebo Asteroiďan, jen obyčejný člověk z Wunderlandu. "Was ist hier los?" zeptal se poněkud ostře.
Saxtorph si trochu pamatoval dánštinu z dětství, než se jeho rodina odstěhovala do Ameriky, a pokusil se oprášit zbytky němčiny, kterou kdysi studoval. Ale pak se na to vykašlal. "Mlu-mluvíte anglicky?" vykoktal.
"Ja, trošku," odpověděl policista. "Co se tu stálo? Fy nefíte, se Ksinty nemáte dráždit?"
"To samozřejmě vím, a taky jsem nic takového nedělal." Pomalu se mu vracela vyrovnanost. "Přepadl mě, naprosto nevyprovokovaně. Já vím, tyhle věci se u Kzintů nestávají a já to nechápu o nic líp než vy. Budete ho pronásledovat?"
"Je pryč," řekl policista nevrle. "Uš bude spátky v Tigertownu a stopa se stráti dšíf, nes na ni stačíme nasadit stopaše. Jak fy rosesnáte jednoho toho Teufel ot druhého? Poťte s námi na slušebnu, pane. Poskytneme fám prfní pomoc a sepíšeme protokol."
Saxtorph se dlouze nadechl, kysele se usmál a odpověděl: "Dobře. Budu chtít telefonovat. Své ženě a - bylo by rozumné požádat komisaře Markhama, jestli budu moci odložit svou schůzku s ním."

2

Tiamat je mimo svůj systém známa mnohem méně, než by si zasloužila. Jakmile se hyperpohon stal běžně dostupným, mohli sem přilétat turisté ze všech koutů vesmíru: protože je to velice zajímavý objekt s pozoruhodným historickým významem.
Obíhá Alfa Centauri A přibližně uprostřed pásu asteroidů nazývaných Hadí roj a původně to bylo chondritické těleso s příměsí sideritu, který mu dodával větší pevnost, než je u tohoto druhu těles obvyklé. Má tvar nepravidelného válce dlouhého asi padesát kilometrů o průměru dvaceti kilometrů a otočí se kolem své podélné osy přibližně jednou za deset hodin; v době, kdy sem dorazili první lidé, tato osa náhodou téměř přesně odpovídala normám tehdejších orbitálních stanic. Ti, kdo sídlili na Wunderlandu, tomu nevěnovali pozornost; měli svou obyvatelnou planetu. Ale Asteroiďané, kteří přišli později z asteroidů Sluneční soustavy, si uvědomili, jaký našli poklad. S vynaložením nevelkého množství práce uhladili povrch tělesa, ovládli jeho precesi a udělili mu odstředivé zrychlení jednoho g na obvodu. Jeho axiální orientace napomohla tomu, že rychlost vesmírných lodí se při přistávání změnila jen minimálně a magnetické kotvy je snadno a bezpečně udržely, než byly opět připraveny k odletu. Hloubení místností a chodeb v poddajném materiálu kvapně pokračovalo. Prostory hned pod povrchem poskytovaly zemskou gravitaci pro ty činnosti, které si ji vyžadovaly, včetně porodů dětí v přirozeném termínu; ve vnitřních úrovních s postupně klesající tíží se cítili pohodlně Asteroiďané a bylo tam možné provádět různé výrobní činnosti.
Všude kolem obíhaly asteroidy Roje se svým snadno přístupným minerálním bohatstvím. Tiamat se bouřlivě rozvíjela. Stala se průmyslovým centrem, zaměřeným zejména na produkci výrobků souvisejících s vesmírnými lety.
Když sem vtrhli Kzintové, rychle si uvědomili důležitost tohoto místa. Gravitační polarizér, který přinesli, změnil mnoho výrobních programů, ale významu samotné Tiamat se nedotkl; těžko budete mít důvod přizpůsobovat si gravitační pole v dané sekci, když můžete mít tíži, jakou chcete, pokud si prostě sejdete do příslušné úrovně.
Z let, která následovala, pocházejí nespočetné příběhy hrdinství, zbabělosti, vzdoru, kolaborace, sabotáží, záchrany, důvtipu, intrikársrví, ukrutností, milosrdenství. Některé jsou pravdivé. Určitě lze říct, že když lidská armáda vstoupila do soustavy Kentaura, mohla být Tiamat zničena, kdyby ji Asteroidští bojovníci za svobodu nezískali zevnitř.
Tak skončilo její hrdinské období. Pak následovalo rozčarování. Stále nové technologie a nové obzory z ní učinily pouze historickou památku.
Přesto je i nyní zalidněná a zajímavá. Nikoli nejmenší z jejich pozoruhodností, třebaže mající své nevýhody, jsou Kzintové. Z těch, kdo zůstali u tohoto slunce nebo sem po válce přišli - bojovníků zbavených cti, těch, kteří si zde vybudovali vazby tak pevné, že nebyli schopni je zpřetrhat, z baptistických uprchlíků, podivínů a jiných, ještě nepochopitelnějších jedinců - byla namíchána směs tvořící kolonii Kzintů na Tiamat. Tigertown opravdu stojí za návštěvu, ale v dobře zajištěné turistické skupině se zkušeným průvodcem.
Tiamat je také sídlem Meziplanetární vesmírné komise, která se rovněž netěší takové pozornosti veřejnosti, jaké by měla. Nyní, kdy hyperpohon tak náhle otevřel cestu k mnohem odvážnějším podnikům, než je pouhý převoz nákladu a pasažérů, se boj o tyto možnosti stává stále lítějším. Může se z toho vyvinout politický problém, planeta proti planetě v době, kdy si cestování nadsvětelnou rychlostí vynutilo mír stejně nezbytný, jako byl mír uzavřený mezi národy na Zemi, když se lidstvo vydávalo na svou pouť do vesmíru. Dokud nevytvoříme tolik možností, aby uspokojily všechny, musíme přidělovat. Alfa Centauri, Wunderland, části Hadího roje - ty jediné z lidských sídel trpěly pod kzintskou nadvládou, a to celé půlstoletí. Alfa-centaurští muži a ženy trpěli pod okupací nebo vedli partyzánskou válku z odlehlých základen, dokud nepřišlo vítězství. Kdo si troufne zpochybnit jejich oddanost naší rase jako celku?
Je v tom přinejmenším jistá symbolika, že se stali hostitelským národem Komise; a Tiamat, ještě nesměřující ke svému poválečnému úpadku, se stala jejím sídlem.

3

"Dobrý večer," odpověděla Dorcas Glengarry Saxtorphova. Vrchní číšník ji okamžitě identifikoval jako osobu ze Sluneční soustavy a přivítal ji anglicky. "Mám se zde setkat s profesorem Tregennisem. Rezervace byla patrně učiněna na jméno Laurinda Brožíkova." Nemůžete prostě jen tak přijít do Hvězdné Studny; je drahá a je tam málo míst.
Jeho uhlazenost ho na krátkou chvíli zradila a on na ni zůstal zírat. Deset let po ukončení války, kdy cizinci z jiných světů tvořili značnou část klientely, stále upoutávala svým vzhledem. 185 centimetrů vysoká Asteroiďanka, štíhlá až k hranici vyhublosti, se zase tak příliš nelišila od těch, kdo po generace obývali Roj. Ale málokdy člověk vidí tak

dokonale klasické rysy, tak bledou pleť a tak velké zelené oči pod klenutým obočím. Tvar její lebky zdůrazňoval účes v asteroidském stylu - vyholená hlava, na jejímž temeni zůstal jen pruh mahagonových vlasů, v jejím případě splývajících až do půli zad. Třpytivé šedé šaty se vlnily kolem její postavy při gestech, která byla, dokonce i na osobu vesmírného původu, neobyčejně precizní.
Vrchnímu číšníkovi se vrátila profesionalita. "Ano, samozřejmě, madam." Dorcas nevypadala na svých čtyřicet pozemských let, ale nikdo by ji nemohl považovat za dívku. "Tudy, prosím."
Stoly byly uspořádány kolem průhledného válce o průměru deset metrů zapuštěného do podlahy, který dosahoval až k povrchu Tiamat. Protože se v něm neodrážela tlumená světla interiéru, vypadal jako skutečná studna, do níž proniká záře hvězd z oblohy nad ní. Stůl, k němuž Dorcas došla, byl umístěn v jeho bezprostřední blízkosti s výhledem přímo do hvězdnatého nekonečna. Malá lampička měkce ozařovala látky, stříbro, porcelán a dvě osoby, které už u stolu seděly.
Arthur Tregennis vstal, dvorný jako vždy. Plateauský astrofyzik byl stejně vysoký jako ona a ještě hubenější, doslova jen kost a kůže. Měl zahnutý nos a vysedlé lícní kosti, obvyklé u jeho krajanů; dlouhý nehet na levém malíčku prozrazoval, že na své planetě patří k aristokracii, a tudíž není nucen fyzicky pracovat. Dorcas se občas zamýšlela nad tím, proč si toto znamení ponechává, když se přiznal, že sympatizuje s demokraty a jejich revolucí, uskutečněnou před 33 lety. Možná zvyk. Jinak to byl milý, skromný chlapík.
"Vítejte, paní," řekl. Jeho angličtina byla poněkud monotónní. Od nástupu hyperpohonu a hypervln se zúčastnil tolika vědeckých konferencí a měl tolik kontaktů se svými kolegy, že se jeho rodný přízvuk téměř vytratil - možná s výjimkou okamžiků, kdy byl mezi svým vlastním lidem na vrcholku Mount LookltThat.
"Robert se zdržel?"
"Obávám se, že ano." Dorcas dovolila číšníkovi, aby ji usadil. Od konce války si opět potrpěla na kultivované chování. "Stala se mu ošklivá věc a ještě se z toho úplně nevzpamatoval. Řekl mi, ať jdu sama, vyřídím vám jeho omluvu a vrátím se se všemi informacemi, které nám poskytnete."
"Ach, Bože," zašeptala Laurinda Brožíkova. "Je v pořádku, doufám."
Angličtina Tregennisovy bývalé studentky byla pro Dorcas hůře srozumitelná než jeho. Pocházela z We Made It. Mladá žena nevypadala jako typický vozembouch - existuje u nich vůbec něco typického? - ale nedala se zaměnit za obyvatele žádné jiné planety. Byla vysoká, dobře stavěná, ale zároveň jakoby protáhlá, neohrabaná, ale přitom pavučinovitě křehká. Náležela k velké albínské menšině své planety; měla bílou pleť, velké červené oči a bílé vlasy hladce sčesané na ramena. Na rozdíl od Tregennisovy jednoduché blůzy a kalhot měla šaty ze zlatě protkávané látky - odborník by ji určil jako pozemské hedvábí - a čelenku s topasovým přívěskem; působila v nich však jakýmsi plachým dojmem.
"No, přežije to, není třeba se strachovat." Dorcas pohlédla na číšníka a objednala si suché martini. "A myslím tím suché…" Obrátila se k ostatním. "Byl na cestě k Markhamovi," vysvětlovala. "Bylo už dost pozdě, ale komisař řekl, že má příliš mnoho práce a nemůže ho přijmout dříve. Vlastně se to setkání mělo uskutečnit v jiné pracovně. Zařízení na tom původním místě je napojeno na - už nevím, na co. No, Bob právě procházel opuštěným úsekem, když se zničehonic odněkud vynořil Kzint a zaútočil na něho. Bobovi se podařilo udržet naživu a bez vážnějších zranění, dokud hluk nepřilákal policii. Kzint utekl."
"Ach Bože!" zopakovala Laurinda. Vypadala zděšeně.
Tregennis měl ve zvyku dívat se na problémy z neočekávaných úhlů. "Proč šel Robert pěšky?" zeptal se.
"Cože?" Dorcas jeho otázka překvapila. Zamyslela se. "Metro mu nevyhovovalo a pěšky to nebylo zas tak daleko. Proč?"
"Slyšel jsem, že se podobné případy stávají dost často. Kzintové s tou jejich vznětlivou povahou; a hodně lidí je nenávidí. Myslel bych, že si Robert dá pozor."
Tregennis se usmál. "Je to příliš zkušený bojovník, než aby si koledoval o potíže."
"Neměl důvod žádné očekávat, říkám vám." Dorcas ovládla své rozčilení. "Zapomeňme na to. Byl to nepochybně jeden z těch případů. Má roztrhanou košili a čtyři škrábance, ale nezůstal tomu Kzintovi nic dlužen. Ovšem policie kolem toho dělá povyk. Už tak byli nervózní a teď se bojí, že toho bude víc. Drželi ho na služebně, vyslýchali pořád dokola, ukazovali stereogramy toho Kzinta a tamtoho Kzinta - umíte si to představit. Když mi potom volal, říkal, že se odtamtud nedostane dřív než za několik hodin a to už bude po tom, co skoro přišel o život, úplně vyřízený. Tak mi řekl, že se s vámi mám sejít jménem nás obou."
"Strašné," podotkla Laurinda. "Ale aspoň už je v bezpečí."
"Jeho nepřítomnost nás mrzí, samozřejmě," dodal Tregennis, "a to dvojnásob, protože jsme vás pozvali na tuto večeři, abychom společně oslavili dobré zprávy."
Dorcas se usmála. "Dobrá, budu vaším poslem. Jaké je poselství?"
"Je to na vás, Laurindo," řekl astrofyzik dvorně. Dívka polkla, naklonila se kupředu a vyhrkla: "Dnes o ranní hlídce jsem dostala zprávu, na kterou jsem čekala. Po hypervlně. Můj otec, víte, on byl pryč a já jsem předpokládala, že si to bude chtít rozmyslet, protože je to hodně peněz, ale - ale pokud to bude nezbytné, podpoří nás. Nebudeme závislí na rozhodnutí Komise. Můžeme to podniknout na vlastní pěst!"
"Óó," vydechla Dorcas.
Ačkoliv to nemělo smysl, věnovala několik vteřin myšlence na Stefana Brožíka, kterého nikdy v životě nepotkala. Patřil k těm, kdo se na We Made It nejrychleji chopili příležitosti, když přišli Outsideři se svou nabídkou na prodej technologie hyperpohonu.
Nějakou dobu byl důstojníkem flotily, která zahnala kzintské podsvětelné lodě zpět do defenzívy. Po svém návratu vydělal obrovské peníze na výrobě hyperpohonu jak pro vládu, tak pro soukromé účely; a Laurinda byla jeho zbožňovaná jediná dcera.

"Bude to nějakou dobu trvat," zazněl Tregennisův škrábavý hlas. "Nejdřív nám banka musí proplatit směnku, pak si musíme objednat všechno potřebné a počkat, až nám to dodají. Požadavky jsou vyšší než zásoby. Přesto budeme moci vyrazit včas."
Zvedl svou bílou hlavu. Dorcas si vzpomněla, co řekl Markhamovi, když komisař prohlásil: "Profesore, ta vaše hvězda je opravdu zajímavý objekt. Nepochybuji, že expedice k ní by měla svůj vědecký význam. Ale vesmír je plný neodkladné práce, práce pro lidi. Váš projekt klidně může deset patnáct let počkat."
V Tregennisově odpovědi zazvonilo železo: "Já nemohu."
"Skvělé!" vykřikla Dorcas. Její radost byla umírněná, protože tento výsledek víceméně očekávala. Jediná otázka zněla, jak dlouho to bude trvat. Stefan Brožík by určitě neodepřel své malé holčičce výpravu k cizímu slunci, které z oběžné dráhy kolem Plateau objevila, což by jí mohlo zajistit slávu v oboru, který si zvolila.
Přesto Dorcasin pohled opustil stůl a zalétl k studni plné hvězd, mezi nimiž nejjasněji zářila Alfa Centauri B a nedaleko od ní Malé Megallenovo mračno a Beta Hydří, kolem niž obíhaly Stříbrné Oči, nejvzdálenější místo kolonizované lidstvem. Za Stříbrnýma Očima vyplňovala zorné pole Just The Glory. Laurindino slunce byl červený trpaslík, odsud neviditelný. Zvláštní, že se taková věc může stát klíčem k záhadě.
Probudil se v ní hněv. "Možná že nebudeme potřebovat peníze vašeho otce," řekla Laurinda. "Možná ta vyhlídka nakonec přiměje toho slizkého sviňáka, aby změnil názor."
"Jak, prosím?" zeptal se Tregennis zhrozeně.
"Markhama." Dorcas se usmála. "Promiňte. Vy jste se s ním nedohadovali, pořád a pořád, tak jako já a Bob. Ale změňme téma. Nenecháme jeho ani nějakého Kzinta, aby nám kazili večer. Oslavujme. Poletíme!"

4

Pracovna Ulfa Reichsteina Markhama působila stejně strohým dojmem jako on sám. Kromě dvou židlí, několika polic a psacího stolu, na němž nebylo kromě obvyklé elektroniky téměř nic, vyplňovala její velký prostor jen prázdnota. Z osobních předmětů tam byly jen dva zarámované dokumenty a dva obrázky. Na levé straně viselo osvědčení o jeho jmenování do Meziplanetární vesmírné komise a fotografie jeho manželky s jejich osmiletým synem. Vpravo pak pochvala za neobyčejné hrdinství během války a malovaný portrét jeho matky. Na obou ženách byl jasně patrný jejich wunderlandský aristokratický původ, u té starší se zračil i v jejím výrazu; mladší vypadala spíše poddajně.
Markham se do této místnosti hodil. Jeho otec byl bohatý Asteroiďan, za něhož se jeho matka provdala poté, co se její rodina dostala během okupace do potíží s Kzinty a utekla na Roj. Ve svých padesáti letech byl štíhlý a rovný jako meč, když se vztyčil v celé své výšce 195 centimetrů. Na úzké lebce mu rostly světlé prošedivělé vlasy ostříhané nakrátko. Měl bledé oči, rovný nos a výraznou bradu, na níž si pěstoval asymetrický vous se špičkou na pravé straně. Jeho jednoduchý šedý oblek připomínal vojenskou uniformu.
"Doufám, že jste se už zotavil ze svého zážitku, kapitáne Saxtorphe," řekl svým odměřeným způsobem.
"Jo, jsem v pořádku, kromě toho, že jsem z toho zmatený." Astronaut se pohodlně usadil na židli a přehodil si nohu přes nohu. "Bude vadit, když si zapálím?"
Markham nepatrně stiskl rty nevolí nad jeho neomaleností, ale řekl jen: "Pochybuji, že se někdy dozvíme, co tento incident zapříčinilo. Měl byste se tím už přestat zabývat. Zdejší Kzintové jsou vystaveni enormnímu psychickému tlaku, mnohem většímu, než by ve srovnatelných podmínkách byli lidé. Kromě pocitů vykořeněnosti a kulturního šoku musejí žít den po dni s vědomím porážky. Přijetí této skutečnosti je v rozporu s instinktem stejně silným, jako je pohlavní pud u lidí. Tento jedinec, ať už je to kdokoli, určitě útočil naslepo. Musíme jen doufat, že to neudělá znovu. Snad ho jeho přátelé zkrotí."
Saxtorph se zamračil. "Nejdřív jsem se na to díval taky takhle. Ale pak jsem začal přemýšlet. Celou dobu, co jsem teď tady, jsem se k žádnému Kzintovi ani nepřiblížil. Oni se nestýkají s lidmi, pokud to nevyžaduje obchod, a i pak se snaží všechno řešit přes telefon. Tenhle chlapík se zatoulal pěkně daleko od rezervace. Ukrýval se tam, dokud jsem se tam neobjevil, na tom pustém místě. Měl telefon. Někdo, kdo mě sledoval, mu mohl zavolat, že se blížím a že vzduch je čistý."
"Upřímně řečeno, mluvíte jako paranoik. Proč by vám, u všech všudy, chtěl on nebo kdokoli jiný ublížit? Vám osobně, myslím. A kromě toho, takovéhle spiknutí, to není v kzintském stylu. Urazilo by to jejich smysl pro čest, kterého si i ti nejbezvýznamnější z nich hodně považují. Ne, tohle ubohé stvoření si vyšlo ven, aby se na procházce zbavilo vzteku a zoufalství. Když jste se tam nachomýtl vy jako zvíře, které se ocitlo v zorném poli lovce na planetě jeho předků, spustil se reflex, který už nebylo schopno ovládnout."
"Jak si tím můžete být tak jistý? Co my o nich vlastně víme?"
"Já o nich vím víc než většina lidí."
"Jo," protáhl Saxtorph, "počítám, že víte."
Markham ztuhl. Jeho pohled nad deskou stolu byl jako namířená zbraň. Na okamžik se rozhostilo ticho.
Saxtorph si zapálil dýmku, vyfoukl oblak kouře a blazeovaně se skrz něj zadíval zpátky na Markhama. Mohl si to dovolit; měl na to postavu. Byl jen o málo menší než Wunderlanďan, ale měl o hodně rozložitější ramena a mohutnější hrudník. V jeho široké tváři vynikal hrbolatý nos a husté obočí, zpod něhož hleděly jasně modré oči s pokleslými vnějšími koutky. Ryšavé vlasy mu v jeho třiačtyřiceti už začínaly řídnout. Jakýkoli oděv na něm brzy začal vypadat pomačkaně, ale u něj to působilo dojmem, že je člověkem spíše činorodým než nedbalým.
"Co tím naznačujete, kapitáne?" zeptal se Markham tiše.
Saxtorph pokrčil rameny. "Nic zvláštního, komisaři. Je všeobecně známo, že jste s nimi měl co do činění."
"Ano. Určitě to tvrdí ta chátra, která mě nazvala "kzintofilem". Nevěřil jsem, že zrovna vy budete sdílet ty jejich

ubožácké názory."
"Ale no tak." Saxtorph zvedl ruku. "Uklidněte se, prosím. Samozřejmě že jste jednal ve zvláštním zájmu. Konec konců, kzintská říše, můžeme-li ji tak nazvat, pořád ještě někde tam daleko existuje a my o ní víme zatraceně málo. Kromě toho, že řešíte všechny problémy spojené s Kzinty, musíte myslet i na naši vesmírnou budoucnost. Prohloubení znalostí o jejich psychologii nám může jen prospět."
Markham se poněkud uvolnil. "Snaha o pochopení toho druhého ještě nikdy nikomu neublížila," řekl neočekávaně.
"Hm? Promiňte, ale myslel bych, že právě pro vás to bude obzvlášť těžké."
Saxtorphovi vytanula na mysli Markhamova minulost. Jeho matka se za jeho neurozeného otce provdala očividně z nutnosti. Její manžel záhy zemřel a ona vychovávala svého syna v co možná nejstriktnějším duchu aristokratických a válečnických tradic. Ve věku 18ti let už byl příslušníkem sil odporu. Jako kapitán přepadové lodi vedl mnoho útoků a získal si reputaci až kzintsky bezcitného bojovníka. Bylo mu třicet, když Solská armáda osvobodila Alfa Centauri. Poté se aktivně podílel na obnově pořádku a budování wunderlandské flotily. Nakonec vystoupil ze služby ve vojsku, usadil se na planetě na Reichsteinském panství, které mu bylo přiděleno, a pokusil se o politickou kariéru; ale chyběla mu potřebná vstřícnost a ochota ke kompromisům. Říkalo se, že jeho přidělení k Vesmírné komisi byl způsob, jak ho podplatit - vždycky býval otravný šťoura - ale skutečností zůstávalo, že se projevil jako odborník a pracoval svědomitě.
Problém byl, že měl své vlastní představy o způsobu jednání s lidmi. Se svými zásluhami a styky dokázal případ po případu získat při hlasování souhlas většiny svých spolupracovníků.
Saxtorph se usmál a dodal: "No, křesťanská láska je stále cennější, protože je čím dál vzácnější."
Markham vztyčil uši. Jeho bledá tvář zrudla. "Křesťanská!" vyplivl. "Křesťanství je náboženství otroků. Ne, naučil jsem se vážit si Kzintů, když jsem s nimi bojoval. Jsou stateční, loajální, disciplinovaní - a navzdory propagandě a hrůzostrašným povídačkám nebyla jejich nadvláda to nejhorší, co Wunderland v jeho dějinách potkalo."
Uklidnil se, dokonce se mu vrátil úsměv. "Ale to jsme se poněkud odklonili od tématu, že ano? Pozval jsem vás, abychom si opět pohovořili o vašich plánech. Mám nějakou naději přesvědčit vás, že ta vaše výprava bude jen zbytečná ztráta času?"
"Přesně tohle jste řekl na skoro každý zatracený návrh, týkající se průzkumu," zavrčel Saxtorph.
"Přeháníte, kapitáne. Musíme se pořád vracet k těmto starým, stokrát prodiskutovaným sporům? Jsem prostě realista. Lodě, vybavení, vycvičené posádky, toho všeho máme nedostatek. Potřebujeme je mít při ruce, abychom mohli budovat meziplanetární obchod a průmysl. Jakmile budeme mít dostatečně širokou základnu a produkci, ano, pak se můžeme vydat dál. Ale budeme postupovat opatrně, dokud do toho budu moci mluvit. Copak nebyla kzintská invaze dostatečně varovným překvapením? Kdo ví, na jaká nebezpečí, smrtelná nebezpečí, může takový vesmírný dobrodruh narazit."
Saxtorph si povzdechl. "Máte pravdu, už to začíná být únavné. Ušetřím vás svých argumentů o tom, jak nebezpečná může být nevědomost. Vtip je v tom, že jsem nikdy o nic moc nežádal. Na cestu tak dlouhou, jak zamýšlíme, potřebujeme přiměřené zásoby a naše pojišťovna trvá na tom, abychom si s sebou vzali dvojnásobné množství životně důležité výstroje, než by bylo nutné. Peníze, které profesor Tregennis získal od své univerzity, na to nestačí. Takže jsme se tady sešli, abychom projednali vládní dotaci na věci, které zatím leží ve skladištích.
Mohl byste si tím koupit vědeckou revoluci."
Řekl to zlomyslně, aby Markhamovi oplatil jeho předchozí opakování známých faktů. Ale nepodařilo se mu ho vyvést z míry. Namísto toho se dočkal klidné odpovědi. "Chápal jsem jako svou povinnost přesvědčit Komisi, aby vaši žádost zamítla. Věřte, prosím, že v tom nebylo nic osobního. Přeji vám vše nejlepší."
Saxtorph se ušklíbl, vyfoukl kroužek kouře a řekl: "Děkuji. Chcete nám přijít zamávat? Protože letíme."
K jeho úžasu Markham jen lehce přikývl.
"Vím. Stefan Brožík vám nabídl pomoc."
"He?" Saxtorph zachytil svou dýmku těsně předtím, než mu spadla do klína. Vzpamatoval se. "Vy jste monitorovali hypervlnové zprávy pro naše členy?" Jeho hlas ztvrdl. "Pane, tohle já nesnáším."
"Nebylo to protizákonné. Já… mám o tu věc mnohem větší zájem, než si myslíte." Markham se naklonil kupředu. "Poslouchejte. Člověku se nemusí právě líbit to, co si od něj žádá povinnost. Domníváte se, že mi to nebylo líto, když jsem zamítal velké výpravy za dobrodružstvím, že já sám netoužím po věku nových velkých objevů, který musí přijít? Ve svém srdci cítím vůči Brožíkovi určitou vděčnost. Uvolnil mi ruce.
Teď, když je jasné, že poletíte, by bylo nesmyslné dál odmítat vaše požadavky. To by vás jen zdrželo, ale nezastavilo. Lepší je spolupracovat, vydobýt si zpět vaši důvěru a na oplátku získat určitý vliv na vaši činnost. Spojím se se svými spolupracovníky. Nebude těžké zvrátit naše rozhodnutí."
Saxtorph se opřel do židle. "Svatý… Jidáši."
"Jsou tu jisté podmínky," řekl mu Markham. "Jestli chcete ušetřit spoustu času, který byste tady zbytečně promarnili, musejí být také naši moudří muži ušetřeni zlých snů o tom, jaká neštěstí byste na nás mohli přivolat svými případnými chybami. Promiňte mi mou upřímnost. Jste amatéři."
"Každý badatel je amatér. V přesném významu toho slova."
"Máte nedostatek lidí."
"Neřekl bych. Kapitán; počítačový odborník; dva piloti; zásobovací důstojník. Každý zběhlý ve spoustě dalších specializací. A na této výpravě ještě dva vědci, profesor a jeho studentka. Nač by nám byl ještě někdo navíc?"
"Na jednu věc," řekl Markham odměřeně. "Bude dohlížet na to, aby byla dodržována patřičná opatrnost, a upozorní vás, když dojde k závěru, že dodržována není. Postará se, abyste nezapomínali na naši oficiální politiku. Dostanete bezodkladně vše, co požadujete, ale pod touto podmínkou: vezmete s sebou člověka, který bude mít status důstojníka

-"
"Tak počkat. Já jsem kapitán, moje manželka první důstojník a zároveň počítačový odborník a naše posádka je dokonale sehraný tým. Nenechám si ho jen tak rozbourat."
"Nemusíte," ujistil ho Markham.
"Tento člověk bude v podstatě jen pozorovatel a rádce.
A může být užitečný i jinak. V případě jakékoli… pohromy, která
by postihla řádné důstojníky, by mohl převzít velení, dopravit loď zpátky a působit jako nestranný svědek v následném vyšetřování."
"Hmm." Saxtorph se zamračil a zamyšleně si pohladil bradu. "Možná. Bude to dlouhá cesta, víte, celých devadesát dnů namačkaní všichni pohromadě a Bůh ví, co nás nakonec čeká. Ne že bychom očekávali něco jiného než astronomický objekt. Ale dobra, máte pravdu, nedá se to předvídat s jistotou. Jsme skvěle fungující posádka a zdá se, že oba vědci mezi nás bez problémů zapadnou, ale co ten cizinec?"
"Doporučuji vám sebe," odpověděl Markham. Když Saxtorph prudce zalapal po dechu, Wunderlanďan dodal: "Ano, je to ode mne nepochybně sobecké. Přesto, mé kvality ve vesmíru jsou dostatečně prokázány, a - navzdory všemu, sdílím s vámi váš sen."

5

Za svých mladých let, ještě než se z něj stala soukromá loď, býval Tulák transportní lodí UNS Tančící duch. Převážel osoby a materiál na základny kolem Sluneční soustavy a zpátky dopravoval ty, kdo měli dovolenou, nebo přístroje na opravu. Několikrát přesel i do bojového režimu. Ale jen několikrát. Kzintové se čas od času přihrnuli se svou podsvětelnou flotilou k Alfa Centauri, ale nyní už byl od nich dlouho pokoj, protože v krvavých taženích, která následovala, vždy tak či onak utrpěli těžké ztráty. Tančící duch se jednou dostal do nepřátelské palby, ale vyvázl bez úhony.
Tulák byl nyní možná méně úctyhodný, snad i poněkud ošuntělý, ale rozhodně žádný šrot. Saxtorphovi si ho pořídili v poválečném výprodeji vojenských přebytků a vybavili ho tak dobře, jak jim dovolovala jejich finanční situace. Zvnějšku zůstal stometrovým sféroidem, jehož hladké tvary narušovaly vzduchové uzávěry, poklopy, kotviště člunů, úložiště nářadí, komunikační antény, jeřáby a stopy po mikrometeoroidech, které dodávaly povrchu matný vzhled. Uvnitř se toho změnilo více. Protože šlo o plně automatizovanou loď, nepotřebovala ke své obsluze víc než hrstku osob; při rutinních letech se dokázala řídit sama. Většina prostoru, obvykle určeného posádce, tak mohla být přeměněna ve skladiště a i cestující měli více místa a pohodlí. Namísto vojenské výzbroje nesla dva čluny třídy Prospector, původně vyvinuté pro asteroidy a podobně, ale schopné manévrovat i v atmosféře a přistávat na velkých planetách. I ostatní výbava byla mírová, třebaže se dala využít i v drsných podmínkách.
"Ale kde Saxtorphovi přišli k hyperpohonu?" zeptala se Laurinda Brožíkova. "Myslela jsem, že udílení licencí je ve Sluneční soustavě stejně přísné jako kdekoli jinde, a oni nevypadají, že by byli kdovíjak vlivní lidé."
"Oni vám to neřekli?" odpověděl Kamehameha Ryan. "Bob se tímhle úlovkem dost rád chlubí."
Sklopila řasy a její alabastrová pleť se zbarvila do růžova. "Já, já nerada… vyzvídám - kladu osobní otázky."
Poplácal jí po ruce. "Jste tak milá a ohleduplná, Laurindo. Eh, můžu vám tak říkat? Budeme tu pohromadě dlouhou dobu. Já jsem Kam."
Zásobovací důstojník ji prováděl po lodi, zatímco Tulák mířil pryč od gravitačního pole Alfy Centauri, aby se dostal do bezpečné vzdálenosti pro opuštění einsteinovského prostoru.
Jeho nákladní prostory byly prázdné, takže zrychlení dosáhlo hodnoty několika g, ale vnitřní polarizér udržoval gravitaci na hodnotě poloviny zemské tíže, jíž se zdraví lidé dokázali bez problémů přizpůsobit, ať už pocházeli z jakéhokoli světa.
"Chcete velkou prohlídku, nejenom zběžně nakouknout jako předtím, a kdo by vám mohl být lepším průvodcem než já?" řekl Ryan. "Já jsem ten, kdo bude mít na starost všechny palubní operace, od utírání prachu a leštění přes zásobování vším potřebným až po vaření, což je skutečné umění." Byl to podsaditý muž střední výšky, který začínal tloustnout. Měl kulatou tvář, snědou pleť a v jeho modročerných vlasech se třpytily první stříbrné nitky. K pohodlné košili bez rukávů a kanárkově žlutým krátkým kalhotám si obul řemínkové sandály.
"Dobře, já - děkuji vám, Kame," špitla Laurinda.
"Já děkuji vám, zlatíčko. No, dveře do téhle místnosti vám raději otvírat nebudu. Máme tam chemické výbušniny na práce těžebního charakteru. Ale vy jste se ptala na náš hyperpohon, že ano?
Takže, Bob a Dorcas se seznámili a vzali během války; on byl v armádě a ona pomáhala budovat obranu na Ixe a působila taky jako překladatelka. Po válce začali pracovat pro Sluneční Minerální, zkoumali asteroidy a dařilo se jim, dostávali odměny, bonusy a tak, až dali dohromady peníze na tuhle loď. Nakonec je vyšla velice levně, protože nikdo jiný o ni neměl zájem. Kdo by taky byl takový blázen a chtěl soupeřit s velkými asteroidskými společnostmi, že? Jenže oni mezitím nalezli skutečný poklad, ztracený člun vybavený hyperpohonem. Nebyl to žádný majetek UN nebo tak něco, byl to prototyp vypuštěný výrobcem na zkušební plavbu. Bez posádky. V průběhu testu se s ním srazil velký meteorit, zničil elektroniku a odklonil ho na nepravidelnou dráhu. Prototyp byl ztracen a výrobce zkrachoval.
Z té lodi se pak stala svého druhu legenda, všechna pátrání skončila neúspěchem, ale Dorcas spočítala, kde by se asi tak mohla nacházet a v příhodném čase se tam s Bobem vypravili.
Jakmile byli připraveni, oznámili svůj objev, uplatnili na něj nárok jakožto nálezci a namontovali hyperpohon do tohoto trupu. Nikdo nic takového nepředpokládal a kromě toho si najali skvělého právníka.
Zákony se od té doby samozřejmě změnily, ale my spadáme pod osvobozující klauzuli. Takže tady vidíte jedinou

naprosto nezávislou kosmickou loď v celém známém vesmíru."
"To je ale velmi odvážné."
"Ano, věci se často zvrtnou. Meziplanetární obchod ještě nevypracoval pravidelné obchodní trati kromě těch, na které si činí monopol státní podniky. Musíme brát, co se naskytne, a to ne vždycky znamená přepravit náklad odsud tam. Z naší poslední zakázky se vyklubalo pěkně kyselé jablko a upřímně řečeno, tahle výprava je dar nebes. Ech, zdá se, že moc mluvím. Bob to snáší, ale Dorcas dokáže člověka setřít tak, že si připadá jako zpráskaný pes."
"Vy a Bob jste staří přátelé, že ano?"
"Od mládí. On se na svých toulkách po Zemi dostal až na Havaj a ukázalo se, že na haole je to docela fajn kluk. Seznámil jsem ho s lidmi a věcmi a dost jsme si tehdy užili. Pak vstoupil do armády a udělal vojenskou kariéru, ale něco musíte vědět. Když se vrátil a vyrazil s Dorcas na druhé líbánky, vyhledal mě a později mi nabídl, ať zakotvím tady u nich."
"Vy máte zkušenosti?"
"Ano, taky jsem se podíval do vesmíru. Civilní lety. Zajímavá práce, dobrý plat, holky na mě letěly, protože málokterý blátošlap měl chuť opustit matičku Zemi, když každou chvíli hrozil další útok Kzintů."
"Zní to tak romanticky," řekla Laurinda tiše. "Alespoň mně to tak na první poslech připadá."
"Jak to myslíte, prosím?" zeptal se Kam s úmyslem povzbudit její zájem. Lidské ženy měly rády muže, kteří jim uměli naslouchat.
"No, já - co jsem zatím udělala kromě studia? A výzkumu, samozřejmě. Narodila jsem se v roce, kdy na We Made It přistáli Outsideři, ale ti samozřejmě odletěli mnohem dřív, než jsem se s nimi mohla setkat. Ve skutečnosti jsem nikdy neviděla živého nečlověka, dokud jsem nepřišla na Centauri a nenavštívila Tigertown. Vy a vaši přátelé jste byli venku, ve vesmíru."
"Nechtěl bych, aby to znělo, že si stěžuju," řekl Kam, avšak nedokázal zabránit tomu, aby se v jeho hlase neozval samolibý tón, "ale většinou to znamenalo sezení na palubě a pak najednou divoké boje, nedostatek všeho a okamžiky čisté hrůzy. Jakýsi moudrý člověk kdysi řekl, že dobrodružství je, když deset světelných let daleko jde někomu jinému o hubu."
Shlédla na něj ze své poněkud větší výšky a dotkla se jeho paže. "A stesk. Musí vám chybět vaše rodina."
"Já jsem spíš staromládenecký typ," odpověděl Ryan a vyhnul se zmínce o svých několika ex-manželkách. "Ne že bych neoceňoval půvabv vás žen -"
V tom okamžiku narazili na Caritu Fengerovou. Vynořila se z chladírny se stolitrovou bečkou piva, určenou do společenské místnosti, na zádech. Přidržovala si ji popruhem, který svírala v levé ruce. Úkoly technického charakteru byly rozděleny mezi všech pět členů posádky Tuláka, zatímco o všechno ostatní se starali pouze zásobovací důstojník a oba piloti. Jedním z nich byla tato Jinxianka. Na šířku měřila téměř tolik, co na svou nevelkou výšku a těmto proporcím odpovídaly i její paže, nohy a poprsí. Jejímu původu z oblasti Síria odpovídala téměř ebenová pleť, přestože její vlasy ostříhané na mikádo nebyly sluncem odbarvené do běla, nýbrž jen do odstínu slámové žluti. Široký nos, úzké hnědé oči a velká ústa tvořily docela hezkou tvář, možná i proto, že vypadala vesele. "Nazdar vespolek," pozdravila. "Co to tady provádíte?"
Ryan a Laurinda se zastavili. "Ukazuju naší pasažérce loď," odpověděl poněkud upjatě.
Carita kývla hlavou. "Tak loď. Ale to není všechno, co bys jí rád ukázal, mám pravdu? Radši by ses měl vrátit do kuchyně, příteli. Slíbil jsi nám hostinu na uvítanou." Obrátila se Laurindě.
"Je to vynikající kuchař, když si dá záležet. V posteli taky není špatný."
Laurinda sklopila oči a začervenala se. Ryan také zrudl. "Promiňte," vyhrkl. "Pilotka Fengerová je fajn, ale někdy zapomíná na dobré způsoby."
Carita se hlučně zasmála. "Ale nezapomněla jsem, že jsi dnes v noci na řadě, Kame. Budu čekat. Nebo mám svést komisaře Markhama - nebo profesora Trenningse?" Opět se otočila k Laurindě. "Omlouvám se, drahoušku, tohle jsem opravdu neměla říkat. Při mém způsobu života člověk tak nějak zhrubne. Pokusím se polepšit. A Kama se nebojte. Je neškodný, pokud ho sama nepovzbudíte."
Vykročila se svým břemenem dál. Pro toho, kdo se narodil na Jinxu s jeho gravitací, nepředstavoval takovýto náklad žádnou zátěž. Ryan se marně snažil nalézt řeč. Po chvilce se Laurinda rozesmála a pak rychle řekla: "Omlouvám se. Vaše vztahy jsou samozřejmě vaše věc. Můžeme pokračovat dál, dokud na mě máte čas?"

6

Databáze na Tuláku obsahovala knihy stejně jako hudební a video záznamy. Saxtorphovi trávili větší část svého volného času četbou, ona více než on. Jejich vkus se ale natolik lišil, že měli ve své kabině oddělené terminály. On dával přednost literatuře podobné jídlu, jaké měl rád, prosté a hutné; Dorcas měla širší záběr. Od okamžiku, kdy hypervlny značně usnadnily přenos dat, nechala si nahrát na disky stovky děl spisovatelů z mimosolárních systémů s donkichotskou představou, že si jednou najde čas a většinu z nich si přečte.
Loď byla už několik dnů v hyperprostoru, když vstoupila do společenské místnosti a našla tam Tregennise. Po několika hodinách v tělocvičně a sprše se cítila příjemně osvěžena. Plateauňan rozmlouval s Markhamem. To bylo neobvyklé; komisař se obvykle držel v ústraní.
"Skutečně, spektroskop, interferometr a řada dalších přístrojů odhalí hodně," říkal právě Tregennis. "Jak jinak by slečna Brožíkova objevila svou hvězdu a zjistila její výjimečnost? Ale průzkum přímo na místě se nedá ničím nahradit, a kdo by riskoval vyslání lodi s hyperpohonem bez posádky?"
"Já vím," odpověděl Markham. "Jen jsem se snažil zjistit, jaké údaje už máte k dispozici. To mi nikdy nebylo jasné.

Například, má ta hvězda planety?"
"Je příliš malá a málo jasná, než abychom to byli schopni určit na vzdálenost, z níž jsme ji pozorovali. Ale jsem překvapen, pane. Vás to vůbec nezajímalo, že jste se na nic nezeptal?"
"A proč by mělo, když nám tu výpravu vetoval," vmísila se do hovoru Dorcas. Tím na sebe oba muže upozornila.
Tregennis začal vstávat. "Ne, seďte, prosím." Vypadal tak křehce. "Bez urážky, statkáři Markhame. Obávám se, že jsem se vyjádřila poněkud netaktně, ale připadá mi to očividné. Koneckonců, byl jste - stále jste velmi zaměstnaný muž, který musí věnovat pozornost mnoha záležitostem."
"Rozumím, paní Saxtorphová," řekl Wunderlanďan upjatě. "Máte pravdu. Ať jsem ve skutečnosti cítil cokoli, musel jsem si dávat pozor, abych svou zvědavost držel na uzdě."
Tregennis ohromeně zavrtěl hlavou. Nepochybně neměl ani tušení o tom, jakými zákruty se dokáže pohybovat lidská mysl. Dorcas si připomněla, že se nikdy neoženil, snad jen se svou vědou - třebaže se zdálo, že Laurindu považuje za dceru.
Dorcas se posadila. "Vlastně," řekla smířlivě, "stále nemohu pochopit, že jste cítil potřebu uvolnit se ze svého místa na tak dlouhou dobu, po jakou může tato výprava trvat. Mohl jste poslat někoho jiného."
"Důvěryhodná osoba se dnes těžko hledá," prohlásil Markham, "obzvlášť u mladší generace."
"Vyrozuměla jsem, že neschvalujete poválečný vývoj na své planetě." Dorcas se obrátila k Tregennisovi. "A propos, to je vlastně důvod, proč jsem s vámi chtěla mluvit, profesore. Čtu Dům na Vraním Hnízdě -"
"Co tím myslíte?" přerušil ji Markham. "Vraní Hnízdo je oblast na vrcholu Mount Ooklť That."
Dorcas si povzdechla. Možná že prostě neumí být jiný než arogantní.
"Tato kniha je prý pokládána za největší dílo, jaké kdy bylo na Plateau napsáno."
Tregennis přikývl. "Podle všeobecného mínění ano. I když se musím přiznat, že její jazyk je na můj vkus příliš vulgární."
"Autor je Kolonista, který vypráví, jaké to bylo před revolucí a v jejím průběhu," řekla Dorcas směrem k Markhamovi. "Útlak nedělá z lidí dobráky. Je zázrak, že vláda Sboru byla svržena téměř bez krveprolití."
"Jestli dovolíte," odpověděl Tregennis, "my, rodiny ze Sboru, jsme nebyli žádná monstra. Mnoho z nás si uvědomovalo potřebu změn a pracovali jsme na tom. Já sám jsem je podporoval, víte, ačkoliv jsem se ničeho aktivně neúčastnil. Myslím, že Nairn přehání úroveň a rozsah brutality staré vlády."
"To je právě jedna z věcí, na které jsem se vás chtěla zeptat. Jeho kniha je plná lidí, míst, událostí a zvyků, které vy určitě dobře znáte, ale o nichž nikdo na žádné z jiných planet nikdy neslyšel. Ani Laurinda mi nedokázala říct, o čem některé pasáže pojednávají."
Tregennis se usmál. "Byla na Plateau jen jako studentka a narodila se už v demokracii. Proč by ji měly zajímat staré nešťastné vzdálené věci? Ne že by byla tak omezená, pochází z velmi kulturní rodiny, ale je mladá a otvírá se před ní celý vesmír."
Dorcas přikývla. "Šťastná generace."
"Ano, přesně tak. Statkáři Markhame, musím vyjádřit nesouhlas s názory, které jste zde prezentoval. Bráno jako celek, na všech světech se mladí dokonale chápou svých příležitostí - mnohem lépe, obávám se, než to činili jejich rodiče."
"Je to obrovský rozdíl, být svobodný," řekla Dorcas.
Markham se napřímil. "Svobodný k čemu?" vyštěkl. "K vulgaritě, nedbalosti, nevzdělanosti, sobectví, materialismu, průměrnosti? Já jsem viděl, jak se degradace rok po roce prohlubuje. Vy si žijete v bezpečí ve své věži ze slonoviny, profesore. A vy, paní Saxtorphová, pracujete v podmínkách, kde je jistá úroveň disciplíny a někdy i staromódního sebeobětování nutným předpokladem k přežití. Ale já jsem byl nucen brodit se bahnem a pokoušel se zastavit jeho příval."
"Slyšela jsem, že jste kandidoval do nového parlamentu, a vím, že nemáte rád oblíbené moderní styly," řekla Dorcas suše. Pokrčila rameny. "Mně se taky často nelíbí. Ale proč by lidé nemohli mít to, co chtějí, když k tomu přijdou čestným způsobem? Nikdo vás nenutí, abyste se k nim připojil. Ale zdá se, že vy je chcete nutit dělat to, co se líbí vám. Ovšem to se zase nemusí líbit mně!"
Markham polkl. Uši měl stažené dozadu. "Domnívám se, že se příliš nelišíme v tom, co se nám líbí. Vy jste silná osobnost, přirozený vůdce." Jeho hlas se náhle zachvěl. Musel svádět boj, aby udržel své pocity pod kontrolou. "Ve zdravé společnosti je nadřazená osoba uznávána za to, čím je, a ti méně schopní jsou šťastni, že jsou vedeni, protože si uvědomují, že z toho mají prospěch nejen oni, nýbrž i mnoho příštích generací. Vůdci nejde o moc nebo slávu. Ty jsou ve většině případů jen prostředky k dosažení cíle, cíle, jemuž vůdce obětuje všechny své síly, a kterým je rozvoj společnosti a rozkvět jejího ducha. Ale my nyní nahrazujeme živoucí Gemeinschaft mechanickou Gesellschaft. Civilizace kyborgů! Je to stejně bláznivé jako kyborg uznaný za svébytného jedince. Vedoucí třídy také ztratily smysl pro zodpovědnost. Z těch jejich příslušníků, kteří nebyli otevřeně zkorumpováni, se stali bezohlední megalomané."
Dorcas zbledla, což byl způsob, jakým se u ní projevoval hněv. "Už jsem tento způsob myšlení viděla popsaný v historických knihách," řekla. "Měla jsem o vás lepší mínění, pane. A pro vaši informaci, můj dědeček byl po úrazu kyborg. Asteroiďané vždycky věřili, že posílat trestance do banky orgánů je stejným zločinem jako kterýkoli z těch, za něž byli odsouzeni. Dědeček byl nejmoudřejším člověkem, jakého jsem kdy poznala. A je asi zbytečné vám připomínat, že vůdcové svobodného lidu se dopustí ani ne poloviny hloupostí nebo zlých činů, než jaké napáchá panská třída, aby se udržela u moci. Já si budu dělat své vlastní chyby, děkuji."
"To určitě budete. Jednu už jste udělala. Musím mluvit upřímně. Svéhlavost, s jakou váš manžel trval na uskutečnění této výpravy navzdory veškerému zdravému rozumu jen proto, že se to jemu hodí, je dokonalým příkladem chování vůdce, který přestal být pastýřem. A vy na tom máte také svůj díl viny, protože jste ho podporovala a povzbuzovala. Vy především byste měla vědět, jak je vesmír plný neznámých nebezpečí. Asteroiďané se s tímto vědomím rodí. On je jen obyčejný blátošlap."

Dorcas zbělela. Pruh vlasů na temeni se jí naježil. S rukama založenýma v bok se vztyčila nad Markhamem a pomalu řekla: "To by stačilo. Snášeli jsme vaši přítomnost, kterou jste nám vnutil, s nadějí, že se ve vás najde alespoň trocha slušnosti. Vyslechli jsme si vaše směšné bláboly, protože věříme ve svobodný projev, ve který vy ovšem nevěříte, a doufali jsme, že toho brzy necháte. Namísto toho jste se dopustil rasistické urážky. To už trpět nemíníme. Odeberete se do své kabiny a zůstanete tam čtyřiadvacet hodin. Chléb a voda vám budou přineseny."
Markhamovi klesla brada. "Cože? Jste blázen?"
"Vzteklá, to ano. A co se týká příčetnosti, nemám ve zvyku vyjadřovat svůj názor na ty, kdo ji zřejmě postrádají."
Dorcas se podívala na hodinky. "Máte pět minut na to, abyste odešel do své kabiny. Tam setrváte do zítřka do 17 hodin 37 minut. Jděte."
Markham napůl vstal, pak klesl zpět na židli a vykřikl: "To je neslýchané! Profesore Tregennisi, tohle mi dosvědčíte."
"Ano," řekla Dorcas. "Prosím, dosvědčete, že tento muž odmítl splnit můj rozkaz, přestože jsem druhým velícím důstojníkem na této lodi. Mám zavolat kapitána Saxtorpha, aby to potvrdil? Můžete být odveden v poutech, Markhame. Raději poslechněte. Jděte."
Komisař se vyhrabal na nohy. Prudce dýchal. Ve vzduchu byl cítit jeho pot. "No dobrá," řekl tiše. "Samozřejmě na vás podám stížnost, až se vrátíme. Do té doby můžeme naši konverzaci omezit na minimum. Mějte se…" Rázným kývnutím hlavou se uklonil a odpochodoval.
Po chvíli, v níž bylo slyšet jen monotónní hučení lodi, vydechl Tregennis: "Páni. Nebyla to… poněkud unáhlená reakce?"
Dorcas si opět sedla. Její mrazivý pohled změkl. "Možná. Bob by si to myslel, ačkoliv by mě samozřejmě podpořil. On má mnohem smířlivější povahu než já. Ale já nebudu tolerovat takové řeči o něm. Tohle nebyl první případ."
"Ti, kdo se narodili ve vesmíru, chovají vůči Pozemšťanům jisté předsudky. Mám za to, že je to dost rozšířené."
"Ano, je, a nikoli bez opodstatnění - v mnoha případech." Dorcas se zasmála. "Sama jsem je měla, v době, kdy jsme se Bob a já seznámili. Způsobilo nám to hodně problémů během několika prvních let. Let, kdy jsme už dávno mohli být svoji. Nakonec jsem toho měla dost a konečně jsem začala posuzovat lidi podle nich samotných."
"Odpusťte, ale nejste poněkud netolerantní k těm, kdo neměli příležitost poučit se tak jako vy?"
"Bezpochyby. Ale, mezi námi, přivítala jsem možnost ukázat Markhamovi, kdo je tady pánem. Bála jsem se, že kdyby nastala nějaká mimořádná situace, odmítne poslouchat rozkazy. A to by taky mohlo skončit katastrofou."
"Je to zvláštní člověk," prohodil Tregennis. "Jeho chování, jeho řeči, jeho minulá kariéra, to všechno mi připadá jako změť rozporů. Nebo jsem naivní?"
"Ne, ledaže bych byla taky. Zákony lidského chování nejsou tak jednoduché jako zákony mechaniky - dokonce ani kvantové. Ale já si myslím, že nám o statkáři Markhamovi chybí nějaký klíčový fakt, bez kterého ho nikdy nepochopíme."
Dorcas odmítavě mávla rukou. "Ale dost už o něm. Mohu se nyní vrátit ke svému původnímu záměru a vyptat se vás na Plateau?"

## 7

Zatímco se Tulák pohyboval v hyperprostoru, drželo všech pět členů posádky hlídku u detektoru hmoty, každý vždy šest hodin denně po čtyři dny s tím, že pátý den měl volno. Byla to neoblíbená povinnost, ale všichni chápali, že je to lepší než nechat loď letět naslepo a riskovat přiblížení ke gravitační poruše natolik silné, že by jí mohla připravit osud, jaký na neřízená plavidla obvykle čeká. Všichni snili o tom, že jednou se najde někdo, kdo pochopí psioniku tak důkladně, aby mohl být celý proces zautomatizován.
Nebylo to samozřejmě žádné mučení, jakmile byl člověk vycvičen, aby se nedíval do té Méně-Než-Prázdnoty, jež vyplňovala jediné okno, které muselo zůstat nezakryto. Všichni už uměli nespouštět jedno oko z indikátoru, i když si přitom četli, dívali se na video nebo cvičili. V oněch nečetných případech, kdy se na něm něco objevilo, věci dostaly spád.
"A já jsem přišel na to, že mi to ani trochu nevadí," řekl Juan Yoshii poté, co ho vystřídal Kamehameha Ryan.
"Opravdu?" zeptala se Laurinda Brožíková. Domluvili se, že se setkají pod pilotní kabinou.
Naučeným, neohrabaným pohybem člověka, který pochází ze společnosti, v níž se taková gesta nepoužívají, jí nabídl rámě. Usmála se a zavěsila se do něj. Byl Asteroiďan. Na rozdíl od Dorcas Saxtorphové a většiny příslušníků svého národa se vyhýbal okázalým oděvům. Byl menší, štíhlý, měl olivovou pleť a téměř dívčí rysy. Pruh vlasů na jinak vyholené hlavě nosil ostříhaný nakrátko.
"Slyšela jsem, že ostatní si stěžují na jednotvárnost," řekla Laurinda.
"Jednotvárnost, nebo klid?" opáčil svým ostýchavým způsobem. "Taky mě to zpočátku rozčilovalo. Ale pak jsem postupně zjistil, jaká je to skvělá příležitost být sám a přemýšlet. Nebo skládat."
"Nemluvíte jako těžař," řekla zbytečně. To byl důvod, proč se o něho začala zajímat.
Usmál se. "A jak si myslíte, že by těžaři měli mluvit? Já vím, všichni nás považují za tvrdé drsňáky. Pilotovat loď, najít rudu, vykopat ji, dovézt domů a mít v paži meteoroidy. Nebo sluneční erupce. Nebo poruchy reaktorů nebo cokoli jiného. Ale my jsme jen obyčejní lidé, kteří si vydělávají na živobytí. Dost z nás se těší na den, kdy budeme moci začít dělat něco jiného."
"A co jiného byste chtěl dělat?"
S poněkud nuceným úsměvem se zadíval přímo před sebe. "Budete se smát."
"Ne, nebudu." Tón jejího hlasu vymazal oněch osm centimetrů, o které ho převyšovala. "Jak bych se mohla smát člověku, který ovládá síly, jež já pouze měřím?"

Zrudl a neodpověděl. Kráčeli dál. Loď kolem nich tiše hučela. Lodní přepážky byly natřeny veselými barvami a visely na nich obrazy, které se často měnily. Tu a tam stály truhlíky s květinami, o něž pečovala Carita Fengerová, ale i přesto zdejší prostředí působilo sterilním dojmem. Juan a Laurinda zamířili do jeho kabiny, kde připravil čaj a pak spolu sledovali d'Auvergneové Pátou chromofonii. Obdiv k jejímu dílu byl jednou z mnoha věcí, které, jak zjistili, měli společné.
"Tak o čem sníte?" zeptala se nakonec Laurinda tiše.
Polkl. "Chtěl bych se stát básníkem."
"Ale… to je pozoruhodné."
"Ne že by se z toho dalo žít," řekl rychle. "Proto se nejdřív potřebuju dobře hmotně zabezpečit. Ale mám ještě dost času, než budu na tuhletu práci starý - podle mnoha měřítek jsem ještě poměrně mladý." Nadechl se. "Kolik skutečné poezie bylo napsáno během těch staletí vesmírných letů? Spousta veršů, ale kolik z nich způsobilo, že vás zamrazilo, že jste si řekla: ano, tohle je skutečná pravda? Je to, jako bychom byli příliš zaměstnáni, než abychom byli schopni nalézt slova pro to, co nás zaměstnává. Já to chci zkusit. Už to zkouším, ale vím, že nemám naději na úspěch, dokud na tom nebudu ještě nejméně deset let pracovat."
"Jste příliš skromný, Juane. Génius se projeví spíše dřív než později. Chtěla bych si od vás něco přečíst."
"Ne, já… myslím, že to ještě není dost dobré. A možná ani nikdy nebude. Vůbec se to nevyrovná - no, spíše menším věcem, které ale mají ducha -"
"Jako například?"
"Staré věci, většinou, předvesmírné."
"Jít za věděním jak za padající hvězdou, za nejzazší hranici lidského myšlení."
Yoshii se zasmál. "Zní to moc knižně, že? Past, do které člověk snadno spadne. Piloti vesmírných lodí mají spoustu volného času mezi okamžiky, kdy se něco děje."
"Vy ho využíváte velmi dobře," řekla vážně. "Je ta báseň v lodní databázi? Ráda bych si ji přečetla."
"Nevím, ale můžu vám ji přednést zpaměti."
"To bude mnohem lepší. Romantické -" Laurinda zmlkla. Odvrátila pohled.
Juan vycítil její rozpaky a vyhrkl: "Prosím, nechápejte mě špatně. Já znám vaše zvyky, vaše mravy a budu je respektovat. Naprosto."
Zmohla se na úsměv, ale oči k němu nezvedla. "Já se vás přece nebojím." V duchu dodala: Nejste nesnesitelně frustrovaný. Je zjevné, že jste stejně jako Kam Caritiným milencem. "Jste čestný muž." A to, co se mezi námi rodí, je ještě malé a křehké, ale už velmi sladké.

8

Tulák vstoupil do normálního prostoru ve vzdálenosti deseti astronomických jednotek od cíle své cesty. Bylo to až zbytečně daleko vzhledem k tomu, že hmotnost hvězdy se rovnala přibližně čtvrtině hmotnosti Slunce, ale Saxtorphovi byli mnohem opatrnější, než Markham připouštěl. Kromě toho chtěli vědci začít předběžný výzkum během postupného přibližování ke hvězdě.
Jakmile byly známy všechny potřebné údaje, vypočítala Dorcas vektory. Hvězda se hnala rychlostí více než tisíc kilometrů za sekundu směrem od středu galaxie. To znamenalo, že loď bude potřebovat značné delta v, aby zpomalila na meziplanetární rychlost a dostala se do roviny rovníku, kde byla největší pravděpodobnost výskytu doprovodných těles. Tato fáze také poslouží astronomům ke zpřesnění jejich pozorování. Jakmile budou shromážděna všechna data a vypracován plán budoucího výzkumu, určí se dráha dalšího letu.
Pohyb hvězdy také znamenal, že míří pryč z galaxie. Patrně ji srážka s jedním nebo více hmotnějšími tělesy vymrštila z oblasti, kde se zrodila. Otázka, na niž výprava chtěla získat odpověď, jakkoli neúplnou, zněla: kde se to mohlo stát - a kdy.
Kromě Dorcas, jenž Tregennisovi a Laurindě pomáhala zpracovávat údaje, které většinou shromáždila Laurinda, nezůstalo posádce na práci nic kromě starostí o běžný provoz. Jen občas byl někdo požádán, aby při výzkumu vypomohl s nějakým dílčím úkolem.
Carita Fengerová, jíž právě skončila služba, se zastavila ve společenské místnosti. Velká obrazovka tam zachycovala obraz slunce označeného nitkovým křížem. Jinak by ho nikdo nedokázal rozeznat. Zvětšovalo se, jak se k němu loď blížila, ale i přesto zůstávalo jen mlhavě rudým bodem, zastíněným světlem hvězd vzdálených světelné roky.
Tiché bzučení motorů lodi znělo jako šepot něčeho, v němž a kolem něhož zuří nukleární ohně, běsní radiace, víří hmota, vybuchují ohňostroje zrození i hoří pohřební hranice, vře celý vesmír v neustálém kolotoči zániku a zrodu.
Stejně jako většina cestovatelů vesmírem se Carita dokázala pohroužit do takovýchto úvah na celé hodiny.
Zarazila se. Markham seděl sám a díval se na obrazovku. Tvář měl ztrhanou.
"Nazdar," řekla Carita nejistě.
Markham se na ni ohlédl. "Buďte zdráva, pilotko Fengerová," odpověděl bezvýrazným hlasem.
Posadila se na židli vedle něj. "Nádherný pohled, co?"
Přikývl s očima opět upřenýma na obrazovku.
"Zní to tak banálně," pokračovala, "ale já si myslím, že se Juan mýlí. Doufá, že najde dostatečně výstižná slova. Obávám se, že to je nemožné."
"Netušil jsem, že pilot Yoshii má takové zájmy," řekl Markham lhostejně.
"Jak byste mohl? Jste nepřístupný jako černá díra. Co se stalo mezi vámi a Dorcas? Zda se, že spolu nemluvíte."
"Pokud dovolíte, nemám náladu na klábosení." Markham začal vstávat.

Carita ho uchopila za paži. Byl to jemný stisk, ale snadněji by se vyprostil z nákladového drapáku. "Počkejte okamžik." řekla. "Víceméně jsem čekala na příležitost, kdy si budu moct s vámi promluvit. S člověkem, který neřekne víc než "Podejte mi prosím sůl" u jídla. Jak osamělý se musíte cítit."
Zanechal marných snah se jí vytrhnout a s pohledem upřeným před sebe procedil skrz zuby: "Děkuji vám za vaši starost, ale já si poradím. Buďte tak laskavá a pusťte mě."
"Podívejte se," řekla, "měli jsme být tým. Tohle je přece úžasné dobrodružství - Kristepane, jsme u tohohle zázraku první, úplně první - ale tam venku je taky zima a vesmír se ani za jeden pitomý atom nestará o nějaké lidské bytosti. Pořád si říkám, jak strašné to musí být, nemít tady žádné přátele tak jako vy. Ne že bych vám chtěla něco vnucovat, ale co kdybyste to aspoň zkusil?"
Ted' se na ni podíval. "To má být pozvánka do vaší postele?" zeptal se stejným tónem, jakým mluvil předtím.
Na okamžik se zarazila, pak se vzpamatovala, usmála se a odpověděla: "Ne, nemá, ale když vám to vylepší náladu, proč ne?"
"Nebo to má vylepšit náladu vám? Nejsem tak nevšímavý, abych nezaznamenal, že pilot Yoshii přestal navštěvovat vaši kabinu. Zásobovací důstojník Ryan vám nestačí?"
Carita ve tváři ebenově zčernala. Pustila jeho paži. "Moje chyba," řekla. "Ostatní měli pravdu. Dobře, tak běžte."
"S radostí." Vypochodoval z místnosti.
Tiše zaklela, vytáhla doutník, zapálila si jej a vyfoukla oblak dýmu, který přiměl ventilátory a čističky vzduchu rozběhnout se na plné obrátky. Po chvilce se uklidnila. Smutně se usmála. Ryan jí nejednou řekl, že je příliš dobrosrdečná; a to byl člověk, který měl sám sklony k záchvatům nepředvídatelné šlechetnosti.
Právě se chystala odejít, když z reproduktoru zaduněl Saxtorphův hlas: "Prosím o pozornost. Mám tady zprávu, která bude určitě všechny zajímat.
Za pár dní bude konference, kde už budeme mít k dispozici více údajů. Tam se budete moci zeptat, na co budete chtít. Do té doby platí můj příkaz neobtěžovat vědecký tým v jeho výzkumu. Všichni pracují nepřetržitě a poslední, co by si přáli, je vyrušování.
Přesto mi Arthur Tregennis poskytl stručný přehled dosavadních zjištění, abych vás s nimi seznámil. Takže se teď pokusím přetlumočit vám to svým laickým jazykem. Za případné zkomoleniny nesu vinu já sám.
Mají úplný rozbor chemického složení hvězdy spolu s dalšími charakteristikami. Nebylo to jednoduché. Taky proto, že je tak chladná, že její maximální emisní frekvence je v radiovém pásmu. Protože absorpce a zpětný odraz mezihvězdného prostředí nejsou pořádně známy, museli jsme přiletět až sem, abychom získali správné údaje.
Potvrdily to, co profesor a Laurinda předpokládali. Tohle slunce není na kovy jen chudé, je na kovy hotový žebrák. Ani stopy po prvku těžším než železo a i toho železa dost málo. Ano, všichni jste už slyšeli, jak velice musí být staré a že zůstalo na hlavní posloupnosti tak dlouho jen proto, že je to takový ubohý trpaslík. Ale oni už teď mají lepší představu o tom, jak dlouho to bylo.
Předpokládaný věk patnáct miliard let. Naše hvězda je stará skoro stejně jako celý vesmír.
Krátce po svém zrodu byla patrně vymrštěna ze své mateřské galaxie. Za tak dlouhou dobu už se dá urazit hodně kilometrů. Jsme šťastní, že my - tím myslím lidské rasy - jsme naživu, zatímco se pohybuje v naší blízkosti.
A… navzdory všem očekáváním má planety. Přístroje už zaznamenaly jejich zvláštnosti. Žádné dvě nejsou stejné; něco takového jsme vůbec nečekali. No, podíváme se na ně zblízka. Konec."
Carita vyskočila na nohy a zavýskla.

9

Jednou, když byli ještě mladíci a trávili čas tím, že se potulovali po plážích, získali Kam Ryan a Bob Saxtorph náhodou otlučený člun. Opravili si jej, naložili do něj trochu jídla a spoustu piva a vydali se na zkušební plavbu přes průliv Kaulakahi. Krátké vyjížďky podél pobřeží dopadly docela dobře, ale oni se chtěli ujistit, že loď vydrží i plavbu přes moře, než na ni začnou lákat děvčata. Odhadli, že na Niihau dorazí tak za dvanáct až patnáct hodin, přistanou u břehu, odpočinou si a vrátí se zpátky. Na přívěsný motor neměli, ale přinejhorším mohli veslovat.
Aby se vyhnuli dobře míněným radám kolemjdoucích, rozhodli se vyrazit po setmění. To už v sobě měli tolik piva, že si zapomněli poslechnout předpověď počasí.
Byla nádherná noc; půlměsíc a myriády hvězd zářily tak, že si připadali, jako by pluli vesmírem. Vanul mírný větřík, moře šumělo, lanoví vrzalo a k tomu se ještě objevil párek delfínů, který je několik hodin doprovázel. Byla to taková krása, že dokonce i Kam zmlkl a jen se díval. Ale pak se před úsvitem, když měli cíl už skoro na dosah, objevila na západě černá mračna, vítr zesílil, spustil se prudký déšť a v ranním šeru zaslechli řev vln narážejících na skaliska.
Ve skutečnosti to nebyla příliš silná bouře, ale na to, aby si poradila s jejich člunem, stačila. Nejdřív povolily spoje, takže do něj začala pronikat ještě další voda kromě té, jež se přelévala přes okraj. Plachta se utrhla a krátce poté se zřítil stěžeň, který by možná roztříštil palubu, kdyby jej Bob nezachytil a nepřehodil do vody. Pak se chopil vesel a snažil se udržet příď ve směru vln, zatímco Kam vyléval z člunu vodu. Přestože byl Havajec o něco starší a žádná sušinka, nedokázal by veslovat tak dlouho v jednom kuse. Avšak i on přispěl k jejich záchraně, když u kormidla provedl loď mezi dvěma skalisky. O chvíli později sice narazili na korálový útes, ale to už byli tak blízko břehu, že mohli doplavat, aniž kdy zjistili, kdo komu v příboji zachránil život. Na souši se skáceli do křoví a usnuli vyčerpáním.
Jakmile se probrali, našli silnici a nechali se svézt do nejbližší osady. Odtamtud byli dopraveni zpět na Kauai, kde si od důstojníka pobřežní stráže vyslechli, co si vyslechnout museli.
Následujícího dne už zpátky v jejich stanu Kam nezvykle vážně - ta nezměrná vážnost mládí - řekl: "Bobe, poslouchej. Když jsme se seznámili, byl jsi můj hoa, pak ses stal mým hoaloha. ale to, co jsme spolu prožili a co jsi pro mě udělal, tě

učinilo mým hoapili."
"Neudělal jsem pro tebe víc než ty pro mě," odpověděl Bob v rozpacích.
"Jestli to znamená to, co si myslím že to znamená, tak dobře, budu tě nazývat kammerat, ale teď už pojďme něco dělat, ať je to, co chce."
"A co tohle? Mám na Velkém ostrově příbuzné. Malá osada v odlehlé oblasti, kam nikdo nechodí. Nádherná příroda, hory a lesy. Lidé tam pořád žiji ve starém kanackém stylu. Jak by se ti to líbilo?"
"Hm-m, jak starý je ten styl?"
Kam byl tak uvolněný, že se dokázal rozesmát. "Neboj se, lidské maso nejedí! Všichni umějí anglicky, i když radši mluví havajsky. Vedou nádherný, pohodový, veselý život - počkej, až se seznámíš s děvčaty. Tamější lidé o tom moc nemluví, když jdou ven nebo si zvou haolena k sobě, protože turisté by to všechno zničili, ale ty budeš vítán, za to ti ručím. Tak co ty na to?"
Následující měsíc ukázal, že Kam v ničem nepřeháněl.
Tyto vzpomínky se neočekávaně vynořily, když Kam sám pracoval v kuchyni. Všichni ostatní se v tělocvičně, kam si donesli židle a promítací zařízení, účastnili konference uspořádané astronomy. Tulák běžel na automatický provoz; jeho přístroje nezaznamenaly nic, s čím by si během příštího milionu kilometrů nedokázal sám poradit. Zásobovací důstojník by se mohl připojit ke zbytku posádky, ale chtěl, aby hostina na oslavu vítězství byla včas připravena. Brzy budou všichni příliš vzrušení, než aby byli schopni ocenit jeho umění.
Před pracovním pultem měl obrazovku přenášející průběh konference.
Tregennis a Laurinda stáli před svým obecenstvem. Plateauňan s radostí nedokonale ukrytou pod suchými slovy řekl: "Je věcí sémantiky, nazveme-li jej systémem první nebo druhé generace. Vodíku a hélia je přítomno velmi mnoho v poměru podobném kondenzaci krátce po Velkém třesku - o kterém se nyní můžeme dozvědět více, než jsme dosud věděli. Avšak kyslík, dusík, uhlík, křemík a neon se vyskytují ve významném množství; nikoli nezanedbatelný je výskyt hořčíku a železa; lze zjistit i ostatní prvky z počátku periodické tabulky. V planetách samozřejmě existuje koncentrace těžších atomů, obzvlášť v těch vnitřních, odkud plyny selektivně unikly. Nejsou to jen koule zmrzlé vody.
Zdá se tedy zřejmé, že se tento systém zformoval z oblaku obohaceného hmotou pocházející ze starších hvězd ve fázi červeného obra. Možná k němu přispělo i několik supernov, ale jakýkoli prvek těžší než železo je zastoupen v tak mizivém množství, že jej nalezneme jen s pomocí hmotnostní spektrografie ze vzorků získaných z pevných těles. Také tam nemusí být vůbec. Tyto starší hvězdy musely vzniknout tak krátce po Počátku, jak jen to bylo fyzicky možné, v protogalaxii tehdy nepříliš vzdálené od hmoty, jež se měla stát naší, ale nyní určitě značně vzdálené.
Přesně, jak jsme se odvažovali doufat," řekl vozembouch. V jeho očích se třpytily slzy jako rosa na okvětních plátcích růže.
"To je skvělé!" vykřikl Yoshii.
"Relikvie - sakra, našli jsme otisky Božích prstů," řekla Carita a přitiskla si ruku na ústa. Ryan se usmál. Nikdo jiný tomu nevěnoval pozornost.
"Kolik planet?" zeptal se Saxtorph.
"Pět," odpověděl Tregennis.
"Hm. Není to trochu málo, dokonce i na trpaslíka? Jste si jist?"
"Ano. Našli bychom vše i o velikosti mnohem menší než to, co bychom mohli nazývat planetou."
"Obzvlášť když je Bodeova funkce malá, jak jste očekával," podotkla Dorcas. Vzhledem k tomu, že po celou dobu s astronomy spolupracovala, věděla už předem všechno, o čem na této konferenci informovali. "Planety jsou natlačeny dost blízko k sobě. Nenašli jsme ani Oortův oblak. Vůbec žádné komety, domníváme se."
"Vnější tělesa mohla být ztracena při kolizi, která tuto hvězdu vyslala na její pouť," řekla Laurinda. "A během patnácti miliard let všechny komety, které zůstaly… zanikly."
"Pravděpodobně existovala ještě šestá planeta," prohlásil Tregennis. "Odhalili jsme známky toho, že v extrémní blízkosti slunce se vyskytují asteroidy. Gravitační radiace - ne, muselo to být především tření s mezihvězdnou hmotou, které způsobilo, že se mateřské těleso začalo pohybovat po spirále, dokud nepřekročilo Rocheovu mez a nerozpadlo se."
"Hej, počkejte," řekl Saxtorph. "Dorcas mluvila o Bodeově funkci. To by znamenalo, že ty planety, které přetrvaly, se nacházejí tam, kde by teoreticky měly být. Jak se vyhnuly orbitálnímu rozpadu?"
Tregennis se usmál. "Dobrá otázka."
Saxtorph se zasmál. "K čertu, připadám si, jako bych se ocitl zpátky na akademii."
"Nuže, v tomto stadiu je každá odpověď pouze hypotetická, ale zvažte toto. Na své dlouhé cestě přes pravděpodobně více galaxií než jen přes tu naši se tento systém musel dostat i do oblastí mlhovin, kde je hmota poměrně hustší. Gravitace zachytila plyn a prach a přitáhla je k slunci, které je pohltilo. Orbity planet mají velmi malou excentricitu - tření má cirkulační efekt - a jejich vzdálenosti zhruba odpovídají teoretickým předpokladům." Odmlčel se. "Další anomálii zatím nedokážeme vysvětlit, třebaže s tím může souviset. Mezi asteroidy jsme našli - přesněji řečeno, myslíme si, že jsme našli - molekuly vody a OH radikály, skoro jako prstenec kolem slunce." Rozhodil rukama. "No, ani jsem nečekal, že rozřešíme každou záhadu, na kterou tady narazíme."
Musel bojovat, aby se sem dostal, vzpomněl si Ryan.
"Povězte nám něco o těch planetách," řekla Carita netrpělivě. Přistávání měla v popisu práce. "Už jste je nějak pojmenovali? Jedna, Dvě, Tři by mohlo působit zmatky, kdyby bylo naspěch."
"Navrhla jsem použít latinské číslovky," odpověděla Laurinda. Znělo to téměř omluvně.
"Prima, Secunda, Tertia, Quarta, Quinta," vyjmenovala Dorcas. "Skvělý nápad. Doufám, že se pro badatele stane standardem."

Laurinda se začervenala.
"Já jsem souhlasil," řekl Tregennis. "Filologové, nebo kdo má takové věci na starosti, mohou vymyslet oficiální názvy později. Nyní vás seznámíme s tím, co jsme se až dosud dozvěděli."
Podíval se na záznamník, který držel v ruce. "Prima," spustil. "Střední poloměr oběžné dráhy přibližně 0,4 aj. Průměr přibližně 16.000 kilometrů. Protože nemá žádný satelit, nemohli jsme dosud určit její hmotnost, ale intenzita záření je taková, že nemůže být z ledu. Předpokládáme, že se skládá převážně z křemíku, což by vzhledem ke stlačení dávalo hmotnost odpovídající hmotnosti Země. Žádné známky atmosféry.
Secunda, obíhající ve vzdálenosti 0,7 aj., je podobná Prime, ale je poněkud větší a má tenkou atmosféru, srovnatelnou s Marsem. Má také jeden měsíc. Za pozornost stojí, že tento měsíc má větší albedo, než by se dalo očekávat, nažloutlé barvy. Perioda nám samozřejmě poskytla údaje o hmotnosti, což posílilo naši domněnku, že náš odhad týkající se Primy, je správný.
Tercia se nachází téměř přesně ve vzdálenosti jedné aj. od slunce. Je to obří planeta o hmotnosti pěti Zemí, doprovázená pěti měsíci, rovněž žluté barvy. Poněkud hustší atmosféra než u Secundy; máme potvrzenu přítomnost dusíku a stopy kyslíku."
"Cože?" přerušil ho Saxtorph. "Myslíte, že by se tam mohl vyskytovat život?"
Laurinda se nepatrně zachvěla. "Voda je trvale zmrzlá," řekla mu. "Oxid uhličitý musí často zamrzat. Nevíme, jak je možné, že se tam nachází měřitelné množství volného kyslíku, ale je tam."
Tregennis si odkašlal. "Quarta," řekl. "Plynový obr ve vzdálenosti 1,5 aj., hmotnost 230 Zemí, jak jsme určili podle deseti dosud objevených měsíců. Překvapivě žádné prstence. Vodík a hélium pravděpodobně obklopují silnou ledovou skořápku, která pokrývá křemičitanové jádro s příměsí železa. Zdá se, že vysílá slabé rádiové záření, což by naznačovalo, že má magnetické pole, ale rádiový šum slunce je tak silný, že si z této vzdálenosti nemůžeme být jisti. Můžeme si naplánovat, že se k ní cestou přiblížíme. Quarta bude klíčem k našemu pochopení dynamiky tohoto systému. Je to ekvivalent Jupitera."
"Jinak jsme zaznamenali rádiové vlny pouze ze Secundy." doplnila Laurinda. "V tomto případě je to nepochybné, toto záření nemůže pocházet ze slunce. Je to opravdu zvláštní - je přerušované, zdánlivě modulované, pokud to ovšem není následek nějaké chyby v našich měřeních." Usmála se. "Jak by to bylo milé, kdyby je vysílaly nějaké inteligentní bytosti."
Markham se zavrtěl na židli, kterou si postavil až dozadu za všechny ostatní. "Mluvíte vážně?" téměř vykřikl.
Upřely se na něj překvapené pohledy. "Ne, ne," řekla Laurinda. "Bylo to jen takové snění. Až se tam dostaneme, zjistíme zdroj tohoto záření."
"Takže nám zbývá pouze Quinta," ujal se opět slova Tregennis, "která je v mnoha ohledech nejpodivuhodnějším objektem ze všech. Hmotnost 103 Zemí - sedm objevených měsíců - ve vzdálenosti 2,8 aj. Má dobře rozvinutý systém prstenců. Atmosféra tvořená vodíkem a héliem, ale s přítomností metanu, amoniaku a… vodních par. Voda ve velkém množství. Turbulence a naměřená teplota nad všechna očekávání. Přihodilo se tam něco velmi zvláštního.
Má někdo nějaké otázky? Pokud ne, Laurinda a Dorcas připravily grafy, tabulky, diagramy a obrázky, které bychom vám rádi ukázali. Prosím, ptejte se na cokoli nebo sdělujte své připomínky. Nestyďte se. Jste všichni inteligentní lidé s dobrými základními znalostmi vědy. Každý z vás může přijít s postřehem, který nám specialistům unikl."
Markham vstal. "Omluvte mě," řekl.
"Prosím?" zeptal se ho Saxtorph docela vlídně. "Chcete odejít teď, kdy to teprve začíná být zajímavé?"
"Nemyslím, že bych mohl čímkoli přispět." Markham zaváhal. "Jsem poněkud indisponován. Raději si na chvilku lehnu. Nemějte obavy. Brzy budu v pořádku. Klidně pokračujte." Krátce se uklonil a odešel.
"Co chcete, je to člověk," řekla Carita.
"Měli bychom k němu být milejší, k chudákovi," zamumlala Laurinda.
"Že nám k tomu ale dal příležitost, co?" odpověděl Yoshii.
"Nechte toho," nařídil Saxtorph. "Žádné hádky."
"Ano," dodala Dorcas. "Pokračujme podle plánu."
Tregennis se až roztřásl horlivostí, aby jí vyhověl.
Ryan se ve své kuchyni zamračil. Měl pocit, že něco není v pořádku. Zatímco sledoval konferenci, pokračoval v krájení mahimahi, které si vezl zmrazené ze Země, ale myšlenkami už nebyl ani u toho, ani u onoho.
Čas plynul. Ukázalo se, že přiblížení ke Quartě způsobí doslova intelektuální orgie, a to tím spíše, že se Quinta blížila k podřadné konjunkci, což slibovalo další údaje i o této planetě. Ryan si otřel ruce do zástěry, vyšel z kuchyně a zamířil k pilotní kabině.
Potkal vracejícího se Markhama. Oba se zastavili a chvíli jeden druhého beze slova pozorovali. Loď kolem nich tiše hučela. "Buďte zdráv," řekl nakonec zásobovací důstojník pomalu. "Myslel jsem, že jdete do své kabiny."
Markham ztuhl. "Právě tam jdu, pokud vás to má co zajímat."
"Pěkně jste si zašel."
"Já… byl jsem zkontrolovat jisté přístroje. Tohle je stará loď, opravovaná. Upřímně řečeno, kapitán Saxtorph se příliš spoléhá na své strojní zařízení."
"Co za přístroje jste to chtěl zkontrolovat?"
"A kdo jste, že se mě na to ptáte?" vyjel Markham. "Jste jen zásobovací důstojník."
"A vy jste pasažér." Ryan svým tělem zahradil průchod. "Nebyl bych v této posádce, kdybych dokonale nevěděl, jak všechno vybavení funguje. Za provoz velké části jsem zodpovědný."
"Já jsem velel vesmírným lodím."
"Pak tedy víte, že každý systém má svou paměť." Ryanův úsměv připomínal úsměv žraloka.

"Ušetřete kapitána prohledávání záznamů. Kde jste byl a co jste tam dělal?"
Markham tiše stál, zatímco loď plula kupředu. Nakonec řekl: "Měl bych podat hlášení přímo kapitánovi. Ale abych se vyhnul nedorozumění, povím to nejdřív vám. Poslouchejte dobře a nepřekruťte to, co vám sdělím, pokud jste toho schopen. Vyslal jsem radiový signál ve standardním pásmu na Secundu. Jen kvůli možnosti - velmi nepatrné možnosti, jak nás ujistila slečna Brožíkova - že tam skutečně jsou rozumné bytosti. Domorodci, Outsideři, kdo ví? V zájmu mírového kontaktu jim musíme poskytnout důkaz, že nemáme v úmyslu se tajně přikrást, abychom je přepadli. Ne že by existovala pravděpodobnost, že tam skutečně jsou, ale - to je právě jeden z těch případů, kvůli kterým jsem tady. Saxtorph a já si o tom promluvíme později, pokud si bude přát. Předám mu to jako fait accompli. A teď mě nechte jít."
Ryan ustoupil stranou. Markham kolem něj prošel. Ryan se za ním díval, dokud mu nezmizel z očí, a pak se vrátil do kuchyně.

10

Quarta zůstala za Tulákem, který pokračoval na své cestě ke slunci. Juan Yoshii obletí ve člunu pojmenovaném Fido obří planetu a zrychlil, aby dohnal svou mateřskou loď. Protože měl dráhu naprogramovanou předem, mohl v poklidu vyhlížet okénky a pokoušet se v duchu roztřídit nahromaděnou směsici zázraků. Většina údajů mířila z přístrojů přímo k astronomům; on vezl výsledky pozorování z odvrácené strany. Laurinda Broziková mu před jeho cestou krátce vyložila poslední poznatky, ale on byl tak zaměstnán přípravou letu, že nebyl schopen myslet na víc než na pilotáž.
Hvězdy Mléčné Dráhy se kupily na obloze, která se příliš nelišila od té, jakou si pamatoval. Pouť dlouhá necelých třicet světelných let - v měřítku galaxie jen nepatrný krůček. Cizí bylo jen slunce vpředu. Malé, avšak zřetelné; jeho řeřavý kotouček zářil příliš slabě, než aby ho mohl oslnit, ale vrhal už tolik světla, že v něm bylo vidět.
V jeho zorném poli se objevil vnější měsíc. Bylo to jeho poslední přiblížení a přístroje pracovaly na plné obrátky. Cvakání a bzučení znělo do šumění vzduchu ve ventilaci. Yoshii namířil svůj osobní fotoaparát; fotografování bylo jeho koníčkem. Měsíční kotouč růžově zářil ve světle svého slunce. Byl převážně ledový a hladký; už miliony let se na něm nevytvořil žádný kráter nebo rýha. Jeho povrch byl jasnější, než by měl být, a byl poset žlutými body. Ložiska rudy? Stejné horniny, jež propůjčovala barevný odstín všem zdejším tělesům postrádajícím atmosféru? Tregennis byl zmaten. V systémech typu Sluneční soustavy se vyskytovala tmavá místa. Ta byla způsobena fotolýzou zmrzlého metanu. Samozřejmě, tohle slunce bylo tak malé…
Přesto osvětlovalo planetu za zádí Yoshiiova člunu. Quarta byla zbarvena do bleděrůžova a pokryta stříbrnými pruhy ledových mračen, tvořených krystaly oxidu uhličitého, čpavku a v horních vrstvách metanu. Žádné víry, žádné zákruty, žádné známky bouřlivých jupiterských procesů nenarušovaly její klid. Přestože byla viditelně zploštělá, otáčela se poměrně pomalu, jednou za více než čtyřicet hodin.
Slapové síly dokázaly během eonů zpomalit otáčení i tak obrovské masy. Měly patrně na svědomí i rozptýlení prstenců, pokud se u planety nějaké zformovaly. Jádro mělo magnetické pole, avšak velmi slabé. Dalo se zaznamenat jen proto, že se rozprostíralo tak daleko, že zachycovalo rádiové vlny z přicházejícího kosmického záření - zbytkový magnetismus uzavřený v železe, když jádro zmrzlo. To bylo obaleno ledovou skořápkou narůstající v alotropických vrstvách až k prakticky beztvarému povrchu a mohutné, pokojně cirkulující atmosféře. Quarta dosáhla své nirvány.
Pomalu mizela v dálce. Fido se přibližoval k Tulákovi… loď se na obrazovce pomalu zvětšovala, až sama vypadala velká jako planeta. Instrukce létaly z jedné strany na druhou, většinou elektronicky, občas i slovně.
Poklop člunové kóje se otevřel. Yoshii vplul dovnitř a zakotvil. Poklop se uzavřel a ze zásobníků zasyčel vzduch. Rozsvítilo se zelené světlo. Yoshii si odepjal pásy, otevřel průlez, vysoukal se ven a pevným krokem, zajištěným lodním polarizérem, došel do vstupní místnosti pravoboku. Čekala tam na něj Laurinda.
Yoshii se zastavil. Byla sama. Bílé vlasy sčesané kolem jemné tvářejí splývaly až na šaty, které dosud neznal, zdůrazňující její štíhlou postavu. Vztáhla k němu ruce. Její oči zářily. "V-vítej zpátky, Juane," zašeptala.
"No, ech, díky, děkuju ti. Ty jsi… uvítací výbor?"
Usmála se, sklopila oči a její tváře nakrátko nabyly barvy světa, který právě obletěl. "Kam je někde s Caritou. A co se týká tebe, Dorcas - první důstojník Saxtorphová mi navrhla -"
Vzal ji za ruce. Byly tenké jako snítky rákosu a hebké jako hedvábí. "To je od ní hezké. I od ostatních. Mám pro tebe datadisky."
"Ty počkají. Máme tolik práce, že ji nestačíme zvládat. Pozorování Quinty přineslo neuvěřitelné množství poznatků." V jejím hlase pulsovalo nadšení. Nejvzdálenější planeta byla bezpečným námětem k hovoru. "Myslíme si, že dokážeme odhadnout její charakter, ale samozřejmě neubývá detailů, kterým nerozumíme, a můžeme se kompletně mýlit -"
"Blahopřeju," řekl, potěšen její radostí. "U toho jsem samozřejmě chyběl." Při spojení s ním se všichni včetně Laurindy omezili pouze na informace týkající se systému Quarty; čím více věděl, tím bezpečnější byl jeho let. "Povídej."
"Och, je to divoký barevný svět se skvrnami, jako má Jupiter -jedna je dokonce větší než Velká rudá - a povrch je tvořen vodou v tekutém stavu. Něco jako arktické oblasti; představujeme si ledové kry o velikosti světadílů, jak do sebe narážejí."
"Teplejší než Quarta! Jak to?"
"Předpokládáme, že na ni před nějakým milionem let spadl její měsíc. Jeho zbytky vytvořily prstence. Při nárazu se uvolnilo tolik tepla, že se roztavila horní část povrchu planety, a budeme potřebovat, věda bude potřebovat léta, než zjistíme, co dalšího se tam ještě stalo."
Zůstal na okamžik stát s pocitem úžasu, ani ne tak nad onou událostí, jako spíše nad časovým měřítkem. Ten měsíc musel být blízko už na začátku, a přesto mu trvalo… téměř celou dobu existence vesmíru - kolik mlhovin, galaxií i pustého mezigalaktického prostoru přitom překonal? - než se jeho oběžná dráha snížila natolik, že se zřítil. Co je člověk,

že jsi ho pamětliv -
Co je to za člověka, který by promarnil ten krátký časový úsek, jenž mu byl dán?
"To je neuvěřitelné," řekl, "ale… my…"
Náhle ji objal. K jeho ohromení ho objala také.
Mezi pláčem a smíchem mu zašeptala do ucha: "Pojď, Kam pro nás dva uspořádal hostinu v mé kabině."
V porovnání s tím byl celý vesmír naprosto bezvýznamný.
Z reproduktoru se ozval Saxtorphův hlas: "Pozor, hlášení. Pozor, hlášení. Právě jsme obdrželi výzvu z údajné kzintské válečné lodi. Žádají, abychom se s nimi setkali. Zachovejte klid, ale usilovně přemýšlejte. Sejdeme se za hodinu, to je v 15.30, v tělocvičně a prodiskutujeme vzniklou situaci společně."

11

Kapitán stál zády k lodní přepážce a v tichu rušeném jen šelestem lodi pozoroval ty, kdo seděli před ním. Dorcas s jejími řeckými rysy uvolněnými do netečného výrazu; Kama Ryana, jehož plné rty se zvlnily do vzdorného úsměvu; mračící se Caritu Fengerovou; Juana Yoshiie a Laurindu Brožíkovou, kteří se drželi za ruce a nedokázali nepohlédnout občas jeden na druhého; Arthura Tregennise, jenž rovněž sledoval dívku starostlivým pohledem; Ulfa Markhama sedícího stranou od ostatních s maskou povýšenosti na tváři - Ulfa Reichsteina Markhama, jestli dovolíte… Cyklus obnovy vzduchu se právě nacházel ve stadiu denní dodávky ozónu. V jeho vůni byl cítit strach.
Který nesmí být vypuštěn z klece. Saxtorph si odkašlal.
"Dobře, pojďme přímo k věci," řekl. "Museli jste si všimnout výkyvu ve vnitřním gravitačním poli a změny ve zvuku motorů.
Máte pravdu, upravili jsme zrychlení. Tulák se s cizím plavidlem setká za 35 hodin. Mohlo by to být i dříve, ale Dorcas jim řekla, že si nejsme jisti, jestli by naše loď takovou zátěž vydržela. Co jsme chtěli, bylo přirozeně co nejvíce času."
"Proč se neotočíme a neutečeme?" zeptala se Carita.
Saxtorph pokrčil rameny. "Ať už bychom byli schopni letět rychleji než oni, nebo ne, určitě bychom neunikli jejich zbraním, teď, když nás sledují. Pokud skutečně patří ke kzintskému válečnému loďstvu, nedají nám šanci dostat se do míst, kde bychom mohli přejít do hyperprostoru. Možná že lžou, ale Dorcas a já nedoporučujeme na to spoléhat."
"Taktika útěku je tedy neproveditelná," pronesl Tregennis svým nejakademičtějším tónem.
"Přesně tak. Můžeme zastavit motory, vypnout generátor, nechat se volně unášet po orbitální dráze a životně důležité systémy napájet z baterií, ale oni by si naši trasu mohli bez problémů spočítat. A jakmile by se přiblížili na polovinu vzdálenosti, zachytili by nás na radaru.
Z údajů, které o nich máme, usuzujeme, že než nás zpozorovali, prováděli po nějakou dobu pátrání, pravděpodobně zesílenou optikou. To by naznačovalo, že když se poprvé dozvěděli o našem příletu, nacházeli se na oběžné draze kolem Secundy. Tento předpoklad je v souladu s tím, co by pro ně byla ideální pátrací křivka, a se skutečností, že právě od té planety přicházely modulované rádiové výboje - přenosy na jejich základnu a z ní."
Nikdo dosud neviděl Yoshiie mračit se tak zlověstně. "A jak se o nás dozvěděli?" vyštěkl.
Pohledy se obrátily k Markhamovi. Čelil jim bez mrknutí oka. "Ano, bezpochyby skrze mne," řekl. V jeho slovech zněla síla. "Vy všichni víte, že jsem se rozhodl vyslat na Secundu signál - bylo to v mé pravomoci zástupce vlády v této expedici. Výsledek mě překvapil stejně jako vás, ale nevidím důvod, proč bych se měl omlouvat. Pokud bychom se ke kzintské základně přiblížili nepozorovaně a pak se najednou zjevili na jejich detektorech, s největší pravděpodobností by nás rozmetali na atomy."
Ryan přikývl. "Aniž by se zdržovali kladením otázek," podotkl. "Ano, to by bylo v kzintském stylu. Pokud to jsou oni. Jak si tím můžete být tak jisti?"
"Myslím, že o tom není třeba pochybovat," řekla Dorcas.„Kdo jiný by měl důvod prohlašovat se za Kzinty?"
"Kdo by taky chtěl?" zavrčela Carita.
"Zbytečné řeči si nechme na potom," vložil se do hovoru Saxtorph. "Na takový přepych máme příliš málo času. Dodal bych jen, že ačkoliv slovní přenos procházel translátorem, fráze, způsob, jakým se na nás obraceli, všechno bylo čistě kzintské. Jsou tady - na opačné straně lidského vesmíru, než je jejich domov. Uvědomujete si, co to znamená, lidi? Kzintové mají hyperpohon."
Tento závěr byl okamžitě všem jasný, ale Laurinda se zeptala: "Jak by mohli?" Její hlas zněl bolestně.
Yoshii se ušklíbl.
"Jakmile se jednou dozvíš, že se něco dá udělat, jsi na půli cesty k tomu, aby sis to vyrobila sama," řekl jí.
"Já vím," odpověděla. "Ale měla jsem dojem, že nejsou tak dobří technici jako lidé, i když vynalezli gravitační polarizátor. A jak to že jsme se to nedozvěděli?"
"Výzvědná činnost v kzintském vesmíru není jednoduchá záležitost," vysvětlil Saxtorph. "Mohli provádět výzkum a vývoj na nějaké planetě, kterou ani neznáme. To si pište, že mě překvapilo, že byli tak rychlí. No, byli." Křivě se usmál. "Na jednom náhrobku ve Staré Anglii je prý epitaf: "Čekal jsem to, ale ne tak brzy.""
"Proč se usadili právě tady?" podivil se Tregennis. "Jak jste poznamenal, je to pro ně dlouhá cesta, obzvlášť když se musejí vyhýbat lidskému vesmíru, abychom si náhodou nevšimli, že mají hyperpohon. Pravda, tento systém je jedinečný, a tím zajímavý, ale měl jsem dojem, že Kzintové nepřikládají vědeckému výzkumu takový význam jako my."
"To je dobrá otázka," řekl Saxtorph.
Jeho šibeniční humor nevyvolal smích u nikoho kromě Ryana. Dorcas vyslovila nahlas myšlenku, jíž se zaobírali všichni: "Nenechají nás vrátit se domů a prozradit jejich tajemství, pokud tomu budou moci zabránit."
"A proto budeme hodní a setkáme se s nimi tak, jak žádají," dodal Saxtorph. "Druhá možnost je, že za námi pustí

atomovou střelu."
Markham si založil paže na prsou a prohlásil: "Už jste doufám všichni přišli na to, že je dobře, že jsem s vámi nakonec letěl. Oni pochopí, že jsem oprávněn s nimi vyjednávat. A stejně tak pochopí, že zmizení mé osoby by bylo příčinou vyslání druhé expedice s ozbrojeným doprovodem, což by se po zmizení skupiny soukromých výzkumníků nestalo."
"Možná," řekl Saxtorph. "Jenže si umím představit několik způsobů, jak narafičit naši smrt tak, aby vypadala jako nešťastná náhoda."
"Jako například?"
"No, třeba ozářit nás smrtelnou dávkou radiace a poslat loď zpátky. Jakmile by opustila hyperprostor, vrátil by se kzintský pilot zpět v doprovodném plavidle."
"Co by bylo v lodním záznamu?"
"To, co by byl "poslední přeživší" mučením přinucen tam vložit."
"Nesmysl. Viděl jste příliš mnoho špionážních dramat."
"Nesouhlasím. Kromě toho to byl jen jeden z nápadů, na které jsme já a Dorcas přišli. Kzintové mohou být mnohem vynalézavější."
"Rozhodli jsme se nespoléhat na jejich dobrosrdečnost," řekla první důstojnice. "Pozorně poslouchejte. Můžeme vypustit čluny, aniž by to zaznamenali, pokud to uděláme včas. Mohou volně plout, zatímco Tulák poletí na místo setkání. Jakmile bude dostatečně daleko, nikdo se nebude zajímat o dění v této části prostoru a my budeme moci utéct."
Carita zaťala ruku v pěst. "Hej, to je ohromné!" vykřikla.
Markham se zatvářil vyděšeně. "Zbláznili jste se? Jak přežijete, natož abyste se vrátili, ve dvou malých meziplanetárních prskoletech?"
"Jsou výkonnější, než vypadají," připomněl mu Saxtorph. "Jsou silné a mají dobré manévrovací schopnosti. Ručím za to, že v nich dokážeme uniknout střele nebo se jí vyhnout i znemožnit zaměření laserového paprsku na tak dlouho, aby nemohl způsobit žádné větší poškození. Recyklační stroje na vodu a vzduch jsou v naprostém pořádku a zásoby potravin vydrží jedné osobě na rok."
"Já, já jsem trochu snědl," zakoktal se Yoshii. "Carita určitě taky."
"Už jsem je doplnil," oznámil Ryan.
"Myslí ti to!" vykřikl Saxtorph. "Ty jsi čekal tuhle taktiku?"
"To je obecná zásada. Postarej se o svoje břicho a ono se postará o tebe."
"Nechte toho žvanění," utrhl se Markham. "Co si od toho, pro celý vesmír, slibujete jiného, než že si znepřátelíte Kzinty?"
"A jak rozeznáte nepřátelského Kzinta od přátelského?" odsekl Saxtorph. "Mluvím smrtelně vážně. Nemusí jít se mnou nikdo, kdo nechce."
"Já rozhodně ne. Někdo tu musí zůstat a… pokusit se napravit škody, které napáchalo vaše šílenství."
"Myslel jsem si to. Ale čekal jsem, že ze všech lidí právě vy budete mít lepší znalosti kzintské psychologie, než nám tady předvádíte. Měl byste vědět, že necítí zášť k protivníkovi, který s nimi čestně bojuje. Boj je jejich přirozenost. Ale ten, kdo se vzdá, se v jejich očích stane pouhým chyceným zvířetem. Dorcas a já vám vřele doporučujeme, abyste si schoval do rukávu pár es, až si s nimi sednete k jejich pokerovému stolu. Loď na útěku je zbraň. Pohonné jednotky nebo prostá kinetická energie může způsobit stejnou škodu jako průměrná atomová střela. Kdyby došlo k nejhoršímu, mohli bychom jeden člun roztříštit v rychlosti několika tisíc kilometrů za hodinu o jejich základnu. Druhý by mezitím mohl zlikvidovat jejich loď a nechat je na suchu; mám takový pocit, že mají jen jednu loď s hyperpohonem a určitě si ji tam hýčkají. Jo, skončit takhle by bylo rozhodně lepší než skončit v hrnci. Kzintové mají rádi lidské maso."
Yoshii se celý rozzářil. On a Laurinda si vyměnili pohledy. Carita zahalekala. Tregennis se slabě usmál. Ryan se náhle podivně zachmuřil.
Markham se chvilku kousal do rtu, pak se napřímil na židli a vyštěkl: "Dobrá tedy. Nesouhlasím s tím a žádám, aby posádka od této hlouposti upustila, ale nemohu vám bránit. Proto musím váš čin zakalkulovat do svých úvah. Jaké podmínky se mám pokusit vyjednat?"
"Možnost svobodně odejít, samozřejmě," odpověděla Dorcas. "Stáhněte se s Tulákem do míst, kde může přejít do hyperprostoru, a počkejte, dokud Kzintové neustoupí tak daleko, aby nezpozorovali naše čluny. Můžeme si to ověřit na přístrojích, než se přiblížíme. Můžeme přepravit jakoukoli zprávu, jakou si budou přát, nebo dokonce delegáta."
"Můžou být přímo tady na palubě a čekat," upozornil Ryan.
Tregennis se zavrtěl. "Zůstanu tady," řekl.
V Laurindiných očích se objevily slzy. "Ne, to ne!" vykřikla.
Usmál se znovu, na ni. "Už jsem příliš starý, než abych tady poletoval po vesmíru. Byl bych jen přítěží a nakonec bych vám nejspíš zemřel v náručí. Tady to pro mě bude pohodlnější a navíc mohu dávat lepší pozor na Kzinty. Statkář Markham nemůže mít oči všude."
"To jim ukáže, že se v této skupině nacházejí dvě rozumné lidské bytosti," řekl Wunderlanďan. "Mohlo by mi to okrajově pomoci. Ještě někdo?"
"Zde," odpověděl Ryan.
"He?" vylétlo ze Saxtorpha. "Hej, Kame, ne. Proč?"
"Proto," řekl zásobovací důstojník klidně. "Ty jsi na to ještě nepřišel? Čluny budou v pohybu nebo ukryty před Kzinty na nějakém neznámém místě. Spojení bude možné jedině přes vysílačku. V rovinném vysílání, možná, ale stejně bude signál omezen na miliwaty nebo mikrowaty, až dospěje do vašich přijímačů - se slunečním rádiovým šumem v pozadí. Na tom se nedá vysílat nic víc než hlas. Vzhledem k nedostatku času, který Kzintové mají na to, aby si nahráli, jak si

lidé povídají, koho nechat na lodi, můžou napsat počítačový program, aby naši řeč napodobili. "Jasně, vraťte se zpátky, vše je zapomenuto a nechali nám tady bednu šampaňského, abychom to mohli oslavit." Jak budete vědět, že to není past?"
Dorcas se zamračila. "To budeme muset promyslet." řekla. "Můžeme používat tajná hesla."
"Která nám jejich telepat vyloví z mozku jako rybičku na udičce, možná po předchozím mučení, aby se ten mozek tolik nebránil. To znám lepší trik. Jak dobře si pamatuješ svoji havajštinu, Bobe? Naučil ses ji docela slušně, když jsme byli tehdy v té vesnici." Ryan se zasmál. "Na holky to působilo jako banánová slupka na chodníku."
Saxtorph dost dlouho mlčel, než odpověděl: "Myslím, kdybych tak dva dny cvičil, myslím, že… bych si na většinu vzpomněl."
Ryan přikývl. "Kzintové mají programy na překlad hlavních lidských jazyků, ale pochybuju, že je v nich zahrnuta havajština. Nebo dánština."
Yoshii polkl. "Potvrdíte, že všechno je košer?" zamumlal. "Ale co když… no…"
"Pokud Kzintové nejsou hloupí, nebudou se pokoušet nutit mě, ať už výhrůžkami nebo mučením, abych vám lhal," odpověděl Ryan. "Jak by si mohli ověřit, co jsem řekl? Ujišťuju vás, moc by jim to nelichotilo."
"Telepat by se to dozvěděl."
Ryan pokrčil rameny. "Dozvěděl by se jen to, že se nemíním stát Jidášem, bez ohledu na to, co udělají. A proto to neudělají."
Saxtorph k němu vztáhl ruku. "Kame, starý brachu -" vypravil ze sebe. Jeho ruka klesla.
Dorcas vstala a po boku svého manžela se otočila k ostatním. "Je mi to líto, ale čas se krátí. Musíte se rozhodnout hned teď," řekla. "Jestli si myslíte, že je lepší zůstat tady, zůstaňte. Nebudeme vás považovat za zbabělce. Možná máte pravdu. V téhle situaci si nemůžeme být jisti. Co víme určitě, je to, že nemáme čas na debaty. Kdo jde s námi?!"
Carita a Yoshii zvedli ruku a po chvilce váhání se k nim připojila i Laurinda.
"Dobře," pokračovala Dorcas. "Nebudeme sázet všechno na jedno číslo. Čluny se vydají různými směry. Jakými, to se dohodneme na uzavřené lince, až budeme venku. Vy rozumíte, Kame, Arthure, statkáři Markhame. To, co nevíte, z vás nedostane ani telepat, ani mučení. Bob a já jsme už promysleli rozdělení. Carita a Juan si vezmou Fida. Mysleli jsme, že s nimi poletí Kam, ale jak je vidět, nepoletí, Laurindo, vy budete se mnou a Bobem v Shepu."
"Počkat!" vykřikl Yoshii. Dívka si přitiskla prsty k otevřeným ústům.
"Promiňte, moji drazí," řekla Dorcas, "ale vedly nás k tomu ryze praktické důvody. Ne že bychom si mysleli, že si budete namísto plnění svých povinností hrát na Romea a Julii. Ale Juan a Carita jsou našimi profesionálními piloty a planetárními průzkumníky. Společně tvoří náš nejsilnější tým. Dokážou s člunem takové kousky, na jaké se Bob a já nikdy nezmůžeme. A tohle my potřebujeme, ne? My s Bobem nejsme žádná ořezávátka, ale svou nejlepší práci odvádíme v tandemu. Abychom si trošku vynahradili to, co nám chybí v porovnání s Juanem a Caritou, budeme mít Laurindu, která má znalosti například o tom, jak zacházet s přístroji, které máme v plánu vzít s sebou."
"Nezapomínejte, nejde jen o nás. Celé lidstvo se musí dozvědět, co Kzintové mají. Musíme zvýšit na maximum naše šance dostat se domů. Souhlasíte?"
Yoshii zaťal ruku v pěst, podíval se na ni, zvedl hlavu a odpověděl: "Ano. A vy se o ni dokážete lépe postarat."
Dívka zrudla. "Nejsem z porcelánu!" Vzápětí ho zkroušeně pohladila po tváři.
"Jak brzy odletíme?" zeptala se.
Dorcas se usmála a učinila gesto, jako by jim žehnala. "Řekněme za hodinu. Tak dlouho nám bude trvat, než naložíme všechno potřebné. Vy dva ji můžete využít pro sebe."

## 12

Kzintská válečná loď byla poměrně malá, třídy Osamělý lovec, ale proto ještě nevypadala méně hrozivě. Sféroid ježící se zbraňovými systémy, výstupky senzorů a anténami zářil v rudém světle zdejšího slunce, jako by byl zalit krví. Vyrojilo se z něj několik třpytivých bodů. Jak se přibližovaly přes několikakilometrovou vzdálenost, proměnily se v bojové skafandry bytostí větších než člověk. Bylo jich dvanáct a každý měl nejméně dvě zbraně.
Ryan, poslušen rozkazů, otevřel hlavní vstup a vpustil čtyři z nich dovnitř. První, který vstoupil, ho uchopil za rameno a mrštil s ním o zeď tak prudce, až to zadunělo. Omráčený Ryan by klesl na palubu, kdyby ho Kzint nesvíral v drtivém sevření. Další dva se přikrčili u vchodu s připravenými zbraněmi. Poslední převzal kontrolu nad ovládacími tlačítky a vpustil dovnitř zbylých osm.
Vzápětí se deset Kzintů rozběhlo ve dvojicích na průzkum lodi. Bylo neuvěřitelné, jak mrštně se pohybovali s nákladem kovu, který měli na sobě. Dusot jejich nohou se rozlehl chodbami.
Markham a Tregennis, kteří čekali ve společenské místnosti, byli prohledáni a postavila se k nim stráž. Pak k nim přivedli i Rvaná. "Moje teta, stará panna, měla lepší způsoby než oni," zamumlal a zamířil k baru. Kzint ho pažbou zbraně srazil na židli a gestem nařídil ticho. Čas plynul.
Po hodině, která lidem připadala mnohem delší, dospěla výsadková jednotka s uspokojením k přesvědčení, že na lodi nejsou nastraženy žádné pasti. Někdo odvysílal zprávu na mateřskou loď; ostatní shodili skafandry a postavili se před společenskou místnost. Vzduch se naplnil jejich pachem divokých zvířat.
Po chvíli vešel další obrovský tvor se zlatěrudou srstí. Stráž zasalutovala tím, že si prackou mávla před obličejem.
Markham vyskočil. "Pro milost Boží, vstaňte," zašeptal. "To je kapitán."
Tregennis a s bolestnou grimasou i Ryan vstali. Kzint je přelétl pohledem a pak se obrátil k Markhamovi, v němž poznal vůdce. Wunderlanďan otevřel ústa. Vyřinul se z nich proud zvuků, připomínajících tygří zápas.
Překvapilo kapitána, že člověk zná jeho řeč? Chvíli poslouchal a pak vyprskl odpověď. Markham se pokusil

pokračovat. Kapitán ho přerušil a Markham zmlkl. Kapitán mu cosi řekl.
Markham se obrátil k oběma zbylým mužům. "Zakázal mi mrzačit Hrdinský jazyk," oznámil jim suše. "Vyhoví mé žádosti o soukromý rozhovor - v komunikační kabině, kde máme tlumočnický přístroj. Vysvětlil jsem mu, že máme jen jeden a že má příslušný program. Mezitím spolu můžete volně hovořit a pohybovat se po této místnosti. Pokud si budete potřebovat ulevit, můžete použít dřez u baru."
"Jak laskavé," utrousil Ryan.
Markham zvedl obočí. "Považujte se za šťastlivce. Je velkorysý. Nesnažte se ho provokovat. Vysoce postavení Kzintové jsou ještě citlivější na svou čest než ti obyčejní a tenhle si vysloužil částečné jméno, Hraou-kapitán."
"Budeme opatrní," slíbil Tregennis. "Jsem si jist, že pro nás děláte to nejlepší."
Velitel majestátně vyšel ven. Markham mu kráčel v patách. Ryan si oddechl, vyrazil k baru, popadl litrovou láhev piva a na několik doušků ji vypil.
Strážce se na něho závistivě podíval, ale pak rovněž odešel. Disciplína mu zabránila odstrčit člověka stranou, aby si také posloužil. On a několik jeho druhů zůstali v chodbě. Začali si povídat, mručet a prskat.
"Asi tady nějakou chvíli ztvrdneme," povzdechl si Ryan. "Co takhle gin?"
"Myslím, že by nebylo moudré, kdybychom pili," upozornil ho Tregennis. "Raději se spokojte s tím, co už máte v sobě."
"Já jsem myslel gin rummy."
"A co to je, pokud to není ten, hm, koktejl?"
"Karetní hra. Vy ji na Plateau nehrajete? Můžu vás ji naučit."
"Ne, děkuji. Možná jsem příliš omezený ve svých zájmech, ale karty mě nudí."
Tregennisovi blýskla v očích naděje. "A co šachy, hrajete?"
Ryan zvedl ruce. "Čekáte, že se dokážu soustředit na posunování figurek? K čertu, tak si pusťme nějaké video. Něco lehkého a veselého, se spoustou děvčat. Nebo byste raději využil příležitost a konečně si přečetl Vojnu a mír?"
Tregennis se usmál. "Věřte, nebo ne, Kamehameho, ale já mám své vzpomínky. A jsou v nich dívky."
Komedie ještě neskončila, když vstoupil Kzint a učinil gesto, jehož význam si nemohli splést. Vstali a následovali ho. Ani se neobtěžoval ohlédnout, jestli ho poslechli. Zamířil k Saxtorphově operační kabině, otevřel dveře, ukázal jim dovnitř a pak za nimi za vřel.
Za stolem seděl Markham. Byl velmi bledý a zbrocený potem, který mu promáčel i košili, ale ve tváři měl tvrdý výraz. Nad ním se tyčil Hraou-kapitán, příliš velký, než aby se vešel do lidské židle a bezpochyby celý ztuhlý, jak se krčil v malé místnosti. Ale možná že se úmyslně rozhodl zdůraznit svou převahu i pomocí své výšky.
V koutě seděl další Kzint, zubožene vyhlížející jedinec s uválenou srstí, svěšenými rameny a dovnitř obráceným pohledem.
"Dávejte pozor," zasípal Markham. "Přál jsem si, abych vám to nemusel říkat - doufal jsem, že se tomu vyhnu - ale velitel tvrdí, že musím. On… cítí, že podvod je nesmyslný a… špiní jeho čest. Jeho nadřízený na Secundě souhlasí; byli jsme v rádiovém spojení."
Nově příchozí se připravili na to, co bude následovat.
Přesto bylo ohromující slyšet: "Posledních pět let jsem byl kzintským agentem. Později se vám ospravedlním, pokud nejste naprosto zaslepeni. Není to nenávist k lidstvu, co mě k tomu přivedlo, ale láska a starost o ně, nenávist k úpadku, který nás ničí. Ale jak říkám, o tom později. Nesmíme svými hádkami marnit čas Hraou-kapitána."
Markham se zadíval do tváří před sebou a jeho hlas zvěčněl. "Kzintové mi nikdy příliš nedůvěřovali, ale poté, co jsem jim začal předávat informace o technologii hyperpohonu, dali mi úkol. Měl jsem využít svého postavení komisaře, abych pokud možno zabránil výzkumu vesmíru mimo prostor obecně považovaný za lidské světy. To mi samozřejmě poskytlo vodítko k odhalení důvodu - zabránit odhalení jejich činnosti - a k pochopení, že důležitá část jejich aktivit musí probíhat v oblastech hodně vzdálených od jejich domova. Když jsem ztratil naději, že vás odradím od této expedice, usoudil jsem, že je mou povinností se k vám připojit a být připraven pro případ potřeby. Ne že bych ji předvídal, chápejte. Ta hvězda vypadala tak neužitečná. Ale když jste zachytili ty rádiové signály, věděl jsem mnohem lépe než vy, co by to mohlo znamenat, a byl jsem rád, že jsem byl na tuto možnost připraven a vyslal upozornění na náš přílet."
"Tvoji rodiče byli sourozenci," zavrčel Ryan.
Markham stáhl uši dozadu. "Nechte si ty urážky. Uvědomte si, že varováním Kzintů jsem vám zachránil život. Kdybyste zničehonic narazili na jejich detektory -"
"Jsou možná impulsivní," řekl Tregennis, "ale nejsou hloupí. Nepřijímám vaše tvrzení, že by nás okamžitě zlikvidovali."
Markham se roztřásl. "Mlčte! Nezapomínejte, že jedině já stojím mezi vámi a… je to už dávno, co Kzintové účastnící se tohoto projektu naposledy jedli čerstvé maso."
"Co tady dělají?" zeptal se Ryan.
"Budují vojenskou základnu. Vybrali si tento systém právě proto, že vypadal tak bezvýznamně - nejslabší hvězda v celé oblasti neobsahující těžké prvky a chudá na lehké - i když se ukázalo, že tu jsou zdroje železa a dalších důležitých hornin. A má pro ně strategicky významnou polohu. Ani je nenapadlo předpokládat, že by o ni lidé projevili zájem. Podcenili zvědavost našeho druhu. Jsou to… kočky, ne opice."
"Úhrn. Žádné hlučné, nepořádné, poskakující opice, kterými vy pohrdáte. Kzintové mají v úctě řád. Jakmile by nad námi získali vládu, vrátili by negry tam, kam patří. Odsud můžou přepadnout Beta Hydri a získat předmostí pro útok na naše světy. Z kolika dalších směrů povedou výpad? Kdy má začít další válka?"
"Ticho!" zarval Markham. "Držte hubu! Jediné mé slovo a -"
"A co? Potřebujete nás, Arta a mě, potřebujete nás, protože jinak byste s námi nevedl tenhle rozhovor. Zabijte nás, a

váš šéf prostě dostane pár porcí jídla."
"Zabíjení taky může přijít na řadu. Ale spíše si představuji, že by si s chutí dal zítra k snídani vaše varlata."
Ryan se zapotácel. Tregennis sevřel rty do bílé čárky.
Markhamův hlas změkl. "Jen vás upozorňuji, nevyhrazuji," řekl rychle. "Zachráním vás nezraněné, bude-li to v mé moci, ale pokud mi nepomůžete, nemohu vám nic slíbit."
Naklonil se kupředu. "Poslouchejte mě. Je jasné, že vás nepropustí, abyste je neprozradili - zatím - ale několik let zajetí je lepší než smrt." Nedokázal potlačit úsměšek. "Alespoň ve vašich očích, předpokládám. Máte štěstí, štěstí, že jsem byl na palubě. Teď, když je mé postavení ověřeno, mě nejvyšší velitel může poslat domů s přesvědčivou zprávou o katastrofě. Jinak by nás pravděpodobně musel pozabíjet a naaranžovat naše mrtvoly tak, jak o tom mluvil Saxtorph. Myslím, že vás ušetří, když ho o to požádám; nebude ho to stát mnoho a Kzintové dokáží ocenit věrnou službu. A dodržují sliby. Ale své životy si musíte zasloužit."
"Čluny," zašeptal Tregennis.
Ryan přikývl. "Už tu máte přichystaného telepata, jak vidím," řekl bezvýrazným hlasem. "Má dohlédnout na to, abych ve svém hlášení v havajštině vylíčil situaci v růžových barvách. Ale když se mi koukne do hlavy, zjistí, že to neudělám, ať se děje, co chce. Nebo dobře, možná mě zlomí, ale Bob to v hlase svého starého kamaráda pozná."
"To už jsem Hraou-kapitánovi vysvětlil," řekl Markham klidnějším tónem. "Je nezbytné ty čluny zneškodnit, ale zatím nepředstavují bezprostřední hrozbu, a tak můžeme začít méně časově náročnými metodami než… vyslýchání a přesvědčování. Později, až budeme na Secundě - kam teď míříme - bude tím, čím si vykoupíte své životy, vaše spolupráce na vytvoření věrohodné katastrofy, o níž budu moci po návratu referovat. Pokud odmítnete, zemřete pro nic za nic, protože i tak budeme schopni vymyslet trik, který přiměje lidi, aby se této oblasti vyhýbali. Zemřete zbytečně."
"A co vám, k čertu, máme o člunech říct? Nevíme, kde jsou."
Markham náhle nasadil neosobní tón. "I to jsem Hraou-kapitánovi vysvětlil. Dále jsem mu vysvětlil, že jejich akce nebudou náhodné. To, k čemu se Saxtorph rozhodne - rozhodl, je multivariabilní funkce logiky situace a jeho osobnosti. Vy a on jste dobří přátelé, Ryane. Dokážete odhadnout, jak se asi zachová. Nebude to stoprocentní, samozřejmě, ale oni pak mohou jisté možnosti vyloučit a u dalších stanovit stupeň pravděpodobnosti. I váš příspěvek může mít určitou hodnotu, profesore. A dokonce i můj - v průběhu prokazování, že jsem mluvil pravdu.
Posaďte se na podlahu. Víte, nebude to příliš příjemné."
Hraou-kapitán, který dosud stál nehybně jako sloup, otočil své ohromné tělo a zavrčel příkaz. Telepat zvedl hlavu. Oči se mu leskly působením drogy, která zesilovala soustředění všech jeho schopností.
Každá svým způsobem se tři lidské bytosti připravily na to, co bude následovat. Kromě jiného to byla i mnohahodinová bolest hlavy.

13

Přestože bylo mnohem menší, ze vzdálenosti Primy vypadalo zdejší slunce dvakrát větší než Slunce ze Země. Jeho mdle rudou barvu narušovaly tmavé skvrny. Kolem okraje disku se třepotala korona, která však nedokázala oslnit ani nechráněné oko.
Yoshii si ji nevšímal. Veškerou svou pozornost soustředil na planetu, kterou Fido oblétal na vysoké oběžné dráze. Radar, spektroskop, optický zesilovač a další přístroje předávaly údaje do počítače, který je zpracovával a výsledky přenášel na monitor i do tiskárny. Cvakání a vrčení se mísilo se šuměním ventilace a občas nepravidelným dýcháním osob v kabině. Ve vzduchu se vznášely stopy pachu lidského potu.
Yoshii přeskakoval pohledem od přístrojů k vlastní planetě. "Neuvěřitelné," zamumlal.
Planeta bez atmosféry se ostře odrážela od hvězdnatého pozadí. Její osvětlená strana byla téměř neporušeně hladká, dokonce i v první a poslední čtvrti, kdy se stíny prodloužily. Tehdy se objevily jen náznaky mírných návrší a mělkých údolí. Jinak vypadala jako slonovinová kulečníková koule s nezřetelně ohraničenými plochami světle šedé, bezové a bledě modré barvy.
"Co teď?" zeptala se Carita. Vznášela se připoutaná ke svému sedadlu zády k němu. Vypnuli gravitační polarizér a nacházeli se ve stavu beztíže, aby vyloučili příčinu možného odhalení. Její pozornost byla plně soustředěna na radar s dlouhým dosahem, který nepřetržitě pátral po obloze.
"Cokoli," řekl Asteroiďan.
"Nějaké nápady? Měl jsi teď větší možnost přemýšlet než já."
"No, několik věcí vypadá nadějně, ale nedal bych ruku do ohně za to, že jsou ve skutečnosti takové, jaké se zdají být."
"Co kdybys mi to všechno zopakoval?" navrhla Jinxanka. "Vůbec nebude vadit, když si to poslechnu ještě jednou. Můžeme si to zkusit srovnat do kontextu."
Yoshii se dal do řeči. Byl to svým způsobem únik od jejich problémů, od toho, že nevěděli, jaký osud potkal Shepa a ty, kdo byli na jeho palubě.
"Planeta má přibližně stejnou hmotnost jako Země, ale jen asi poloviční hustotu. Musí být tvořena převážně křemičitany, možná s příměsí hliníku, nemá dost železa, aby se zformovalo jádro. Pokud kdy měla nějakou atmosféru, dávno ji ztratila - slabá gravitace a v nejteplejší části dne teplota kolem 400 K. Den trvá 131 pozemských dní. Nevyvěrají žádné plyny, protože vulkanismus, tektonika, veškeré geologické procesy dávno skončily. Pokud nechceš počítat meteoroiditickou erozi; ale já osobně pochybuju, že tady zůstaly nějaké objekty, které by mohly dopadat na tyto planety.
Co je potom ta hmota, která pokrývá povrch? Počítač si s tím neví rady. Ze stínů terénních nerovností se dá určit, že je

tenká, možná několik centimetrů, s nepatrnými místními rozdíly. Spektrální analýza naznačuje, že obsahuje sloučeniny uhlíku, ale není to jisté. Jen si tam tak leží. A zkus na tu dálku udělat rozbor pevného plastu. Jsou to snad nějaké přírodní polymery, to co tu máme? Přál bych si, abych se líp vyznal v organické chemii."
"V tom ti já nepomůžu, Juane," řekla Carita. "Jediné, co si z ní kromě smradu v laborce pamatuju, je, že lidské pohlavní hormony jsou v podstatě stejné s tím rozdílem, že ženské jsou ketonické a mužské alkoholické."
"Na další pozorování a přemýšlení máme čas," povzdechl si Yoshii. "Moře a moře času. Tak mě napadá, že uprchlíci drtivou většinu času prosedí. Mačkají se někde v úkrytu a -" Zmlkl a chvilku mu trvalo, než se ovládl.
"A my si nemůžeme dovolit polevit v pozornosti na tak dlouho, abychom se trochu pobavili," zabručela Carita.
Yoshii zrudl. "No, i kdybychom mohli, já - víš -"
Usmála se a trochu lítostivě řekla: "Já vím. Bledá Laurinda. Neboj se, co se mne týče, bude tvoje mravopočestnost v naprostém bezpečí, dokud si neuvědomíš, že v tom není žádný roz- Počkat!" zařvala.
Napjatě znehybněl na místě, kde se vznášel. "Co se děje?"
"Ticho. Ne, zajisti všechny věci a připoutej se."
Po dlouhé minuty, rušené jen jednotvárným hučením, studovala monitor. Yoshii se připravil. Seděl nyní vedle ní a viděl, jak se v jejím obličeji prohlubuje pochmurný výraz. Plavé vlasy jí zavlály kolem temné tváře, když nakonec důrazně kývla hlavou.
"Ano," řekla, "tamhle někdo je. Ve směru slunce. Asi deset milionů kiláků daleko. Nejdřív byl sotva patrný, ale každou minutou je to silnější. Žene si to pěkně rychle. Náš člun by se rozpadl na kusy, kdybychom s ním chtěli srovnat krok. Za předpokladu, že bychom byli schopni takovou rychlost vyvinout. Míří k Prime, o tom není pochyb."
"A co… to je?"
"Co jiného než kzintská loď s monstrózním pohonem? Obávám se, že odhalili naši strategii." Caritin hlas zledověl.
"Raději nechci myslet na to, jak."
"U-uhodli to?" zadrhl Yoshii.
"Možná. Neznám kzintskou psychologii. Nakolik se k nám dokážou svým myšlením přiblížit." Otočila hlavu, aby na něho viděla.
"No, třeba byl kapitánův plán špatný a jen na nás ty bandity přivolal. Ale třeba je to jediná věc, která nás může zachránit."
(Hlavou jí táhla Saxtorphova slova: "Nevíme, jakou pátrací kapacitou Kzintové disponují, ale člun volně plující někde v dálce je podle mě skoro neodhalitelný. Jenže pokud posádka zvýší rychlost, aby se dostala na nějaké určité místo, bude to, jako by všem bdělým, dobře zorganizovaným pozorovatelům zamávala před očima červeným šátkem - optické sledování, emise neutrin, to všechno funguje, pokud se nachází v dosahu radaru. Na druhou stranu, kdyby se nám podařilo sestoupit na povrch planety, mohli bychom se učinit neviditelnými stejně, jako bychom byli daleko v hlubinách vesmíru. Kzintové určitě nedokázali zmapovat povrch planet tak podrobně, aby rozeznali tak nepatrnou anomálii. Takže co kdyby jeden náš člun letěl k Prime, druhý k Tertii a tam bychom sestoupili na nízkou oběžnou dráhu? Jakmile zjistíme jakékoli potíže, spustíme se dolů, schováme v nejlepším úkrytu, jaký na planetě najdeme, a počkáme, až nebezpečí pomine."
Byl to nejrozumnější nápad, s jakým kdo přišel.)
"Ty jsi prováděl naše poslední pozorování," pokračovala Carita. "Našel jsi nějaký eventuální úkryt? Kzintové si nás už mohli, nebo ještě nemuseli všimnout. Spíš ne. Jejich loď nemusí být tak dobře vybavena k pátrání jako tenhle průzkumný člun a je patrně o pořádný kus větší. Ale přibližuje se zatraceně rychle, to ti povím."
Yoshii chlácholivě zvedl ruku, otočil se v sedadle a vyvolal si z počítače obrázky, grafy a tabulky. Po chvilce kývl hlavou. "Myslím, že máme docela slušnou naději." Ukázal prstem. "Podívej se. Prima není neporušená koule. Vidíš tenhle hřeben a ta úzká údolí? A na noční straně taky."
Carita hvízdla. "Hej, chlapče, máme štěstí."
"Sestoupíme na nižší dráhu, abych mohl pořídit detailnější obrázky. Najdeme si nějakou trhlinu, do které se budeme moci spustit rovnou. Kzintové budou muset proletět přímo nad námi a pátrat přesně po tom jediném místě, aby nás objevili." O pilotážním výkonu, který měl na mysli, neřekl Yoshii nic. Byl Asteroiďan. Carita byla téměř stejně zkušená a k tomu měla jinxanské reflexy.

## 14

"Jo, řekl bych, že to nejlepší, co můžeme udělat, je přistát a splynout s terénem." Saxtorphův pohled klouzal po povrchu planety vynořujícím se v denním světle, jak Shep přelétal na stranu ozářenou sluncem.
Sluneční kotouč byl poloviční velikosti než Slunce viděné ze Země a svítil stokrát méně. Tertia přesto zářila tak jasně, že zastínila všechny hvězdy, které ji na obloze obklopovaly. Její okraje byly rozmlženy atmosférou a pokrývaly ji ledovce, dlouhá údolí, široké planiny a zmrzlá moře namodrale se třpytící od pólu k pólu. Holá skaliska čněla vzhůru z horských masivů nebo se zvedala z rovných plání. Pět hmotností Země bylo podrobeno takovým tlakům, než se ustálilo v rovnováze, že zbytky horstev, jež se takto vytvořila, nezahladily ani eony posttektonické doby.
Ledovce byly tvořeny vodou a v antarktické oblasti, kde nyní panovala zima, je pokrývala vrstva zmrzlého oxidu uhličitého. Atmosféru, dvakrát hustší než na Zemi, tvořil téměř čistý dusík; obsah kyslíku neumožňoval hoření ani dýchání. Byl křišťálově průzračný s výjimkou míst, kde pomalý vítr zvedal závěje prachu tvořeného jemnými krystalky ledu.
V zorném poli se objevil malý měsíc, nejvnitrnější ze všech. Leskl se jako hrudka jantaru. Vidět byl i největší měsíc, velikosti Luny a stejného zbarvení s popelavými skvrnami v místech vyvýšeného terénu. Nebyly na něm žádné

krátery; eroze a kosmický písek měly dost času, aby se s nimi vypořádaly.
"Ale na povrchu uvidíme přinejlepším jen polovinu oblohy," namítla Laurinda. "A atmosféra… zhorší výhled."
Saxtorph přikývl.
"Pravda. Za normálních okolností bych se rozhodl zůstat ve vesmíru s tím, že tam je naděje na včasné varování před blížícím se nebezpečím. Ale i to má své nedostatky. Kzintská pátrací loď nás pravděpodobně odhalí v okamžiku, kdy zrychlíme. A protože jim nejspíš nebudeme moci utéct, pokusíme se ukrýt na planetě. A budeme tam, kde bychom už byli. Jestli to provedeme správně, kočičáci nezjistí, kde přesně dřepíme, ale budou vědět, že tam někde jsme, a to pro ně bude znamenat větší pomoc, než si zaslouží."
"Zrádný terén na přistání," upozornila Dorcas.
Saxtorph znovu přikývl. "To je fakt. Což znamená, že si na to musíme dopřát čas, dokud ho ještě máme. opatrně sestoupit a důkladně se připravit. Co se týká zjištění, jestli je někde poblíž vesmírné plavidlo, máme detektor neutrin. Není to nic superpřesného, ale dokáže zaznamenat běžící fúzní generátor na několik milionů kilometrů, a to i skrz hmotu planety."
Po krátké odmlce dodal: "Vím, že to není přesně to, na čem jsme se domluvili, když jsme se loučili. Ale tehdy jsme o Tertii nic bližšího nevěděli. Doktríny jsou od toho, aby se přizpůsobovaly měnícím se podmínkám. Řekl bych, že Juan a Carita budou považovat za rozumné udělat něco úplně jiného."
Laurinda zaťala ruce v pěsti a odvrátila hlavu.
"Souhlasím s tebou," prohlásila Dorcas. Přemítali o taktice už celé hodiny, zatímco získávali údaje o světě, k němuž se přiblížili. "Jaké jsou specifické podmínky pro přistání? Bezpečný terén; takové místo k úkrytu, aby byla co nejmenší možnost odhalení; pokud by se dala zajistit i ochrana před pohledem shora, tím líp, ale na druhou stranu se zase nechceme ocitnout v rádiovém stínu, protože doufáme - čekáme - že v nejbližší budoucnosti dostaneme vysílačkou zprávu."
"Nezapomeň na obranu," upozornil Saxtorph.
"Cože?" vyhrkla poplašeně Laurinda. "Jak bychom mohli -"
Saxtorph se usmál. "Neřekl jsem vám to, zlatíčko, protože to není věc, o které by člověk vykládal na potkání, ale Dorcas a já nikdy necestujeme bez pár kousků zbraní. Zabalil jsem si je mezi své osobní věci. Když se nikdo nedíval, podařilo se mi podstrčit pušku a trochu munice Caritě. Takže nám zůstala druhá puška, rychlopalná automatická Pournelle s průraznými i tříštivými náboji; automatická osmatřicítka a devítimilimetrová pistole."
"Plus jisté množství válečků s trhavinou," doplnila ho Dorcas.
Saxtorph vyvalil oči. "He?" Pak se rozchechtal. "Tohle je celá moje sladká ženuška. Standardní vybavení pro průzkum, které máme na palubě, zahrnuje nože, geologická kladívka, páčidla a podobné užitečné věci." Zatvářil se vážně. "Ne že bychom se hrnuli do boje. Bože, to ne! Ale je rozdíl, když budeme moci ukázat, že máme zuby."
"Už jedna malá hlavice s náloží může znamenat velký rozdíl, když se není kam schovat," poznamenala Dorcas. "Dobře, podíváme se na topografické údaje, které jsme dosud shromáždili."
Výběr byl široký, ale rozhodnutí rychlé. Shep opustil orbitu a snesl se k místu na přibližně 30 stupních severní šířky. Panovalo tam pozdní odpoledne, což byla také důležitá okolnost. Prodlužující se stíny zdůraznily nerovnosti povrchu, ale denního světla zůstane - při rotační periodě 40 hodin a 37 minut - dost na předběžný průzkum bezprostředního okolí.
Stolová hora lehce poprášená ledovými krystalky se tyčila nad ledovcem, který vlastní vahou sklouzl z úbočí až ke skupině menších kopců, o něž se zastavil. Při svém sestupu vyryl do svahu hlubokou brázdu s téměř hladkými stěnami. Její dno bylo pokryto vrstvou písku, ale pevné; při gravitaci o třetinu vyšší než na Zemi se úlomky kamenů během let rozpadly na drť.
Tak alespoň usoudili lidé. Posledních pět minut manévrování bylo velmi náročných a velmi tichých kromě občas šeptem prohozeného slova. V okamžiku, kdy se člun nepatrně naklonil na stranu, se chtěl Saxtorph, který seděl u řízení, okamžitě vznést vzhůru, ale Dorcas mu to rozmluvila a nakonec se Shep bezpečně usadil na pevné půdě. Chvíli nikdo nepromluvil ani se nepohnul. Pak si oba manželé odepnuli pásy a políbili se. V příštím okamžiku je Laurinda oba objala.
Saxtorph vyhlédl ven. Stěny kaňonu se nad nimi pochmurně tyčily. "Vy, dámy, připravíte tohle a uložíte tamto a já se půjdu porozhlédnout kolem," řekl. "Ano, drahoušku, budu opatrný a vrátím se brzy."
Dodatečná gravitace na něj dolehla, ale ne příliš. Nebylo to nic, s čím by se tělo nedokázalo vyrovnat, a to i v jejich případě. Obě ženy se na ni připravovaly průběžným cvičením v přecpaných ubytovacích prostorách. Takový kosmický skafandr byl docela těžká věc.
Saxtorph zůstal několik minut stát na místě a jen se otáčel, aby se seznámil s okolím. Všechny tvary byly více či méně cizí, světla, stíny, obrysy. Písek pod nohama mu připadal jemný jako na pláži. Stejně jako drť po stranách a skály tvořící stěny kaňonu měl šedohnědou barvu, ale podivně se třpytil - diamantový prach? Zůstalo tu několik větších kusů skalisek, která díky erozi nabyla vzhledu krajek. Dolní konec údolí byl přehrazen stěnou ledovce. Nad ním se klenula purpurová obloha. Na útesech tančily ledové víry. Vítr hvízdal.
Saxtorph usoudil, že bude lépe, když tam nahoře nenápadně umístí anténu. Všechen rádiový provoz by měl probíhat současně v několika pásmech, z nichž by alespoň jedno mohlo pokrýt hemisféru Tertie, ale signál by mohl být slabý a do této hloubky by nemusel vůbec proniknout. Saxtorph opatrně obešel loď a vydal se po pravé straně dolů, aby našel nějakou bezpečnou cestu na vrchol ledovce. Nabídlo se mu hned několik trhlin v jeho stěně. Najednou se zastavil. Co to k čertu je?
Zůstal stát a upřeně se zahleděl. Mohlo by to být -? Ne, asi nějaký rozmar přírody. Nebyl odborníkem na rozpoznávání fosílií.
Šel dál. V okamžiku, kdy si vytipoval jak se dostat vzhůru, byl už tak blízko ledovce, že bez zastavení pokračoval. Masa

ledu se před ním zvedala do výšky, ne tak znečištěná jako ledovce na Zemi, ale křišťálově průzračná, hladká, chladná a tajemně modrá. Ať na jejím povrchu kdysi ležela zrnka jakýchkoli minerálů, propadla se ke dnu a -
A Saxtorph ztuhl. Trvalo dlouho, než vydechl: "Ach. Můj Bože."
Z ledu na něj hleděla horní polovina lebky. Nemohlo to být nic jiného, přestože nebyla lidská. Byly tam i další kosti a opracované kameny a něco, co vypadalo jako kusy hliněného hrnce -
Zamrazilo ho. Jak staré byly tyto pozůstatky?
Velká Tertia musela mít kdysi ještě hustší atmosféru než nyní, skleníkový efekt, teplo pocházející ze smršťujícího se nitra a… ony molekuly, které jsou základem, z něhož vzniká život, se možná nevyvinuly zde, nýbrž v mezihvězdném prostoru, organická jádra, jež slabé slunce nezničilo, když pronikla do tohoto systému… Povstal život. Uvolnil kyslík. Zrodily se bytosti, jež si vytvořily nástroje a sny. Ale mezitím jádro planety ztuhlo a vychladlo, oceány začaly zamrzat, rostliny zahynuly, nic nenahrazovalo kyslík, který skalnatý povrch rychle vázal… Bez mědi, cínu, zlata, železa, bez jakéhokoli kovu, který by mohli využít ke svému prospěchu, zdejší obyvatelé nikdy nepřekonali pozdní dobu kamennou, nedostali příležitost rozvinout vědu, která by jim pomohla zachránit se nebo alespoň porozumět tomu, co se děje… Saxtorph se otřásl. Otočil se a vykročil zpět ke člunu.

15

Protože si nebyli jisti, jaký povrch mají očekávat, sestupovali Carita a Juan se zapnutým polarizérem a přistáli jemně jako peříčko. Byli připraveni okamžitě se vznést vzhůru. Ale všechno, co zaznamenali, bylo jen měkké zhoupnutí, a to spíše na přístrojích než v kostech. Rychle odeznělo a Fido zůstal klidně stát.
"Pružný povrch?" podivil se Juan. "Nebo vazký, nebo co?"
"Na tom nezáleží, prozkoumáme to později, hlavní je, že jsme bezpečně přistáli," odpověděla Carita. Otřela si čelo. "Hú, to, co teď potřebuju, je něco pořádného k pití a horká sprcha!"
Yoshii na ni vesele mrkl. "Totéž, ale v opačném pořadí, prosím." Lehce do něj šťouchla. Žertování skončilo tím, že si odepnuli pásy a objali se.
"Hej," zavrněla, "opravdu bys rád oslavoval, že jo? Později si tu sprchu dáme spolu."
Jeho paže poklesly. Uvolnila své objetí a on nemotorně o krok ustoupil. "Já, promiň, nechtěl jsem - No, mohli bychom se podívat ven, co říkáš?"
Jinxanka chvíli mlčela, ale pak pokrčila rameny a suše řekla: "Tak dobře. Pro tentokrát ti odpustím, když se postaráš o večeři. Tvým plackám yakitori se nedá odolat. Ale i tak, máš pravdu."
Vypnuli osvětlení a vyhlédli ven. Jakmile se jejich oči přizpůsobily, viděli ve vzduchoprázdnu při světle hvězd Mléčné dráhy docela dobře. Miskovité údolí, v němž přistáli, bylo asi 50 metrů široké a dvakrát tak hluboké. Fido seděl hned na kraji; přímé sluneční světlo se ho dotkne jen na malou část dne za několik pozemských týdnů. Všechny okraje a hrany byly zaobleny nánosem látky, která pokrývala celou planetu. V tomto osvětlení vypadala světle šedá.
"Co to je za hmotu?" zamumlala Carita.
"Mám teorii," řekl Yoshii. "Ale netvrdím, že je správná. Dokonce vůbec nemusí dávat smysl."
Caritiny zuby se v temnotě bíle zaleskly. "Vesmír není povinen dávat smysl. Povídej." Znovu zapnula osvětlení, které znemožnilo výhled z kabiny.
"Myslím, že musí být organická - na uhlíkovém základu," řekl Yoshii.
"Nepodobá se ani vzdáleně žádnému minerálu, jaký jsem kdy viděl nebo o jakém jsem slyšel nebo jaký jsem si kdy dokázal představit, ale připomíná plastickou hmotu."
"Hm, ano, taky mě to napadlo, ale pak jsem tu myšlenku zavrhla. Odkud by se tady ta chemie vzala? Za tu krátkou dobu, co měla Prima atmosféru, přece nemohl vzniknout život. Všechen uhlík, vodík, kyslík a dusík, který tu zůstal, musí být součástí pevných látek. Nanejvýš můžeme nalézt hydráty nebo tak něco."
"Mohlo to přijít z vesmíru."
"Cože?" Zůstala na něj zírat. "Jestli to je vtip, tak je na mě moc rafinovaný."
"Ve vesmíru je hmota, v mlhovinách, a dokonce i v tom nejprázdnějším prostoru mezi nimi. Obsahuje i organické sloučeniny, některé z nich dost složité."
"Nejsou v takové koncentraci, aby se vytvořila polévka."
"Jistě, i ta nejhustší mlhovina je z pozemského hlediska vlastně vakuum. Přesto, tenhle systém prošel na své dráze mnoha z nich. A tam - ano, i v mezigalaktickém prostoru - si gravitace našla atomy a molekuly a přitáhla si je. Během jednoho roku téměř nezměřitelné množství. Ale tady jde o patnáct miliard let, Carito."
"Um-h," hekla, jako by dostala ránu pěstí do žaludku.
"Slunce nevydává ultrafialové záření, o kterém by se dalo mluvit," pokračoval Yoshii. "Jeho vítr je zanedbatelný. Molekuly na uhlíkovém základě leží neporušeny. Slunce během dne poskytuje tolik tepla, že mohou reagovat jedna s druhou. Troufám si dokonce tvrdit, že kosmické záření ty chemické procesy podpořilo. Jemné částečky písku a prachu - zvětralé horniny spolu s meteoritickým pudrem - vytvořily koloidní povrchovou vrstvu, v níž se může hmota hromadit, dokud nevznikne tak vysoká koncentrace, že nastane možnost složitých reakcí. Nenasycené vazby zachytí volné atomy uhlíku, vodíku, kyslíku, čehokoli, co je v tom prachu obsaženo kromě vzácných plynů. Možná že tu a tam se takové rostoucí pole "naučí", jak získávat materiál z podloží. Je to pomalý, velmi pomalý proces - nebo série procesů - ale času je dost. Někdy se taková rozšiřující se pole setkají. Co se stane pak, závisí na jejich složení. Já bych čekal nějaké velmi neobvyklé reakce. To se koneckonců může dít ještě teď. Vysvětlovaly by se tím ty odlišně zbarvené oblasti. Ale jsou to jen okrajové reakce."
Yoshiiho slova plynula stále rychleji. Zároveň s tím, jak svou teorii popisoval, rozvíjel ji dál. Jeho vzrušení nakonec

vyústilo v uctivý šepot: "Polymer. Jediná multiplexní molekula velikosti celé planety."
Carita mlčela celou minutu, než vydechla: "No tohle! Ale proč tahle hmota nepokrývá každé těleso, které nemá atmosféru?… Ne, počkat. Hloupá otázka. Jedině tahle planeta má příznivé podmínky."
Yoshii přikývl.
"Předpokládám, že to žluté na ostatních jsou taky uhlíkaté sloučeniny, které se ale vytvořily ve vesmíru. Najdou se tam i docela složité. Ale pokud ta jedna určitá nemůže reagovat - kvůli příliš nízké teplotě - stane se jen malou součástí prachové vrstvy. Nezaznamenali jsme podobný jev v jiných planetárních systémech, protože jsou příliš mladé a protože žádný z nich neprošel tolika mlhovinami."
"Minul ses povoláním," řekla Carita něžně. "Měl jsi být vědcem. Je pozdě? Můžeme vylézt ven, sebrat vzorky a prohnat je přes analyzátory. Až se, dostaneme domů, můžeš napsat takovou práci, že se budeš brodit v závějích nabídek stipendií. I když doufám, že zůstaneš u poezie. Líbí se mi, co jsi -"
Člun se zachvěl. "Co to k čertu!" vykřikla.
"Otřesy půdy?" zeptal se Yoshii.
"Profesor říkal, že tyhle planety mají období otřesů tak daleko za sebou jako mumie dětské neštovice," namítla Carita.
Další zachvění bylo doprovázeno tichým zvukem, který rozezněl trup lodi. Yoshii se natáhl k vypínači pátracího reflektoru. Carita mu zadržela ruku.
"Počkej," řekla. "Kzintové - Ne, pokud ještě nezvýší svoji už tak divokou rychlost, nebudou tu dřív než za několik hodin." Přesto pohyb nedokončil.
Oba se zadívali na přístrojovou desku. "Jsme trošku naklonění," oznámil Yoshii. "Mám seřídit přistávací ramena?"
"Počkáme a uvidíme," řekla Carita. "Možná se pod naší vahou sesedla půda nebo se jedna vrstva posunula po druhé nebo tak něco. Pokud se ustálila, neměli bychom narušovat rovnováhu přenášením hmotnosti. Nemá smysl se teď hýbat, když nevíme, jaké povahy je zdejší terén."
"Tak jo. I tak se obávám, že si nebudeme moci odpočinout tak, jak jsme doufali."
"Stejně, jak bychom si asi odpočinuli, když máme Kzinty za zadkem?"
"A Laurinda…" zašeptal Yoshii. Pak drsným hlasem dodal: "Chceš zůstat v pohotovosti pro případ, že bychom museli rychle pryč? Já udělám pár úprav a pak přichystám něco k jídlu."
Nadnášen nízkou gravitací sestoupil z paluby do prostoru motoru. Bylo třeba provést jemnou práci. Naprázdno běžící fúzní generátor musel být úplně vypnut, jinak by je prozradil neutrinový proud - ne že by Kzintové přesně zjistili, kde se nacházejí, ale dozvěděli by se, že jsou na Prime a v kterém jejím kvadrantu. Baterie, izotopické, krystalické i chemické, měly dost energie na to, aby na několik týdnů zajistily podmínky k životu a běžným palubním operacím. Avšak bylo nezbytné seřídit generátor tak, aby se v případě nouze dal okamžitě nastartovat a dosáhl plného výkonu během jedné vteřiny. To znamenalo odpojit bezpečnostní pojistky. Yoshii si vzal nářadí a dal se do práce. Byl to náročný úkol, ale ne natolik, aby se při něm jeho duch nemohl volně toulat v prostoru a čase - na Asteroidech, Plateau, WeMadelt, u posádky Tuláka při jejím triumfálním návratu domů…
Z reproduktoru se ozval Caritin hlas. "To je ale nuda. Myslím, že rozsvítím pátrací reflektor, dokud je to bezpečné. Možná že zjistíme, co způsobilo ty otřesy."
"Dobrý nápad," souhlasil nepřítomně a pokračoval v práci.
Kov kolem něj zarezonoval. Drobné předměty zachřestily o trup.
"Juane!" vykřikla Carita. "Ta, ta hmota - ona se vlní, plazí -" Člun se zakymácel. "Mizíme odsud!"
"Jo, udělej to," zavolal a chytil se nejbližšího držadla.
Generátor za svým ochranným radiačním štítem zahučel. Ručičky poskočily na cifernících a na displejích se objevily sloupce údajů. Yoshii ucítil pod nohama pohyb paluby směrem vzhůru. Byl velmi lehký. Carita opatrně nabrala jen tolik rychlosti, aby se zvedla ze země, než zapojí plný tah.
Člun zavyl. Věci popadaly. Yoshii se křečovitě držel madla. Uvolněné předměty létaly kolem něj. Několik do něj narazilo. Člun se kymácel, převracel, třásl se po celé délce a skřípal, až Yoshiiho rozbolely uši.
Pak se náhle rozlehlo ticho rušené jen ostrým zvukem, který velmi dobře znal. Z trhliny v trupu unikal vzduch.
Prudce se napřímil. Bezpečnostní dveře už se zavřely a oddělily tento úsek od zbytku lodi. Musel se dostat ven průlezem, který v nich byl zabudován, a to dříve, než mu to rozdíl v tlaku znemožní.
Jakmile se mu to podařilo, rozběhl se chodbou k pilotní kabině. Světla stále svítila a ventilátory šuměly. Byla to dobrá, pevná, pečlivě udržovaná loď. Jak to, že selhala?
Carita na něj čekala ve dveřích. "Hej, určitě ses potloukl, že jo? Já jsem byla připoutaná. Počkej, pomůžu ti." Víceméně ho donesla do jeho křesla, které přizpůsobila naklonění člunu. Mezitím mluvila. "Problém je v přistávacím zařízení, myslím. Copak je ta zatracená hmota lepidlo? Nějak by mohla? Převezmi řízení. Já na sebe hodím skafandr a vylezu se podívat ven."
"Ne," zaprotestoval. "Mohla bys tam uvíznout taky."
"Budu opatrná. Ty pozoruj. Kdybych se nevrátila -" Zmlkla, lehce otřela své rty o jeho a odběhla na záď.
V uších mu hučelo a zvonilo, bolela ho hlava, odřeniny a pohmožděniny se začínaly ozývat, ale oči mu sloužily dobře. Ve světle reflektoru bylo jasně vidět, jak se hmota pohybuje. Bylo to velmi slabé vlnění, s rozkmitem odpovídajícím malé tloušťce vrstvy, a pomalé, ale složité, jako by se vlny šířily najednou z mnoha bodů a navzájem se proplétaly. Jejich vrcholy byly tmavší a zdálo se, že si ono temné zabarvení předávají dál, takže se směrem od lodi šířil tmavý kruh, který se rozpínal do údolí i na jeho stěnu. Trup člunu se nepatrně a nepravidelně pohupoval.
"Slyšíš mě?" zaslechl Yoshii po chvíli. "Jsem v komoře číslo dvě, mám otevřený vnější poklop a dívám se ven."
"Slyším tě," odpověděl. Alespoň že systém rádiového spojení zůstal nenarušen. "Co vidíš?"
"Pořád ten samý pohyb té… hmoty. Tady na zádi, kde je škoda největší, není skoro nic vidět. Světlo reflektoru sem

nedosáhne a - jdu ven na prohlídku."
"Raději nechoď. Jestli ti ujede noha a spadneš do toho -"
Pohoršeně si odfrkla. "Pokud si myslíš, že bych mohla, tak to jsem určitě na tuhle práci ta správná osoba." Zaťal pěsti, ale musel připustit, že indukční boty přiléhají ke kovu opravdu pevně. "Lezu ven… Stojím… Jdu." Trup se otřásl. "Hej! Skoro mě to shodilo." Věcně: "Myslím, že se Fido vzadu víc zabořil."
"Ale do čeho?" vykřikl Yoshii. "Do pevné skály?"
"Ne, to asi ne. Já bych věděla, v čem trčíme až po… Dobře, jdu dál. Vidím přistávací zařízení. Je tu tma, nevidím skoro nic než hvězdy. Zapnu si svítilnu… A-a-a!" skoro zakvílela.
Yoshii napůl vyskočil ze sedadla. "Co se stalo? Carito, drahoušku, jsi tam?"
"Jsem. Otřesný pohled. Poslouchej, noha číslo tři je v tahu. Dolní část je na hadry, plná děr - jako naprosto zrezivělý kus šrotu, který se rozpadne, jakmile se na něj škaredě podíváš… Ale, Juane, vždyť je to slitina oceli a titanu. Co ji mohlo tak rozežrat?"
"Můžeme hádat," procedil Yoshii mezi zuby. "Vrať se zpátky."
"Ne, musím vidět i ten zbytek. Neboj se, šplhám opatrně jako kočka zlodějka… Jsem u čísla dvě. Svítím si. Ano. Z nohy nezůstalo skoro nic. Vypadá to, jako by ji ta hmota - vstřebala. Číslo jedna - tady chybí ještě větší kus a jo, to je ta část, která se částečně uvolnila z ložiska a udělala tu díru do strojovny. Vidím potrhaný a zprohýbaný plášť -"
Člun se zahoupal. Jeho příď se o několik stupňů nadzvedla, zatímco záď poklesla. Trup zasténal.
"Jsem v pořádku, první důstojníku. Dobře zajištěná. Ale do černé díry! Ta hmota začíná nějak divočit. Jako by vařila nebo co."
Yoshii to ze svého místa nemohl vidět, ale všiml si, že vzdálenější vlny jako by nabraly na síle i rychlosti. Najednou pochopil. "Zhasni světlo!" zařval. "Pojď okamžitě dovnitř!" Vrhl se po vypínači reflektoru jako po hrdle nenáviděného nepřítele.
"Hej, co se děje?" zeptala se Carita.
"Zhasni svítilnu, jsem řekl. Copak nevidíš, že za ty problémy může ostré světlo? Najdi si cestu zpátky podle hvězd."
Objal si ramena a zachvěl se. Loď se chvěla zároveň s ním, ale stále slaběji.
"Rozumím," řekla Carita tiše.
Yoshii zhasl i v kabině. "Sejdeme se v mém salonu," navrhl. Sarkasticky pojmenovaný kumbál neměl okna. Yoshii tápal, dokud k němu nedošel. Když se opět odvážil rozsvítit, sklonil se ke skříňce, v níž byla láhev, potřásl hlavou, napřímil se a zadíval se na fotografii Laurindy visící na stěně.
Vstoupila Carita. Overal měla celý promáčený. Na tmavé tváři se jí leskl pot. "Nenalils mi?" zeptala se chraptivě.
"Usoudil jsem, že by to nebylo moudré."
"Možná pro tebe, mladíku. Ne pro mě." Jinxanka vzala láhev, dopřála si dva mocné doušky a povzdechla si. "To je lepší. Děkuji ti z celého srdce."
Yoshii ukázal na svůj kavalec. Byl v horizontální poloze, protože většinou měli zapnutý polarizér. Posadili se bok po boku. Její hraná odvaha vyprchala. "Takže ty víš, co se nám stalo?" zamumlala.
"Domnívám se, že ano," řekl opatrně.
"Závisí to na tom, jestli je moje teorie o jedné supermolekule správná."
"Pokračuj."
"No, víš, rostla. Nebo spíš rostly jednotlivé molekuly, dokud se nesetkaly a nespojily. Musejí tam být všechny možné kombinace, permutace radikálů a bází a - všechny druhy chemických jednotek. Kosmická radiace tyhle změny podpořila. A taky kvantová mechanika, nahodilé jevy; to je pravděpodobně dominantní v celém mezigalaktickém prostoru. A tak chemie… zmutovala. Ta struktura, která byla lepší v pohlcování čerstvého materiálu, zvítězila. Rostla na úkor ostatních."
Carita hvízdla. "Přirozený výběr, evoluce? Ty myslíš, že to je živé?"
"Ne, ne tak jako my nebo bakterie, dokonce ani ne tak jako viry. Ale rozvíjejí se ty složky, které jsou schopny zachycovat nové atomy, a jiné složky, které působí jako katalyzátory - myslím, že tady vznikl i nový způsob předávání atomu po kruzích až do místa, kde pro něj jsou receptory. To zvyšuje rychlost růstu na okrajích. Protože se domnívám, že nakonec dojde k tomu, že se ta molekula oprostí od závislosti na tom, co spadne z oblohy. Začne zpracovávat hmotu planety. Rozloží uhličitany a křemičitany - a atomy přítomných kovů taky. Klatrátová formace podpoří růst stejně jako chemické kombinace. Ale kovy jsou tady samozřejmě velice vzácné, a tak si ta molekula vyvinula vysokou efektivitu při jejich získávání."
"Při požírání věcí." Carita se zahleděla před sebe. "To je pro mě hodně blízko životu."
"Za normálních podmínek je v tomto prostředí málo energie," pokračoval Yoshii. "Během dne musí všechno probíhat co nejrychleji. Ne že by se tu toho dělo nějak moc; už tu toho k dění mnoho nezůstalo. Ale my jsme si do toho sedli na náš zahřátý kovový zadek a ještě jsme si k tomu posvítili."
"A ta věc se… probudila."
Yoshii udělal obličej, ale nepustil se do sémantického sporu. "Musí to pevně lnout k podloží. Jak rychle to vtáhlo nohy našeho přistávacího zařízení do své struktury."
"A prokousávalo si cestu vzhůru, dokud jsem -"
Chytil ji za ruku. "Nemohlas to vědět. Ani já jsem to nevěděl."
Paluba se jim zahoupala pod nohama. Z Caritiny sklenice vyšplíchla whisky. "Ale my jsme zhasli," zaprotestovala, jako by se obracela k tomu, co požíralo jejich člun.
"Zářím v infračervené," řekl Yoshii. "Člun je teplejší než jeho okolí. Zdroj energie. Chemický proces pokračuje, i když ne tak rychle jako předtím. Nemůžeme ho zastavit, leda bychom chtěli zmrznout."

"Kolik času nám zbývá?" zašeptala.
Kousl se do rtu. "Nevím. Jestli vydržíme do východu slunce, rozplyneme se krátce potom jako duchové ve starodávných lidových bájích."
"To bude až za víc než měsíc."
"Předpokládám, že ještě mnohem dříve dojde k proděravění trupu. Vzduch unikne."
"Naše skafandry vzduch recyklují. Můžeme dát dohromady ještě pár věcí, které nás udrží při životě."
"Ale trup zeslábne a zhroutí se. Chceš spadnout do… tamtoho?" Yoshii se napřímil. V jeho hlase zazněla rozhodnost.
"Obávám se, že nemáme jinou možnost než vydat se Kzintům na milost. Už musejí být tady."
Carita ze sebe vychrlila proud kleteb a vulgarit, hodila do sebe zbytek svého nápoje a vstala. "Shep je pořád ještě na útěku." řekla.
Yoshii sebou trhl. "Běž do pilotní kabiny. Já si obléknu skafandr a vrátím se do strojovny."
"Proč?"
"Copak to není jasné? Jsou tam energetické schránky."
"Aha, ano. Myslíš, že se dostaneme na orbit vlastní silou a Kzintové si nás tam vyzvednou? Z toho nejsem zrovna nadšená."
"Ani já. Ale neumím si představit, že by oni byli nadšení z toho, že by tady měli přistát."
Vrátil se o hodinu později. Ve světle hvězd viděla, jak se chvěje. "Nestihl jsem to," vypravil ze sebe. "Možná kdybych nemusel ovládat hydrauliku vzduchového uzávěru ručně - Našel jsem jen vřící masu - celá skříň se schránkami je pryč."
"Tak rychle?" podivila se ohromeně, přestože byli celou dobu ve spojení. "No, kondenzátory v těch schránkách jsou - byly kompletně nabité. Koncentrace energie, jakou ta hmota nikdy předtím nepoznala. Škoda, že ji to neotrávilo. Namísto toho to urychlilo reakce tak, že je teď schopná sežrat všechno na tři polknutí. Máme štěstí, že tam nebyly i baterie potřebné k udržení života."
"Doufejme, že o nás Kzintové budou stát natolik, aby sem pro nás přiletěli."
Zastínili světlo svítilny psací podložkou a naladili rádio na vysílání ve standardním pásmu. Yoshii promluvil: "SOS. SOS. Dva lidé ve člunu, ztroskotaní," řekl otupěle. "Uvízli jsme v - žíravé - makromolekule - určitě víte, o co jde. Žádáme o záchranu. Nemůžeme sami odstartovat. Pohonné jednotky v našich skafandrech mají omezený dosah a nejsou schopny nás vynést na oběžnou dráhu. Nemůžeme je dobít. Naše vybavení je zničeno. Stejně tak rezervní energetické schránky.
Dokážeme se přemístit na značnou vzdálenost nebo vznést do značné výšky, ale nedokážeme uniknout z gravitačního pole.
Prosíme, vyzvedněte nás. Prosíme, ozvěte se. Budeme mít přijímač zapnutý v tomto pásmu a budeme stále vysílat, abyste nás mohli lokalizovat."
Protože svá slova hned nahrál, pustil nahrávku, aby se stále opakovala, a opřel se do opěradla. "Není to zrovna nejvýmluvnější proslov, jaký kdy byl pronesen," připustil. "Ale jim to vadit nebude."
Vzala ho za ruku. Nad nimi zářilo hvězdné nebe. Čekali. Čas od času se plavidlo nepatrně pohnulo.
Po obloze pomalu přelétla loď. Zahlédli ji jen na okamžik. Snad je její kamery zachytí.
Carita si odfrkla. "Cizí."
"Kzintská," řekl Yoshii. "Musí být."
"Ale já jsem nikdy neslyšela, že by měli -"
"Ani já. Co jsi viděla?"
"Je velká. Sféroid s letovkami, pásnicemi - nebo co to je - kolem dokola. Zrcadlově lesklá. Nevypadá, že by byla určena k přistávání na planetách."
Yoshii přikývl. "Souhlasí. Chtěl jsem se ujistit, že jsem v té rychlosti viděl správně. A stejně jako ty si myslím, že budeme muset ještě nějakou chvíli čekat." Vstal. "Půjdu udělat několik sendvičů a přinesu tu flašku. Ted' už si můžeme udělat pohodlí. Svoje karty jsme vyložili."
"Ale proč oni - Aha, už vím. To není hlídková loď. Byla odvolána od svých obvyklých úkolů, aby prozkoumala Primu. Až nás objeví, požádá Secundu o další rozkazy a odvysílá naši zprávu do tamějšího překladače."
"Zpoždění přenosu činí v těchto pozicích asi pět minut. A vsadím se, že ještě větší zpoždění nastane při předávání hlášení a příkazů. Nech mi prosím tě mikrofon, až navážou spojení, ale jen kvůli tomu, že na nejsem zvědavý. Můžeš s nimi mluvit stejně jako já."
"Stejně není moc co říct," přikývla Carita.
Yoshii byl v chodbě, když uslyšel počítačově upravený hlas: "Obrací se k vám Werlith-velitel. Identifikujte se."
"Carita Fengerová, Juan Yoshii z lodi Tulák uvízlí na Prime-První planetě. Vaše posádka nás viděla. Předpokládám, že chápou naši kritickou situaci. Jsme… požíráni. Prosím, vyzvedněte nás odsud. Pokud toho vaše loď není schopna, pošlete nějakou, která to dokáže. Příjem."
Ticho šumělo a praskalo. Yoshii se nenechal vyrušit od práce.
Právě se vracel, když se hlas ozval znovu: "Ztratili jsme dva čluny s celkovým počtem osmi hrdinů na palubě, než jsme pochopili povahu nebezpečí této planety. Nebudu ztrácet čas vysvětlováním, avšak rozhodně nemám v úmyslu riskovat další plavidlo a životy. Na základě pozorování provedeného posádkou Slunečního obránce vám sděluji, že pokud budete udržovat výdej energie na minimu, zbývá vám přibližně pět set hodin, které můžete strávit podle vlastního uvážení."
Cvaknutí oznámilo konec spojení.
Werlith-velitel byl svým způsobem docela laskavý, přiznal si Yoshii.
Vstoupil do pilotní kabiny. "Je mi to líto, Carito," řekl.

Vstala a vyšla mu naproti. Světlo hvězd ji provázelo stíny a zatřpytilo se na jejích vlasech a několika slzách. "Mně je to taky líto, Juane." Polkla. "A teď bychom mohli toho omlouvání nechat. Co se stalo, stalo se, to je všechno. Podívej, můžeme pokračovat ve vysílání. Třeba ho zachytí na Shepu a budou o nás alespoň vědět. Asi se neodváži odpovědět, ale bude hezké myslet si, že se o nás dozvěděli. Ale nejdřív se najíme a já si dám pár panáků a budeme si povídat a… a potom půjdeme do postele. Do té samé postele."
Položil podnos na pult. "Jsem unavený," zamumlal.
Ovinula mu paže kolem šíje a přitáhla si jeho hlavu ke svému bujnému poprsí. "Já taky, chlapče. A jestli chceš celou dobu, která nám zbývá, zůstat věrný, dobře. Ale zůstaneme spolu. Je zima. Třeba i na úzké pryčně, zůstaňme spolu, dokud můžeme."

16

Slunce na obrazovce mělo přibližně poloviční velikost Slunce viděného ze Země. Svítilo stejně jako 10 000 Měsíců v úplňku, spíše rudě než bíle, ale stále dost silně, aby v jeho světle Secunda zářila. Srpek planety byl převážně žlutohnědý, poněkud zjemněný řídkou atmosférou tvořenou metanem se stopami oxidu uhličitého a čpavku. Na severní hemisféře zářila polární čepička, na jižní tak patrná nebyla. Tu druhou tvořil vodní led, ta první byla zesílena zmrzlým oxidem uhličitým a čpavkem. Oba plyny každou noc mrzly a přes den se opět vypařovaly, zejména kolem rovníku, což činilo východy a západy slunce poměrně dramatickými. Kolem terminátoru zuřila třpytivá vánice z jemného křemičitanového prachu smíchaného s ledovými krystalky.
Povrch planety byl hladký, ale pomalá rotace - 57 hodin - právě vystavovala na odiv obrovský kráter doprovázený několika menšími. Patrně sem během uplynulé miliardy let dopadl měsíc; jizvy zůstaly, i když se všechny jeho pozůstatky z oběžné dráhy vytratily. Druhý měsíc zůstal; měl průměr rovnající se třem čtvrtinám průměru Měsíce a zářil nažloutle podobně jako mnoho dalších těles v tomto systému.
Tak Tregennis vysvětloval to, co s Ryanem viděli, když seděli ve společenské místnosti Tuláka a sledovali přibližování k Secundě. Údaje získané ještě před jejich zajetím inu pomáhaly doplňovat podrobnosti. Hovor oba muže uklidňoval.
Vstoupil Markham. Ticho zavanulo jako vítr.
"Chci vám něco oznámit," prohlásil po chvilce.
Žádný z vězňů se ani nepohnul.
"Za půl hodiny se vylodíme," pokračoval. "Postaral jsem se, abyste si mohli vzít své oblečení a hygienické potřeby. Včetně vašich léků, profesore."
"Děkuji," řekl Tregennis bezvýrazně.
"Proč by neměl?" ušklíbl se pohrdavě Ryan. "Udržujte zvířata naživu, dokud si panská rasa neporučí jinak. Zajímalo by mě, jestli se zúčastní hostiny."
Markham ztuhl. "Dávejte si pozor," upozornil. "Měl jsem s vámi velkou trpělivost."
Během padesátihodinového letu se zrychlením 3g - Hraou-kapitán dovolil zapnout polarizér, aby se snížilo zatížení - se od žádného z nich nedočkal jediného slova ani pohledu. Zato se snažil pěstovat známosti se všemi členy kzintské posádky, kteří ho uznali hodného pozornosti.
"Neprovokujte mě."
"Tak dobře," odpověděl Ryan. Ale neodpustil si dodat: "I když mě osobně by žádné provokace nemohly vyvést z míry, kdybych dostával zaplaceno tolik, kolik oni musejí platit vám."
Markhamovi zrudly tváře. "Pro vaši informaci, nedostal jsem od nich ani marku odměny, a dokonce mi ani nikdy nebyla slíbena. Nikdy."
Tregennis se na něho s lehkým údivem podíval. "Tak proč se z vás stal zrádce?" zeptal se.
"Nestal. Naopak -" Markham stál několik vteřin mlčky, než se opět dal do řeči. "Podívejte se, když mě budete poslouchat, když se ke mně budete chovat jako k lidské bytosti, můžete se dozvědět pár věcí, které by se vám mohly hodit."
Ryan se zamračil do své sklenice s pivem, pokrčil rameny, přikývl a zavrčel: "Může být."
"Můžete mluvit?" vyzvídal Tregennis.
Markham se posadil. "Nezakázali mi to. Samozřejmě, můj přístup k informacím je omezen. Ale někteří Kzintové, včetně Hraou-kapitána, jsou docela vstřícní. Jejich jednotvárná služba je nudí, já jsem pro ně poměrně zajímavý a oni nevidí žádné bezprostřední ohrožení své bezpečnosti."
"Rozumím," řekl Tregennis suše.
Markham se naklonil kupředu. Jeho sebejistota viditelně poklesla. Zatahal se za svou asymetrickou bradku. V jeho hlase se ozvala naléhavost.
"Uvědomte si, dvanáct pozemských let jsem bojoval s Kzinty. Byl jsem k tomu vychován. Oni přinutili moji matku odejít do vyhnanství. Heslo rodiny Reichsteinů znělo: "Ehre" - dobře, tak anglicky: "Čest skrze službu". Ona to změnila na: "Nevzdáme se."
Většina lidí už dávno předtím podlehla, víte? Přijali kzintský pořádek věcí. Mnoho z nich se do něj už narodilo nebo jim na minulou dobu zbyly jen mlhavé vzpomínky z dětství. Vzpoura by vedla k masakru. Aristokraté, kteří zůstali na Wunderlandu - většina - neviděli jinou možnost než spolupracovat s okupačními silami, alespoň co se týkalo zajištění pořádku mezi lidmi a zachování průmyslové výroby. Na nás, kdo jsme bojovali, se dívali jako na nebezpečné extremisty. Byla to svůdná víra. Jak plynuly roky a konec se stále zdál být v nedohlednu, stále více a více příslušníků hnutí odporu odpadávalo. Prostřednictvím aristokratů doma si vyjednali podmínky, za nichž by se mohli vrátit domů. Moje matka byla mezi těmi, kdo měli tak velkého ducha, že toto pokušení odmítli. "Nevzdáme se.""

Ryan se stále mračil, ale Tregennis s náznakem sympatií řekl: "Pak dorazila hyperpohonná armáda a ukázalo se, že vaše matka měla pravdu. Neměl jste radost?"
"Samozřejmě," odpověděl Markham. "Slavili jsme, moji přátelé a já. Dokonce jsme plakali radostí. Ale naše štěstí netrvalo dlouho. Museli jsme se pustit do práce. Nejdřív to byl úklid. Po bojích zůstala spousta trosek. Armáda ze Sluneční soustavy u nás mohla nechat jen několik jednotek; musela pokračovat v boji s Kzinty v dalších oblastech. Úkol obnovit zničenou zemi připadl mužům odporu.
Když jsme se vrátili do našich domovů na Wunderlandu - já a mnozí další poprvé v životě - zjistili jsme, že svět, za jehož osvobození jsme bojovali, svět našich představ a nadějí je pryč, dávno pryč.
Všude panoval zmatek. Davy útočily na sídla "kolaborantských" aristokratů a lynčovaly, znásilňovaly, drancovaly a vypalovaly - jako by se předtím ti samí proletáři neplazili před Kzinty a nevyráběli pro jejich válečné potřeby. Šílení političtí vůdcové štvali jeden proti druhému, a dokonce vedli ozbrojené srážky. Chaos vedl k úpadku, nouzi, bídě a smrti.
Moje matka se postavila do čela těch, kdo volali po obnovení práva a zákonů. My jsme to provedli, my vojáci z vesmíru. To, co jsme udělali, bylo často drsné, ale nezbytné. Byla ustavena vláda. Mysleli jsme si, že konečně můžeme začít žít své soukromé životy - ačkoliv já sám jsem věnoval své úsilí vybudování centaurianských obranných sil, aby moji lidé už nikdy nemohli být podrobeni.
Ale v době, kdy jsem byl mimo, oni, moji lidé, byli zrazeni." Markham se až dusil svou hořkostí.
"Myslíte novou konstituci, demokratické tendence obecně?" zeptal se Tregennis.
Markham se vzpamatoval a přikývl. "Nikdo nepopírá, že reforma byla nutná. Sám připouštím, i kdyby jen proto, že naše nynější debata je časově omezená, že většina reformátorů to myslela dobře. Prostě jen nepředvídali následky toho, co oni začali. Přiznávám, že ani já ne. Ale byl jsem příliš zaměstnán a často po dlouhá časová období nepřítomen. Moje matka na našich statcích viděla, co se děje, a postupně mi všechno objasnila."
"Vaše statky. Takže jste si je nechali. Dozvěděl jsem se, že většina šlechtických rodin si ponechala značnou část svého dřívějšího majetku; wunderlandská Sněmovna patricijů je horní komorou tamějšího parlamentu. Určitě si nemyslíte, že jste se dostali pod… luzovládu."
"Ale myslím! Přinejmenším k ní všechno směřuje. K naprosté zkáze, pokud tomu nebude učiněna přítrž. Převládne politický Greshamův zákon; špatné zvítězí nad dobrým. Podívejte se na mne, například. Mám dědickým právem zaručen jeden hlas ve Sněmovně patricijů, a ten je omezen jen na záležitosti federace. Abych získal patřičnou roli při obnově společnosti - prostřednictvím zavedení správných zákonů - roli, jejíž přijetí je mou dědičnou povinností - musím začít tím, že se dám zvolit jako konzul svého státu, Braefellu. To mi poskytne možnost hlasovat při výběru zástupce do Sněmovny delegátů - na podrobnostech nezáleží. Vstoupil jsem do politiky."
"A ucpával si přitom svůj urozený nos," zamumlal Ryan.
Markham znovu zrudl. "Mně jde o prosté lidi. O čestné, slušné, pracovité, rozumné lidi, kteří vědí, že společnost je založena na tradicích, pořádku a úctě, ne na nekonečné řadě laciných kšeftů vedených sobeckými zájmy. Na venkově se takoví lidé ještě dají najít. Ve městech, tam jsou ti červi, co rozežírají řád, lůza, zločinci, parazité… politici."
Poprvé za celou dobu se Ryan slabě usmál. "Nemůžu říct, že by mi byla politika nějak obzvlášť milá, ale myslím, že ochočit si nižší třídy není řešení. Co takhle nechat každého, ať se sám stará o své záležitosti, a pár policajtů a soudců, ať dohlížejí, aby se věci nevymkly kontrole?"
"Tenhle argument jsem slyšel hodně často. Je hloupý. Obsahuje očividnou nepravdu, že jednotka může fungovat izolovaně jako atom. Ano, taky jsem si užil svůj díl patolízalství. Potřásal jsem lepkavýma rukama a říkal lepkavá slova, ale byl to jen pokrytecký rituál, cukrová poleva na cynismu a korupci -"
"Zkrátka, prohrál jste."
"Přišel jsem na něco lepšího, než se o to pokoušet."
Ryan otevřel ústa k odpovědi, ale zarazil se. Markham se usmál jako smrtka. "Rozhodl jsem se zavolat zpět Kzinty, to jste chtěl říct?" řekl posměšně.
Pak vážně: "Ne, nebylo to vůbec tak jednoduché. Měl jsem s nimi co do činění během své vojenské kariéry - vyjednávání, výměny, výslechy a péče o zajatce, ten druh vztahů, jaký člověk mívá se svým protivníkem. Začal jsem jimi být fascinován a zjistil jsem si o nich všechno, co jsem mohl. Čím více jsem věděl, tím účinněji jsem mohl bojovat za svobodu, není-liž pravda?
Po… osvobození jsem s nimi díky svým znalostem a reputaci jednal ještě častěji. Bylo třeba zařídit vzájemnou repatriaci. Existovali Kzintové, kteří měli dobrý důvod nevracet se domů. Někteří se v systému Centauri už narodili; s druhou a dalšími flotilami přiletěly i jejich samice. Další přišli za svými rodinami, které jim tu takto vznikly, nebo o své vůli jako uprchlíci, protože jejich společnost také prožívala převraty a mnoho z nich nás obdivovalo, protože jsme byli úspěšní v našem boji. Pamatujte si, mnozí tito nově příchozí dorazili na lidských lodích s hyperpohonem. Taková byla oficiální politika, která měla zabezpečit dobré vztahy, možnost dozvědět se obecně o Kzintech něco víc a - upřímně řečeno - zajistit případná rukojmí. Přesto se často stali obětí kruté diskriminace či nespravedlivého pronásledování. Co jsem mohl udělat jiného než zasáhnout v jejich prospěch? Oni nebo jejich bratři byli statečnými a čestnými protivníky. Přišel čas stát se přáteli."
"To byla zajisté ušlechtilá myšlenka," připustil Tregennis.
Markham mávl rukou. "Mezitím jsem si nejen stále silněji uvědomoval úpadek Wunderlandu, ale zjistil jsem také, že jsem byl obelháván. Kzintové nebyli takové zrůdy, jak tvrdila propaganda. Byli nejprve neúprosní a pak přísní, to ano. Prosazovali svou vůli. Ale byla to vůle sloužící nádherné vizi. Nebyli ani svévolně krutí, ani vyděračští, ani zbytečně chamtiví. Lidé, kteří ctili kzintské zákony, se těšili jejich ochraně, pořádku a spravedlnosti. Jejich životy plynuly pokojně, plodně a jejich tradice byly respektovány - jak ostatními lidmi, tak Kzinty. Většina z nich živého Kzinta sotva

kdy spatřila.
Velké šlechtické rody na Wunderlandu byli prostředníky a každého lidského pána, který jakkoli ublížil svým poddaným, stihl trest. Ano, bez ohledu na své postavení se musel podrobit nejbezvýznamnějšímu Kzintovi.
Ale byla mu prokazována patřičná úcta za to, čím byl, a mohl se těšit, že jeho synové postoupí výše a jeho vnukové ke skutečné rovnoprávnosti."
"Při dobývání galaxie," řekl Ryan.
"Dobrá, Kzintové také mají své chyby, ale nejsou jako Otrokáři před miliardou let, nebo kdy to bylo, jak po nich nalezli stopy archeologové. Muži, kteří bojovali s Kzinty, i muži, kteří jim sloužili, byli dokonalejšími muži než kdykoli předtím i potom. Moje matka byla první, kdo mi to o mnoho let později řekl. Má matka, jejímž heslem bylo "Nevzdáme se"."
Markham se podíval na hodinky. "Musíme už jít," připomenul. "Nechtěl jsem se tak rozpovídat. Nečekám, že se mnou budete souhlasit. Ale naléhavě vás žádám, abyste přemýšleli, usilovně přemýšleli a mezitím spolupracovali."
Přesto se Tregennis ještě svým odzbrojujícím způsobem zeptal: "Vy jste se skutečně rozhodl podílet na obnovení nadvlády Kzintů? Není to ten druh radikalismu, který odsuzujete?"
"Moje rozhodnutí nevzniklo ze dne na den," odpověděl Markham, "a nechci, aby Kzintové opět vládli mému lidu. Bylo by to sice lepší než to, co tam je teď, ale jejich vlastní mužnost je přece jen lepší.
Země je naším skutečným nepřítelem, bohatá blahobytná Země se svými bankéři, kšeftaři a politickými kuplíři, se svou vulgárností a oplzlostí, která působí jako jed na mladé lidi všude - na vašem světě taky, profesore. Silná planeta Kzin vyzývá lidi, aby se také stali silnými. Ti, kdo nevykořenní korupci, zemřou. Ti ostatní, čistí, vytvoří nový mír, bratrství, kterému nakonec připadne celý vesmír."
"Společně s Kzinty," utrousil Ryan.
Markham přikývl. "A možná i jinými rasami, které toho budou hodný. Uvidíme."
"Neumím si představit, že vám tohle někdo slíbil."
"Ne tolika slovy. Jste chytrý, zásobovací důstojníku. Ale chytrost není všechno. Existuje i taková věc, jako je intuice, smysl pro osudovost."
Markham mávl rukou. "Ne že bych měl nějakou náboženskou zkušenost. Začal jsem tím, že jsem po Kzintech vracejících se domů, posílal neškodné, naprosto upřímné vzkazy, určené jejich nadřízeným. "Prosím, navrhněte způsob, jakým by naše dvě rasy mohly dojít ke vzájemnému porozumění. Co mohu učinit pro zmírnění napětí?" A tak podobně. Několik Kzintů stále cestovalo sem a tam, víte, na lidských lodích, plánovaně. Většinou přicházeli jednat a radit se o věcech týkajících se našich vztahů, diplomatických, obchodních, bezpečnostních. Někteří dělali i jiné věci, tajně. Nepřerušili jsme spojení. Je slabé - a koneckonců nám tato výměna pomohla umístit do jejich vesmíru naše špiony. Odpovědi, které jsem obdržel, byly velmi povzbudivé. Vedly k osobním schůzkám, někdy ke kódovanému hypervlnovému spojení; po dohodě máme v kzintském vesmíru několik vysílaček. První žádosti, které jsem dostal, byly po všech stránkách legitimní. Kzintové žádali o určité informace, žádná státní tajemství, jen údaje, které by si sami dokázali těžko obstarat. Cítil jsem, že když jim pomohu, aby nás lépe poznali, prokážu své rase cennou službu. Ale samozřejmě jsem se nemohl prozradit."
"Ne, vy jste si jen prováděl svou vlastní soukromou zahraniční politiku," ušklíbl se Ryan. "A jedna věc vedla ke druhé, i ve vaší hlavě, až jste jim poslal materiály o hyperpohonu, které jim ušetřily deset, dvacet let vlastního výzkumu a vývoje."
Tón Markhamova hlasu byl trpělivý. "Získali by ho tak jako tak. Jen tak, že si zajistíme účast na určité události, ji pak můžeme ovlivňovat."
Znovu se podíval na hodinky. "Raději pojďme," řekl. "Převezou nás na jejich základnu. Setkáte se s velitelem. Možná že vám to, co jsem vám teď řekl, bude k užitku."
"A co Tulák," vyzvídal Ryan. "Doufám, že jste jim vysvětlil, že není určen k přistávání na planetách."
"To nebylo nutné," odsekl Markham podrážděně. "Znají vesmírné stavitelství stejně dobře jako my - a pravděpodobně lépe než vy, zásobovací důstojníku. Poletíme ve člunu z válečné lodi. Naši loď umístí na měsíc."
"Cože, proč ne na oběžnou dráhu?"
"To vám vysvětlím později. Teď se musíme hlásit k vylodění. Nebojte se. Kzintové Tuláka vědomě nepoškodí. Budou-li moci - budeme-li my schopni vymyslet nějaký způsob, jak zabránit dalším lidským výpravám do tohoto systému, který by nevyžadoval její vrácení - můžeme si ji nechat. Je vzácná, protože má hyperpohon. Jedinou další stejně vybavenou lodí v této oblasti je Kzarr-Siu - Pomstychtivý Rozparovač, válečná loď.
Umístí Tuláka na měsíc z bezpečnostních důvodů. Oběžné dráhy Secundy jsou příliš přeplněné. Gravitace měsíce je tak nízká, že nákladní lodi, jako je tahle, nemůže ublížit. A teď pojďte."
Markham vstal a vykročil ke dveřím. Ryan s Tregennisem ho následovali. Havajec šťouchl loktem do Plateauňana a udělal si u spánku ukazováčkem malý kroužek. Nezvykle zachmuřený astronom přikývl a zašeptal: "Buďte opatrný. Četl jsem dějiny. Lidé jako on jsou velmi často úspěšní."

17

Kzintové nepoužívali své gravitační polarizéry k tomu, aby ve svých vesmírných plavidlech udržovali stálou pohodlnou tíži - pokud nebylo zrychlení tak velké, že je nevydrželi ani oni. Člun vyrazil kupředu doprovázen řevem motorů. Lidé se zabořili do sedadel. Tregennis zbělel. Tenká kůže na jeho tváři se napjala na kostech a z ostře vystupujícího nosu mu vytryskla krev. "Hej, ne tak rychle, pánové," zasípal Ryan. "Chcete toho člověka zlikvidovat… už teď?"
Markham oslovil Hraou-kapitána, který podrážděně zavrčel, ale pak zaprskal na pilota. Beztížný stav přišel jako náhlé

požehnání. Minutu vládlo ticho, přerušované jen těžkým oddechováním Wunderlanďana a Havajce a šelestivým dechem Plateauňana.
Ryan, který seděl připoután vedle Tregennise, ho prohlédl tak důkladně, jak mohl, a zabručel: "Myslím, že za chvilku bude v pořádku, pokud ten pitomec dá trochu pozor." Zvedl oči a podíval se bočním okénkem ven z člunu. "Co je tohle?"
V nevelké vzdálenosti asi kilometru či dvou se malé vesmírné plavidlo - velikosti a tvarem odpovídající raketoplánu určenému k pohybu na oběžné dráze - vznášelo u konstrukce obepínající podivné tmavé kulovité těleso o průměru několika set metrů.
Konstrukce zajišťovala a podpírala stroje, na jejichž práci dohlíželi Kzintové, kteří ve skafandrech vybavených pohonnou jednotkou poletovali kolem. Skrz konstrukci prosvítaly hvězdy. V dálce se mihl Tulák na své cestě na měsíc a válečná loď.
Člun plul dal. Poté, co počítač určil sestupovou křivku, přidal pilot rychlost, i když tentokrát mírněji. Hraou-kapitán vypadal netrpělivě. Markham se ho neodvážil podruhé obtěžovat. Bylo by k tomu potřeba odvahy, protože měl zakázáno znesvěcovat svými ústy kzintštinu.
Namísto toho se Wunderlanďan otočil k Ryanovi a s úctou v hlase řekl: "To je bezpochyby jeden z jejich zdrojů železa. Právě dopravený, řekl bych, a ochlazený, aby se na něm dalo pracovat. Podle toho, co jsem slyšel, si s tělesem téhle velikosti dokážou rychle poradit."
Ryan údivem zapomněl na nepřátelství. "Železo? Myslel jsem, že v tomhle systému skoro žádné není. Jedině snad v jádrech planet. Kzintové potřebný kov nedovážejí?"
Markham zavrtěl hlavou. "Ne, to by bylo dost nepraktické. Mají dosud jen několik lodí s hyperpohonem - říkal jsem vám, že Pomstychtivý Rozparovač je jediná, která je tady v této chvíli takto vybavena. Jakmile sem transportní lodě dovezly posádku a základní zařízení, vrátily se ke svým povinnostem doma. Válečná loď žádá asi dvakrát ročně o dodávku nových dělníků a potřebných nástrojů. Vybrali si tento systém právě proto, že se domnívali, že pro lidi nebude ničím zajímavý." Zarazil se. "Kromě čistě vědeckého výzkumu. To přehlédli."
"No dobře, ale kde tedy ty kovy berou? I ty nejlehčí - hliník, berylium, hořčík, mangan? Předpokládám, že jsou obsaženy v rudách. Ale nedovedu si představit, že by ty rudy nebyly chudé a ještě k tomu vzácné. A železo -"
"Pás asteroidů. Planeta, která se příliš přiblížila k slunci. Roztrhla se a tím se obnažilo její jádro. Obsah kovů je samozřejmě nižší, než jaký by byl u těles pozdější generace, ale když máte k dispozici celou planetu, získáte víc než dostatečné množství.
Určité kovy si musejí přivážet, nikl, kobalt, měď, a tak dále, ale většinou jen k výrobě nářadí. Malé zásoby postačují."
Ukázalo se, že Tregennis není v bezvědomí. Jeho víčka se otevřela. "Počkat," zašeptal. "Ty asteroidy… obíhají ve vzdálenosti… méně než půl milionu kilometrů… od slunce." Slabě zalapal po dechu a dodal: "Může to být… velmi starý typ M… ale i tak, teplota -" Jeho hlas se vytratil.
Do Markhamova se opět vloudil uctivý tón. "Vybudovali speciální vlečnou loď."
"Na jakém principu?" zeptal se Ryan.
"V zásadě stejném, jaký známe. Jakmile najde vhodné těleso, zachytí je ve svém kotevním poli. Myslím, že tohle plavidlo používá spíše gravitační polarizační systém než elektromagnetický. Nezapomeňte, že tuhle technologii vymysleli Kzintové. Vlečná loď odtáhne objekt na určenou oběžnou dráhu a na příslušném místě jej vypustí. Je neuvěřitelně silná. Zvládne nejen takové kusy skal, jaký jste viděl, ale i poměrně velké asteroidy. Jakmile se přiblíží k Secundě - na okrajových drahách, samozřejmě - uvede je na planetární orbitu. Proto je zdejší prostor tak přeplněný, že by nebylo bezpečné umístit sem Tuláka bez posádky.
Kromě té masy, kterou jsme viděli, tu jsou ještě dvě nebo tři nové a nejsou odklizeny ani všechny zbytky po těch už zpracovaných."
"Ale to horko v blízkosti slunce," poznamenal Ryan. "Posádka se musí usmažit zaživa. Nedovedu si představit, že by všechnu práci nechali na robotech. Kdyby nic jiného, přehřejí se obvody a -"
"Vlečná loď má živou posádku," řekl Markham. "Má dvojitý trup a zrcadlový povrch se spoustou odrazových ploch. Ale zejména je velikosti lodi, ne člunu, protože ji před každou výpravou ke slunci plní vodním ledem. Toho je kolem velkých planet spousta, ochlazeného na teplotu hodně pod mínus sto stupňů. Zahřívá se, taje, vypařuje, a tím udržuje přijatelnou vnitřní teplotu, dokud se všechen nevypotřebuje."
"My jsme… našli stopy vody a OH… v prstenci kolem slunce," vydechl Tregennis. "Mohlo by to být -?"
"Nevím, kolik ledu bylo při tomto projektu dosud použito," řekl Markham, "ale musíte souhlasit, že je velkolepý. Je to posádka hrdinů. Trpí, riskují život, ale jejich vůle vítězí."
Ryan si pohladil bradu. "Předpokládám, že jediná další plavidla jsou raketoplány. A válečná loď a její čluny."
"Budují další." Markhamův hlas zněl pyšně. "A zbraně a podpůrné systémy. Bude to průmyslová a zároveň vojenská základna."
"Pro příští válku -" Tregennis vypadal, že nemá daleko k slzám. Ryan ho poplácal po hřbetu ruky. Rozhostilo se ticho.
Člun vstoupil do atmosféry, která kolem něj svištěla, jak snižoval rychlost. Základnu zahalovala prachová a ledová bouře doprovázející rozbřesk, ale lidé rozpoznali, že je ukrytá ve velkém kráteru, pravděpodobně proto, že tam po pádu měsíce zůstaly cenné rudy, jak z jeho tělesa, tak z kůry planety. Vzájemně propojené budovy tvořily síť o rozloze několika čtverečních kilometrů s černým ústředním objektem připomínajícím pavouka. Další se bezpochyby nacházely v podzemí. Projekt takovýchto rozměrů byl buď kolosální, nebo zbytečný. Pravda, začal jako malý, riskantní podnik - první tábor, soustava systémů potřebných k udržení života a produkci potravin, nemocnice pro oběti nehod, které jsou nevyhnutelné, když někdo tvrdě pracuje v cizím světě - ale démonická energie připojila exponenciálně rostoucí sílu automatických strojů a dala vzniknout tomuto městu válečníků.

Ne, opravil se Ryan, městu dělníků sloužících budoucím válečníkům. V této době tady bylo jen několik profesionálních vojáků kromě těch na palubě Pomstychtivého Rozparovače - nebylo jich potřeba… zatím. Válečná loď byla po ruce jen pro případ neočekávaných událostí. No, v tomto případě se kzintská paranoia vyplatila.
Pilot přistál do parkovacího zařízení. Ryan zpozoroval ještě několik podobných jednotek, na třech z nich spočívaly raketoplány. Plocha, na níž stály, musela být vzhledem k vířícímu prachu často zrádná, přestože byla vydlážděna. Secunda neměla vodu v jiném než zmrzlém stavu a vzduch byl jako mrazivý vích. Většina vesmíru je pustá a Havaj je daleko.
Z budovy terminálu podobné zikkuratu se vysunula spojovací trubice. Vzduchové uzávěry zaklaply. Do člunu vstoupil ozbrojený Kzint a zasalutoval. Hraou-kapitán ukázal na muže, zavrčel rozkaz a vyšel ven. Markham si rozepnul pásy.
"Mám jít za ním," řekl. "Vy půjdete s touhle stráží. Ubytování je připraveno. Chovejte se slušně a… já pro vás udělám, co bude v mých silách."
Ryan vstal. Dvě třetiny zemské tíže byly příjemné. Vzal do pravé ruky své a Tregennisovo zavazadlo a levou nabídl profesorovi, aby se o ni opřel. Z obrovské hlavní místnosti terminálu se na jejich příchod dívali Kzintové. Necivěli jako lidé, pozorovali jako kočky. Několik holých ocasů sebou mrskalo ze strany na stranu. Bylo zde patrné úsilí o výzdobu nevlídného prostředí, jedné ze stěn vévodila obrovská freska kzintského hrdiny zápasícího s nějakou příšerou; namalovaná krev zářila jasnou červení.
Stráž vedla své svěřence chodbami, které pulsovaly zvuky stavebního ruchu. Nakonec otevřela dveře, pokynula jim dovnitř a zavřela je za nimi. Uslyšeli cvaknutí klíče.
V pokoji stála postel značných rozměrů, určená pro Kzinty, ale vhodná i pro lidi; pohodlně se do ni vešli dva a s trochou balancování a přidržování se dalo použít i hygienické zařízení. "Raději vám pomůžu, než se začnete cítit trochu líp, profesore," navrhl Ryan. "Co kdybyste si na chvíli lehl? Já mezitím vybalím." Jako úložný prostor jim musela postačit podlaha a zavazadla. Kzintové se zřídka zabývali šatstvem nebo přenášením svých osobných věcí.
A nenáviděli smyslová omezení, více než lidé. V místnosti nebyla obrazovka, ale okno vedoucí do vesmírného prostoru. Terminátorová bouře ustávala zároveň s tím, jak slunce stoupalo nad obzor, a výhled se brzy vyčistil. Pod růžovou oblohou se do značné vzdálenosti rozkládal vojenský komplex. Za ním se táhly plochy žlutohnědého písku posetého kameny a balvany. Z několika míst jej vítr odvál tak, že byl vidět pevný podklad. Nevypadal jako láva, spíše jako černé sklo. I přesto, že byl kráter obrovský, měla Secunda - mnohem méně hustá než Země, ale podstatně větší - natolik široký horizont, že bližší stěna čněla na západě jako temná palisáda.
Tregennis se zařídil podle Ryanovy rady a natáhl se na postel. Zásobovací důstojník se usmál a přistoupil k němu, aby mu zul boty. "Může to tu být docela pohodlné," řekl. "Nebo aspoň tak pohodlné, jak to jde bez piva."
"A bez povědomí o vyhlídkách na náš další osud," řekl plateauňan tiše. "A co je horšího, o osudu našich přátel."
"Přinejmenším vyklouzli z Markhamových špinavých pracek."
"Kamehameho, prosím. Ovládejte se. Musíme s ním vycházet. On - myslím, že je také zmaten a osamělý. Určitě nečekal tohle. Měl příkaz zamezit výpravám za hranice lidského vesmíru. Chce nás ušetřit. Dejte mu šanci."
"Ha! Spíš bych dal šanci žralokovi. Ten není takový zabiják."
"Ale, no tak!"
Ryan udeřil pěsti do zdi. "A kdo si myslíte, že na Tiamat poslal toho Kzinta na Boba Saxtorpha? Musel to být Markham, když jeho předchozí pokusy odradit nás selhaly. Nic jiného nedává smysl. A to prosím, nezapomínejte, bylo v době, kdy neměl žádný zvláštní důvod myslet si, že se naše výprava až tak dalece dotkne kzintských zájmů. Nedůvěřovali mu tak, aby mu poskytli podrobné informace. Ale pokusil se zabít člověka, jen aby nás zastavil. To ukazuje, jakou cenu pro něj má lidský život."
"No, možná, možná že je vyvedený z míry," povzdechl si Tregennis. "Podal byste mi tabletku, prosím? Tamhle vidím vodní kohoutek a pohár."
"Jistě. Srdce, co? Jen klid. Neměl jste s námi letět, víte."
Tregennis se usmál. "Lékařská věda mě drží naživu mnohem déle, než si zasloužím."
"Ale naplň mne tím starým známým nápojem. Zdá se mi, že bych se jednou mohl uzdravit!"
Ryan zvedl jeho bílou hlavu a přiložil mu pohár, z něhož možná předtím chlemtal nějaký Kzint, k ústům. "Máte v sobě více života než spousta mladých budižkničemů, které znám," řekl.
Čas se vlekl.
Dveře se otevřely. "Hej, něco k jídlu?" zavolal Ryan.
Vstoupil Markham doprovázený stráží. Byl opět bledý se staženými rysy v obličeji. "Pojďte," řekl chraptivě.
Odpočinutý Tregennis kráčel pevným krokem vedle Ryana. Šli bludištěm jednotvárných studeně osvětlených chodeb se zavřenými dveřmi, v nichž se ozývalo vzdálené bouchání nebo bzučení. Když minuli nějakého Kzinta, cítili v zádech pohledy, jakými se dívají šelmy na svou kořist.
Po dlouhé době se zastavili před velkými dveřmi. Tato část obytných prostor vypadala jako by byla vyhrazena pro důstojníky, i když si Ryan nemohl být jist, protože prakticky všechno, co zde viděl, mu bylo naprosto cizí. Stráž je vpustila dovnitř a vstoupila za nimi.
Místnost, do níž vešli, neměla okna, jedinou její výzdobu tvořila obrazovka, na niž počítač promítal barevné vzory. Kzintské židle, stůl a elektronické vybavení naznačovaly, že jde o kancelář, velkou, ale z větší části prázdnou. V jednom rohu byla umístěna plastiková káď o průměru asi jeden a půl metru. V ní stála jakási aparatura a vedle ní válečník, u jehož nohou se choulil drogou omámený telepat.
Pozornost vězňů se obrátila k Hraou-kapitánovi a dalšímu Kzintovi, který - sehnutý a prošedivělý - seděl za stolem.
"Prokažte úctu," nařídil Markham. "Stojíte před Werlith-velitelem."
Tregennis se uklonil a Ryan nedbale zasalutoval.

Nejvyšší šéf chvilku prskal a mručel. Markham se obrátil k mužům.
"Poslouchejte," řekl. "Účastnil jsem se… porady a mám vám říct, že… byl objeven Fido…"
Tregennis tiše bolestně zasténal. Ryan nahrbil ramena a poznamenal: "To tvrdí oni…"
"Je to pravda," trval na svém Markham.
"Člun zamířil na Primu. Výslechy na palubě Tuláka vedly k podezření, že by se uprchlíci mohli pokusit o tento manévr. Vlečná loď Ya-Nar-Ksshinn - nazývejte ji Sluneční Obránce - se právě nacházela poblíž, a tak ji velitel poslal k Prime, protože se tam mohla dostat nejrychleji. To už byl Fido uvězněn na povrchu. Fengerová a Yoshii vyslali rádiem žádost o pomoc, takže je Sluneční Obránce mohl lokalizovat. Později Fido vyslal novou zprávu, kterou Kzintové zachytili. Poslechnete si její nahrávku."
Werlith-velitel milostivě stiskl tlačítko. Z reproduktoru na stole se ozval Yoshiiho hlas, zastřený radiovým šumem.
"Haló, Bobe, Dorcas, Lau-Laurindo, Kame, Arthure… Ulfe. Pokud nás slyšíte, přijměte pozdravy od Carity a mne. Necháváme tuto zprávu opakovat na různých vlnách a doufáme, že nás někdo z vás uslyší. Je to od nás něco jako poslední sbohem."
"Ne," řekl Caritin hlas, "je to "hodně štěstí". Vám všem. Bůh vás provázej."
"Správně," připojil se Yoshii. "Než vás seznámíme se svou situací, chceme vás požádat, nevyčítejte si to. Nedalo se to předvídat. A vesmír je plný mnohem horších děr, do kterých bychom mohli spadnout.
Takže -" Věcně, tu a tam doplněn Caritou, vylíčil, jak se věci mají. "Budeme se držet až do konce, samozřejmě," uzavřel. "Uvidíme, co ještě vymyslíme, abychom se udrželi déle naživu. Jakmile se trup zhroutí, vylétneme ven a najdeme si skálu, na kterou bychom si mohli sednout, jestli vůbec taková nějaká existuje.
Neriskujte, opakuji, neriskujte své životy bláznivými pokusy zachránit nás. Možná byste byli schopni přijít na nějaký bezpečný způsob, jak to udělat, kdyby bylo dost času a neměli jste v zádech Kzinty. Nebo je možná můžete přemluvit, aby to udělali. Ale ani jedno není příliš pravděpodobné, že? Soustřeďte se radši na to, abyste se v pořádku dostali domů."
"Myslíme to vážně," dodala Carita.
"Laurindo, miluju tě," řekl Yoshii rychle. "Přeju ti co nejvíc štěstí, miláčku. Co mě nejvíc bolí, je to, že se ti možná nepodaří vrátit domů. Ale jestli ano, budeš mít před sebou celý život. Prožij ho šťastně."
"Nejsme zlomení," zasmála se Carita. "Přála bych si, aby Juan nebyl tak šlechetný, Laurindo, zlatíčko. Ale na tom už nezáleží. Hodně štěstí vám všem."
Nahrávka skončila. Tregennis hleděl daleko za hranice místnosti - na tento nový zázrak přírody? Ryan stál, polykal slzy a zatínal pěsti.
"Vidíte, co způsobila Saxtorphova lehkomyslnost?" řekl Markham.
"Ne!" vykřikl Ryan. "Kzintové je mohli vyzvednout! Ale oni -řekni té jeho excelenci, že se bojí!"
"To neudělám. Musel jste se zbláznit. Kromě toho Sluneční obránce nemůže přistávat na planetách a nemá žádná pomocná plavidla."
"Raketoplány - to ne. Ale válečná loď má čluny."
"A proč? Co Yoshii a Fenderová udělali, aby si zasloužili záchranu, aby kvůli nim riskovali Kzintové, kterým chtěli jen uškodit? Pokud vám alespoň trochu záleží na ostatních členech vaší společnosti, pomůžete nám je najít, než bude příliš pozdě."
"Nevím, kde jsou. Na Prime ne, to je jisté."
"Musí být objeveni."
"Tak pošlete tu zatracenou vlečnou loď."
Markham zavrtěl hlavou.
"Ta má důležitější věci na práci. Připravuje se na návrat. Zaujme místo na oběžné dráze kolem Secundy a bude čekat na asteroid, který tam má co nevidět dorazit." Hovořil jako člověk, který říká nepodstatné věci, aby oddálil nepříjemný okamžik, k němuž musí dojít.
"Dobře, tak válečnou loď."
"Ta má taky své povinnosti. Řekl jsem jim, co Saxtorph blábolil o té taktice kamikaze. Hraou-kapitán musí být připraven sestřelit ten člun, kdyby se přiblížil - dokud nebude Saxtorphova banda pod zámkem nebo mrtvá. Určil k pátrání své čluny."
"Ať si pátrají," ušklíbl se Ryan. "Bob má celý tenhle systém, aby si v něm našel úkryt."
"Tertia je místem s největší pravděpodobností."
"Jen do toho. Ten starý lišák je ve hře na schovávanou zatraceně dobrý."
Werlith-velitel zavrčel. Markham zbledl ještě víc, uklonil se, otočil se k Ryanovi a chvatně řekl: "Nemarněte čas. Velitel chce vyřešit tento problém nejrychleji, jak to jde. Chce Saxtorpha a jeho společníky raději živé, ale když nebude vyhnutí, i mrtvé, ale použitelné k přípravě vysvětlení, co se stalo s Tulákem, které bychom pak mohli předložit na Wunderlandu. A vy budete spolupracovat."
Ryana na čele zastudil pot. "Opravdu?"
"Ano. Budete doprovázet pátrací skupinu. Vyšlete zprávu v havajštině. Přesvědčíte je, aby se vzdali."
Ryan si ulevil několika vulgárními nadávkami.
"Mějte rozum."
Markham skoro žadonil. "Pomyslete, co se stalo s Fidem a co hrozí i jim, pokud je nepřivedete k rozumu."
Ryan se mírně rozkročil, vystrčil hlavu kupředu a odsekl: "Nevzdáme se."
Markham o krok couvl. "Cože?"
"Heslo vaší matky, kočičí prdelko. Už jste zapomněl? Jak by na vás asi byla pyšná, kdyby to slyšela."

Markham zavřel oči. Chvilku nehlasně pohyboval rty. Pak se znovu podíval na Ryana a začal ze sebe vyrážet:
"Poslechněte. Werlith-velitel to nařizuje. Podívejte se. Vidíte tamto v koutě? Očekával váš odpor."
Ryan a Tregennis pohlédli naznačeným směrem. Rozpoznali rám, řemeny, kleštičky a elektrody; další věci identifikovat nedokázali. Telepat u nohou mučitele se protáhl.
"Rychle sestavené," řekl Markham. "Ale databáze je plná údajů o lidské psychologii a já jsem také přispěl několika návrhy. Vyslýchaný při mučení nezemře, jak se to často přihodilo v minulosti."
Ryan se nadechl. "Jestli mi ta věc dokáže přečíst myšlenky, bude vědět -"
Markham si povzdechl. "Raději se pustíme do práce." Ohlédl se na kzintské důstojníky. Oba pokynuli. Stráž přiskočila a zezadu uchopila Ryana. Havajec vykřikl a zazmítal se, ale ze sevření Kzinta se člověk vymanit nedokázal.
Mučitel přistoupil blíž. Položil ruce na Tregennisova ramena.
"Dívej se, Ryane," vykřikl Markham chraptivě. "Uvidíme, kdy budeš mít dost."
Mučitel napůl odvedl a napůl odvlekl Tregennise ke zdi, přidržel si ho u ní a volnou rukou s vytaženými drápy roztrhal šaty na jeho vyhublém těle.
"To byl tvůj nápad, Markhame!" zařval Ryan. "Ty nepředstavitelný -"
"Držte se, Kamehameho," zvolal Tregennis svým slabým hlasem. "Nevzdávejte se."
"Arte, proboha, Arte -"
Kzint připoutal starce k rámu. Vzal elektrody a přiložil je k jeho tělu. Tregennis vykřikl. Přesto dokázal vyslovit: "Bolest má bod nasycení, Kamehameho. Držte se!"
Mučení pokračovalo.
"Vyhrál jsi, Jidáši, vyhrál jsi," zasténal Ryan.
Tregennis už nebyl schopen slova, vydával jen slabé zvuky.
Markham se ohlédl na důstojníky, než řekl: "Bude to ještě pár minut trvat, abyste dostal pořádně za vyučenou. Ale s patřičnou péčí by měl zůstat naživu, aby se mohl zúčastnit pátrací akce." Markham těžce oddechoval.
"Jako pojistka vaší spolupráce, slyšíte? Tohle všechno je vaše vina!" zavřískal.

18

"Ne," řekl Saxtorph. "Myslím, že bychom se teď neměli hýbat z místa."
Dorcas se na něho dívala přes rameno Laurindy, kterou právě objímala, Laurindy, jež právě slyšela poslední sbohem svého milovaného. Přeplněná pilotní kabina byla plná dívčina boje o to, aby se nerozplakala. "Pokud měli v úmyslu pátrat nejdřív na Prime, budou zanedlouho i na Tertii," prohlásila kapitánova manželka.
Saxtorph přikývl. "Ano, jistě. Ale budou mít mnohem víc práce s tím najít nás tam, kde jsme teď, než kdybychom byli v kosmu, a to i kdybychom pluli volně se studeným generátorem. Mohli bychom zrychlovat jen na krátkých úsecích, jinak by nás vyčenichali, pokud by se dostali dostatečně blízko. Znají přibližně prostor, který by měli pročesat svými radary."
"Ale jen tak nečinně sedět! Co z toho?"
"To jsem neřekl. Myslel jsem, že mě znáš lépe. Mám nápad, který mi, jak doufám, pomůžeš vylepšit."
Laurinda zvedla hlavu a vzlykla. "Nemohli bychom… se s nimi domluvit? Že se vzdáme… když zachrání Juana a Caritu?"
"Obávám se, že ne, zlatíčko," zavrčel Saxtorph. "Jakmile jim jednou zavoláme, zaměří nás, a co nám zbude k vyjednávání? Buď se hezky vzdáme, nebo nám sem hodí bombu. Určitě by nás rádi měli kvůli té historce o naší katastrofě, ale není to pro ně nezbytné - mají tři z nás a posádku Fida klidně odepsali. Je mi líto."
Laurinda se vymanila z Dorcasina objetí, napřímila se a těžce polkla. "Musíte mít pravdu," řekla napjatým hlasem. "Co můžeme dělat? Děkuji vám, Dorcas, ale teď už jsem připravená… udělat všechno, co budete potřebovat."
"Hodná holčička." Starší žena jí stiskla ruku a pak se obrátila ke kapitánovi. "Ale jestli se nechceme nechat najít, neměli bychom odstranit shora ten zesilovač?"
Saxtorph se zamyslel. Tatáž citlivost, s níž byl přijímán, zesilován a předáván do člunu rádiový šepot ze vzdálenosti více než dvou set milionů kilometrů, je všechny mohla zradit. Po chvíli řekl: "Ne, necháme ho tam. Je to koneckonců malý předmět, který jsme dobře zamaskovali, a jeho vyzařování se rozplývá ve slunečním pozadí. Pokud se Kzintové dostanou tak blízko, že ho odhalí, budou nám už na stopě."
"Nepředstavuješ si, že tady zůstaneme věčně."
"Rozhodně ne. Můžou nás odhalit za dva, tři týdny, když se budou hodně snažit. Ale oni nebudou s určitostí vědět, že jsme právě na Tertii. Rozptýlí se a budou pátrat i v okolí a dělat si starosti. Nikdy nenech nepřítele hodovat na tvůj účet."
"Ale ty jsi říkal, že máš něco lepšího než je pár dní zaměstnávat hledáním."
"No, něco jsem vymyslel. Zatím to vypadá pěkně bláznivě, ale možná mi to pomůžeš vylepšit. Asi u toho přijdeme o život, ale upřímně řečeno, Markhamův pokus uzavřít dohodu nevyšel a - alespoň máme naději na trochu pomsty."
Laurindiny albínské oči zablýskaly.
"Aloha, hoapilina."
Saxtorph, shrbený nad vysílačkou, slyšel Havajcova slova. Následovala angličtina pronášená hlasem zlomeného člověka:
"To abys věděl, že to není podfuk, Bobe, jestli mě slyšíš. Kzinti s sebou nemají telepata, protože vědí, že toho ubožáka nepotřebují. Chtějí, abych mluvil v jazyce, který mají ve svém translátoru. A kromě toho si myslím, že sis z Havajštiny stejně víc nezapamatoval.

Jsme na oběžné dráze kolem Tertie v člunu válečné lodi typu Osamělý lovec. "My" znamená posádka plus několik vojáků, profesor Tregennis a já. Markham zůstal na Secundě. Je to kzintský agent.
Možná jste dostali zprávu z Fida… Bobe. Pokoušel jsem se vzdorovat, ale oni nemučili mě - chudák Art. Dlouho jsem to nevydržel. Je naživu, víceméně. Dávají ti tři hodiny na to, aby ses vzdal. To je pro případ, že by ses schovával někde na okraji systému a nebyl zrovna v dosahu. Zjistíš, že tohle je silné rovinné vysílání. Oni si myslí, že jsou velkorysí. Pokud se do tří hodin neozveš, budou zase mučit Arta. Prosím tě, nedopusť, aby k tomu došlo!" Ryanův hlas se zlomil do pláče, který se Laurinda snažila potlačit. "Prosím, ozvi se!"
Saxtorph ještě chvilku čekal, ale z rádia už se neozývalo nic kromě šumění rudého slunce. Zvedl prst z tlačítka pro vysílání, které nestiskl, a otočil se, aby se podíval na své společnice. Chabé světlo z levého okénka dopadalo na Dorcasiny stažené rysy. Laurinda se otřásala s tváří zkřivenou do masky němého pláče.
"Tak," řekl. "Tři hodiny. Tou dobou už bude tma."
"Oni ho mučili," zasténala Laurinda. "Toho hodného starého člověka, oni ho mučili."
Dorcas vycenila zuby. "Mazané," řekla. "Markham ve službách Kzintů? Víte, že mě to ani nepřekvapuje? Tohle určitě navrhl on. Kzintové nás zas tak dobře neznají."
"Nemůžeme je nechat, aby to dělali dál… profesorovi," zakvílela Laurinda. "Nemůžeme, ať se děje cokoli."
"Je pro vás něco jako druhý otec, že ano?" řekla Dorcas téměř nepřítomně. Nevysloveno zůstalo: Ale váš milý je uvězněn na Prime a nepřítel ho tam nechá zemřít.
"Nechci se hádat," řekl Saxtorph. "Neuděláme to. Ale i tak nám zbývá několik možností na výběr. Kzintové nejsou sadisté. Nemilosrdní, to ano, ale ne sadističtí tak jako až příliš mnoho lidí. Nemučí pro zábavu, dokonce ani ze zášti. Neudělají to, když se vzdáme. Nebo zemřeme. Takže v tom není rozdíl."
Dorcas se ošklivě ušklíbla. "Problém je, že zemřeme, i když se vzdáme," odpověděla. "Ne hned, řekla bych. Ne, dokud nebudou potřebovat naše těla nebo dokud nezjistí, že nemají důvod držet nás naživu. Nic osobního."
"Já to nevnímám neosobně," zavrčel Saxtorph.
Laurinda zvedla ruce. Prsty měla zkřivené jako drápy. "Už jsme se na ně připravili. Pojďte provést náš plán."
Dorcas přikývla. "Ano."
"Čímž je jednomyslně rozhodnuto," řekl Saxtorph. "Vsadíme všechno na jednu kartu. Podívejte se na slunce. Za tři hodiny bude tma. Kzintové by mohli přistát i potmě, ale kdybych byl já jejich kapitán, počkal bych do rána. Nemá zas tolik naspěch, aby zbytečně riskoval. A my tady mezitím budeme dvacet hodin sedět a ztrácet nervy. Tak to ne. Začneme hned teď."
Obě ženy dychtivě souhlasily.
Saxtorph se zvedl ze sedadla. "Tak dobře, jsme na válečné stezce a já jsem náčelník," řekl. "Nejdříve si já a Dorcas oblékneme skafandry."
"Opravdu nemůžu jít s vámi?" Laurinda téměř žebronila.
Saxtorph zavrtěl hlavou. "Je mi líto. Nemáte výcvik. A gravitace vás zatěžuje mnohem hůře než Dorcas, i když je Asteroiďanka. Kromě toho vás potřebujeme, abyste nás osvobodila od nutnosti myslet na spojení. Zůstanete na palubě a převezmete nejtěžší část celé akce."
Vzal ji pod bradou. "Kdyby nám to nevyšlo, což je docela dobře možné, budete mít příležitost zemřít jako voják."
Sehnul se, políbil jí ruku a odešel.
Když se vrátil oblečen do skafandru, řekl do vysílačky: "Tady Shep. Vesmírný člun Shep volá kzintskou loď. Ahoj Kame. Nic si nevyčítej… Dostali nás.
Necháme tuhle zprávu opakovat pro případ, že byste byli na druhé straně a nemohli nás hned zaměřit. Protože budete muset. Poslouchej, Kame. Řekni tomu parazitovi kapitánovi, že nemůžeme odstartovat.
Sedli jsme si na svah, který pod námi ujel a poškodil přistávací zařízení. Když jsme se pokusili zvednout, abychom mohli opravit hydrauliku, narazili jsme do zdi kaňonu - je dost úzký. Než tu práci s nářadím, které tady máme k dispozici, dokončíme, bude to mně a Dorcas trvat nejméně několik pozemských dnů. Povrch na dně údolí je bezpečný. Ale jestli se kapitán bojí o svou tlustou prdel, může počkat, až mu přiletíme naproti. Prosím, dej nám zprávu. Vzkaz Artovi, že na něho myslíme s láskou; a na tebe taky, Kame."
Kzintský velitel bude chtít přesný překlad těchto slov. Nebyla takto zvolena proto, aby se rozzuřil - tak hloupý snad nebyl - ale aby podráždila jeho hrdost. Kromě toho musela být vrchnost na Secundě už dost netrpělivá. Kzintové neuměli čekat.
Než připojil svou masku ke vzduchovému ventilu, políbil Saxtorph svou manželku na rty.
Stíny se sunuly po stěnách kaňonu, zatímco slunce mizelo za jeho okrajem. Hra světla a stínů přeběhla po trupu lodi, kolem níž nyní ležela hromada kamení. Tu tam naaranžovali lidé pomocí rádiem řízeného výbuchu dvou z nákladních, které na člun propašovala Dorcas. Vypadala více jako kupa suti, než ve skutečnosti byla. Jejím úkolem bylo zvěrohodnit příběh o havárii a zajistit, aby Kzintové přistáli na nevelké ploše mezi Shepem a ledovcem.
Muž a žena si vyměnili pohledy. Jejich kosmické skafandry byly ověšeny výzbrojí. Ona měla pušku a revolver, on pistoli; kromě toho byli oba vybaveni potenciálně vražedným průzkumnickým nářadím. Vítr skučel. Vrcholky skal zářily pod oblohou tmavnoucí od temného nachu k černi, kde už se objevily první hvězdy.
"Tak fajn," řekl Saxtorph do hrdelního mikrofonu, "známe svoje pozice. Dobrý lov, zlato."
"I tobě, frajere," odpověděla. "Uvidíme se na druhé straně monobloku."
"Miluju tě."
"Já tebe taky." Otočila se a spěchala pryč. Vzhledem k očekávaným podmínkám by pohonná jednotka byla obrovskou chybou a ona se prohýbala pod vahou, na jakou nebyla zvyklá. Přesto se pohybovala s náznakem své vrozené graciéznosti. Skafandry, které měli oba na sobě, byly nejvyšší kvality bez ohledu na částku, o niž vzrostla hypotéka, jíž

byla zatížena Saxtorphova společnost. Plná recyklace vody a vzduchu, zpevněné spoje dokonce i v rukavicích, samočinné utěsňováni… Ona by nic horšího nepřijala, myslel si Saxtorph a totéž mínění měla Dorcas o něm. Tak to měli široký výběr možností.
Vyšplhal do výklenku, který si zvolil ve stěně kaňonu naproti jejímu, a uvelebil se v něm. Bylo to v rozeklaném a členitém místě se spoustou možných úkrytů a dobrým výhledem dolů. Ledový útes se třpytil v paprscích zapadajícího slunce. Saxtorph doufal, že to, co se teď bude dít, tento útvar nepoškodí. To by bylo z vědeckého hlediska barbarství. Ale čas oněch bytostí už minul. Nyní panoval čas lidí, pokud se nestane časem Kzintů. Nebo někoho jiného. Kdo ví, kolik inteligentních tvorů křižuje galaxii? Saxtorph se zavrtěl. Chyběla mu jeho dýmka. Srdce mu tlouklo rychleji, než by mělo, a pach jeho těla mu pronikal ke chřípí navzdory ventilačnímu systému. Bude lepší trochu si zameditovat. Nervozita jeho vyhlídky jen zhorší.
Pohled na hodinky mu řekl, že minula hodina, než dorazil kzintský člun. Člun! Dobře. Mohli ho nechat v bezpečí nahoře a vyslat oddíl vybavený skafandry s pohonem. Ale to by bylo pomalé a složité; a při sestupu mohli být za předpokladu, že lidé mají zbraně - což Kzintové určitě předpokládali - snadno sestřeleni; neměli by žádné krytí.
Slunce kleslo ještě níže, ale nos Shepa stále stříbřitě zářil nad modrým šerem v kaňonu a blížící se člun se třpytil kovově rudě. Saxtorph znal tento typ z válečných let. Kam, hrdý Kanaka, mu předal více informací, než si Kzintové uvědomovali. Posádka člunu náležejícího k lodi třídy Osamělý lovec se obvykle skládala z šesti osob - kapitána, pilota, palubního inženýra, počítačového odborníka, dvou zbraňových důstojníků; všichni se podíleli i na spoustě dalších úkolů a v případě potřeby byli schopni jeden druhého zastoupit. Nebyli speciálně cvičeni pro výsadkový boj, ale to Kzintové ani neměli zapotřebí. Kam se zmínil o dvou vojácích, kteří výcvik měli. Pak tam byli lidé. Nebylo divu, že telepat už se tam nevešel. Stejně by se nijak neuplatnil, protože úkolem této mise bylo jen zajmout tři uprchlíky a dopravit je na základnu.
Rozlehlo se duněni po chvíli vystřídané vrčením a z oblohy se spustil štíhlý trup. Dosedl s jemností a jistotou, kterou Saxtorph musel obdivovat, a hned otočil hlaveň svého děla na lidský člun stojící na dně kaňonu asi o padesát metrů výše. Saxtorphovi se rozbušilo srdce. Nepřítel přistál přesně tam, kde doufal, že přistane. Ne že by na to spoléhal - nebo na cokoli jiného.
Ve sluchátkách uslyšel plochou angličtinu z překladače; dovedl si představit původní vrčení a prskání: "Jste připraveni se vzdát?"
Jak pevná byla Laurindina odpověď. "Vzdáme se za podmínky, že naši přátelé jsou zdrávi a v bezpečí. Přiveďte nám je."
Správné děvče, pomyslel si Saxtorph.
Kzintové by se nad ní nepozastavili; jejich samice neoplývaly inteligencí, a tak každý aktivní projev rozumu byl v jejich očích samčího původu.
"Opovažujete se být takto drzí? Vaše přistávací zařízení nevypadá poškozené, jak jste tvrdili. Pokuste se odstartovat, a vystřelíme."
"Nemáme v úmyslu odstartovat, i za předpokladu, že bychom mohli. Přiveďte naše přátele, nebo si pro nás přijďte."
Saxtorph napjal svaly. Nedalo se říct, jak kzintský velitel zareaguje. Snad jen že se nepokusí rozstřílet Shepa na kusy. Ve zdejší husté atmosféře by tlaková vlna a záření ohrozily i jeho vlastní člun. Možná se rozhodne pustit ven Kama a Arta…
Naděje odumřela. Válečné plány nikdy nevycházejí. Hlavní průchod se otevřel a vysunula se rampa, na niž vyběhli dva Kzintové ve zbroji a tři v běžném skafandru. Nesli pušky a řezací hořáky. Bezvýrazný počítačový hlas řekl: "Vpustíte tuto skupinu dovnitř. Budete-li klást odpor, zemřete."
Laurinda neodpověděla. Kzintové se vydali směrem k jejímu člunu.
Saxtorph stiskl knoflík na svém detonátoru.
Na pečlivě vybraných místech pod kolmým útesem na svahu na jeho straně explodovaly zbývající nálože. Zvedl se oblak prachu a drti. O okamžik později Saxtorph uslyšel dunění výbuchu a praskot trhané skály. Pod tíží rovnající se 1.35 násobku zemské se kameny valily, klouzaly, padaly a bušily do dna kaňonu.
Saxtorph nemohl předvídat, co se stane potom, ale byl si jist, že to bude stát za to. Kzintové se dostali dále, než by mu vyhovovalo. Vyhnuli se padajícím kamenům a unikli valící se mase. Ta se však řítila přímo na jejich člun, který se zakymácel, převrátil a dopadl na hromadu kamení, jež ho napůl pohřbila. Dělo bezmocně mířilo k nebesům. Zvířený prach se rychle usadil.
Dorcas už pálila z pušky. Byla dobrý střelec. První Kzint rozhodil paže a padl, pak druhý a třetí. Ostatní se rozprchli. Nenapadlo je vzít si s sebou pohonné jednotky. Ale i kdyby je měli a použili, mohla by je sestřelit, jakmile by se vznesli.
Saxtorph seskočil ze svého úkrytu a vydal se přes kameny dolů ze svahu. Jeho automatická pistole měla menší dosah než její puška. Zarachotila mu v ruce. Nízko shrbený kličkoval a nešetřil střelivem, zatímco Dorcas běžela z opačné strany.
Zničehonic ho uchopil kzintský voják za kotník. Upadl, otočil se a Kzint ležel na něm. Silné prsty sevřely zápěstí ruky, v níž držel pistoli. Kzint sáhl po vlastní zbraní. Saxtorph volnou rukou vytáhl z úchytu páčidlo. Zaklesl je pod vzduchovou recyklační nádrž na Kzintových zádech a škubl. Zasyčela pára. Jeho protivník se rozkašlal, oči mu vystoupily z důlků, zamával rukama a padl. Saxtorph se zpod něj vyhrabal.
Dorcas, která zlikvidovala i posledního útočníka, mu kryla záda, když se vydal ke člunu. Vnější komora vzduchového uzávěru zela dokořán. To bylo štěstí, i když by se s určitou dávkou úsilí dostali přes obě. Zajistil otvor kusem skály, aby jej ti, kdo zůstali uvnitř, nezavřeli.
Vykročila za ním. Pomohl jí dostat se na oblou hladkou stěnu trupu a do komory. Dorcas spotřebovala všechny tříštivé střely, aby získala přístup na palubu člunu. Pak ustoupila stranou.
Saxtorph vrazil dovnitř. Na tom se dohodli, když během nekonečných hodin čekání připravovali plán. Byl mohutnější a

silnější; a rozsévání kulek v omezeném prostoru by také mohlo mít za následek smrt jejich přátel.
Nouzová vzduchotěsná opona se o něj otřela a zatáhla se. Kolem ní dovnitř proudil dýchatelný vzduch jako bílý dým, ale pomalu. Poslední Kzintové zaútočili. Ani oni nechtěli odražené střely. Dva vytasili drápy - jeden potřísněné krví - a třetí zvedl běžící vrtačku s úmyslem proděravět jeho skafandr i tělo pod nim.
Saxtorph se vrhl nejdřív na něj. Geologickým kladívkem mu vyrazil vrtačku z ruky. Levačkou mu pak zaťal do hrdla nůž a škubl. Následovala jatka. Rozrazil lebku a rozpáral břicho. Všude byla krev, části mozku, vnitřnosti. Dva Kzintové vyli a svíjeli se v agónii. Přiběhla Dorcas a z bezpečné vzdálenosti vystřelila rány z milosti.
Saxtorph se opřel o stěnu. Začal se třást.
Jako v mlze viděl, jak se k němu potácí Kam Ryan. Otevřel si masku - kyslík na palubě vydrží v dostatečném množství ještě asi půl hodiny, i když Bože, ten puch smrti! - a uslyšel:
"Nevěřím tomu, nemůžu tomu uvěřit, vy jste to dokázali, jste tady, zvítězili jste, jenomže ten kočičák, musel ztratil nervy, rozpáral Arta, Art je mrtvý, on, oni ho už předtím tak zřídili, bylo to pro něho vysvobození, já jsem utekl na záď, ale Art je mrtvý, ať ho takhle nevidí Laurinda, nejdřív se musí upravit, já to udělám, budeme mít čas ho pohřbít, že, tohle byl jeho sen -"
Klesl na kolena, objal Dorcasiny nohy, aniž věnoval pozornost tomu, jak byl její skafandr studený, a rozplakal se.

19

Tregennise pohřbili u úpatí ledovce; navršili mu mohylu nedaleko místa, kde spočívaly ostatky dávných obyvatel planety.
"Tak je to správné," zašeptala Laurinda. "Doufám, že vědci, kteří sem v budoucnosti přijdou, mu najdou lepší místo, ale nechají ho tady."
Saxtorph pomlčel o naději na to, že se taková vědecká výprava vůbec uskuteční. Bude to možné jen tehdy, pokud se někdo z nich vrátí domů, aby vyprávěl o tom, co se zde stalo.
Pohřeb proběhl rychle. Jestliže Kzintové po nějakou dobu - a to spíše krátkou - neuslyší hlášení ze svého člunu, pošlou další, ne-li hned dva nebo tři. A to už by lidé měli být co nejdál.
Saxtorph zvedl Shepa z Tertie a zamířil do nitra soustavy. "Slunce nás může zaclonit, pokud se k němu dostatečně přiblížíme, obzvlášť když se ocitne mezi námi a Secundou," vysvětlil.
"Záření toho uhlíku je zanedbatelné, kromě tepelného; musíme zůstat v bezpečné vzdálenosti a nezdržovat se tam příliš dlouho." Odstínění nežádoucího tepla byl při vesmírných letech vždy problém. I ta nejlepší soustava termistorů poskytovala jen omezenou pomoc.
"A taky -" začal. "Ne, nic. Jen takový dojem. Něco, o čem ses zmínil, Kame. Ale to počká, až tě důkladně vyzpovídáme."
A tak nechali běžet čas. Nejdřív jen tupě seděli, pak spali a teprve potom přišla postupná obnova sil a pozornosti. Člověk se jen tak hned nevzpamatuje z napětí, hrůzy, vzteku a žalu.
Slunce rostlo před očima. V porovnání s pozemským Sluncem byly jeho paprsky slabé a mdlé, ale erupce šlehající z jeho povrchu už začaly být viditelné pouhým okem. Saxtorph si poslechl všechno, co Ryan věděl o tažné lodi, a hvízdl.
"Kriste!" zamumlal. "Představte si dostat se tak blízko. Polovinu oblohy zakrývá rudé peklo a člověk slyší, jak pára řve v potrubí, a letí v jejím oparu, a i tak se vsadím, že v kabině je vedro, které se dá sotva vydržet, a kdyby se sebemenší věc pokazila - jo, Kzintové mají kuráž, to se jim musí nechat. Markham má pravdu - jak jsi říkal, Kame - byli by z nich skvělí partneři lidstva. Jenže nechápe, že nejdříve bychom je museli trochu zcivilizovat."
Jeho vzrušení rostlo s tím, jak se dozvídal více a více, a v hlavě mu začal klíčit plán. Ale když předsedal poradě, kterou svolal, tvářil se klidně a odhodlaně.
"Dva muži, dvě ženy, neozbrojený meziplanetární člun a nejbližší pomoc světelné roky daleko," řekl. "Po tom, co jsme udělali, musí po nás nepřítel zuřivě pátrat po celém systému. Troufám si říct, že válečná loď zůstala na stráži u Secundy, ale všechny její čluny vyrazily na lov a nepřestanou, dokud nebudeme zajati nebo mrtví."
Dorcas přikývla. "To, co jsme jim provedli, bylo horší než porážka, bylo to ponížení," potvrdila. "Hrdost si žádá pomstu."
Laurinda zaťala pěsti. "To žádá," zasyčela. Ryan na ni překvapeně pohlédl; tohle by od ní nečekal.
"No, taky utrpěli ztráty, nad kterými truchlí, stejně jako my," řekla Dorcas.
"S tou jejich divokou povahou se pustí do pronásledování ještě zuřivěji, aby si to s námi osobně vyřídili. Ale vědí, že naše zásoby potravin jsou omezené." Z kzintského člunu si toho mnoho nevzali. Jejich jídlo bylo nechutné a kromě toho měli své skladové prostory téměř plné. "Pokud nás do několika měsíců nenajdou, můžou nás pokládat za mrtvé. Na rozdíl od Boba si myslím, že se ještě předtím vrátí na základnu."
"Tím bych si nebyl tak jistý," namítl Ryan. "Poskytne jim to příležitost něco dělat. Problém každého vojenského velitelství je, jak zaměstnat mužstvo mezi bojovými operacemi." Poprvé od svého pobytu na Secundě se usmál. "Tradiční lidské řešení je za (a) spousta drilu nebo za (b) spousta papírování; ale u Kzintů nefunguje ani jedno, ani druhé."
"Zpátky k věci," řekl Saxtorph. "Pokoušel jsem se uvažovat jako ten. ech, Werlith-velitel. Co od nás bude očekávat? Myslím, že podle něho budeme mít na výběr tři možnosti. Za prvé, zůstaneme na útěku a budeme zoufale doufat, že dorazí další lidská expedice a že ji budeme moci včas varovat. Ale on má Markhama, aby mu pomohl tomu předejít. Za druhé, vzdáme se a budeme zoufale doufat, že ušetří naše životy. Za třetí, pokusíme se o sebevražedný útok a budeme zoufale doufat, že při tom způsobíme alespoň drobnou škodu. Válečná loď bude pro tento případ na stráži, a i když jsem předtím vedl silácké řeči, nedal bych nám větší naději na to, že se dostaneme přes jejich obrannou palbu, než

výběrčímu daní na blažený život v ráji.
Přišel někdo na nějakou další možnost?"
"Ne," povzdechla si Dorcas.
"Samozřejmě, situace není růžová. Na kapitulaci zapomeňme. Ale můžeme zůstat na útěku, dokud nebudeme na pokraji vyhladovění, a pak zaútočit."
Laurinda zavřela oči. Juan, zformovaly její rty.
"Můžeme se o to pokusit i dřív," prohlásil Saxtorph.
Mezi zuby ostatních zasyčel dech.
"To, co mi řekl Kam, mě přivedlo na myšlenku, která určitě žádného Kzinta nenapadla," pokračoval kapitán. "Upozorňuju vás předem, že je bláznivá. Při jejím uskutečnění můžeme snadno přijít o život. Ale dává nám jedinou naději, že i když zemřeme, dokážeme něco pořádného. A snad, opravdu jen snad, i vyvázneme. Prvním krokem je, že se nepozorovaně a nečekaně přikrademe k Secundě. Pak se rozhodneme, co, pokud vůbec něco, podnikneme dál. Už mám něco vymyšleného, ale nejdřív budeme potřebovat přesné informace. Jestli to bude vypadat neuskutečnitelně, prostě vyklouzneme do vnějšího prostoru a Kzintové se o nás vůbec nedozvědí." Do jeho hlasu proniklo jisté rozechvění. "Ale já bych raději bojoval. Život bude kratší, ale zábavnější."
Hlas mu klesl.
"Podívejte se, celá věc záleží na přesných parametrech. Jestli budeme opatrní, neměli bychom výzvědami příliš ztratit. Přinejhorším budeme zklamaní."
"Ty opravdu rád stavíš vzletné základy, Bobe," řekl Ryan.
"A ty rád mícháš metafory, Kame," odpověděla mu Dorcas.
Saxtorph se zasmál. Laurinda se užasle rozhlédla po jejich tvářích.
"Dobře," řekl Saxtorph. "Naším hlavním cílem je získat zpět Tuláka, souhlasíte? Bez něho nejsme nic než hrstka trosečníků a to nejlepší, na co se zmůžeme, je vzít s sebou na věčnost pár Kzintů. Ale s ním - nemusím to rozebírat. Je na Secundině měsíci, jak vyslechl Kam. Kzintové moc dobře vědí, že bychom ho chtěli zpátky. Pochybuju, že na něm pro tuto velmi nepravděpodobnou možnost nechali živou posádku. Už tak mají dost starostí se znuděným a popudlivým personálem. Ale určitě tam instalovali detektory, které spustí rádiový poplach, pokud se někdo přiblíží. Pak tam válečná loď může poslat výsadek nebo v případě nutnosti hodit bombu. Povinností válečné lodi je i chránit základnu na planetě. Kdybych jí velel já - a jsem si zatraceně jistý, že ten Jaksetomručí-kapitán smýšlí stejně - udržoval bych ji na oběžné dráze v polovině vzdálenosti mezi Secundou a měsícem. Široké pole působnosti pro radary, optiku, všechny možné přístroje; rychlý přístup k oběma tělesům. Kam slyšel, jak je ten prostor přeplněný průmyslovým zařízením a odpadem, ale ona by se pohybovala v relativně čistém prostoru a byla by připravena vyhnout se všemu, co by jí mohlo zkřížit cestu, nebo to vychýlit z dráhy.
A teď. Kzintové těží kovy, hlavně železo, z pásu asteroidů. Dělají to tak, že uvádějí jednotlivá tělesa na excentrické dráhy, na nichž se vydají k Secundě, a jakmile se asteroid přiblíží k planetárnímu orbitu, přesunou jej na něj. Kam slyšel, že jeden je právě na cestě a vlečná loď zaujala stanoviště, aby jej zachytila a odtáhla na místo. Podle mě znamená "asteroid" těleso značných rozměrů, nejen kus skály.
Ale vlečná loď hledala další kus, když byla odvolána na Primu. Zpátky už se nevrátila, protože měla mít zanedlouho práci u Secundy a měla by na další hledání příliš málo času, aby to stálo za to. Ale z toho, že byla odvolána od slunce, soudím, že je ten asteroid ještě dost daleko. Jinými slovy, vlečná loď čeká.
A znovu, kdybych byl velitelem, nedovolil bych posádce nečinně sedět na palubě. Prostě bych loď během čekání nechal obíhat kolem Secundy. Musela by být na bezpečné dráze a prostor kolem planety není vhodný pro prázdné plavidlo. A tak by kroužila hodně vysoko kolem Secundy nebo kolem jejího měsíce. Pokud by na něm nepřistála."
"Není schopná přistávat," připomněl Ryan. "Už jenom kvůli těm chladicím křídlům. Já bych řekl, že Kzintové posadili Tuláka na stranu měsíce přivrácenou k planetě, aby na něho mohli líp dávat pozor. Přece jen je pro nás lákadlem."
Saxtorph přikývl. "Dík," řekl. "Vzhledem k tomu, že asteroid byl vytržen z oběžné dráhy kolem slunce a přibližuje se k Secundě, můžeme docela přesně určit, kde je a jaké jsou vektory. Laurindo?"
"Kzintové čekají na asteroid. Jejich přístroje ho zaznamenají. Oni si řeknou: "Aha, dobře" a budou se věnovat svým starostem, jako je například pátrání po nás, a vůbec je nenapadne, že jsme schovaní za ním na cestě k nim."
Dorcas ze sebe vyrazila válečný pokřik.

20

Těleso bylo stále ještě rozžhavené. Tak velká masa by zůstala v takovém stavu hodně dlouho, pokud Kzintové nepřišli na nějaký způsob, jak urychlit její ochlazování. Nepochybně přišli. Místo aby vypustili ohromné množství vody potřebné při pohybu v blízkosti slunce, ale pak už zbytečné, do prostoru, rozprašovala ji vlečná loď přímo na asteroid.
"To musí být podívaná!" řekl Saxtorph. "Škoda, že jsme ji zmeškali."
Asteroid zářil bíle s rudooranžovými stříkanci strusky jako malé slunce kutálející se mezi planetami. Jeho průměr byl dostatečně velký, aby se za ním Shep mohl pohodlně skrýt. Před nimi se skvěl kotouč Secundy jako medový koláček. Čas od času se lidé odvážili vyklouznout se svým člunem zpoza ochranného štítu asteroidu, aby v rychlosti získali údaje do svých přístrojů. Znali přibližně trasy, po nichž se pohyboval Pomstychtivý Rozparovač i Sluneční obránce s asteroidem, aby ho odtáhli na určenou dráhu. I přes svou gigantickou sílu mohli přemísťovat těleso o hmotnosti milionů tun pohybující se v kilometrech za sekundu jen pomalu. A než k tomu dojde, musejí útočníci udeřit.
Saxtorph učinil poslední zoufalý pokus: "Zatraceně, miláčku, nemůžu tě tam pustit. Nemůžu."
"Pššt," řekla Dorcas tiše a zakryla mu ústa dlaní. Vznášeli se v beztíži v šeru nad palandou, kterou spolu sdíleli. Jejich

spolubydlící mlčky opustili kóji, v níž se při spánku střídali, a nechali je o samotě.
"Jeden z nás musí jít a druhý zůstat," zašeptala mu do ucha. "Nikdo jiný nemá nejmenší šanci ukormidlovat vlečnou loď. Kam a Laurinda si taktak poradí s tím, aby se vrátili s Tulákem domů, což je cíl celé hry. A tak si práci musíme rozdělit my dva a na tuhle část mám já lepší kvalifikaci."
"Mozek, ne svaly, co?" zabručel napůl nakvašeně.
"No, během války jsem pracovala jako tlumočnice. Umím trochu číst v kzintštině, a to je to, co se počítá. Nikdo ti nebere tvé chlapství." Přitiskla své čelo k jeho. "A pokud jde o svaly, kamaráde, máš kvalifikaci, která mi chybí, a to může být naše poslední šance… na nějakou dobu."
"Ale, miláčku - ty, ty -"
Tak skončil jejich spor. Už jej vedli nějakou dobu. Ale na další pokračování nebyl čas. Dorcas se musela připravit.
Ve skafandru ověšeném potřebným vybavením jako vánoční stromeček nemohla v přechodové komoře patřičně obejmout svého manžela, a tak se spokojila jen s neohrabaným polibkem. Ostatním zamávala, uzavřela svou obličejovou masku a vyšla ven.
Vyhnula se asteroidu, jehož žár ji krátce ovanul. Nechala jej za sebou a nařídila svůj diriskop na planetu před sebou. Porovnala údaje s koordináty z počítače, které zářily na displeji, provedla výpočet na kalkulačce na levém zápěstí, podívala se, co udává počitadlo vzdálenosti její pohonné jednotky - pravé předloktí - a nastavila zrychlení na maximální hodnotu. S trhnutím vyrazila kupředu. Její cesta začala.
A měla být dlouhá. Ve skafandru člověk nemůže překonávat vzdálenosti tak rychle jako ve člunu. Jeho pohonná jednotka není tak silná - nemluvě o ochraně a bezpečí, jaké poskytuje trup lodi. Ve skutečnosti tvořily největší část jejího nákladu energetické zásobníky. Aby svůj úkol splnila včas, musí je vyčerpat až za hranici obnovitelnosti a pak je odhodit a nahradit novými. To bolelo; mohli je použít na Prime k záchraně Carity a Juana. Teď už jich na palubě Shepa zbylo příliš málo. Ale za současných podmínek by záchrana stejně nebyla možná.
Na několik hodin se uvolnila. Její zanedbatelná velikost a záření znamenaly, že ji kzintské detektory s největší pravděpodobností vůbec nezaznamenají. Občas si z trubičky usrkla vody nebo vtlačila ze zásobníku do úst tabletu s výživou. O ostatní potřeby jejího těla se postaral skafandr. A pro ukrácení dlouhé chvíle měla hvězdy, Mléčnou dráhu, mlhoviny, sesterské galaxie, samé nádherné skvosty.
Často kontrolovala své postavení a upravovala vektory. Nakonec zpomalila, zapnula miniaturní radar, jaký používali průzkumníci asteroidů, a zaměřila na svůj cíl. V té chvíli už byla Secunda z jejího pohledu větší než Měsíc viděný ze Země. Z úhlu, v němž se k ní blížila, měla podobu šedohnědého srpku, jehož okraje byly slabě rozmlženy prašnou atmosférou. Měsíc, na němž byl umístěn Tulák, z této strany neviděla.
Saxtorphův odhad byl správný. Také to byl fundovaný odhad. Válečná loď obíhala kolem planety ve výšce 100 000 kilometrů. Vlečná loď byla navedena na dráhu kolem měsíce. Přístroje, jimiž byla Dorcas vybavena, ukázaly, že je temná a studená; nikdo na palubě. Opět zrychlila a zamířila k ní.
Jaký to pohled! Obrovský stříbrný sferoid pokrytý dlouhými křídlovitými výstupky jako vydutými poledníky; motory skryté pod ochranným štítem; žádná okna, jen čidla, z nichž jsou optické vjemy přenášeny na palubu; výklenky pro nástroje; kulaté poklopy, zakrývající nejspíš výpustě páry; velká vrata, jimiž se patrně nakládá drcený led. Jak se dostat dovnitř? Dorcas se vydala na bližší obhlídku.
Tady - nezaměnitelný vstup do přechodové komory. Byla připravena prorazit si cestu dovnitř násilím, ale když stiskla tlačítko, vchod se otevřel. Kdo by ve vesmíru pamatoval na zloděje? Za návnadu, která by mohla přilákat lidi, považovali Kzintové spíše Tuláka.
Uvnitř lodi panovala tma. Rozptyl světla její svítilny stejně jako měřicí přístroj na levém koleni ukazovaly, že je zde udržován normální tlak. Její nebyl stejný; vyrovnala je, než si zvedla obličejovou masku. Vzduch byl chladný a páchl zatuchlinou. Pumpy tiše hučely.
Vznášejíc se v beztíži započala průzkum. Ještě nikdy v žádné kzintské lodi nebyla. Ale studovala nákresy; a přírodní zákony platí pro všechny stejně. Kromě toho si lidé a Kzintové nejsou zase tolik nepodobní - mohou se jedni druhými živit. Podařilo se jí rozluštit většinu nápisů, takže si mohla dát věci dohromady a pochopit, jak fungují, a to dokonce i v tak neobvyklé lodi jako tato.
Rozhodla se, že nebude spěchat. Pokud se posádka vrátí dřív, než bude hotova, může na ně přichystat léčku. Práce, která ji čekala, nebude mít smysl, pokud nebude vykonána přesně. Podle potřeby jedla, odpočívala, dřímala nebo nazdařbůh bloudila strojovnou. Jakmile získala jistotu, že zná rozvržení všech přístrojů, začala je odmontovávat. Motory, černé skříňky, zásoby, všechno, o čem si myslela, že to nebude potřebovat, rozebírala, uvolňovala, odřezávala a vynášela ven. Všechny vyhozené předměty zachytilo tažné pole, totéž, které přemisťovalo kosmická tělesa, nyní zapnuté na minimum své síly.
Přestože byla sama, netrvalo jí plenění dlouho. Šlo jí to rychle. Sto hodin stačilo na vše.
"Dobře," řekla si nakonec a vzala si tabletku, po níž upadla do desetihodinového REM spánku, aby si dopřála sny, které už dlouho neměla. Probudila se osvěžena, rychle se najedla, zacvičila si a pak ve vzduchu před sebou učinila znamení kříže a zašeptala: "Do rukou Tvých -" protože na rozdíl od svého manžela věřila, že za vznikem vesmíru je víc než pouhá náhoda.
Teď přišla na řadu nejzrádnější část plánu. Samozřejmě že ji Bob chtěl provést sám. Chudáček, musí to pro něho být utrpení, když ví, co všechno se může pokazit. Já mám víc štěstí, pomyslela si Dorcas, při všem tom shonu nebude na obavy čas.
Na blikajícím radaru ze Shepa se objevil dostatečně zřetelný obraz objektu, který musel být kzintskou válečnou lodí. Její dráha byla známa jen přibližně a mohla se měnit jak vlivem vnějších okolností, tak záměrně. Dorcas potřebovala přesné údaje. Musela pracovat s ukazateli a počítači cizí lodi tak jemně, aby Hraou-kapitán neměl ani tušení, že něco není v

pořádku. Proto se musí rozhodnout, jakou taktiku zvolit, vypočítat průběh manévrů a pustit se do toho.
Když získala výsledky, řekla do prázdnoty kolem sebe: "A je to tady. Pro tebe, Arture -" Letmo ji napadlo, že kdyby astronom mohl vstát ze svého hrobu na Tertii, určitě by ji svým jemným způsobem podpořil.
Sluneční Obránce vyrazil kupředu.
Bez nákladu tun vody mohl bez námahy dosáhnout deseti g, dvaceti, třiceti, stačí si říct. Kzintská posádka musela - stejně jako nyní Dorcas - často používat polarizér, aby nebyla rozmačkána. "Haj-aj-aj!" vykřikla Asteroiďanka a vedla svou loď do bitvy.
Nikdy se nedozvěděla, zda tvorové na palubě válečné lodi zpozorovali její nálet. Všechno se událo tak rychle. Pokud si Kzintové uvědomili, co se na ně řití, zůstalo jim příliš málo času na jakoukoli reakci. Jejich počítače jim určitě řekly, že od Slunečního Obránce jim nehrozí žádné nebezpečí, že je těsně mine, ale nesrazí se s nimi. Nějaká porucha? Kzintové by určitě neradi zlikvidovali svůj prostředek k získávání železa.
Když se na monitoru před ní rozzářilo upozornění, že nadešel předem vypočítaný okamžik, zahnula Dorcas tak ostře, jak jen to bylo možné bez poškození plavidla. Trup se roztřásl a zasténal. O okamžik později program, který vytvořila, vypnul tažné pole.
Celá masa předmětů, jež neúnavně vyvlekla a vyházela z lodi, si udržela původní směr a její vzdálenost od válečné lodi byla příliš malá, než aby bylo možné se jí vyhnout. Sluneční Obránce odbočil ve vzdálenosti 50 kilometrů, zatímco předměty se jako projektily zaryly do trupu Pomstychtivého Rozparovače.
Válečná loď se roztrhla. Doběla rozžhavené kusy trupu se rozlétly kolem. Z roztříštěných kójí se uvolnily rakety. Vzápětí oblak zmrzlé mlhy vypověděl, že z lodi unikl vzduch. Vrak se otáčel mezi úlomky sebe sama. Troskami prosvítaly hvězdy. Alespoň část posádky zůstala bezpochyby naživu ve vzduchotěsně uzavřených oddílech, ale cesta Pomstychtivého Rozparovače vesmírem nadobro skončila.
Sluneční Obránce se prosmýkl kolem Secundy. Dorcas začala brzdit a chystat se na setkání se svými přáteli.

21

Měsíc byl jen skalnatá pustina s nízkými kopci, kamenitými pláněmi a pustými rovinami, v nichž zůstal tu a tam kráter, který ještě nestačila zahladit eroze. Jeho osvětlený povrch by nejspíš zářil jasněji než povrch Měsíce, a to díky žlutému prachu, který se v údolích a na svazích sléval do pruhů a skvrn. Slunce od západu vrhalo dlouhé stíny.
Před nimi zářil Tulák jako maják. Saxtorph se zaradoval. Jak očekával, ponechali jej Kzintové na polokouli stále přivrácené k Secundě. Nestál však přímo uprostřed, nýbrž u západního okraje poblíž severního pólu. Proč asi? Saxtorph viděl mnoho míst, která se pro uložení lodi, jež nebyla konstruována k přistávání na planetách, hodila stejně dobře, nebo dokonce lépe.
Na hlubší úvahy ale neměl čas. Touto dobou už válečné čluny určitě věděly o katastrofě, která postihla jejich mateřskou loď, a nejvyšší možnou rychlostí mířily zpátky. Kzintové možná tušili, možná netušili, co způsobilo, že jejich vlečná loď propadla amoku, ale bezpochyby to budou vědět, až zjistí, že Tulák zmizel - ve skutečnosti to budou pravděpodobně vědět už v okamžiku, kdy dospěje k lodi. Jejich raketoplány určené k práci na oběžné dráze, neznamenaly žádnou hrozbu. Ozbrojené čluny ano. Pokud se Tulák nedostane do vzdálenosti potřebné k přechodu do hyperprostoru dřív, než jej doženou, bude on i celá jeho posádka ganz kaput.
Saxtorph sestoupil níže a přehrál si obrázky, které zaznamenaly skenery během přibližování. Loď takových rozměrů, jako byl Tulák, neměla přistávací zařízení. Spočívala na boku na svých nákladních drapácích. To ji poněkud poškodilo, ale vzhledem ke gravitaci nižší než na Měsíci, nijak zvlášť. Aby se poněkud snížila obtížnost sestupu, byla spuštěna přímo pod poměrně vysoký a příkrý kopec. Saxtorph mohl přistát pouze na protější straně. Před úzkým pruhem rovného terénu, na němž spočívala, se na dně údolí rozkládala několikametrová tmavší skvrna. Jinak byl povrch pokryt kameny a mírně sestupoval směrem k úpatí kopce. Možná že si Kzintové vybrali toto místo právě proto, že nebude snadné zde přistát.
"A tak to půjde," usoudil Saxtorph. Ukázal na obrazovku. "Vidíš, slušný kousek rovné plochy asi 500 metrů daleko."
Laurinda přikývla. Zatímco člun klesal volným pádem, vlály ji bílé vlasy kolem obličeje.
Saxtorph zapojil zpětný tah. Po dobu několika minut, doprovázených temným hučením, řídil člun směrem ke zvolenému cíli. Na čele se mu perlil pot, který mu promáčel i košili v podpaždí.
Smrdím jako starý kozel, pomyslel si letmo. Až se dostaneme domů, sednu si do japonské horké lázně a týden z ní nevylezu. Dorcas mi bude nosit suši. Ona má radši sprchu, studenou - vrátil se myšlenkami zpět ke své práci.
Člun se dotkl povrchu měsíce. Paluba se naklonila. Saxtorph vyrovnal nohy přistávacího zařízení. Když vypnul motor, rozhostilo se ticho jako po ohlušující ráně.
Zhluboka se nadechl, odepnul si pásy a vstal.
"Navleču se do skafandru rychleji, když mi pomůžeš," řekl dívce.
"Samozřejmě," odpověděla. "I když s tím nemám moc zkušeností."
K čertu s ostýchavostí. Nebylo možné se něčím takovým zatěžovat v situaci, kdy se na tomto malém prostoru tísnili čtyři lidé. Laurinda kouzelně zrudla od kořínků vlasů k patám, když náhodou vystoupila ze sprchovací kóje právě v okamžiku, kdy ji míjeli Saxtorph a Ryan. Zásobovací důstojník měl na sobě jen krátké šortky, které nedokázaly zakrýt jeho mužskou reakci. Přesto nikdo neudělal ani neřekl nic nevhodného a dívka překonala svůj stud. Nyní si část Saxtorphovy mysli vychutnávala doteky jejích pavoučích prstů, ale většina byla soustředěna na práci, která ho čekala.
"Promiň, že ti ještě jednou zopakuju, co jsi slyšela už tucetkrát," řekl. "Ale tohle je pro tebe nová situace a mohla bys zapomenout, že je nezbytné držet se rozkazů. Tvým hlavním úkolem je vrátit se s tímhle člunem k Dorcas a Kamovi. Přesně tohle a nic jiného. Když ti řeknu, zmáčkneš hlavní vypínač a program, který jsme vložili do autopilota, se o

všechno postará. Mohl jsem zautomatizovat i tohle, ale nebyl čas a vůbec, chceme mít trochu možnosti rozhodování, trochu přizpůsobivosti v regulačních obvodech."
Pak přísně dodal: "Pokud se mi cokoli stane nebo si budeš myslet, že se mi stalo, bez ohledu na to jestli se ozvu, nebo ne, odstartuješ. Shep musí zůstat vám třem. Vlečná loď je rychlá, ale neohrabaná, je nemožné s ní přistát na planetě a je nedostatečně vybavená. Tvojí povinností je zachránit Shepa. Je to jasné?"
"Ano," odpověděla zdrženlivě s pohledem upřeným na svou práci. "Kromě toho potřebujeme člun na záchranu Juana a Carity."
Ze Saxtorphových rtů se vydral povzdech. "Říkal jsem ti -"
Po Dorcasině letu na vlečnou loď zůstalo příliš málo energetických zásobníků, než aby bylo možné vynést s jejich pomocí kohokoli na oběžnou dráhu. Shep se mohl snést co nejníže, zatímco by letěli vzhůru, ale nebyl konstruován pro záchranné práce nad povrchem. Jeho výpustě spalin nebyly zvenku nijak zvlášť chráněny a jejich radiace by mohla být smrtelná.
Laurindina odpověď nezněla ani pokorně, ani odevzdaně. "Já vím. Ale jakmile získáme zpátky Tuláka, proč bychom ho nemohli nechat čekat v odpovídající vzdálenosti, připraveného k odletu, dokud se nevrátí člun z Primy?"
"Protože by se ten člun nikdy nevrátil."
"Kzintové tam mohou přistávat bezpečně."
"Víceméně bezpečně. Taky to nedělají rádi, vzpomeň si. Jistě, můžu ti říct, jak to dělají. Je to jasné. Připevní na nohy svého přistávacího zařízení odpojitelné nástavce. To lepidlo třeba není schopné přilnout řekněme k fluorosilikonu, ale pokud je, bude mu chvilku trvat, než se jím prokouše. Když je člun připraven k odletu, prostě ty nástavce odpojí a je to."
"Samozřejmě. Už nějakou dobu se snažím přijít na to, proč by něco takového nešlo i u Shepa…"
Bolest v jejím hlase i v jeho vlastním nitru způsobila, že odpověděl zlostně. "Protože jsme astronauti a ne kouzelníci, zatraceně! Ti, co tomu nerozumí, si myslí, že vesmírná loď je hromada kovu, ke které jde přilepit cokoli, jako k autu. Ale není. Je to komplexní a vzájemně propojený celek podobně jako tvoje tělo. Malý chuchvalec krevní sraženiny nebo několik kapek špatné chemikálie a tvoje tělo přestane navždy fungovat. Vesmírná loď je stejně zranitelná. A já nemíním vrtat do té naší světelné roky daleko od poradné dílny. Nemíním. Konec."
Odvrátila svou tvář od jeho. Slyšel její přerývaný dech.
"Je mi to líto, holčičko," dodal opět laskavě. "Je mi to líto víc, než si myslíš, možná víc, než si dovedeš představit. Ti lidé, kteří na Prime čekají na smrt, jsou členové mé posádky. Poslouchej, kdybychom měli čas na pečlivé naplánování, přípravu a důkladné zkoušky, ano, pokusil bych se o to. Jak by ty nástavce měly vypadat? Z čeho je vyrobit? Jak velké? Jak opracované? Jak je odpojit - výbušnými náložemi? Ty bychom museli připojit drátem a - Laurindo, prostě na to všechno nemáme čas. Pokud během jedné nebo dvou hodin odstartuju s Tulákem, vyzvedneme Dorcas a Kama a mažeme pryč. Když budeme mít štěstí, kzintské čluny nás nezaregistrují. Ale náš náskok je minimální. Nenáme dny a týdny, které by byly potřeba na uskutečnění tvého nápadu. A ti na Fidu taky ne; jejich čas se krátí. Je mi to líto, holčičko."
Vzhlédla. Viděl, jak z jejích rubínových očí kanou slzy na sněhobílé tváře. Ale promluvila mnohem klidněji než on, dokonce s náznakem slabého úsměvu. "Ale neškodilo se zeptat, že ne? Rozumím. Řekl jsi mi to, co jsem se snažila sama před sebou popřít, i když jsem to věděla. Jsi dobrý člověk, Roberte."
"Eh," zamumlal a zabořil ruku do jejích vlasů.
Když bylo oblékání u konce, vzal její ruce na okamžik do svých, upevnil si schránku s nářadím na záda, kde se obvykle nosívala pohonná jednotka, a vystoupil z člunu.
Kolem něj se rozkládal tichý a nehybný terén. Rudé slunce, sklánějící se k obzoru, vypadalo větší, než ve skutečnosti bylo. Stejně tak planeta vznášející se nad jihovýchodním horizontem. Na hranici mezi světlem a stínem jejího žlutohnědého srpku rozeznal prachovou bouři jako tmavě hnědou skvrnu. Poněkud dále od obou jasných těles byly vidět hvězdy - ta nádherně zářící musí být Quarta. Jak vesele kolem ní proplouvali.
Saxtorph se dlouhými plavnými skoky, jaké mu umožňovala nízká gravitace, vydal ke své lodi. Nechtěl letět. Kzintové mohli učinit bezpečnostní opatření, například nastražit automatickou zbraň, která se samočinně zaměří a vystřelí, pokud ji nezneutralizuje rádiem vyslané heslo. Když půjde pěšky, bude nesnadnějším terčem.
Blíže k lodi se půda začínala lesknout, protože ji žlutý prach pokrýval v silnější vrstvě. Ne, nebyl to prach ve smyslu malých pevných částeček, spíše tenký povlak tvořený něčím jako tekutinou. Ale rozhodně to nerozežíralo věci jako ta strašlivá hmota na Prime. Jako přízračný vesmírný déšť to stékalo z výše položených míst do údolí; v průběhu miliard let k tomuto splachování přispělo svým malým dílem i kosmické záření. Těsně kolem lodi, kde povrch oné látky vypadal jako kaluž, může být její vrstva dost silná. Raději se k ní bude přibližovat s největší opatrností. Možná mu nakonec nezbude nic jiného, než se vrátit do člunu pro pohonnou jednotku a přeletět nad ní.
Najednou pod Saxtorphem ujely nohy. Pomalu klesal a dopadl na zadek. Zaklel a pokusil se zvednout. Ale jeho podrážky se neměly o co opřít. Ruce mu podklouzly jako na oleji. Natáhl se jak široký, tak dlouhý a zůstal ležet na zádech. A pak se po mírném svahu začal sunout dolů směrem k jantarově zbarvené kaluži.
Házel sebou, kopal nohama, ale zastavit se nedokázal. Ten zatracený povrch neměl žádné tření, žádné. Minul velký kámen a podařilo se mu zachytit se ho. Na okamžik na něm visel, ale pak se kámen dal také do pohybu a začal klouzat dolů spolu s ním.
"Laurindo, mám problém," stihl říct do vysílačky. "Zatím nic nedělej. Pozorně sleduj. Kdyby se ukázalo, že je to vážné, splň rozkazy."
Dospěl ke kaluži. Rozestoupila se pod ním. Ponořil se do jejích hlubin.
Doufal, že bude hluboká jen několik centimetrů, ale zavřela se nad jeho hlavou a on stále klesal. Jáma, v níž se ta látka

sbírala, jak stékala z výšek - a možná Kzintové ještě nějakou přidali, posbírali ji z širokého okolí - ano, tohle bylo s největší pravděpodobností to jejich bezpečnostní opatření, a pokud Kzintové mají duše, ta Hraou-kapitánova se právě teď musí svíjet smíchy. Zvláštní, jak si teď při svém pádu vzpomněl na jeho jméno.
Dno. Ležel v naprosté tmě a snažil se ovládnout dech a tlukot srdce. Jak je to hluboko? Tři metry, čtyři? Dost na to, aby zde zůstal pohřben na několik dalších miliard let, pokud…
"Haló, Shepe… Laurindo, slyšíš mě? Slyšíš mě?"
Ve sluchátkách mu zašumělo. Vlnová délka, kterou používal, by se měla bez problémů šířit z povrchu této jámy, ale látka, jíž byl obklopen, ji musí stínit. Ticho kolem jeho skafandru bylo stejně husté jako černota.
Co takhle pokusit se vyšplhat nahoru. Stěna nebyla kolmá. Látka kladla jeho pohybům menší odpor než voda. Cítil, jak jeho ruce a nohy hrabou, ale bez výsledku. Nahmatal v kameni nerovnosti, jenže z toho nezískal žádný užitek. A co kdyby zkusil plavat? Zkusil. Ne. Nedokázal se zvednout ode dna. Příliš vysoká střední hustota v porovnání s prostředím; nenadnášelo ho to ani jako voda, poddávalo se to každému pohybu, s takovouhle by se mohl pokoušet plavat ve vzduchu.
Kdyby si vzal pohonnou jednotku, možná by ho dokázala vyzvednout. Nebyl si ale jist. Byla určena pro použití ve vesmíru. Tato látka ji mohla ucpat nebo zanést obvody, které - protože pro to neexistoval žádný důvod - nebyly vodotěsně uzavřeny. Ale nač takové úvahy, když si ji stejně nevzal s sebou.
"No, hochu," řekl si nahlas, "zdá se, že jsi v pěkné kaši."
To byla chyba. Zvuk jako by zůstal uzavřen v kleci jeho přilby a honil se chvíli kolem dokola. Pokud byl v pasti, neměl by uvažovat tímto způsobem. To vede jen k hysterii a panice.
Přinutil se klidně si lehnout a přemýšlet. Za jak dlouho Laurinda odletí?
Správně by to už měla udělat. Jestli se mu podaří dostat z téhle jámy, zůstane na měsíci sám. Samozřejmě, může se pokusit proniknout k Tulákovi odjinud, například přes kopec. Ale mezitím se vrátí Shep s Dorcas a bezpochyby i s ostatními dvěma. Jeho žena by nebyla schopna jen tak se sebrat a utéct. Ale může se docela dobře stát, že v době, kdy se sem dostane, zastihne tu jeden nebo dva kzintské čluny. A proti nim příliš šancí mít nebude.
Takže pokud Saxtorph objeví způsob, jak se vrátit na povrch a získat zpět Tuláka - a to tak, že brzy - patrně už Dorcas u asteroidu nenajde. A vzhledem ke kzintským válečným člunům a prvořadému závazku vrátit se domů s varováním se docela dobře nemohl potulovat kolem a pokoušet se navázat kontakt. Bude muset odletět s lodí sám a nechat Dorcas napospas Kzintům.
Ta myšlenka byla nesnesitelná. Oči mu zaplavily slzy. V nicotě, jež ho objímala, to byla úleva. Vlhko, jež mohl cítit na tváři, sůl, kterou si mohl olíznout ze rtů. Houstla černota kolem něj? Ne, to nemohla. Jak dlouho už je tady pohřben?
Přiblížil si hodinky k průzoru přilby, ale ta ďábelská látka zabraňovala jejich světlu proniknout k jeho očím. Krev v jeho uších bušila do stěny ticha. Začíná se do zvuku jeho dechu vkrádat kvílení? Blouzní? Člověk, který nemůže používat své smysly, začne mít halucinace, ale tak brzy by je přece jen nečekal.
Přinutil se vzpomínat - na sluneční svit, hvězdy, Dorcas, plavbu po modrém moři, chlapské přátelství, Dorcas, pohár studeného piva, Dorcas, jejich plány na založení rodiny - dali si uložit pohlavní buňky do banky na dobu, kdy budou připraveni usadit se a mít děti -
Dotek ho vytrhl ze snů. Divoce hmátl před sebe a narazil rukavicí na pevný předmět. Přejel po něm, po lidských tvarech, skafandru, ne, to nemůže být pravda!
Laurinda se k němu přitáhla tak blízko, až narazila svým průzorem na jeho. Temnotou k němu pronikl její hlas: "Roberte, díky Bohu, už jsem se bála, že tě nikdy nenajdu, jsi v pořádku?"
"Co tady, k čertu, děláš?" zasípal.
Zaševelil smích. "Jdu si pro tebe. Ano, vzpoura. Soud může proběhnout později."
Střízlivým hlasem pokračovala: "Mám kolem pasu uvázaný kabel s volným koncem pro tebe. Hmatej, dokud ho nenajdeš. Na konci je boule, uzel, který jsem zavázala předem a zaletovala, takže se tam to svinstvo nemůže dostat a uvolnit ho. Tak budeš mít oporu, za kterou se budeš moct udržet. Pak budu potřebovat tvoji pomoc. Mám s sebou dvě geologická kladívka. Přivázané na šňůře, takže se nedaji ztratit. Olepila jsem je páskou v širokých pruzích, aby se dala pevně uchopit, i když tu není žádné tření. Zarážela jsem je do skály a spouštěla se na nich.
Ale teď jsem vyčerpaná a zpátky je to nahoru, i když je tu nízká gravitace. Vezmi si ta kladívka. Potáhneš mě za sebou. Ty máš sílu."
"Sílu - můj Bože, ty mluvíš o mé síle?" vykřikl.
Kabel byl ve skutečnosti silný drát z elektroopravárenské skříňky. Jeho druhý konec byl uvázán kolem velkého balvanu nad zrádnou částí svahu. Kluzkost jim pomáhala stejně, jako brzdila jejich postup, ale jakmile dosáhli bezpečí, klesl Saxtorph bezvládně k zemi a tiše zaklel.
Otočil se, až když slyšel Laurindin vážný hlas. "Nedokážu ti říct, jak je mi to strašně líto. Měla jsem to uhodnout. Ale vůbec mě to nenapadlo - takové množství jako tady - prostě jsem si řekla "mlhovinný prach" a ani trochu jsem se nepozastavila nad tím, jaká substance by se po těch miliardách let mohla stát dominantní -"
Posadil se zpříma a podíval se na ni. Ve slabém rudém světle byla její tvář bledě růžová a oči jí ohnivě planuly.
"Počkej, děvče, jak bys to mohla vědět dopředu?" zeptal se. "Nerad bych ti vyprávěl, kolik věcí už mě ve vesmíru překvapilo, a to bylo v té známé části. Ty sis uvědomila, v čem spočívá problém, a našla jsi řešení. Nemusíme se starat o to, že jsi porušila rozkazy. Kdyby se ti to nepodařilo, byla by to neposlušnost; ale tvoje akce měla úspěch, takže tě chválím za iniciativu."
"Děkuji." Dívka zářila dychtivostí. "A poslouchej, mám další nápad -"
Zvedl ruku. "Hou, hou. Nejlíp uděláme, když se co nejdřív vrátíme do Shepa, ty si zase sedneš na své místo, já si vezmu pohonnou jednotku a poletím k Tulákovi. Ale nejdřív, prosím, prosím, řekni mi, do čeho jsem to spadl."

"Do klouzavých kuliček," řekla. "Neboli formálně, bukminsterfulerenu. Nemyslela jsem si, že ta jáma, do které jsi sklouzl, bude příliš hluboká nebo její dno široké. Její stěny se určitě svažují směrem ke středu. Je to opravdu jen… výmol, i když proces jeho vzniku byl samozřejmě jiný; možná že je to malý astronomický problém -" Zahihňala se. "Bože, už zase mluvím jako starý akademik. No, zkrátka, ta látka nemá vůbec žádné tření. Vyplní každou škvíru, i kdyby byla sebemenší, a má takovou přilnavost, že by stačilo několik takovýchhle louží, aby vytvořily povlak po celém povrchu. Ten povlak je jen několik molekul silný, ale ty po něm nemůžeš chodit, nemůžeš nic. Při téhle slabé gravitaci jsem mohla do skály - která neobsahuje kovy, a je proto poměrně drobivá - zarážet ostrý konec kladiva, které tak fungovalo jako… skoba, to je to správné slovo, že?"
"Skvělé. Vynikající. Dorcas bude mít co dělat, aby si obhájila své postavení nejúžasnější ženy známého vesmíru. A teď mi řekni, co jsou ty - ty zatracené klouzavé kuličky zač."
"Vytvářejí se v okolí supernov. Atomy uhlíku se spojí a kolem jednoho atomu kovu zformují kulovitou molekulu o mnoha ploškách. Šedesát atomů kolem jednoho atomu lanthanu se objevuje docela běžně, bráno podle galaktických měřítek, ale existují i jiné formy. Takovéto uzavřené molekuly se vpodstatě chovají jako tekutina. Vlastně je to dokonalý lubrikant, a kdybychom neměli snáze použitelné látky, prodávaly by se synteticky vyrobené klouzavé kuličky všude." Její rubínové oči vizionářsky zazářily. "Existují názory, že možná mají důležitou úlohu při vzniku života na planetách -"
"No, dneska to skoro vzaly z toho opačného konce," řekl Saxtorph. "Ale ty jsi mi zachránila zadek i to ostatní. Nevím, jestli ti to někdy budu moct splatit."
Zvedla se na kolena a uchopila jeho ruce do svých. "Ale ano, Roberte. Můžeš mi přivézt zpátky mého muže."

22

Tulák přibližně srovnal rychlost s železným asteroidem. Nemohl se mu přizpůsobit úplně, protože jeho motory neběžely na plný výkon, ale až dosud bylo zrychleni nízké.
V porovnání s rozžhavenou masou vypadala loď, plahočící se několik metrů před ní, jako trpaslík; a přesto ji Sluneční Obránce vlekl zachycenou ve svém tažném poli kousek po kousku z její původní dráhy; trpasličí slunce se také činilo a Secundina gravitace už začínala působit…
Člun, který dorazil krátce před lodí, se vznášel v nevelké vzdálenosti, jehla v kupce zářících hvězd. Laurinda byla stále na palubě. Vlečná loď neměla místo na přijetí Shepa a dívce chyběla zkušenost na to, aby se k ní dopravila sama ve skafandru, třebaže relativní rychlosti nebyly příliš veliké. Autopilot udržoval člun pohromadě s ostatními.
Ve velitelské kabině Tuláka se Saxtorph mnohem rozechvělejším hlasem než předpokládal, zeptal Dorcasina obrazu na monitoru: "Jak se máš? Jak to všechno jde?"
Vypadala vyčerpaně, ale zářila triumfem.
"Kam už sbalil všechno potřebné, aby se to mohlo přepravit k tobě, a já - já jsem odstranila chyby z programu. Kompatibilita s kzintským hardwarem byl tvrdý oříšek, ale - no, už několik hodin to běží hladce a já nemám důvod pochybovat, že to bude i dál fungovat tak, jak má."
Hvízdl. "Šikulka! Opravdu jsem si nemyslel, že to bude možné, přinejmenším v tak krátké době, jakou jsi na to měla, ale říkal jsem si, ať to zkusí. Do čeho se pustíš teď - vyřešíš kvadraturu kruhu, vynalezneš perpetuum mobile, zreformuješ daňové zákony, nebo co?"
V jejím hlase zazvonila ocel. "Měla jsem motivaci."
Zadívala se do jeho tváře na svém monitoru. "A co ty? Laurinda říkala, že ses na měsíci dostal do nějakého nebezpečí. Byl jsi zraněn?"
"Jen ve své pýše. Ona ti to všechno později určitě ráda vylíčí. Ale teď máme naspěch."
Saxtorph nyní hovořil naléhavě. "Poslouchej, nastala změna v plánu. Ty a Kam oba poletíte na Shep. Ale nevezmete ho sem, necháte ho na místě.
Kam může pomoct Laurindě na palubu Tuláka, než začne stěhovat vaše věci. Tebe bych chtěl poprosit, abys mi pomohla s nějakou prací kolem Shepa. Je to jednoduchá záležitost a nebude trvat víc než pár hodin, pokud na tom budeme dělat spolu. Dokonce bych se vsadil, že určitě přijdeš na nějaké vylepšení. Pak si to můžeš namířit rovnou do hlubokého vesmíru."
Chvíli seděla mlčky se zachmuřeným výrazem ve tváři a pak řekla:
"Chceš vzít člun na Primu, zatímco my ostatní máme uklidit Tuláka do bezpečí."
"Chytrá holčička."
"Abys zachránil Juana a Caritu."
"Co jiného. Laurinda vymyslela způsob, který má podle mě šanci na úspěch. Přirozeně, domluvíme se předem, kde budete čekat, a my tam za vámi s Shepem dorazíme. Pokud se nebudeme loudat, máme docela slušnou naději, že vás Kzintové ještě předtím nevyčenichají a nepřinutí přejít do hyperprostoru."
"A co když vyčenichají tebe?"
"Proč by měli předpokládat, že se někdo z nás vydá k Prime? Budou poletovat kolem Secundy jako hejno rozzuřených sršňů.
Nějakou chvíli jim zabere zachraňování těch, co přežili katastrofu válečné lodi; myslím, že raketoplány jim při takové práci nebudou příliš platné. A až pak se budou zabývat vypracováním plánu na naše stíhání s tím, že Tulák mohl zmizet kterýmkoli starým směrem. A někdy v té době by se o nás měli přestat zajímat úplně. Protože jim přijde krásný balíček s překvapením a pak už pro ně bude pozdě udělat cokoli."
"Ale ty - jak hodnověrný je ten tvůj plán?"
"Dost. Podívej, neseď tam jak hromádka neštěstí. Dejme se do práce. Až se setkáme, všechno ti vysvětlím."

"Můžu zůstat na Shepu. Jsem stejně dobrý pilot jako ty."
Saxtorph zavrtěl hlavou. "Je mi líto, ale ne. Jeden z nás musí samozřejmě převzít velení na Tulákovi. Nezbyde mi než využít své hodnosti - určuju k tomu tebe. Já jsem kapitán."

23

Asteroid zamaskoval zvýšení tahu motorů lodi před všemi případnými pozorovateli z okolí Secundy. Dorcas zvolila nejsilnější vektor k nasměrování na jih, mimo ekliptickou rovinu; ale zrychlení mělo ještě zvláštní, náhodně vybranou složku, aby zmátla nepřátelské analytiky, kteří by rádi zmenšili rozsah prostoru, kde by se pravděpodobně mohla nacházet. Tento rozsah rychle narůstal, až se stal doslova astronomickým, protože loď nyní plula volně, s vypnutými generátory a bateriemi udržujícími životní funkce běžícími na nejnižší energetické úrovni. Po určité době letu v tomto režimu mohla bez většího rizika opět zapnout motory, aby se dostala na místo určení.
Saxtorph počkal, až urazí bezpečnou vzdálenost, než nastartoval Shepa, k čemuž rovněž využil úkryt za asteroidem. On však letěl celou cestu nejvyšší rychlostí. Nebylo příliš pravděpodobné, že by detektor zachytil jeho malé plavidlo. A jak řekl Dorcas, Kzintové nebudou předpokládat, že by lidé zamířili k Prime. Kzintové neprožívali ztrátu svých přátel tak silně, pokud oni přátelé zemřeli statečně; a jen málo z nich si osvojilo umění vcítit se do myšlení protivníka.
Ale hlavní bylo, že Caritě a Juanovi nezbývalo příliš mnoho času.
Neustále kroužící planety změnily od příletu Tuláka svou konfiguraci. Navigační systém s tím počítal, ale nedokázal zkrátit dobu přiblížení na méně než třicet hodin. Saxtorph se snažil udržet klid v duši. Poté, co prohrál většinu počítačových her, jež měl k dispozici, a vykouřil spoustu dýmek, se pustil do pasiánsu, který mu vydržel nejdéle. Knihy a video ho příliš nerozptýlily, ale hudba mu pomohla uvolnit se a ponořit do vzpomínek. Bez ohledu na to, co se stane, měl lepší život než 90 procent jedinců jeho druhu - 99 procent, započítáme-li i ty, kteří žili a zemřeli před počátkem kosmického věku.
Prima mu rostla před očima, žlutá a jednotvárná. Opakované vysílání k němu pronikalo čistě z noční strany. Saxtorph je lokalizoval. Fido se nacházel nepříliš daleko od smrtícího rozbřesku. Navedl člun na tříhodinovou oběžnou dráhu a začal vysílat nahranou krátkou zprávu končící slovy: "Ozvěte se."
Čas plynul. V Saxtorphově nitru narůstala tíseň. Byli mrtví? Obletí denní stranu a ponořil se do temnoty.
Tam k němu dolehl hlas: "Bobe, to jsi ty? Tady Juan. Už jsme se vzdali veškeré naděje, spali jsme. Teď jsme vstali. Bobe, to jsi ty? Tady Juan -"
Saxtorpha zaplavila radost. "Kdo jiný než já?" řekl. "Jak se máte, vy dva?"
"Držíme se. Už nějakou dobu jsme ve skafandrech - nevím, jak dlouho. Z člunu je zrezivělá bortící se skořápka. Ale zatím se držíme."
"Dobře. Máte pohonné jednotky v pohotovostním stavu?"
"Ano. Ale nemáme dost energie na to, abychom se dostali na dráhu, kde by ses s námi srovnal na tak dlouho, abychom mohli vstoupit na palubu." Nevysloveno zůstalo: S pilotem jako ty by to bylo jednoduché v atmosféře nebo ve volném prostoru, ale možnosti člunu v podorbitální rychlosti na planetě bez atmosféry jsou silně omezeny.
"To je v pořádku," řekl Saxtorph, "jakmile budete moci vylézt, sedněte si na přechodovou komoru nebo někam, kde se ten vrak pod vámi neprobořil a dávejte pozor, abyste nespadli do toho svinstva. Můžete?… Dobře, připravte se. Přistanu v dohledu a otevřu hlavní vstup."
"Nebylo by lepší najít nějaké místo, kde ta hmota není?"
"Nevím, jestli takové místo vůbec existuje, a kdyby ano, jestli by bylo dost velké a ploché pro přistání. A kromě toho by hledání zabralo víc času, než si můžeme dovolit. Nejdu rovnou dolů."
Do hovoru se vmísila Carita. Její hlas zněl vyčerpaně. Saxtorph tušil, že to byla její fyzická síla, co oběma umožnilo vytrvat až do této chvíle. Představil si, jak přenáší pláty kovu a plastu, často vytržené ze zeslabených částí, aby zpevnila podpěry, plošiny, cokoli, co by přidalo několik hodin života jejich poslednímu útočišti. "Bobe, je to moudré?" zeptala se. "Víš, do čeho jdeš? Ta molekula se do tebe zakousne, i když na ni nebudeš svítit. Tady ta zkáza probíhá čím dál rychleji. Myslím, že se ta molekula… učí. Neriskuj život."
"Neříkej svému kapitánovi, co má dělat," odpověděl Saxtorph.
"Budu dole za, hm, řekněme hodinu. Jakmile dosednu, vyrazíte ke mně nejrychleji, jak budete moct. Každou minutou, kterou tu strávíme navíc, se nebezpečí zvyšuje. Ale já mám bačkůrky."
"Cože?"
"Nástavce na nohách přistávacího zařízení," zasmál se dětinsky. "Dobře, už žádné zbytečné řeči, než budeme zpátky ve vesmíru. Musím ještě provést průzkum."
Hvězdy zářily, ale nedokázaly příliš dobře osvětlit neznámý terén. Bude třeba přistát rychle a na omezeném prostoru. Na pomoc měl Saxtorph optické zesilovače, radar, programy analyzující údaje, které zpracovávaly jak obrazy, tak data. Měl také své schopnosti a zkušenosti. Strach ho opustil, stal se součástí svého člunu.
Lokace… identifikace… zjištění pozice; ve vakuu se nedá létat tak jako v atmosféře… výběr místa; blíž k Fidu, než by se mu líbilo, ale to zvládne… určení souřadnic… sestup dolů, dolů, opatrně dolů až k dosednutí…
Bylo to stejně měkké přistání jako vždycky. Muselo být.
Okamžik hleděl prázdnotou na druhý člun. Byl to skutečně otřesný pohled na rozežraný, zprohýbaný, napůl rozpadlý trup, po jehož troskách se plazil bledý žrout. Dobře, že byli pojištěni; i když multimiliardář Stefan Brozik bude určitě velmi velkorysý a možná i lidské vlády…
Saxtorph se usmál své hlouposti a rychle otevřel vnější část přechodové komory. Ale bylo opravdu hloupé myslet v této chvíli na peníze? K čertu s hrdinstvím. On a Dorcas potřebovali z něčeho žít.

Sestup s vnější komorou už otevřenou by ho mohl vychýlit z rovnováhy; sice jen lehce, ale on měl spoustu jiné práce, kterou musel zvládnout. Otevřel ji nyní, aniž se obtěžoval odsátím vzduchu. Čas byl důležitější.
Rozsvítilo se zelené světlo. Jeho lidé vstoupili dovnitř. Okamžitě zavřel vstup. Bylo nutné vyrovnat tlak, než je vpustí na palubu. Udělal to hned v prvním okamžiku. Zavanul průvan. Prasklo mu v uších. Juan a Carita vklopýtali dovnitř. Na jejich skafandrech se zatřpytil led.
Naznačil jim rukama: Držte se. Okamžitě startujeme.
Mohl to udělat jemně stejně jako rychle.
A musel vůbec tak spěchat? Potom, co všechno důkladně vyzkoušel a zjistil, že Laurindin nápad funguje tak, jak předpokládal, a možná i trochu lépe?
Klouzavé kuličky nabrané z té kaluže na měsíci.
Otevřená nádoba na laně; při tamní gravitaci ji mohl hodit hodně daleko. Vaky vyrobené ze silného plastu, svařené a naplněné klouzavými kuličkami, pevně přilepené ke spodku nohou přistávacího zařízení. To bylo všechno.
Molekula se během doby, co Shep stál na povrchu Primy, prokousala jen jedním. Možná že ostatní nohy stály na místech, kde byla většina chemických vazeb nasycena.
Ale na tom nezáleželo, snad kromě vědeckého hlediska, protože stačilo, aby povolil jediný vak, a úžasná látka splnila svůj úkol. Její vrstva pokryla a obalila všechen kov. Žrout nedokázal jednoduše vytrhnout jednotlivé atomy z tak pevného spojení. A pokud se mu to podařilo, už tam byly další, aby vyplnily vzniklou mezeru.
Shep mohl zůstat celé hodiny.
Ale nebyl důvod.
Zatímco stoupali, začal si Saxtorph, z něhož náhle spadlo veškeré napětí, prozpěvovat nemelodickou píseň. Nebyl to hymnus ani chorál, přestože byla svým způsobem lidová: "Parchant král anglický."
Tak nějak se to hodilo.

24

Tulák letěl hyperprostorem k domovu.
Muž a žena seděli uvolněně ve své kabině. Byli unavení; budou potřebovat několik dní, než se jim vrátí energie, kterou museli vynaložit. Loď hučela a ševelila. Obrazovka ukazovala pohled na Havaj, hory, zeleň, neuvěřitelné barvy moře. V pozadí tiše zněla Beethovenova Pátá. On držel pohár piva, ona sklenici bílého vína.
"Líbánková cesta," řekla se sarkastickým úsměvem. "Laurinda a Juan. Carita a Kam."
"Ty a já, když už o tom mluvíme," doplnil ji zasněně.
"Ale kdy se konečně dáme do práce? Kam se podíváš, je strašný nepořádek."
"Prosím tě, než dorazíme domů, máme času až až. A koho to bude zajímat, když se nebude všechno jen lesknout?"
"No, budeme senzací dne." Zesmutněla. "Kolik lidí si vzpomene na Arthura Tregennise?"
Saxtorph se rozohnil. "Lidé jako my ano. On byl… Mojžíš. Přivedl nás do vědecké Země zaslíbené a… Myslím, že odteď bude víc vědeckých výprav do vzdálených oblastí."
"Ano. Markham je mimo hru." Dorcas si povzdechla. "Ubohá jeho rodina."
Vlečná loď, ženoucí se příliš rychle, než aby mohla uhnout poté, co pustila asteroid ze svého tažného pole, dopadla spolu s ním na Secundu - pokud všechno vyšlo podle plánu, přímo na základnu. Zděšení, snaha utéct, zoufalá odvaha a pak zjevení na obloze, ohnivá stopa, úder Thorova kladiva, oblak zkázy pohlcuje vše, stoupá k obloze, rozprostírá se a zatemňuje celou planetu, nezůstává nic než dvojitý kráter pokrytý železem. Nebylo pravděpodobné, že by nějací Kzintové přežili až do doby, kdy dorazí některá z jejich lodí.
Volal nakonec Markham svou matku?
"A lidé budou samozřejmě upozorněni na situaci," poznamenal Saxtorph.
Ve skutečnosti se nezdálo pravděpodobné, že se u rudého slunce ještě někdy objeví kzintská loď. Nezbylo tam nic a naděje na to, že by svou základnu znovu vybudovali, byla nulová. Země určitě vyšle ozbrojenou flotilu, aby tam hlídkovala. Možná že dorazí včas, aby zachránila ty, kdo přežili.
Dorcas se zamračila. "Co s tím udělají?"
"No, ech, posílí vojsko. Obrana se hodně zanedbávala."
"Doufejme. Určitě lidstvu prokážeme službu, když oznámíme, že Kzintové mají hyperpohon." Dorcas potřásla hlavou. "Ale to by se stejně všichni dozvěděli, dřív nebo později. A celá tahle příhoda není casus belli co se týče případných střetů s Kzinty v neobsazeném systému. My bychom se neměli bát žádných právních následků, protože jsme jednali v sebeobraně, ale mírová hnutí určitě spustí povyk, že to byla naše posádka, kdo Kzinty vyprovokoval k příliš prudké reakci. Možná že začnou dokonce mluvit o odškodnění ubohých nevinných Kzintů."
"Jo, asi máš pravdu. Sdílím tvoji víru v nekonečnou schopnost našeho druhu malovat si skutečnost podle svého přání." Saxtorph pokrčil rameny.
"Ale taky máme schopnost překonávat překážky. A my dva, miláčku, máme před sebou pár skvělých let. Pojď si povídat o tom, co s nimi uděláme."
Usmála se a přitiskla se k němu. Loď mířila domů.

KOČIČÁRNA

Dean Ing

Malá ironie války: Locklear věděl tak málo o Lasičce nebo o válečném poplachu, že si myslel, že klakson upozorňuje na přistávací manévr. Díky čemuž se po vynoření Lasičky v normálním prostoru poblíž číhající kzintské lodi stal jediným člověkem na palubě, který přežil. Druhou ironií bylo, že poté, co poslední zpravodaj Meziplanetární komise oznámil nové sporadické výbuchy kzintských projevů nepřátelství, byl Locklear jediným civilistou na Lasičce, který se nepovažoval za válečníka a neměl v úmyslu se jím stát.
Jakmile palubní rozhlas oznámil dokončení skoku, čekal Locklear vedle své kóje, až naskočí lodní polarizér, a těžce polykal, protože stejně jako stará francouzská vína špatně snášel přepravu. Se závistí pozoroval v sousední kóji Herreru, holohlavého šlachovitého Asteroiďana, který se jednou nohou opíral o podlahu a druhou o stěnu. "Jako kočka," řekl Locklear obdivně.
"To teda není žádná lichotka, blátošlape," odpověděl Herrera. "Vypadá to, jako by se ti zatracený kočičáci chystali na čtvrtou válku. Jeden by myslel, že už se poučili," dodal a zachmuřeně zavrtěl hlavou.
Locklear si povzdechl. Jako student obecné zvířecí psychologie poznal několik Kzintů tak důkladně, že mohl jen obdivovat, jak rychle se dovedou učit. Také věděl, že Herrera se chystá vstoupit do armády, protože Kzintové připravují další válku. A v tom případě by se Locklearova kariéra převrátila vzhůru nohama. Namísto vědeckého bádání nad významem gest předních tlap Grogů a pohybu uší u Kzintů, bude patrně povolán do nějakého doupěte plného vědátorů specializujících se na psychologickou válku. V těchto dnech musí být etolog i tak trochu historikem - Locklear si z předcházejících tří kzintských válek pamatoval víc, než mu bylo milé.
A Herrera byl už připraven s Kzinty bojovat, a Locklear ho přirovná ke kočce. Locklear otevřel ústa, aby se omluvil, ale klakson ho přehlušil. Herrera rozrazil dveře a zmizel na chodbě.
"Co se děje?" zavolal za ním Locklear. "Kam - ?"
Herrera odpověděl, ale zvuk klaksonu a bouchnutí dveří znemožnilo Locklearovi porozumět jeho slovům. Pořád čekal na návrat gravitace, když dveře zasyčely a hermeticky se uzavřely jako vždycky během bojového poplachu, a tak měl čas jen stát a divit se, kam měl Herrera tak naspěch. Pak Lasička dostala smrtelnou ránu.
Zevnitř zasažené lodi není energetický paprsek slyšet vždy jako úder blesku. Podél trupu Lasičky se ozvalo jen slabé zapraskání, jako když někdo mačká v ruce předkosmický pergamen. Locklear, který zůstal izolován sám v kabině pro dva na zádi lodi, viděl, jak jeho kóje poskočila směrem k němu, a držadlo u dveří, které svíral, se mu vytrhlo z ruky.
Neměl čas uvažovat o důsledcích výbuchu tak silného, že roztočil dvanáctisettunovou hlídkovou loď třídy Korzár jako větrník, ani o skutečnosti, že onen výbuch byl způsoben tím, jak většina vzduchu z Lasičky unikla v explozivní dekompresi do vnějšího prostoru. A protože jeho kabina neměla okénko, neviděl změť lidských těl vysátých prázdnotou. Poslední věc, kterou spatřil, byla spodní část jeho kóje a kovová podpěra, která ho udeřila nad levou lícní kost. Pak už cítil jen lehký údiv: jak to, že slyší zvuk podobající se vysokému pískotu pod vodou, a proč byl žlutý záblesk v jeho hlavě vystřídán temnou infračervení doprovázenou bolestí.
Byla to opět bolest, co ho probudilo; a taky praskání statické elektřiny. Ne, spíš to znělo jako obloukový svářečka v rukou někoho, kdo s ní neumí zacházet - nebo jako kočičí souboj. A pak v duchu otočil stránku a věděl to, stejně jako když se vám Rorschachova skvrna najednou promění v napůl zapomenutou, ale obávanou tvář. A tak ho nepřekvapilo, že když otevřel oči, stáli před ním dva obrovští Kzintové.
Člověku jako Herrera by připadali prostě jen mohutní. Ale pro Lockleara, muže s výškou spíše podprůměrnou, byli ohromní; téměř dvakrát vyšší než on. Ten rozložitější, s natrženým pravým uchem a černým příčným pruhem nad očima připomínajícím svraštělé obočí, roztáhl ústa v grimase, kterou by člověk mohl považovat za úsměv. Ale kzintský úsměv odhaloval tesáky a vždy znamenal bezprostřední hrozbu. Kzint řekl něco, co znělo jako: "Kšš-roul whuf, rurr fič."
Locklear potřeboval několik vteřin, aby si to přeložil, ale to už druhý Kzint řekl v meziplanetárštině: "Grraf-velitel říká: "Odpovídej, když jsi tázán". Já sám bych dal přednost tomu, abys zůstal zticha. Už dlouho jsem neměl opičí maso."
Zatímco Locklear v duchu sestavoval odpověď, ten velký - zřejmě Grraf-velitel - prohodil cosi ke svému druhovi. Něco jako jestli ta opice schválně zaujala tak oplzlý postoj. Locklear, který ležel na zádech na polstrované matraci velké jako asteroiďanská líbánková postel, si uvědomil, že má ruce a nohy doširoka rozhozené.
"Nejsem příliš zběhlý v jazyce Hrdinů," řekl ucházející kzintštinou a pokoušel se přitom posadit.
Vzápětí pocítil bolest kolem pravé klíční kosti. Pak už se pohyboval velmi pomalu. Jakmile si všiml štítků se znaky připomínajícími rozsypaný čaj, které zdobily většinu předmětů v místnosti, rozhodl se, že se nebude ptát, kde se nachází. Nemohl být nikde jinde než na chirurgické pohotovosti pro kzintské válečníky. To znamenalo, že je na kzintské lodi.
Nepatrné přimhouření očí menšího Kzinta mohlo znamenat odhodlání, snahu o trpělivost nebo - pokud si Locklear dobře vzpomněl na texty v učebnicích a pokud ty texty byly správné - malé "kdyby" následované velkým "přestávku na chladnou úvahu". Menší Kzint řekl svým jazykem většímu: "Jestliže opice mluví řečí Hrdinů, je to pravděpodobně špion."
"Moje přítomnost tady nebyl můj nápad," zdůraznil Locklear, překvapený tím, jak rychle se mu vybavuje kzintština. "Nastoupil jsem na Lasičku na příkaz opustit nebezpečnou oblast, ne do ní vstoupit. Zeptejte se lodního ubytovacího důstojníka nebo se podívejte do záznamů."
Velitel si odplivl a znovu zaprskal: "Celá posádka jsou mršiny. Stejně jako budeš ty, když nám neřekneš, proč ze všech opic na palubě jsi byl ty jediný speciálně chráněn."
Locklear zasténal. Dvouslovné jméno a jizvy velkého Kzinta naznačovaly, že jde o válečníka, jehož hrdost a čest mu zakazuje lhát zajatci. Všichni mrtví kromě něho?
Locklear bezmyšlenkovitě pokrčil rameny a byl potrestán prudkou bolestí v horní části hrudi. "Kurva," zalapal po dechu. Kzintský navigátor to přeložil. Velitel udělal grimasu, ze které Lockleara zamrazilo.

"Ne vy!" vyhrkl rychle. "Proklínal jsem svou bolest."
"Telepat velmi rychle prověří, jak jsi to myslel," řekl menší Kzint.
"Skvělý nápad," odpověděl Locklear. "Zjistí, že nejsem špion ani válečník, ale jen etolog ze Země. Jeden kzintský známý mi kdysi řekl, že je důležité vědět, jak mám koho oslovovat. Nechci vás nijak urazit."
"Říkej mi Tzak-navigátor," řekl menší Kzint a popadl Lockleara za paži tak pevně, že se jeho drápy zaťaly do masa. Locklear opět zasténal a v bolestném úšklebku vycenil zuby.
"Chceš zaútočit? Dobře," pokračoval navigátor, který si špatně vyložil výraz jeho obličeje. Ještě zesílil svůj stisk a jeho obrovské tělo se rozechvělo dychtivostí.
"Při takové bolesti nemůžu dost dobře mluvit," vypravil ze sebe Locklear. "Nebyl jsem tak dobře chráněný, jak si myslíte."
"Našli jsme tě dobře chráněného a uzamčeného v samostatné kabině." řekl velitel a pokynul navigátorovi, aby povolil sevření.
"Varuji tě, Dravec se musí setkat s dalším křižníkem třídy Sekající Spár, aby doplnil posádku, než zaútočíme na světy Eridani. Nemůžu marnit čas s takovou vychrtlou opicí, jako jsi ty, kterou jsme chytili blíže našich světů než tvých vlastních."
Locklear se chytil za pravý loket, aby si podepřel rozbolavělou klíční kost. "Zkoumal jsem formy života z čistě vědeckých důvodů - a v době míru, aspoň pokud mi bylo známo," řekl. "Ten starý hlídkový člun, který jsem si najal, neměl žádné zbraně."
"Lžeš," zasyčel navigátor. "Viděli jsme je."
"Lasička nebyla moje loď, Tzak-navigátore. Její velitel mě nahnal na palubu přes můj protest; říkal, že Meziplanetární komise chce, aby nedošlo k ohrožení žádného civilisty - a teď jsem tady, a zatraceně ohrožený."
"Takže na té lodi už dobře věděli, že jsme ve válce. Dobře že jsme ji zničili," řekl velitel. "A teď zpět k tomu směšnému nákladu, který vezla: jaká je tvoje hodnost a důležitost?"
"Jsem vědec Carroll Locklear. Byl jsem pravděpodobně nejméně důležitým pasažérem na Lasičce - pro všechny kromě mne samého. Protože nemám co skrývat, můžete přivést telepata."
"Teď to bude dávat rozkazy," zamručel navigátor.
"Prosím," řekl Locklear rychle.
"To je lepší," prohodil velitel.
"Ono to ví," zamumlal navigátor. "Proto si to tak troufá."
"Možná," odpověděl velitel. Obrátil se k Locklearovi. "Základní čtyřčlenná posádka jen zřídkakdy zahrnuje telepata. Toto prohlášení buď uspokojí tvou troufalost, nebo ji mohu uspokojit mnohem obvyklejším způsobem." A opět ta grimasa, krutá, žádostivá.
"Nechtěl jsem být troufalý, Grraf-veliteli. Chtěl jsem jen, aby vyšlo najevo, kdo jsem, a kdo ne."
"My víme, kdo jsi," řekl navigátor. "Jsi náš zajatec, důležitý zajatec, který přiletěl na okraj Patriarchátu v naději, že tě opičí rod dostane do bezpečí." Znovu se natáhl po Lockleare ve paži.
"To je sprosté mučení," vykřikl Locklear, uhnul a viděl, že navigátor ztuhl a jeho chlupatá oranžová paže klesla. Kdyby si jen vzpomněl dřív, jak Kzintové opovrhují bezdůvodným mučením! "Říkali mi, že jste čestná rasa. Bude se mnou zacházeno odpovídajícím způsobem jako se zajatcem?"
"Zajisté," téměř zavrněl velitel. "My své zajatce pojídáme."
Locklear zlomyslně opáčil: "I ty důležité?"
"Když mi to udělá radost," odpověděl velitel. "Mnohem pravděpodobnější by bylo, kdybys přeběhl a vstoupil do služeb Patriarchátu. Řekl jsem, kdybys; sám bych ti takovou nemravnost nikdy nenavrhl. Ale je to asi jediný způsob, jakým si tvor tvého druhu může zajistit přežití."
"Mého druhu?"
Velitel si od hlavy k patám a zpátky prohlédl Locklearovo hubené, málo osvalené tělo, na němž jen širší hrudník naznačoval vytrvalost. "Jeden z nejzranitelnějších představitelů opičího rodu, jakého jsem kdy viděl," řekl.
To byl okamžik, v němž se Locklear rozhodl, že je ve válce. "Zranitelný, důležitý a zajatec. Sežerte si mě," řekl a napadlo ho, jestli jsou poslední slova, která pronesl, v kzintštině stejně urážlivá jako v meziplanetárštině. Patrně nikoli…
"Střelec! Pomocný technik," zavolal velitel náhle a Locklear uslyšel v palubním interkomu dvě okamžité odpovědi.
"Dejte tuhle opici pod zámek." Obrátil se ke svému navigátorovi. "Možná že ho velitel flotily Skrull-Rrit bude chtít živého. Brzy uvidíme." S tím se obrovský kzintský velitel otočil a vyšel z místnosti.
Ze svého druhého spánku byl Locklear probuzen bezejmenným pomocným technikem, který jej v nízké gravitaci udržované na Dravci polarizérem začal hrubě postrkovat chodbou. Nejmenší člen posádky byl ještě nedávno kotětem a při své dvoumetrové výšce stále rostl. Příčný pruh hořčicové barvy byl spolehlivým poznávacím znamením pomocného technika rozpoznatelným na celou délku chodby.
Locklear s pravou paží v obvazech se pokoušel vzpomenout na všechny poznámky, které si v duchu udělal, když byl uvržen do cely. Oči klopil k zemi, aby jeho pohled nebyl pokládán za vyzývavý - a protože nechtěl, aby si všimli jeho vzteku. Tyhle zrůdy s oranžovou srstí zničily loď a celou její posádku, a ještě na to byly pyšné. K civilnímu zajatci se chovaly přinejlepším jako parta rváčů k místnímu otloukánkovi a přinejhorším jako k zásobárně potravy. Je velmi hezké studovat chování zvírat coby etolog. Ale je něco úplně jiného, když vás nejdrsnější válečníci v galaxii zařadí do svého potravního řetězce.
Kráčel přikrčený, protože to bylo držení těla, které se od válečnického postoje lišilo nejvíce, jak to u člověka bylo možné - a pokud si Locklear cenil své kůže, sotva mohl dát Kzintům vědět o své osobní válce. Pokusí se zjistit, kde mají své osobní zbraně, ale jinak bude hrát hlupáka. Bude… Při první otázce Grraf-velitele přišel na to, že své poslední

předsevzetí nedodrží.
Velitel, popojíždějící po velitelském můstku Dravce v židli na kolečkách, se otočil k zajatci. "Jestliže jsi pilotoval svou vlastní opičí loď, musíš mít alespoň nějaké podřadné schopnosti." Nebyla to otázka; znělo to spíše jako obvinění.
"Dokážeš se naučit odečítat z přístrojů, pokud to prodlouží tvůj žalostný život?"
Aha, tohle byla otázka! Locklear se chystal zalhat, ale pak ho napadlo, že to chce hodně ustaraného Kzinta, aby zpíval ustaranou písničku. Jestli chtějí, aby odečítal z přístrojů, může se přitom za poměrně krátkou dobu hodně naučit. A kromě toho by zatraceně dobře poznali, kdyby jim zalhal. "Můžu to zkusit," řekl tedy. "V čem je problém?"
"Řekni mu to," prskl Grraf-velitel a opět se otočil k holoobrazovce.
Tzak-navigátor učinil souhlasné gesto, postavil se vedle Lockleara a zahleděl se na široká nahrbená ramena čtvrtého Kzinta. Tento bezejmenný byl skutečný gigant. Obrátil se, zamručel a Locklear si na jeho nose všiml jizvy, která se velmi dobře hodila k jeho vzezření. Tzak-navigátor zachytil jeho pohled a na okamžik zůstal mlčky stát. Locklear zaznamenal ono charakteristické chvění Kzinta, který je hrdý na své fyzické sebeovládání.
"Střelče, můžeš jít. Správně provedeno."
Po této frázi lodní Střelec spustil ušní boltce, nedbale zasalutoval a odešel. Tzak-navigátor ukázal na uprázdněné sedadlo a Locklear se posadil. "Kvůli němu jsme se ztratili," zamručel navigátor.
"Ale navigátor jste přece vy," řekl Locklear.
"Dej si pozor na jazyk!"
"Jen se snažím pochopit, jak funguje posádka a jaké má povinnosti. Ptal jsem se. v čem je problém, a Grraf-velitel řekl, že mi to povíte."
Chvění se ještě zvýraznilo, ale Tzak-navigátor věděl, že se musí ovládnout. "U čtyřčlenné posádky je běžné, že každý vykonává práci podle potřeby. Když já přejímám povinnosti výkonného a styčného důstojníka, může jiný člen posádky prokázat své schopnosti při plnění jednoduchých úkolů astronavigace."
"Myslím, že pomocný technik by mohl být docela dobrý v práci s přístroji," řekl Locklear opatrně.
"Ve strojovně jich má víc než dost. A kromě toho je lodní střelec déle ve službě; přeskočit ho by byla smrtelná urážka."
"Uhm. Ale já se nepočítám."
"Přesně tak. Jako zajatec jsi nebytost - dokonce i kdybys měl schopnosti, které Střelci chybí."
"Řekl jste, že to bylo správně provedeno," namítl Locklear.
"Na střelce," prskl navigátor a Locklear se usmál. Kzint, příliš hrdý, než aby lhal, mohl při hovoru s podřízeným přece jen projevit své skryté výhrady. Navigátor pokračoval: "Poprvé jsme to zkusili s náhodným výpadem na galaktický západ, ale lodní střelec musí ověřit gravitační výkyvy, když se nacházíme v hyperprostoru."
Locklear poslouchal, ptal se a učil se. Nejprve se naučil rychle si v duchu převádět osmičkovou soustavu na desítkovou. Na závěr se dozvěděl, že Grraf-velitel, který se spolehl na to, že střelec ověřil údaje o hmotách známých hvězd, nakonec zjistil, že se kolosálně ztratili a bloudí světelné roky daleko do místa zamýšleného setkání na okraji známého vesmíru. A to setkání je na cestě ke světům Eridani, pomyslel si Locklear. Kzintsky, ale jako by si to říkal sám pro sebe, prohodil: "Co se týká Eridani, slyšel jsem, že si na vás dávají dobrý pozor. Opravdu čekáte, že se z toho dostanete živí?"
"Ne," řekl navigátor lehce. "Tvůj život se možná trochu prodlouží, ale nakonec zemřeš spolu s hrdiny. Brzy."
"Zní to, jako byste chystali sebevražedný útok," podotkl Locklear.
"Jsme dobrovolníci," prohlásil navigátor povýšeně, aniž se pokusil jeho tvrzení vyvrátit. Pak pokračoval ve výkladu. Nakonec Locklear s pohledem upřeným na obrazovku řekl: "Ten střelec nás dostal do místa vzdáleného čtyřicet parseků od čehokoli. Skočte do normálního prostoru, proveďte astronavigační měření a máte to."
"Nezneužívej moji trpělivost, opice. Velitel flotily nám ve své poslední hypervlnové zprávě zakazuje činit zbytečné skoky."
Po chvilce se Locklear usmál.
"A váš velitel nechce, aby se velitel flotily dozvěděl, že jste se ztratili."
"Co to bylo, co jsi udělal se svým obličejem?"
"Eh - jen jsem si protahoval svaly," zalhal Locklear a ukázal najeden z přístrojů. "Tady; hm, to je pole o síle, ech, k čertu, tři osm a čtyři, že?"
Tzak-navigátor se už nemusel třást, protože jeho čtyřprstá ruka se proměnila ve šmouhu, jak rychle mačkala knoflíky.
"Ano. Mám hmotu hvězdy a," na malou obrazovku naskočily sloupce kzintských ptačích stop, "tady je seznam odpovídajících hvězd."
Locklear přikývl. I z této málo známé oblasty byly zaznamenány hmoty hvězd, zejména těch větších. Po několika dalších určeních v hyperprostoru může provést značně pravděpodobný odhad jejich směru s ohledem na galaktické jádro. V době, kdy měl k dispozici další skupinu hvězd připadajících v úvahu, už měl i plán.
Locklear požádal o svůj náramkový počítač, aby se mu lépe převádělo z osmičkové soustavy - jeho hlavní důvod byl poněkud jiný - a dostal jej poté, co se pomocný technik přesvědčil, že v něm není ukryta energetická zbraň. Technika, podezřívavého hulváta, očividně se snažícího vylepšit si své postavení, zklamalo jeho zjištění natolik, že mrštil přístroj Locklearovi do tváře. Locklear usoudil, že Kzint na nejnižší příčce jejich žebříčku použije všechny možné prostředky, aby se vyškrábal výš. A právě to by mohlo být společné chování všech vnímajících tvorů.
O dvě hodiny později - podle jeho náramkového počítače - když se pokusil bez předběžného svolení promluvit s velitelem, uhodil ho navigátor do obličeje a pak mu vysvětlil správný postup. "Já rozhodnu, jestli je tvoje zpráva natolik závažná, aby byla hodná Grraf-velitelovy pozornosti," zavrčel.
Locklear, který se pokoušel zastavit si krvácení z nosu, mu ji sdělil.
"Průhledný pokus," obvinil ho navigátor, "jak si zachránit svou holou kůži."

"I tenhle účinek by to mohlo mít," připustil Locklear. "Možná. Ale taky vám to pomůže určit vaši polohu."
Navigátor si ho prohlédl od hlavy k patám. "A usnadní útok na příslušníky tvé rasy. Opravdu se mi hnusíš."
Locklear jen pokrčil rameny. Tzak-navigátor odjel se svou židlí k veliteli a rychle si s ním vyměnil několik vět. Nato Grraf-velitel pokynul Locklearovi, aby k němu přistoupil.
Locklear usoudil, že v tomto případě bude vhodnější vojácký postoj, a navzdory bolesti se snažil stát rovně a vzpřímeně.
Velitel ho chvíli mlčky pozoroval a pak řekl: "Nabízíš mi záminku pro vstup do normálního prostoru?"
"Ano, Grraf-veliteli: umístit důležitého zajatce v záchranném člunu v okolí nějakého hvězdného tělesa."
"A proč bych to měl, při Patriarchátu, chtít udělat?"
"Protože je značně pravděpodobné, že posádka této lodi nepřežije útok, k němuž se chystá," řekl Locklear s ironií, která zůstala nepovšimnuta. "Ale cestou ke své věčné slávě můžete oznámit veliteli flotily, kde jste umístil životně důležitého zajatce, aby si ho později vyzvedl."
"Takže nakonec připouštíš své postavení."
"Mám jisté postavení," přikývl Locklear. Které je zatraceně nízké, a to je fakt. "A zatímco to budete dělat, navigátor může klidně určit, kde se nacházíte."
"Nesnaž se nás tou svojí záminkou oklamat. Jestli to místo neoznačím," řekl Tzak-navigátor, "žádná patriarchální loď tě nenajde - a tobě brzy dojde jídlo a vzduch."
"A vy zmeškáte svůj útok na Eridani," připomněl mu Locklear, "protože nemáme žádné gravitační výkyvy a vy se možná každým okamžikem vzdalujete místu svého setkání."
"Nakonec se z tebe stal zrádce opičí rasy," řekl navigátor. "Žádný Kzint hodný toho jména by nepomáhal nepřátelské misi."
Locklear ho obdařil chladným pohledem. "Rozhodl jste se obětovat všech svých devět životů pro věčnou slávu. Počítejte s mou pomocí."
"Opice jsou chytré, když jde o jejich kůži," zavrčel velitel. "Nemám v úmyslu zmeškat setkání a tahle opice musí být umístěna do bezpečné klece. Ať posádka přichystá záchranný člun, ale vyřadí z provozu motory, Tzak-navigátore. Až zaregistrujeme hvězdnou hmotu, chci, aby bylo všechno připraveno ke skoku."
Navigátor zasalutoval a odešel z můstku. Locklear dostal svolení vrátit se ke své práci. Kráčel pomalu a snažil se nespouštět z očí velitelovy chlupaté prsty vykonávající přípravy ke skoku, který může nastat každou chvíli. Locklear si do paměti svého náramkového počítače uložil několik poznámek; člověk nikdy neví, kdy se mu takový vědecký záznam může hodit.
Locklear právě žvýkal kzintský potravinový příděl, rekonstruované maso, které připomínalo ztvrdlou kůži a chutnalo jako týden staré ústřice, když přístroj s dlouhým dosahem začal cosi zaznamenávat. Nebyl to příliš velký výkyv, ale rychle sílil. Locklear se podíval na osamělého velitele - zbytek posádky připravoval člun - a než mu oznámil svůj nález, několikrát použil svůj náramkový počítač.
Tzak-navigátor, který po skoku do prostoru ve vzdálenosti několika světelných minut od oné malé hvězdné hmoty pozoroval přístroje na svém ovládacím pultu, byl nejprve tak soustředěn na astronavigační měření, že si nevšiml chybějícího slunečního záření. Ale Locklear si všiml a zachvátila ho panika.
"Alespoň nezemřeš na slunečním světle," řekl s očividnou radostí Grraf-velitel. "Našel sis černého trpaslíka, opice!"
Locklear vložil údaj do počítače. Nenalezl však žádnou hvězdu, která by se tomuto fenoménu podobala. "Dovolíte mi promluvit, Tzak-navigátore?"
Navigátor zadal poslední instrukce, a zatímco obrazovka počítače blikala, podíval se okénkem ven. "Počkej, až budeš mít něco, co stojí za řeč," nařídil a zahleděl se na údaje na monitoru. Pak, jako by se s nimi chtěl přít, si postěžoval: "Ale známý vesmír není tak starý, aby obsahoval kompletně vyhořelou hvězdu."
"No," řekl velitel a mávl směrem směrem k monitorům, "pokud ne černý trpaslík, tak velmi, velmi hnědý. Máme štěstí, Tzak-navigátore, mohla to být neutronová hvězda."
"A planeta," vykřikl navigátor. "To není možné! Před svým závěrečným zhroucením by hvězda proměnila všechny blízké planety v obláčky plynu. Ale ona tam je!" Ukázal na zářící bod na obrazovce.
"Takže bude snadnější tuhle soustavu znovu nalézt," řekl Locklear s nepatrným nádechem naděje. Díval se, jak navigátor rozděluje pozornost mezi monitory, a věděl, že Kzintové brzy zjistí Dravcovu pozici. U tohohle hnědého trpaslíka, neslýchané anomálie, nebyla šance uniknout z této sebevražedné lodi.
Navigátor ho ignoroval. "Žádám o dovolení přejít na blízkou oběžnou dráhu," oznámil.
"Zamítnuto," řekl velitel. "Myslel jsem, že máte víc rozumu. Úhlové zrychlení na blízké oběžné dráze by nás mohlo roztrhat na kusy. Tenhle trpaslík může být velký jako jedna bitevní loď, ale jeho hmota je tak obrovská, že ohýbá světlo vzdálených hvězd."
Zatímco se Locklear snažil rozpomenout na to málo, co věděl o zhroucených hvězdách, navigátor opět studoval monitor, na němž probíhaly astronavigačni výpočty. "Už mám naši polohu," řekl nakonec. "Byli jsme na cestě k okraji galaxie, díky tomu nevycvičenému - no, aspoň že je to dobrý střelec. Grraf-veliteli, měl jsem v úmyslu požádat o dovolení sestoupit na oběžnou dráhu kolem té planety. Můžeme toho zmetka vysadit tam."
"Povoleno," řekl velitel. Locklear si v době, kdy oba Kzintové naváděli loď blíže k planetě, udělal další poznámky. Pokud mají záchranné čluny stejný řídící systém jako křižníky a pokud se mu podaří zjistit způsob, jak by se daly motory znovu uvést do provozu, mohl by ještě zasáhnout do běhu svého osudu.
Manévry zabraly tolik času, že se Locklear začal obávat, aby Kzintové nakonec od svého záměru neupustili, ale: "Ať je zaznamenáno, že své dohody plním, dokonce i s opicemi," zabručel velitel, když se před jejich očima začala planeta zvětšovat.

"Drobná slunce obíhající kolem planety? Podivnější a podivnější," utrousil navigátor. "Grraf-veliteli, to je -to není přirozené."
"Přesně tak. Je to umělé," řekl velitel.
Živěji dodal: "Možná je to nějaký speciální projekt, i když nevím, jak bychom mohli přesunout celou planetu na oběžnou dráhu kolem toho trpaslíka. Tzak-navigátore, zjistěte, jestli nemá Patriarchát ve svých záznamech něco podobného." Když navigátor opět zvedl hlavu od monitoru, nepadlo mezi nimi ani slovo, ale výměna pohledů stačila.
"Nic? Dobrá, vyhotovte záznam ve třech kopiích," utrhl se velitel. "Pátrací senzory na plný výkon."
Locklear si udělal několik dalších poznámek. Při každé nově odhalené zvláštnosti tohoto jedinečného objevu mu poskočilo srdce.
Planeta obíhala kolem mrtvé hvězdy ve vzdálenosti několika světelných minut a nad ní se na synchronních orbitách vznášely satelity, které zářily jako malá slunce - nebo spíše jako reflektory napodobující malá slunce, protože jejich světlo proudilo pouze jedním směrem - na povrch planety. Navigátorovi se zdálo, že se satelity podle složitého vzorce nepatrně pohybují, a jeden z nich jim přímo před očima zhasl.
Velitel navedl loď ještě blíže a Tzak-navigátor zalapal po dechu při dalším objevu. "Grraf-veliteli, ta planeta je poseta generátory cylindrických silových polí. Ne uzavřených, ale otevírajících se v orbitální výšce do prostoru. A proud světla z každého satelitu dopadá vždy do prostoru ohraničeném jedním z těch silových polí. Ale ne všechny; některé z těch kruhových oblastí nejsou osvětleny vůbec. Leží ladem?"
"Nebo ještě nejsou dokončeny," zamručel velitel. "Možná jsme objevili projekt ve stadiu přípravy."
Locklear viděl, že satelity vytvářejí na povrchu planety bílé, nažloutlé, namodralé a načervenalé kulaté skvrny. Skoro jako by tam někdo umístil modely Síria, Slunce, Fomalhautu a dalších hvězd, pomyslel si. Neřekl nic. Pokud bude kolem této záhady kroužit dostatečně dlouho, možná pronikne do jejích tajemství. Bude-li však kolem ní obíhat příliš dlouho, zemře hlady.
A pak: "Domov!" vyhrkl užaslý navigátor, když loď urazila další kus cesty kolem planety, která mohla mít hmotnost nejméně poloviny Země.
Locklear to uviděl také, kruhovitou oblast o průměru asi sto kilometrů, jejíž syté barvy mu připomínaly kzintí kožešinu. Rozlehlé zelené jezero, temné masy, které musely být skalními útesy. A pak si všiml, že jedna z blízkých oblastí je mu svými barvami bolestně povědomá a bez přemýšlení řekl meziplanetársky: "Země!"
Velitel dospěl k ohromujícímu závěru jen okamžik před Locklearem. "To může být jedině galaktické vězení - nebo zoo," řekl přiškrceným hlasem. "Planeta sem byla očividně přemístěna, jakmile objevili toho hnědého trpaslíka. Vypadá to, že za těmi silovými stěnami není atmosféra a povrch planety mezi těmi kruhovými oblastmi je podle senzorů stejně chladný jako mezihvězdný prostor. Pokud je to vězení, je každá buňka velmi dobře izolována od ostatních. V těch mezerách nemůže žít nic."
Locklear věděl, že velitel přehlédl něco, co by tam mohlo žít velmi pohodlně, ale držel jazyk za zuby. Po chvíli se zeptal: "Smím promluvit?"
"Povoluje se," řekl velitel. "Ty něco víš o - téhle věci?"
"Jen tohle: ať je to zoo nebo vězení, jedna z těch oblastí velice připomíná Zemi. Pokud mě tam vysadíte, mohl bych si tam najít dost jídla, abych vydržel neomezeně dlouho."
"A jiné opice, aby ti pomohly při Patriarcha ví čem," zarazil ho navigátor. "Na moje výzvy na všech vlnových délkách nikdo neodpovídá a my nevíme, kdo tohle vězení řídí. Patriarchát nemá ve svých záznamech žádné podobné vězení."
"Jestli v kzintské buňce drží Hrdiny," řekl velitel podrážděně, "mohla by to být planetární past."
Tzak-navigátor prohodil: "Ale čí?"
Grraf-velitel s nadutým sebeuspokojením prohlásil: "Nebude mě zajímat, čí je, když nastraží past na havěť a chytí ozbrojený záchranný člun. Ty silové zdi nejsou zastřešené, a i kdyby byly, pokusil bych si přes ně prostřílet cestu. Uveďte motory záchranného člunu opět do provozu. Tzak-navigátore, vy jako výkonný důstojník zůstanete v pohotovosti na palubě Dravce… my ostatní přistaneme na planetě."
Locklear, kterého se zmocňoval střídavě strach a úžas, se mohl při sestupu na planetu jen držet a čekat, bolestně zmítán v příliš velkém kzintském sedadle, jehož popruhy se nedaly utáhnout tak, aby vyhovovaly lidské tělesné schránce. Záchranný člun o velikosti pozemské závodní jachty klouzal dolů v širokém oblouku a snažil se přitom držet uvnitř neviditelných stěn, aby náhodný dotek plavidlo nepoškodil. Nakonec začal velitel kroužit v pátrací spirále, zužující se od stěn ke středu, nad žlutou stepí, kzintsky barevnou džunglí, pokojným jezerem a temnými vrcholky hor tohoto malého syntetického kousku kzintského světa.
Nakonec člun přistál na výběžku nad jezerem, částečně chráněném strmou skalní stěnou - místo z vojenského hlediska dobře zvolené, připustil Locklear v duchu. "Pomocný techniku, chci hlášení o venkovních podmínkách," nařídil velitel. Obrátil se k Locklearovi a dodal: "Jestli je tohle zoo, jeho provozovatelé se ještě nenaučili chytat Hrdiny - ani žádné z našich lovných zvířat; tak nám to alespoň sdělují naše přístroje. A protože tvůj metabolismus je podobný našemu, myslím, že té můžeme nechat tady."
"Ale, Grraf-veliteli, bez kořisti brzy zahyne hlady," řekl Pomocný technik.
Velitel se zatvářil ironicky pobaveně. "Ne, nezahyne. Lidé se přece živí opičí stravou, nemám pravdu? Tahle rasa jsou kšatové…"
Locklear se začervenal, ale snažil se nebrat urážku na vědomí. Každý tvor ochotný jíst rostlinnou stravu, byl podle Kzintů kšat, býložravec příležitostně se živící výkaly. "Přece jen byste mi tady mohli nechat nějaké příděly," zabručel. "V tomhle stavu se sotva můžu šplhat na stromy pro potravu."
"Ale brzy budeš moci a jediná opice se na tomhle místě může docela dobře ukrýt před pátrací skupinou."
Pomocný technik, který hrdě plnil svůj zvláštní úkol, ukázal na monitor. "Grraf-veliteli, gravitace je úplně stejná jako u

nás doma. Teplota taky, tok slunečního záření stejný, atmosféra a mikroorganismy jakbysmet. Myslím, že budovatelé téhle zoologické planety uložili ke generátorům silového pole i polarizéry."
"Ty ostatní buňky jsou bezpochyby vybaveny tak. aby připomínaly určité světy," řekl velitel. "Myslím, že ať to je - nebo byl - kdokoli, pracuje velmi, velmi pomalu."
Locklear, který si vytvářel svůj vlastní scénář, se také domníval, že budovatelé pracovali velmi pomalu, ale jejich motivy se nacházejí daleko za hranicemi chápání lidí i Kzintů. Ale proč se svým podezřením seznamovat Zjizvenou tvář? Locklear obdařil chlupaté Kzinty přezdívkami, vztahujícími se k vzoru velitelovy srsti na obličeji, navigátorovu dychtivému chvění, střelcově brutální stupiditě a zbarvení technikova břicha. Stali se pro něj Zjizvenou tváří, Trasořitem, Ťulpasem a Žlutobřichem. Tyto přezdívky mu pomáhaly neklesat na duchu, ale měl dost rozumu, aby je nevyslovoval nahlas.
Zjizvená tvář dal své záměry všem na vědomí a při udílení rozkazů se občas ohlédl na Lockleare. Z člunu mělo být vyloženo přiměřené množství potravinových přídělů a vody. A protože každá kzintská loď měla na palubě prostředky, s jejichž pomocí byli zneškodňováni Kzintové, u nichž se projevilo kriminální chování, zejména Kdaptisté s jejich vlastizrádnou náklonností k lidstvu, připravil Zjizvená tvář pro svého lidského zajatce bezpečnostní pojistku.
Zzrou mohlo obsahovat silnou uspávací drogu nebo jako v tomto případě - podle velitelova sdělení - jed. Vpraven do hostitele a spojen s vysílačem mohl být zzrou nastaven tak, aby vypouštěl dávky své náplně do těla v pravidelných intervalech, nebo tehdy, kdy hostitel překročí určitou vzdálenost od vysílače.
Zjizvená tvář stál tváří ke svému zajatci a v ruce držel implantát, velký asi jako sušenka, z něhož trčelo několik zlověstných jehel. "Pokud se toho pokusíš zbavit, okamžitě tě to zabije. Pokud se ti nějakým způsobem podaří najít vysílač a rozbiješ jej - opět okamžitě zemřeš. Jakmile od něj zajdeš příliš daleko, budeš trpět. Nastavím jej tak, že se budeš moci pohybovat v dostatečně velkém prostoru, aby ses mohl uživit, ale ne tak velkém, aby pak bylo těžké tě najít."
Locklear se chvilku zamyšleně kousal do rtu. "Je ten jed kumulativní?"
"Ano. A kdybys nevěděl, že mi čest zakazuje lhát, poznáš to bolestně sám." Otočil se a podal Žlutobřichovi malý předmět. "Vezmi si tenhle vysílač a ulož jej někam, kde na něj opice nebude moct šlápnout. Nechoď odsud dál než osm na třetí kroků. A vezmi si zbraň a vysílačku. Nejsem si tak docela jist tím, že je tohle místo neobydlené. Zajatče! Obnaž záda."
Locklear, jemuž najednou vyschlo v ústech, si svlékl bundu a košili. Díval se, jak Žlutobřich odchází krátkou chodbičkou, a po chvíli zaslechl zasyčení otevírajících se vchodových dveří. S předstíranou lhostejností se otočil a pokusil se zahlédnout jeho postavu přes okénko, ale tím právě vyhlížel Ťulpas. Pak ucítil ochromující bolest, jak Zjizvená tvář vrazil jehly zzrou do jeho zad pod levou lopatkou.
Jeho prvním pocitem byl chlad a druhým bolest, kterou se připomněly jehly - zrou, vnořené do jeho zádových svalů. Posadil se na zem a rozhlédl se kolem sebe. Kromě prohlubní ve žluté trávě a hrozivě malé hromádky potravinových přídělů navršených na jeho košili a bundě nezůstala nikde žádná známka toho, že tady kdy přistál kzintský člun. "A pokud víš, už se nevrátí," řekl si nahlas, zatímco se oblékal. Samomluva byla jeho starým zvykem pocházejícím z dob jeho osamělých pokusů, kterou si pomáhal, aby se necítil tak sám.
Ale teď, když o tom přemýšlel, nemohl se rozhodnout, čeho se bojí víc, jejich návratu, nebo věčné samoty. "Tak si vezmeme zásoby," řekl a dřepl si k hromádce potravy. Kzintské příděly byly velmi trvanlivé, ale bylo jich málo: Do tří pozemských týdnů bude muset buď najít vodu a jídlo, nebo začne hladovět - pokud ještě dřív neumře zimou.
Protože jestli byla tato oblast skutečně určena pro Kzinty, bude tu pro Lockleare příliš chladno - a taky bylo. Voda se dala pít a kzintská lovná zvířata se určitě dají jíst, ovšem pokud nějaké najde a pokud ono dřív nesežere jej. Už se rozhodl, že zamíří ke břehu jezera, které se lesklo v těžko odhadnutelné vzdálenosti, když si uvědomil, že by mu místní zvěř mohla sebrat zásoby jídla.
S námahou si opět svlékl svou lehkou bundu. Víceúčelový nožík mu sice vzali, ale jeho pěstící soupravu si Žlutobřich prohlédl jen zběžně. Locklear vyňal z holicího strojku žiletku a odstranil s její pomocí z bundy náramenníky. Každý z nich tvořila natřikrát přeložená pletená tkanina. Uvolnil konce vlákna, z něhož byly upleteny, a rozpáral je. Když se pak toto vlákno pokusil přetrhnout, zjistil, že by si spíš pořezal ruce, než by povolilo. Dobře; jediné vlákno unese všechny jeho zásoby kromě vody.
Jeho náramkový počítač mu prozradil, že Kzintové jsou pryč hodinu, a poloha onoho falešného 61 Ursa Majoris visícího na obloze mu sdělila, že mu zbývá ještě několik hodin světla, pokud budovatelé tohoto zoo dodrželi správné časování. "Čísla," řekl. "Potřebuješ přesnější čísla." Čísel se nenají, ale znalost těch správných mu může pomoci naplnit si břicho.
V prohlubních po nohách člunu leželo několik kamenů; některé z nich byly váhou plavidla rozdrceny. Locklear si strčil několik úlomků s ostrými hranami do kapsy, přivázal jeden kámen na konec asi dvacetimetrového kusu vlákna a nemotorně jej přehodil přes větev stromu ovinutého nějakou popínavou rostlinou. Ale když se pokusil vytáhnout svoje zásoby nahoru do bezpečí, rozřízlo vlákno měkkou větev vedví. S povzdechem začal sbírat šlahouny popínavé rostliny a zbavovat je listí. Snažil se přitom šetřit pravé rameno a ignorovat bolest, kterou mu působilo zzrou, když používal levou paži. Nakonec se mu podařilo vytáhnout cihličky kožovitého masa v obalu z plastické hmoty do výšky pěti metrů nad zemí. S vodou to bylo snadnější; provlékl tenké šlahouny uchy nádob, v nichž byla nalita. Jednu cihličku a jednu nádobu, v níž bylo asi osm litrů vzácné tekutiny, si nechal u sebe.
A pak učinil svůj první zásadní objev. Všiml si totiž, že z přetrženého šlahounu prýští jakási tekutina. Byla chladná, na ruce ho nepálila, a tak neodolal pokušení a trošku si lízl. Dobrá čistá voda, trošku nasládlá; ale jaké jedy se v ní můžou skrývat? Rozhodl se počkat den, než ji okusí znovu, ale zlověstně se přitom usmíval.
Někde v okruhu s poloměrem osm na třetí kzintských kroků je uschován vysílač k té zatracené věci, kterou má

zabodnutou v zádech. A nedá se přesně říct, jak daleko od něj se může vypravit. "K čertu, musí být nějaký způsob, jak na to přijít," oznámil větru. "Čísla, čísla," mumlal si. A přímky. Jestli ten smrdutý chlupatý bastard mluvil pravdu - a to Kzintové vždycky - pak by Locklear už po jednom nebo dvou krocích zjistil, že zašel příliš daleko. Bezpečná vzdálenost od vysílače bude patrně na všechny strany stejná, polokoule, v níž se může volně pohybovat. Dovolí mu zajít až k jezeru?

Zjistil to, když si zaměřil nejbližší břeh a vydal se k němu, prosekávaje si ostrým kamenem v podrostu džungle přímou stezku. No, ne úplně přímou, ale skoro. Pohyboval se opatrně, při každém kroku usilovně naslouchal a přemýšlel, čemu by mohl posloužit jako svačina.

Jeho opatrná chůze mu ušetřila hodně bolesti, ale i tak jí bylo víc, než by se mu zamlouvalo. Když kdysi dávno na Zemi studoval tepelné senzory chřestýše, které ho navádějí ke kořisti, uštkl ho had do ruky. Cítil tehdy totéž co nyní pod levou lopatkou, náhlou palčivou bolest, která pokračovala, zatímco padal kupředu a znovu si pošramotil pravou klíční kost. Vyškrabal se o pět kroků zpátky a bolest jak náhle začala, tak náhle přestala. To už bylo jiné než chřestýši uštknutí. Locklear zaklel, ale věděl, že to musí udělat: znovu postoupit kupředu, velice pomalu, dokud nepocítil ostré bodnutí zzrou. "Jen ať to není kumulativní," řekl nahlas. "Nemůžeš to provozovat jako koníčka."

Porazil v tom místě malý stromek; řezal s pomocí vlákna přivázaného ke dvěma kamenům tak dlouho, dokud měkký kmínek nepadl. Jeho míza se podobala mléku a pálila na prstech. Na jazyku ji tedy rozhodně zkoušet nebude. Nemohl se umýt v jezeře, protože se nacházelo o dobrý kilometr dál. Napadlo ho, jestli na to Žlutobřich pomyslel, když ukrýval vysílač.

Locklear měl v úmyslu odkrokovat vzdálenost od tohoto místa zpět ke stromu, kde si schoval své zásoby, ale díky kzintské gravitaci se už sotva vlekl a věděl, že bude potřebovat mnohem přesnější čísla než kroky unaveného muže. Rozmotal všechno vlákno, které mu zbylo, sedl si a znovu sáhl po své pěsticí soupravě. Jakýsi zapomenutý génius vyryl na držadlo pinzety pěticentimetrové měřítko a Locklear mu nyní vroucně poděkoval. Odměřil je na vláknu dvacetkrát a udělal uzel. S pomocí tohoto prvního metru označil uzlem další metr a pak ještě jeden; potom prsty, které už ho pálily od drobných řezných ranek, zavázal dva uzly na délce pěti metrů a na deseti metrech tři. Pokračoval, dokud neměl patnáct metrů měřicí šňůry; zbývající asi metr nechal být.

Trvalo mu další půlhodinu, než tak rovně, jak jen byl schopen, odměřil vzdálenost ke svému úkrytu zásob: čtyři sta třicet sedm metrů. Vložil údaj do svého náramkového počítače a odpočinul si. Vypil příliš mnoho vody a všiml si, že stíny už se prodlužují. Směr, ve kterém zapadá slunce, je samozřejmě západní. A po západu co? Noční dravci? Locklear už byl vyčerpaný, třásl se zimou a potřeboval nějaký přístřešek. Podařilo se mu v úzké trhlině v útesu nashromáždit vrstvu dlaňovitých listů jako lůžko a vyrobil si nejúčinnější zbraň, jakou mohl - přivázal dva kameny velikosti pěsti na konce dvoumetrového vlákna, uchopil jeden kámen a na zkoušku ten druhý roztočil. Uspokojivě zasvištěl.

Slunce Lockleara zaskočilo; pomalu pohaslo, i když ještě z poloviny vyčnívalo nad obzor. Zaznamenal si čas na svém náramkovém počítači a uvědomil si, že budovatelé tohoto zoo byli možná omezeni co do stupně, v jakém mohli přizpůsobit povrch planety danému světu, když v těsném sousedství této se nacházejí další obrovské kruhové klece. Bylo by asi příliš žádat, aby každá klec byla pro daný vzorek nejlepším ze všech možných světů.

Locklear spal špatně, ale spal. Ve chvílích, kdy bděl, cítil, jak na něm ticho spočívá jako hermeticky uzavřený poklop, pod nějž pronikal jen vzdálený šum listí ve větru. Běžné kzintské mikroorganismy, říkal navigátor; možná, ale Locklear nezpozoroval žádnou známku zvířecího života. Skoro by dal přednost kradmým kročejům nebo skřekům noční zvěře.

Příštího rána si na svém náramkovém počítači zaznamenal, kdy začalo svítit falešné kzintské slunce - nerozzářilo se hned na obzoru, ale až téměř v polovině cesty k zenitu - upravil si bandáž na pravé paži a pak chvilku seděl a čmáral si do prachu. Noc trvala třináct hodin a čtyřicet osm minut. Pokud bude následující noc delší, čeká ho pěkně mrazivá zima.

Ale nejdřív: NAJÍT TEN ZATRACENÝ VYSÍLAČ!

Protože byl tak malý, že se vešel do kapsy. A pak, ano, pak už nebude uvázaný jako pejsek na vodítku. Naklepal si kus kzintského masa, aby je trochu změkčil, a pak provedl první zaměření.

Práce s měřidlem, tentokrát prováděná na opačnou stranu, mu šla mnohem rychleji, s výjimkou okamžiků, kdy musel šplhat na skalní útesy nebo porazit jeden z těch houbovitých stromů, aby udržel co nejpřímější směr. Neměl vodováhu, ale snažil se odhadnout nerovnosti terénu, jak nejlépe uměl, a využil trigonometrické funkce svého počítače, aby dospěl k výsledkům, které potřeboval. Ten zatracený kzintský technik byl typ, který by skoro utíkal, aby splnil rozkaz, a osm na třetí jeho kroků mohlo končit kdekoli mezi šesti sty metry a kilometrem. Ale třeba byl vysílač ukryt přímo pod jeho nohama u skrýše; ale ne dále než kilometr. Právě když o tom přemýšlel, bodlo ho zzrou znovu.

Ztuhl, kvikl, couvl o několik kroků a pak pomaličku postupoval kupředu, dokud neucítil lehké štípnutí. Vrátil se o kus zpátky a zaznamenal si údaj do počítače. Cestou zpátky proměřil celou trasu stejným způsobem ještě jednou, aby měl jistotu, že se nezmýlil. U skrýše zjistil, že se jeho dvě nová čísla liší o pět metrů, a tak si udělal aritmetický průměr. Jeho jihozápadní hranice ležela ve vzdálenosti 437 metrů, severovýchodní ve vzdálenosti 529 metrů, což znamenalo, že celá délka činí 966 metrů. Nebyl to pravděpodobně přesný průměr jeho kruhu, ale tyto body, ležely na jeho obvodu.

Vydělil to číslo dvěma: 483. Toto číslo mínus 437 dávalo výsledek 46. Odměřil čtyřicet šest metrů směrem na severovýchod a navršil tam houbovité větve do pyramidy vyšší než on sám. Toto byl bod uprostřed přímky spojující dva body na obvodu kruhu. Pokud z něj nyní povede kolmici ke své první přímce, získá přesný průměr kruhu.

Trvalo mu celé ráno a ještě kousek, než si byl jist, že skutečně vyměřil pravý úhel. Teprve pak se vydal do džungle a ušel téměř sedm set metrů, než ho to zpropadené zzrou opět uštklo, ale tentokrát méně bolestně, protože si dával pozor a kráčel velmi pomalu. Vrátil se k pyramidě z větví a pokračoval na opačnou stranu, aby si potvrdil čísla, která si s pomocí počítače naškrábal do prachu.

Když pak ve vzdálenosti nepatrně přesahující 300 metrů, v rozmezí deseti metrů, kdy to očekával, přidalo zzrou do jeho organismu další dávku jedu, měl z toho radost.

První tři stanovené body by mu k výpočtu kruhu stačily; čtvrtý byl jen pro jistotu. Nyní už Locklear věděl, že minul vysílač cestou na severovýchod; protože znal přesný průměr, rychle vypočítal, že to bude něco přes dvě stě metrů od pyramidy, a po obědě si tu vzdálenost odměřil.
"Zatracený chlupatý parchant," mumlal si, když se rozhlížel ve spleti oranžových, zelených a žlutých rostlin kzintzké džungle. "Určitě na to nejdřív nasral, než to zahrabal."
Strávil celou hodinu bezvýsledným pátráním v hustých křovinách a kapradí vyšším než člověk, než to uviděl, a samozřejmě to vůbec nebylo tam, kde hledal. "To" nebyla výmluvná hromádka hlíny ani otisk kzintské nohy v měkké půdě. Byly to tři krůpěje mléčně bílé šťávy, ne větší než kapky vody, v asi půlmetrové výšce na kmeni nejvyšší palmy v okolí. A přesně odpovídaly rozmístění drápů na zadní noze Kzinta.
Locklear obešel kmen, tlustý jako jeho trup, podíval se nahoru a všiml si dalších mléčných kapiček. Dalších stop po kzitských drápech. Ucítil, jak mu naskakuje husí kůže, a zahalekal: "Jupí, a je to doma." A pak porazil ten zatracený strom. Dělal to opatrně a část práce ponechal na větru, takže strom podklesl, nachýlil se a pomalu se složil na zem.
Vysílač, který vypadal spíše jako náramkový počítač bez náramku, spočíval v díře vyhloubené Žlutobřichovou prackou v měkkém vršku stromu. Byl celý ulepený od šťávy, která, jak Locklear doufal, štípala Kzinta stejně jako nyní jeho. Otřel jej listem popínavé rostliny, opláchl šťávou z jejího šlahounu, opět otřel a pak se vrátil ke své skrýši.
"Joj, jak to rameno bolí, a ta gravitace taky není nic příjemného, ale," řekl a vykřičel to do nebes, "teď jsem volný, vy zkurvysyni s krysími ocasy!"
Strávil ve svém prvním úkrytu další noc, tentokrát mnohem klidnější. Slunce pohaslo přesně třináct hodin a čtyřicet osm minut poté, co se rozsvítilo, a Locklear usoudil, že délka dnů a nocí se v této umělé oblasti nemění.
"Bylo by těžké rozvinout tady nějakou kosmologii," řekl hlasitě s drkotajícími zuby, protože mu pravé rameno prostě nedovolilo rozdělat oheň třením. "Možná že je to úmyslně." Kdyby chtěl studovat chování inteligentních tvorů a nechtěl při tom riskovat, že se naučí příliš mnoho a neměl sebemenší potřebu starat se o etiku celé věci, uměl by si představit pro Kzinty právě takovou rozlehlou rezervaci. Jenže oni už létají do kosmu, stejně jako lidé, a on by přisahal, že vzorem pro sousední oblast na téhle nemožné zoologické planetě byl kus nějaké divoké krajiny někde na Zemi.
Namáhal si paměť, dokud si nevzpomněl na kosočtverečný tvar toho jezera viděného z oběžné dráhy a tu pozemskou oblast.
"Přesně tam," řekl s pohledem upřeným přes jezero k jihozápadu. "Pokud nejdřív neumřu hlady."
Věděl, že Kzintové, kteří by po něm pátrali, by jednoduše určili polohu vysílače. Nebo možná ne tak jednoduše, pokud by byl jeho signál cloněn kamením nebo vrstvou hlíny. Taková jeskyně se složitějším půdorysem by jim mohla pěkně zkomplikovat pátrání. Bude třeba ten nápad vyzkoušet - i s tím rizikem, že dostane od toho otravného zzrou o jedno žihadlo víc.
"No, pozdější věci později," oznámil. Napřed se musí postarat o ty přednější. Znovu spal špatně, ale klíční kost se podle všeho začala lepšit.
Následujícího rána (odpočítával si čas do rozsvícení falešného slunce a zmýlil se o několik vteřin) ho v okamžiku, kdy cestou k jezeru překračoval starou hranici prostoru, který měl původně vymezen, na okamžik zachvátila panika. Ale zzrou zůstalo nečinné, jako by se proměnilo třeba v hokejový puk. Na jezeře se prohánějí drobné pravidelné vlnky - snadné, když máte na svém gravitačním polarizéru časovač, utrousil v duchu na adresu budovatelů - a kolem něj se táhla pláž tvořená pískem a drobnými oblázky. Žádné stopy jakéhokoli živého tvora, dokonce ani ptáků nebo měkkýšů. Pokud v této obrovské aréně neexistují velké výkyvy počasí, mohla by jediná stopa v tomto písku přetrvat celé věky.
Jeho skrýš potravin byla co by kamenem dohodil od místa přistání kzintského člunu, což byl pádný důvod, aby své příděly přestěhoval na lepší místo. Locklear jedno našel tam, kde se do jezera vléval malý potok (pumpy? deště? To by se mělo zjistit), poté, co si prorazil cestu v čedičové skále, napůl zahalené zelení. Pod krátkým vodopádem objevil Locklear dutinu, do níž přenesl své skrovné zásoby. Voda chutnala dobře, ale on opět ochutnal šťávu z popínavých rostlin, protože neměl v úmyslu zůstat u jezera navždy.
Kanál, který voda vymlela v čediči, mu prozradil, že tady kdysi musel být velký proud a může být zase. Kanál také naznačoval, že zde voda musela působit po mnoho staletí a možná i déle. "Zoo už je tady pěkně dlouho," řekl a poplašilo ho, když tiché šumění vody přehlušila plechová ozvěna. Uvědomil si, že začíná o téhle planetě přemýšlet jako o "Zoo". Mohla být neobývaná jako ony smutné zbytky kapitalistického snu, které stále lákají turisty do San Simeonu na pobřeží pozemské Kalifornie. Klece pro exotickou faunu, ale zvířata jsou dávno pryč. Nebo tady nikdy nebyla? Další záhada, kterou musí odložit, dokud si toto místo lépe neprostuduje.
Během svého čtvrtého dne na Zoo došel Locklear k závěru, že voda je téměř určitě neškodná a že musí začít ochutnávat hlízy, bodlinaté ořechy a jedovatě vypadající ovoce, na něž pohlížel se značnou nedůvěrou. Rozhodl se, že je může zkoumat, zatímco bude obcházet jezero, a slíbil si, že vyzkouší jeden druh denně. Nic nevypadalo, že by na tom něco cizopasilo, kromě jednoho ovoce s měkkou slupkou, na níž rostlo cosi podobného mechu. Locklear usoudil, že by tento povlak mohl znamenat, že je ovoce přezrálé. K tomu, aby ze svých zkoušek vyloučil rostliny páchnoucí nebo štiplavé, se nepotřeboval dlouho rozmýšlet. Sedmého dne, právě když se hnědou šťávou z jedné rostliny pokoušel na plastikový obal ze svého jídla nakreslit mapu (žalostný pokus levou rukou), pocítil velmi výraznou bolest v oblasti žaludku. Strčil si prst do krku a vyzvracel kousky kzintského přídělu a části ořechových jader, které spolkl vcelku poté, co se mu je nepodařilo rozkousat. Když si je vkládal do úst, vypadaly jako měkké gumové kapsle a do hrdla mu sklouzly v téže podobě.
Ale v jeho břiše z nich vyrostly drobné vlasové kořínky, a zatímco si tu odpornou věc, ležící na kamenité zemi, prohlížel, kořínky rostly dál, slepě tápajíce svými konečky. Locklear se ještě jednou podrobil oné nepříjemné proceduře a po chvíli trápení vyzvrátil další. Kolik jich spolkl? Tři, nebo čtyři?
Byl přesvědčen, že čtyři, ale viděl pouze tři. Uklidnil se, teprve když rozbil nejméně dvanáct dalších skořápek a zjistil, že

každá obsahuje tři, a právě jen tři odporná gumovitá jádra. Nejsou to zvířata, ale i tak by člověka dokázala sníst. Možná by měl tohle místo nazvat spíš "Herbář". Ale k čertu s tím, zůstane "Zoo".
Devátého dne začal pomalu používat pravou paži. Byl to den, kdy si uvědomil, že obešel široce zakřivenou část jezera. Pokud si dobře vzpomínal na to, co viděl při krátkém pohledu z oběžné dráhy, měřilo jezero přibližně třikrát víc na délku než na šířku. Zjistil, že může běžet, což byla jedna z mála atletických disciplín, které provozoval, a navzdory únavě z kzintské gravitace udělal čtrnáct tisíc běžeckých kroků, než ho vyčerpání přimělo nasbírat si vysokou trávu a vyrobit si z ní lůžko.
Pokud jedním krokem urazil přibližně jeden a půl metru, měl za sebou víceméně jedenadvacet kilometrů. Což při téhle gravitaci není špatné, pochválil se, i když ho opět začala pobolívat klíční kost. Podle své příšerné mapy se tak ocitl v polovině dlouhé strany jezera. Dalšího rána zamířil na západ podél dalšího potoka protínajícího travnatou planinu. Běžel, odpočíval, běžel. Posbíral hlízy plující po hladině potoka a jednu snědl. Chutnala jako divoká jahoda a jeho přepadl strach, že by mohla být jedovatá. Běžel proti proudu potoka ještě další tři dny. Živil se většinou těmi lahodnými hlízami a vodou a přespával na měkkých a teplých otepích trávy.
Příštího dne zpozoroval na severozápadě temnou masu čediče, nabral si do prázdného plastikového sáčku dva litry vody a vsadil všechno na jednu kartu. A bylo dobře, že to udělal, protože když se následujícího dne odpoledne zastavil, aby si odpočinul, uviděl, jak se od severu ženou mračna, která za sebou táhla šedé závoje deště jako nevěsta vlečku.
Potok, který zůstal kilometry daleko za ním, se vzápětí proměnil v divokou řeku, jež by ho spláchla zpátky do jezera. Ale on nyní stál na horském úbočí, díval se, jak se na skaliscích na severu leskne voda, a věděl, že žízní tam trpět nebude. Při pohledu na vířící cáry oblaků za oněmi skalisky dospěl k závěru, že se přiblížil ke stěně své klece.
Dokonce i pro trénovaného běžce jako on bylo při zdejší gravitaci dvoukilometrové stoupání ke skaliskům postrachem. O pouhých tisíc metrů výše dorazil k horskému sedlu, kde našel pramen rozvodněného potoka. Nebyl to přímo ledovec, z čeho vyvěral, ale poměrně značná masa nazelenalého ledu vyplňující sedlo a opírající se o silovou stěnu, která předčila vše, co dosud viděl.
Byla průhledná, zjevná jen svými účinky a tajemnou temnotou za sebou. Táhl z ní strašlivý chlad a vrstva ledu, která se vytvářela na jejím úpatí, jako by vymezovala vnitřní hranici kzintské oblasti. Locklear věděl, že stěna, hladce se zařezávající do skal a kopců, jen vypadá, jako by byla rovná, protože zakřivení na tak malém úseku nebylo patrné. Když na ni hodil kámen, ten náhle a nehlučně zpomalil, jako by se propadal do hlubokého neviditelného polštáře, a pak spadl dolů na miniaturní ledovec. Když k ní přistoupil blíž a zadíval se za ni, uviděl asi ve vzdálenosti jednoho kilometru podobnou ledovou linii. Mezi nimi se rozkládala čedičová plocha, mrtvá a pustá jako povrch asteroidu. Většina tohoto terénu byla tak temná, že se až zdálo, jako by neměla tvar, ale z obou stran se od černého čediče tu a tam odrážely pablesky vrhané ledovými krystaly. Skvrny světla byly křišťálově jasné, bez oné rozostřenosti, s jakou oko vnímá objekty ležící ve vzdálenosti téměř tisíc metrů, a Locklear si uvědomil, že hledí do vzduchoprázdna.
"A tak návštěvníci Zoo mohou pohodlně přecházet od jedné klece k druhé po plošinách s gravitačními polarizéry," řekl nahlas. A rozzlobeně, protože viděl v sousední buňce háje borovic a smrků. Byla to pozemská buňka, ano - ale na tu vzdálenost nemohl vidět žádná zvířata, a to ho z nějakého důvodu rozradostnilo. Toužil překonat ty neprostupné bariéry a jeho zrak se zamlžil slzami.
Mrzly mu nohy; kolem ledové hranice panoval neustálý mráz a nerostly tu ani žádné rostliny. "Jste dobří, ale nejste dokonalí," řekl na adresu budovatelů. "Nedokážete zabránit teplu, aby vám na okraji neunikalo ven." Odtud ta zmrzlá vlhkost, chybějící vegetace kolem okraje a prudké deště tam, kde mraky narazí na studenou silovou stěnu.
Když se Locklear zahleděl od stěny dolů na široké panorama svého vězení, všiml si, že krajina má tvar mělké misky, třebaže se z údolí zvedalo několik skal a kopců. Využili jste přirozeného tvaru dna kráteru? Nebo jste ten kráter sami vytvořili? Byl to technický projekt, který zůstal pro lidstvo obrovským tajemstvím, a byl tam možná už zatraceně dlouho. Rozlehlý prostor obří misky byl tu a tam postříkán skvrnami divokých barev, snad květin. Ty se ale nemohly příliš rozšířit, když nebyli ptáci, kteří by roznesli jejich semena po okolí. K čertu, tohle místo nebylo hotové!
Vrátil se dolů. Na tomto nevlídném místě nemělo smysl tábořit. S každým náhlým zaskučením větru zvedal oči k obloze, odkud se, jak věděl, mohl každým okamžikem snést kzintský člun. Musel najít jeskyni nebo si nějakou vyhloubit a k tomu bude potřebovat nástroje.
Později odpoledne, když si na okraji nízké vlnité planiny sbíral trávu na nocleh, našel dřevo, o jakém se ani neodvažoval snít. Prostě nečekal, že by mohlo růst vodorovně. S tenkou kůrou splývající s okolím spočívalo z větší části pod povrchem země. V pravidelných odstupech z něj vyrůstaly tenké kořínky podobné bambusovým. Kzintové by určitě hned věděli, jak je najít, aby je ďas spral.
Ta věc - pojmenoval si ji klambus - rostla paralelně se zemí a byla rovná jako šíp. I listí z ní rašilo v pravidelných odstupech. Některé z jejích tvrdých dutých dílů byly zásobárnami vody a starší rostliny dosahovaly tloušťky stehna a délky deseti metrů. Na koncích se zužovaly do tenkých výhonků, jejichž prostřednictvím pokračoval růst na obě strany. Locklear týden chodil kolem potenciálních vycházkových holí, stavebních vzpěr a vorů, aniž si toho všiml. Utrhl si jednu velikosti oštěpu a ohladil si ji.
Jeho pěsticí souprava by určitě perfektně splnila účel, ale on si sedřel puchýře z dlaní, když se z kamene podobného rohovci, poměrně běžného v místech, kde z planiny vyčnívaly čedičové skály, pokoušel vyrobit pěstní klín. Dva dny mu trvalo, než přišel na to, jak zasadit klín do klambusového topůrka. Živil se při tom hlízahodami, bobulemi a travními semeny. Po celé této zkušenosti se pronikavě zvýšila jeho úcta k prvním bytostem, které začaly používat nástroje. Pravou paži už měl skoro jako novou a proces znovuobjevování primitivních technologií se mu stal vítanou zábavou. Byl tak zaujat splétáním klambusových vláken do tětivy k luku na rozdělávání ohně, že málem propásl nejdůležitější okamžik svého života.

Sestoupil z travnaté plochy na pruh písku, který vypadal jako každé jiné vyschlé koryto, udělal tři kroky a opět šlápl na trávu. Zastavil se. Rozpomněl se, jak ještě jako chlapec chodil po dláždění posypaném piskem, a něco z této vzpomínky ho přimělo ohlédnout se. Ve vyschlém korytu ležely nánosy písku, oblázků a drti, ale tu a tam bylo vidět holé dno.
A to holé dno bylo tak černé a hladké jako strojově leštěný obsidián.
Locklear si strčil nedodělanou tětivu do kapsy a vydal se podél onoho vyschlého koryta do mírného svahu směrem ke skalnímu útesu a svému osudu.
Srdce mu bušilo nadějí a strachem, když stál asi pět metrů před dokonalým obsidiánovým obloukem, který tvořil vstup do jeskyně. Na hladké široké podlaze neleželo ani smítko a on pocítil iracionální obavu, že svýma nohama poskvrnil cosi dokonale čistého a svatého. Ale mnohem, mnohem racionálnější obavu v něm vzbuzoval portál, který měl před sebou. Měřil čtyři metry na šířku a stejně tolik na výšku a byl obložen stejným materiálem jako podlaha. Vyplňovalo jej cosi jako třpytivá pavučinově tenká blanka, která vydávala slabé světlo. Locklear v ní zahlédl svůj odraz a chtěl se hlasitě rozesmát nad tím vychrtlým otrhaným přízrakem s vyhublou tváří pokrytou strništěm, který se mu zjevil. A onen přízrak mu připomenul, že tady nemusí být sám.
Cítil se poněkud hloupě, ale odkašlal si a nesměle zavolal: "Je někdo doma?"
Ozvěny; více ozvěn, než by se v tomto nevelkém vstupním prostoru mohlo vytvořit. Šťouchl svou klambusovou holí do pavučinové blanky a odskočil zpět, když se v dálce rozsvítilo silné světlo. "Možná že jíte zvířecí tkáně," řekl a nervózně se zasmál. Vzal ze své pěsticí soupravy manikurovací kleštičky, uštípl si uschlý kousek kůže z prasklého puchýře, ustříhal si poměrně velké měsíčky nehtů a hodil to na blanku.
Nic než tichý zvuk dopadu rohoviny na obsidián někde uvnitř. Uchopil svou hůl do pravé ruky špičatým koncem nahoru, takže se z ní stalo cosi jako oštěp a levou ruku s pěstním klínem natáhl dopředu. Byl koneckonců pravák, tak ať raději přijde o levou…
Na těle při průchodu portálem nepocítil nic, ale zaplavilo ho světlo, takže klopýtavě couvl zpět k ústí jeskyně. "Uklidni se, hlupáku," vyhuboval si. "Tak co to tady máme?"
Dlouhá chodba; hladké obsidiánové stěny beze značek nebo jakékoli výzdoby; světlo jako by proudilo přímo z nich, nepříliš silné, ale zatraceně znepokojující. Locklear se několikrát zhluboka nadechl a pokračoval dál. Jeho první myšlenkou, když asi o dvě stě metrů dál uviděl zdánlivý konec chodby, tvořený dalším portálem s blankou, bylo: Vede to z Kzersatzu přímo na Newduvai? Nemohl si vzpomenout, kdy začal tuto kzintskou buňku nazývat Kzersatz a tu sousední pozemskou Newduvai.
Ozvěna jeho kroků se rozléhala chodbou, když spěchal k portálu, ale na jejích stěnách se třpytila námraza a jeho hůl nepronikla dál než půl metru za světélkující blanku. Viděl, jak se na blance sráží jeho dech. Jeho hůl narazila na odpor něčeho zpočátku jakoby pružného, ale postupně stále tvrdšího; patrně to bylo prodloužení té zatracené silové stěny. Pokud ho neklamal jeho orientační smysl, nacházel se právě pod okrajem Kzersatzu.
Kdysi bezpochyby existoval někdo, kdo věděl, jak tou stěnou proniknout, protože tu byl ten portál. Ale Locklear toho znal o silových stěnách dost, aby se bez hlubších vědomostí nepokoušel dostat skrz. Kromě toho by mohl udělat díru do vzduchoprázdna. Pokud totiž byla jeho podezření ohledně budovatelů Zoo správná, nacházelo se za portálem přesně tohle.
S povzdechem se otočil a napočítal devět postranních chodeb, které na něho z obou stran zívaly temnotou. Vybral si první po své pravici. Ihned se v ní rozsvítilo. Locklear zalapal po dechu. Podél celé chodby se asi do vzdálenosti padesáti metrů táhly řady průhledných krychlových kontejnerů, z nichž některé byly malé a jiné dosahovaly velikosti pokoje. V každém se vznášel zástupce nějakého zvířecího druhu a pomalu se otáčel ve zřejmě svém vlastním polarizovaném gravitačním poli.
Locklear několik z těchto zvířat už v životě viděl; jiná znal z obrázků; a všechna, která mohl určit, pocházela z kzintského světa. Věděl, že některá muzea uchovávají sbírky naložených nebo preparovaných zvířat, a pokusil se přesvědčit sám sebe, že by v tomto případě neměl pociťovat takový vztek.
Dobře, jsi etolog, ty pitomče, říkal si v duchu. Jsi prostě nasraný, protože nemůžeš studovat chování mrtvých zvířat.
Ale přestože vzal v úvahu i tohle, cítil oprávněný hněv na budovatele, kteří si hráli na bohy a nedotáhli to do konce. Byla to zodpovědnost, jakou by on sám na sebe nevzal. Ještě si neuvědomoval, že před ním leží naprosto stejné rozhodování.
Stál před vznášejícím se vatašem, rychlým zvířetem připomínajícím bezuchého zajíce žijícím v norách, prý docela chutným, ale příliš plachým a bázlivým, než aby měli Kzintové potěšení z jejich lovu. Na kontejnerech nebyly žádné značky, ale vatašů tu bylo několik.
Kolik mají pohlaví? To si nepamatoval. "Ale vsadil bych se, že vy hoši ano," řekl nahlas. O kousek dál se otřásl při pohledu na příšerky s tesáky a kožovitými křídly a se zájmem si prohlédl tvory o velikosti koně a hmotnosti nosorožce; všichni se nacházeli v poloze plodu, třebaže na nich bylo vidět, že jsou dospělí.
Když Locklear míjel jeden kontejner s vatašem, náhodou zavadil rukou o přední stěnu hladkého kovového podstavce. Neslyšel nic, ale jakmile ruku stáhl, celá přední stěna kontejneru ze zvedla a vataš se pomalu spustil na podlážku, která se vysunula směrem k Locklearovi.
Vataš se pohnul.
Locklear odskočil dozadu tak prudce, že skoro upadl. Pak se vrhl k podlážce a silně do ní zatlačil. Vrátila se zpátky, přední stěna kontejneru se spustila na své původní místo a vataš se vznesl a začal se opět pomalu otáčet.
"Stázová pole! Dobrý Bože, oni jsou živí," vydechl Locklear. Zvířata vůbec nebyla naložena, ale pouze uskladněna do doby, než je někdo vypustí do Kzersatzu. Vataši jsou požívatelní býložravci - ale vypustí-li je bez jejich přirozených nepřátel, za jak dlouho zaplaví tuhle zatracenou buňku? A opravdu by vážně chtěl vypustit jejich přirozené nepřátele, dokonce i kdyby byl schopen je rozpoznat?

"Je mi líto, kamarádi. Možná až pro vás najdu nějaký ostrov," řekl malým tvorům a vykročil dál s ostražitostí, díky níž zapomněl na čas. Nemohl odhadnout dobu, kterou strávil v podzemí, protože zdejší osvětlení nepohaslo zároveň s kzersatzkým sluncem, a pouze kručení v žaludku ho přimělo vrátit se do vstupního prostoru jeskyně, kde zanechal bundu se zbytkem svého jídla a vodu. Dokonce i pak žvýkal hlízahody jen z čisté nezbytnosti a když vyhlížel ven do temnoty kzersatzké noci, třásly se mu ruce.
Protože prošel všech osmnáct postranních chodeb, viděl, co v nich je, a věděl, že i on si může zahrát na boha.
Řekl do noci i sám sobě: "Například vytáhnout ze stáze jednoho z těch zatracených Kzintů."
Jeho náramkový počítač měl asi stovku megabytů a většinu z nich zabírala zoologie a etologie. Některá kzintská zvířata měla jistou omezenou inteligenci, ale nenašel v paměti počítače nic, co by mu pomohlo komunikovat s nimi v abstraktních pojmech. "Kromě těch čičinek, kterých tu je celkem jedenaosmdesát," utrousil nahlas následujícího rána, když seděl na sluníčku před jeskyní. "Zpropadeně, jestli to udělám. Zpropadeně, jestli to neudělám. Zpropadeně, jestli vím, co je zpropadenější," připustil.
Ale nebylo tady příliš o čem přemýšlet. Pokud se Kzintové vrátí, dříve nebo později jeskyni najdou, protože jsou nejlepšími lovci ve vesmíru. Může jim to znepříjemnit, až budou chlupy létat, ale jeskyně podle všeho neměla zadní východ. No, nemusí do toho jít sám; kdaptističtí Kzintové byli vždy skvělými spojenci. Možná že by se mu mohlo podařit jednoho obrátit nebo si získat jeho věrnost tím, že ho pustí na svobodu.
A jestli se kzintská loď nevrátí, čeká ho neolitická budoucnost nebo hra na boha při zazvěřování Kzersatzu, dokud -
"Ale, do prdele s tím vším," řekl nakonec, vstal a zamířil do jeskyně. "Prostě probudím toho nejmenšího a budu doufat, že bude mít rozum."
Ale ti nejmenší nebyli samci; nejdrobnějšími exempláři v této sbírce byly samice se čtyřmi nevelkými, ale výraznými bradavkami a hustě osrstěným ocasem. Svým způsobem byly téměř krásné, měly delší stehna a kratší trup než hřmotní samci. Locklear pátral v počítačové i své vlastní paměti a s nepříjemným pocitem si uvědomil, že kzintské samice jsou přinejlepším velmi hloupé. Existovaly jen proto, aby rodily mláďata a krmily své válečnické samce, a ve své vlastní kultuře nebyly považovány za víc než přísně střežená domácí zvířata.
"Ale možná že přesně tohle potřebuju," zamumlal si a nakonec si vybral samici, která vypadala, že je ze všech nejmenší. Avšak když tiskl kovový plát u jejího kontejneru, honily se mu hlavou chmurné předtuchy.
Klesla na dno klece a vyklouzla ven. Locklear se postavil o hezký kus dál, v jedné ruce svíral sekeru, v druhé oštěp a snažil se působit dojmem, že nemá v úmyslu své zbraně použít. Když se začala rozvíjet ze své embryonální polohy, poskočil mu ohryzek.
Její oči se otevřely tak náhle, že si Locklear pomyslel, že by to mohlo slyšitelně cvaknout. Začala pohybovat pažemi jako někdo, kdo se snaží zbavit pavučin, do nichž se zamotal, a vydávala přitom mňoukavé zvuky, které Locklearovi zněly jako žalostné. Pak si všimla malého člověka stojícího opodál, zavřískla a skočila. Dopadla na horní plochu sousedního kontejneru, dál od něj, s rozšířenýma očima se přikrčila a stáhla uši dozadu.
Maje na paměti, že se nemá usmívat, se jí zeptal: "To je poděkování za to, že jsem tě oživil?"
Zamrkala. "Ty (něco, něco) tedy ďábel?"
Popřel to, ukázal na desítky ostatních Kzintů v kontejnerech a přiznal, že je už tak našel.
Pokud by zvědavost dokázala zabít kočku, tahle by zemřela hned na místě. Zůstala přikrčená a ostražitá, s očima pozorně těkajícíma kolem sebe, ale zasypala Lockleare otázkami. Mluvila téměř nesrozumitelně. Používala formu záporných tvarů, kterou vůbec neznal, a některá známá slova byla v jejím podání o dost delší. Podle obecného lingvistického zákona platilo, že abstraktní pojmy tvořilo zpočátku více slov, která byla později zkrácena.
Možná že její delší slova byla oněmi původními tvary; Bůh sám ví, jak dlouho se nacházela ve stázi! Řekl jí, kdo je, ale to její nepřátelský postoj nijak zvlášť nezměnilo. Nikdy neslyšela o lidech. Ani o jakékoli inteligentní rase jiné než Kzintové. A pokud se toho týče, ani o letech do vesmíru. Ale pozoruhodně rychle chápala a z Locklearova chování brzy usoudila, že se ve skutečnosti bojí on jí. A v tom okamžiku seskočila z kontejneru jako leopard z větve, využila jeho zaváhání, vytrhla mu z ruky sekeru a vrazila mu její topůrko do břicha.
Takže se nakonec ukázalo, že Locklear oživil velmi, velmi staromódní samici.
"Ty (něco, něco) zajatec," zasyčela a ukázala mu své lesknoucí se drápy, jako by mu chtěla připomenout, co dokážou. Pak se od něj o kousek odtáhla a vrhla na něj postranní pohled. "Máš pohlaví?"
Opět mu poskočil ohryzek, ale pak pochopil smysl její otázky. Jejím prvním krokem bylo získat převahu, druhým zjistit úlohy pohlaví. Chytrá samice; ano, jako etolog to mohl očekávat… "Lidé mají dvě pohlaví, stejně jako Kzintové," řekl, "a já jsem samec a nepodřídím se ti jako tvůj zajatec. Vy svoje zajatce jíte. Nejsi o mnoho větší než já a tenhle oštěp je ostrý. Jsem tvůj dobrodinec. Zeptej se sama sebe, proč jsem si z tebe neudělal oběd, místo abych tě probudil."
"Jestli můžeš sníst ty mě, můžu sníst i já tebe," řekla. "Proč tak zkracuješ slova?"
Matoucí změna tématu, ale vždy praktická, pomyslel si. Ano, ano. neobyčejně chytrá samice. "Mluvím moderní formou kzintštiny," vysvětlil. "Jednoho dne možná přijdeme na to, kolik tisíc let jsi spala." S pobavením si všiml, jak téměř lidsky vytřeštila oči, a důrazně pokračoval: "Protože jsem tě čestně probudil ze spánku, který pro tebe mohl být věčným, ptám se tě: co na to říká tvoje čest?"
"Že (něco, něco) nějaké šaty," řekla. "A dlužím ti laskavost, pokud to, co chceš, je nahota."
"Mně je taky zima." Jídlo si nechal venku, ale bundu měl na sobě a tak si ji svlékl. "Vyměním to za svou sekeru."
Vzala si bundu, znechuceně si ji prohlédla a nakonec si její rukávy zavázala na hrudi, takže vytvořily jakýsi živůtek, který skryl její ňadra. Mnoho tepla tím ale nezískala. Napůl nevěřícně se jí zeptal: "O to šlo? Teď jsi oblečená?"
"Jako (něco) z (něco) vždycky," řekla. "Máš nějaké jméno?"
Prozradil ji je a ona ze sebe vypravila: "Rokir". Její vlastní jméno se ukázalo být jazykolamem, o jehož vyslovení se Locklear ani nepokusil. Usmál se. "Budu ti říkat Kitty."

"Jestli ti to udělá radost," řekla a něco v tom, jakým způsobem tu frázi pronesla, ho zarazilo.
Sklonil svůj klambusový oštěp stranou a zastrčil si sekeru za opasek. "Musíme se pokusit lépe jeden druhému porozumět," řekl. "Nejsme na tvém rodném světě, ale myslím, že se mu to tady hodně podobá. Je to tu něco jako nedokončené zoo. Co kdybychom si své příběhy povyprávěli venku, kde je tepleji?"
Stále ještě ostražitá, ale už ne nepřátelská souhlasila. Když míjela kontejner s obrovským kzintským samcem, vrhla na něj pohled, který se dal vyložit jako spokojený. Pak spolu vyšli do divočiny Kzersatzu, jež u ní vyvolala tiché vysoké mňoukání. Lockleara dosud nikdy nenapadlo, že by Kzintové mohli plakat.
Pokud to Locklear správně pochopil, byly Kittiny pocity rozděleny mezi radost z toho, že se dožila pohledu na známé žluté planiny a džungle, a smutku, když uvážila samotu, jíž nyní musela čelit. Se mnou nepočítá, pomyslel si. Ale jestli se od ní mám někdy dočkat pomoci, musím se postarat, aby se mnou počítala.
Každý si myslí, že jeho dialekt je nadřazen těm ostatním, usoudil Locklear. Zatímco kráčeli k nedalekému potoku, prskala Kitty nad jeho zkrácenou formou kzintštiny a on se ošíval při její starodávné rozvláčnosti. Uměla se taky rozčílit a naučila ho několik nových kleteb, když šlápla bosou nohou do trní. Vypadala fascinovaná jeho vyprávěním o kzintském, ale i lidském dobývání vesmíru. Dokonce přijala i jeho popis planety Zoo, i když se nezdálo, že by jej pochopila.
Naslouchala mu tak důvěřivě, že se prostě musel zeptat: "Tebe nenapadlo, že bych ti mohl lhát?"
"Tvoje řeč je urážlivá," rozohnila se. "Můj dobrodinec zločincem? Ne. U tvé rasy to tak bývá?"
"Mnohem častěji než u té vaší," připustil, "ale já nemám důvod ti lhát. Promiň," dodal, když viděl její reakci. Dnes už se Kzintové nad oním slovem vůbec nepozastavují; možná že dávná urážlivá slova byla nahrazena jinými poté, co zevšedněla a ztratila svou pádnost. Pak jí vylíčil, jak Kzintové a lidé vedli války, a skončil tím, že hrozí další, což je také důvod, proč se ocitl na tomto místě.
Rozhlédla se kolem sebe. "Je Zoo vaše dílo, nebo naše?"
"Ani naše, ani vaše. Myslím, že musela být vytvořena rasou, o které toho víme jen velmi málo: říkáme jim Outsideři. Nikdo neví, kolik let putují vesmírem, ale je to velmi, velmi dlouho. Nepotřebují k životu vzduch ani teplo. Přímo za stěnou obklopující Kzersatz jsem viděl vzduchoprázdně průchody vyplněné studenou temnotou a odlesky světla. Oni by se tam cítili docela dobře."
"Nemyslím, že se mi líbí."
Zasmál se a vzápětí jí musel vysvětlit, že jeho vyceněné zuby nemají nic společného s hrozbou, ale spíše naopak.
"Těmihle zuby bys toho ani moc nenahrozil," odpověděla a její drobné růžové ušní boltce se zatřepetaly jako motýlí křídla. Usoudil, že tohle je její způsob smíchu.
Nabrali vodu a při návratu vyprávěla svůj příběh Kitty. Byla vychována jako palácová prret, služebná a příležitostná konkubína za vlády Rraulrita Osm a Tři.
Locklear řekl, že u moderních Kzintů označuje přípona "Rrit" vysoké postavení, a ona vydala zvuk velice podobný lidskému odfrknutí. Rraulrit byl nadutý syn nadutého syna a tak dál. Líbilo se mu, když kolem sebe měl spousty samic, zejména mladých.
"Já jsem byla (něco) než většina ostatních," řekla a mávla svou čtyřprstou rukou ve vzduchu na úrovni svého ucha.
"Drobná, malá?"
"Ano. A taky chytrá. A proslulá svým vzhledem," dodala bez sebemenšího náznaku skromnosti. Podívala se na něj, jako by odhadovala, která kýta by mohla být chutnější. "Jsi ty proslulý čím?"
"Ech - ani nevím."
"Ale nejsi nehezký?"
Přejel si rukou po tváři a ucítil pod ní své strniště. "Jsem považován za malého a některými za, eh, docela hezkého." Dva nebo tři by mohli být "někteří". Ne všichni, ale někteří…
"Kdybys měl srst, byl bys (něco)," řekla a zatřepetala ušima, takže se rychle zeptal na život v paláci, protože zatraceně nechtěl znát význam toho posledního slova. Strašně ho to znervóznilo. Ano, ale jaký tedy mělo význam? Ošklivý? Hezký? Chutný? Poslouchej dámu, pitomečku, a přestaň dumat, nad čím dumáš.
Byla vychována ve společnosti, v níž se samice občas stávaly i regentkami a samci sváděli souboje, jejichž příčinou byly spory, zda jsou samice s nimi na stejné intelektuální úrovni. Většina si myslela, že nikoli. Kitty se domnívala, že ano, a dokázala to tím, že získala v paláci významné postavení, i se svou zadnicí, jak řekla.
"Myslíš tím, že lepší už jsi být nemohla," poznamenal Locklear.
"Co to znamená?"
"Nemám nejmenší tušení, je to jen taková stará fráze." Stále čekala a netvářila se přitom nijak vlídně. "Ech, znamená to, že od tebe nikdo nemohl čekat, že budeš ještě lepší."
Pomalu přikývla a jeho potěšilo, že přejala jeden z lidských projevů, které používal. "Vedla jsem si tak dobře, že samci začali na mou moc žárlit, Rokíre. Přesvědčili vládce, že jsem s ostatními palácovými prret zesnovala spiknutí, jehož cílem bylo získat pro naše pohlaví rovnoprávnost."
"A zosnovalas?"
Pyšně nahrbila záda. "Ano. Uráží tě to?"
"Ne. A kdyby ano, zajímalo by tě to?"
"Všechno by bylo těžší, Rokíre. Musíš pochopit, že nesnáším, obdivuji, nenávidím, miluji kzintské samce. Bojovala jsem za rovnoprávnost, protože se vědělo, že někteří měli v plánu vyšlechtit kzinrret, samice na úrovni domácích zvířat."
"Nerad ti to říkám, Kitty, ale už to udělali."
"Už?"

"Nevím, jak je to dávno, ale -"
Odmlčel se a pak jí řekl to nejhorší. Dlouho předtím, než se Kzintové poprvé setkali s lidmi, staly se jejich samice poslušnými nemyslícími tvory. Dokonce i kdyby Kitty našla své moderní sestry, nemohly by jí nijak pomoci.
Znovu se pokusila potlačit pláč a prokládala tenké mňoukání temným zlostným mručením.
Locklear pochopil, že nechce, aby viděl její slabost, odvrátil se tedy a nahlédl do svého počítače. První záznamy kzintských dějin se datovaly do období pádu Rraulrita padesátého sedmého - tedy Sedm Osm a Jedna. Když si uvědomil, co to znamená, zalapal po dechu. "Nic si z toho nedělej, Kitty," řekl nakonec. "Bylo to přinejmenším před čtyřiceti tisíci lety. Umíš si představit osm na pátou?"
"To je velmi, velmi hodně," řekla přiškrceným hlasem.
"A je to ještě déle, co ses sem dostala. A vůbec, jak ses sem dostala?"
"Několik z nás popravili. Poslední, co si pamatuji, bylo, že jsem do propasti posvátné laguny s sebou strhla nejvyššího popravčího. S těžkými okovy, kterými jsem byla spoutána, jsem nemohla plavat, ale zkoušela jsem to. Doufám, že se utopil," řekla s přimhouřenýma očima. "Sex s ním byla povinnost, kterou jsem nejvíce nenáviděla."
V Locklearovo hlavě začala blikat žárovka; zhasl ji s tím, že se k jejímu světýlku vrátí později. "Takže ses pokoušela plavat. A potom?"
"Potom jsem najednou ležela nahá před nějakým velmi podivným tvorem, který na mě zíral," řekla s oním zatřepetáním ušima a téměř laškovně na něho namířila ostrý dráp. "Nezlob se na mě za moji reakci, byla jsem vyděšená."
Zavrtěl hlavou a hned musel vysvětlit, co to znamená, což byl počátek oboustranného výkladu jemných nuancí významů jednotlivých gest. Kitty, jak se zdálo, byla živým důkazem dávných poznatků o utlačovaných skupinách: jejich příslušníci bývali odborníky na odečítání řeči těla a vyvinuli si vlastní tajné posunky, s jejichž pomocí se dorozumívali. Nebyla to Locklearova chyba, že neustále a nevědomky vysílal signály, které si Kitty nedokázala správně vyložit.
Ale brzy si zvykla na jeho gesta, stejně jako si on zvykl na její starodávný jazyk. "Ze všech Kzintů, které jsem mohl vytáhnout ze stáze, si vyberu zrovna tebe," zasmál se nakonec, a protože se na něho tázavě podívala, dvorně napůl zalhal: "Chtěl jsem nejhezčí a dostal nejchytřejší."
"A nejhladovější," řekla. "Třeba bych nám mohla něco ulovit."
Připomněl jí, že není co lovit. "Můžeš mi pomoct vybrat zvířata, která vypustíme. Mezitím se budeš muset spokojit s tímhle," dodal a nabídl jí kzintský příděl.
Slunce zhaslo na minutu přesně. Locklear povečeřel hlízahody a Kitty spořádala celou cihličku masa. K jeho údivu si jako zákusek vzala několik hlízahod. Když se jí na to zeptal, odpověděla, že v její době někteří Kzintové jedli zeleninu; a proč by neměli?
"Samci jedí jen maso," pokrčil rameny.
"Ať si jedí," zavrčela. "Za mých časů to někteří vybraní válečníci dělali taky. Tvrdili, že to z nich dělá lítější bojovníky a že ti, kdo jedí rostliny, se stále více podobají kšauvatům, hloupým býložravcům; my prret jsme byly přesvědčeny, že z nich tahle strava dělá jen beznadějně agresivní tvory."
"To slovo se teď zkrátilo na kšat," prohodil. "Je to jejich oblíbená nadávka. Aspoň zpočátku nebudeš muset jíst zvířata ze stází, aby ses udržela naživu. To je dobrá zpráva; špatná zpráva je ta, že válečníci, kteří mě tady nechali, se pro mě můžou každou chvíli vrátit. Co pak uděláš?"
"To záleží na tom, jak hodnověrná byla tvoje slova," odpověděla zdrženlivě.
"A jestli ti říkám čistou pravdu?"
Zasmála se ušima. "Budu pokračovat ve své válce tam, kde jsem přestala."
Locklear cítil, že se mu kontrola vymyká z rukou, když Kitty odmítla počkat s vypuštěním většího množství vatašů na později. Ano, jsou to noční zvířata, jejichž nory se dají snadno odhalit. Ano, rozmnožují se rychle, ale ukázala na kontejnery s okřídlenými příšerkami a řekla, že ty by se snadno vypořádaly se snížením počtu vatašů, kdyby ta potřeba nastala. Locklearovi neuniklo, že se na něho Kiity snaží zapůsobit svým kouzlem; a kdyby to nevyšlo, pořád mu ještě mohla předvést zuby a drápy.
Jak se otvírají kontejnery, jí ukázal, teprve když mu pohrozila násilím. Díval se pak, jak bere probouzející se vataše za zadní nohy a rychle je vypouští do temnoty venku. Řekla, že (něco) ještě není třeba vypouštět; Locklear nazýval okřídlené potvůrky "sovopýři". "Doufám, že víš, co děláš," zabručel. "Zarazil bych tě, kdybych to dokázal bez boje."
"Ty bys pořád jenom čekal," odsekla mu. "Já znám zvířata svého světa lépe než ty a brzy budeme potřebovat hodně jídla."
"Tak moc zase ne; jsme tu jenom my dva."
Upřela na něho potměšilý pohled svých kočičích očí. "Ale dlouho nebudeme," řekla a nechala vybuchnout svou bombu. "V jedné z těch klecí je někdo, koho znám."
Locklear cítil, jak mu po páteři přejel ledový prst. "Samec?"
"To určitě! Pět nás popravili za stejný zločin a přinejmenším jedna je tady s námi. Možná že nás ti tvoji Outsideři posbírali všechny, když jsme se potopily do té páchnoucí vody."
"Žádní moji Outsideři," poznamenal. "Poslouchej, podle všeho nás pozorují, tak buď opatrná, ať jim v tom tady neuděláš moc velký binec."
Odvedla ho ke kzintským klecím a rozvrněla se radostí, když objevila dvě samice, obě prret jako ona sama a obě na Locklearův vkus příliš veliké. Přitiskla na stěnu kontejneru svou chlupatou ruku a vychutnávala si onen okamžik.
"Mohla bych tě pustit hned, moje sestro v boji," řekla tiše, "ale myslím, že bych měla počkat. Ano, tak to bude nejlepší," prohodila směrem k Locklearovi a odvrátila se. "Ty dvě tady byly velmi dlouho, a tak vydrží, dokud -"
"Dokud nebudeš mít všechno pod kontrolou?"

"Tak," řekla. "Ale nemusíš se bát, Rokíre. Jsi spojenec a znáš tolik věcí, se kterými se musíme seznámit. A kromě toho," dodala a smyslně se o něj otřela, "jsi (něco)."
Bylo to opět to samé slovo, caurr nebo tak nějak, a on si náhle s nepříjemným pocitem uvědomil, že to znamená "rozkošný". Nepřipadal si rozkošně; začínal si připadat jako špic na krátkém vodítku.
Víceméně po hmatu nasbírali náruče trávy a nanosili je ke vchodu do jeskyně, kde si zřídili provizorní obydlí. Kitty nedělala žádné drahoty a uložila se ke spánku vedle Lockleare. Stočila se do chlupatého klubíčka a usnula, ale když se o kousek odsunul, posouvala se za ním, dokud se ho opět nedotýkala. Věděl nade vší pochybnost, že kdyby se ocitl příliš blízko svého oštěpu a sekery, byla by okamžitě vzhůru a podezřívavá jako ďábel.
A nutila by mě, abych se přiznal, a já ji přece nechci zabít, pomyslel si a opřel si hlavu o její chlupaté rameno. Dokonce i kdybych mohl, o čemž se dá pochybovat, už nejsem pánem toho, co jsem nalezl. Ve skutečnosti teď mám něco jako paní a nejsem si jist, jaký druh paní má na mysli ona. Mívali slovo pro to, na co myslím. Možná že je Kitty úplně fuk, s kým nebo čím šoustá; k čertu, vždyť byla palácovou kurtizánou a musela to dělat se samci, které nenáviděla. Myslí si, že jsem caurr. Ano to jsem já, Locklear, coura slečny Kitty, a co s tím, do prdele, můžu dělat? Kdybych tak přišel na nějaký způsob, jak ji dostat zpátky do stáze… A pak usnul.
K Locklearově úlevě nejevila Kitty následujícího rána zájem o zbývající klece. Vydali se najít něco k snídani a on ukrýval svůj úžas, když ho během hodiny naučila tucet užitečných věcí. Kulovitý kořen trnitého keře chutnal jako jablka; semeníky nenápadné rostliny byly prostě lahodné; a vnitřek nevinně vyhlížejícího ořechu prudce rozdrcený mezi dvěma kameny slabě zajiskřil. Lockleare napadlo, že v tom ořechu musí být obsažena velká dávka energie. Hromádka těchto ohnivých ořechů, pomyslel si, by se mohla proměnit ve zbraň…
Když Kitty přihazovala na oheň suché větve, poznamenala, že kulovité kořeny jsou výborné pečené v popelu.
"Kdybychom našli hlínu, mohla bych vypálit nějaké nádobí, Rokíre. Byla to součást mého výcviku a já chci mít celou domácnost v pořádku, než probudím ty dvě."
"A co když se vrátí ta kzintská loď a zaregistruje kouř?"
Odpověděla, že to je riziko, které musejí podstoupit. Určité dřevo hoří mnohem čistěji než jiné. Namítal, že by alespoň měli rozdělat ohně dál od jeskyně, a když už se o ní mluví, její vchod by se měl také lépe zamaskovat. Kitty souhlasila; jeho strategie na ni udělala dojem. Pak se spustila na všechny čtyři, aby prozkoumala hlínu poblíž vyschlého koryta. Zatímco obdivoval její plavné pohyby, zavrtěla téměř lidsky hlavou. "Není dobrá."
"To není důležité."
"To je životně důležité!" Napřímila se, nádherná i děsivá. "Rokíre, jestli se sem jakýkoli Kzint vrátí, musíme být připraveni. A proto potřebujeme pomoc ostatních - těch dvou prret (něco)."
Vysvětlila, že to slovo zhruba znamená "pár vůdců domácnosti. K základnímu vybavení domácnosti podle kzintské samice patřila spací rohož - která se dala pořidit snadno - a dostatek nádobí. Kzintský samec potřeboval ještě jednu věc, říkala s přimhouřenýma očima - wtsai. "Myslíš jeden z těch nožů, které pořád nosí?"
"Ano. A musíš ho mít za opaskem." Z třepotání jejích uší usoudil, že jí toto téma připadá z nějakého důvodu zábavné.
"Je to svým způsobem odznak. Čepel je obvykle ostrá, ale to nemůžu připustit, a hrot musí být tupý. Později ti ukážu, proč."
"K čertu, to nám zabere týdny!"
"Ne, pokud najdu hlínu a tobě se nějak podaří vyrobit nejjednodušší napodobeninu wtsai. Věř mi Rokíre, tohle je základ. Jinak nás kzinrret nebudou poslouchat. Musejí hned od začátku vidět, že jsme náležití zaopatřovatelé, náležití vůdci s nádobím usedlíků a ne dřevěným vybavením tuláků. A musejí považovat za samozřejmé, že ty a já," dodala, "jsme (něco)." A lehce se o něj otřela.
Přistihl se, že se od ní odtahuje, a těžce polkl. "Kitty, nechci tě urazit, ale, ech, lidé a Kzinti se spolu nepáří."
"Proč ne?"
"Hm. No, nikdy to nedělali."
Přimhouřila oči a trhla ušima. "Ale mohli by?"
"Někteří možná. Já ne."
"Takže toho jsou schopni," řekla jakoby pro sebe. "Myslím, že jsem ucítila něco známého, když jsme spali." Pozorně se mu zahleděla do tváře. "Proč tvoje kůže mění barvu?"
"Protože jsem rozčilený, k čertu!" Po chvilce se ovládl, a jako by mluvil k malému dítěti, pokračoval: "Nevím, jak je to s Kzinty, ale člověk nemůže, ech, se pářit, dokud, ech -"
"Dokud netouží to udělat?"
"Přesně tak!"
"Pak tedy budeme prostě předstírat, že se páříme, Rokíre. Jinak by ty dvě kzinrret strávily většinu času pokusy přimět tě, aby ses pářil s nimi, a práci by moc nedaly."
"Ze všech," začal, ale pak se bezmocně rozesmál. Zvyky lidských kmenů bývaly kdysi stejně komplikované a Kitty byla pravděpodobně jediný žijící odborník na zvyky starověkých Kzintů ve známém vesmíru. "Budeme tedy předstírat, ale jen po určitou hranici. Snaž se, aby ta hranice, ech, nebyla příliš ostrá."
"Jako tvoje wtsai," odsekla. "Budu se snažit, abys už kvůli mě nemusel měnit barvu."
"Prosím," řekl vroucně a navrhl, že se pokusí najít v jeskyni materiál na wtsai, zatímco ona by mohla hledat ložisko hlíny. Rozběhla se po čtyřech pryč a její dlouhé plavné skoky mu připomněly lovícího leoparda, ale pohled na jeho bundu pleskající kolem jejích štíhlých boků, na něj zapůsobil jaksi dojemně.
Když se ohlédl od vchodu do jeskyně, byla už jen drobnou tečkou v dvoukilometrové vzdálenosti, pohybující se podél mělkého příkopu lemujícího potok. "Možná nebudeš lhát a já nezískám žádného dalšího spojence," řekl vzdálenému šafránovému bodu. "Ale ani ty nejsi prosta chyb své rasy. Budu si to pamatovat."

Locklear zaklel, když ve vnitřních chodbách nenašel žádné nářadí nebo laboratorní nástroje. Pak ale opět poděkoval nebesům za svou pěsticí soupravu, protože špička pinzety se přesně hodila do zářezů na šroubcích kovového plátu u kontejneru, v němž tak dlouho odpočívala Kitty. Několik minut mu trvalo, než přišel na to, že musí pootočit šroubkem o čtvrt kruhu, povolit tlak, aby šroubek povyskočil, pootočit o další čtvrtkruh a tak dál, celkem devětkrát.
S tím jak se kryt postupně uvolňoval, pociťoval stále větší vzrušení, které ještě zesílilo poté, co jej odmontoval úplně a zjistil, že je pravděpodobně vyroben z jedné z nesčetných nerezavějících slitinových ocelí. S pomocí pilníčku na nehty s diamantovým povrchem se dozvěděl, že tento materiál není nezničitelný. Sice mu to zabere trochu času, ale nakonec získá čepel na své wtsai.
Kromě toho před ním nyní ležela dvě další zařízení, tak vzdálená zdobenému obřadnímu noži, až mu to připadalo absurdní. Hlavní součást gravitačního polarizéru tvořila jakási kobliha složená z kovu a keramické hmoty. Jeho vypínač, stejně jako vypínač stázového pole, byl aktivován pohybem klouzavé podlážky kontejneru, kterou Locklear rovněž odmontoval. Ale zároveň se oba vypínače daly ovládat dotekem prstu. Měly dokonce oddělené zdroje energie, do nichž se Locklear neodvážil šťourat; to, co fungovalo už čtyřicet tisíc let, aniž to ublížilo tvorům ve svém sousedství, muselo být mnohem složitější než nějaký mechanismus, který se dal ovládat neohrabanými prsty.
Použil průhlednou klec jako břemeno, aby zjistil, který z obou vypínačů je zvedá do vzduchu. Ten druhý tedy musel ovládat stázové pole - obě zařízení měla jednoduché vnitřní páčky pro doladění. Když se naučil zastavit klec, aby se přestala otáčet, a potom ji spustil na šířku dlaně nad zařízení nebo ji naopak nechal vynést až ke stropu a tlačil ji k němu, až praskla, byl nadšen. Pak s lehkým mrazením zapnul stázové pole. Žádná slídivá pracka by v tomto zařízení neslídila dlouho, pokud by někdo nevěděl o existenci tohoto nenápadného vypínače. Locklear si nevšiml žádného propojení polarizéru a stazového generátoru, ale oba byly vyjmutelné. Kdyby se mu tak podařilo dostat ten polarizér ven…
Locklear vyšel z jeskyně s úsměvem na rtech. Bude to nejzatracenější dopravní prostředek ve vesmíru, ale tahle technologie by měla zaručit, že bude fungovat. Ukryl přístroj v trávě; čím méně bude jeho spojenkyně o těchto věcech vědět, tím více svobody mu zůstane, aby se jim věnoval.
Kitty se vrátila později odpoledne s mokrou hroudou hlíny zabalenou do žlutozelených palmových listů. Byla to velmi podřadná hlína, řekla, ale postačí - a proč on do toho kusu kovu buší sekerou?
Pokud by znala lepší způsob, jak získat plát oceli velikosti wtsai jinak než ohýbáním dopředu a dozadu, s vděčností by si nechal poradit. Až do večera pak seděli nedaleko vchodu do jeskyně, každý se věnoval své činnosti jako z doby kamenné, a hašteřili se přitom jako starý manželský pár. Locklear, jemuž se ještě pořád dělaly na rukou mozoly, musel přiznat, že Kitty byla na domácí práce skvěle připravena; pod jejíma hbitýma čtyřprstýma rukama se kusy uhnětené hlíny měnily v mělké misky s tenkými stěnami, tak pravidelné, že skoro vypadaly, jako by byly vytočeny na hrnčířském kruhu. To už jí říkal "Kit" a ona se zdála být jeho chválou upřímně potěšena. Počkej, říkala, až ty kousku trochu vyschnou na slunci. Pak do nich drápem vyryje krásné vzory. Namítl, že na zdobení bude třeba čas. Stroze odpověděla, že kzinrret nepoměrují věci jen užitečností.
Pomohl jí oddělit z řapíků palmových listů plochá vlákna, z nichž začala plést rohož. Na lůžko? zeptal se. Rozhodně ne, odpověděla pánovitě. Na oděvy, které u kzinrret vyžaduje cudnost. Tohle téma ho zaujalo: opravdu jim bude tolik vadit nedostatek oděvu, když je tu jen jeden člověk, který by se na ně mohl dívat? Lidský samec, připomněla mu; jestliže ho ona považovala za vhodného k páření, budou na něj i ty ostatní pohlížet především jako na samce a teprve pak jako na Nekzinta. Uléhal vedle ní ke spánku trochu pobaven, ale zároveň více než méně znepokojen. Lehla si na bok zády k němu a vybídla ho, aby se k ní přitulil. "Z přátelství," řekla.
Jejich poslední rozhovor oné noci odhalil rozdíl mezi nekompromisně pravdomluvnými kzintskými samci a jejich samicemi. "Kit, ty jim přece nemůžeš říct, že se páříme, když to není pravda."
"Můžu ignorovat jejich otázky a nechat je, ať si závěr udělají sami," řekla ospale.
"A nezamlžuješ trochu tu tenkou čáru mezi polopravdou a - ech - nepravdou?"
"Nechce se mi už o tom mluvit," odbyla ho a brzy upadla do spánku doprovázeného předením s oním lehkým náznakem vrčení příznačným pro šelmy.
* * *
Stálo ho to ještě dva dny práce a opravu sekery, než otloukl kus kovu a s pomocí drsných kamenů jej obrousil do tvaru připomínajícího čepel. Mezitím Kit v poměrně vzdálené rokli vybudovala z kamenů otevřenou pec a pak sháněla po okolí dříví na oheň. Locklear byl rád, že není s ním; měl tak čas na dokončení vrstvené klambusové rukojeti ke své čepeli a na sbírání nejsilnějších klambusových kmínků, jaké našel. Čepel byla dost ostrá, aby kmínky řezala, ale natolik pevná, že se hned neotupila.
Třetího dne právě svazoval kmínky k sobě, aby z nich mohl vyrobit lehký vor, když ho přepadl pocit, že za jeho zády kdosi stojí. Prudce se otočil a namířil nůž.
"Aha," řekl a sklonil wtsai. "Promiň, Kit, pořád mám strach, že se vrátí ti Kzintové."
Nevypadala pobaveně. "Dej mi to," řekla a natáhla ruku.
"Starého čerta. Potřebuju to."
"Vidím, že čepel je příliš ostrá."
"Potřebuju, aby byla ostrá."
"O tom nepochybuju. Já potřebuju, aby byla tupá." Gesto, jímž se domáhala vydání zbraně, bylo víc než netrpělivé.
Přikrčil se s napjatým svaly, znovu zvedl nůž a přimhouřil oči. "Víš co? Mám už dost těch tvých rozmarů. Chceš ho? Pojď a vezmi si ho."
Vydala zvuk, který zněl hlouběji než předení, a jeho vztek ještě vzrostl. Klesla na všechny čtyři a s mrskajícím koncem ocasu ho začala obcházet. Vypadala nádherně. "Když si ho budu muset vzít násilím, ublížím ti," pohrozila.

"Jestli se ti to podaří," odpověděl. Nespouštěl z ní oči a pohyboval wtsai v - jak doufal - nepředvídatelných křivkách. Zatraceně, teď už nemůžu couvnout. Bodná rána by ji mohla vážně zranit, a tak ji budu muset jen lehce seknout. A možná to ani nebude třeba, když Kzintka uvidí, že to myslí vážně.
Ale bylo to třeba. Zavřískla, vrhla se k němu a hmátla mu po paži. Uskočil a ucítil, jak se kolem jeho holení ovíjí její ocas jako smyčka. Klopýtl a vyprostil se z jeho sevření, právě když se otáčela, aby zopakovala útok. A čirou náhodou ji přitom sekl do mrskajícího se ocasu.
Vztyčila se, uchopila svůj ocas do obou rukou a zvedla k němu vyčítavý pohled.
"Ty - ty jsi zranil můj ocas," zavrčela.
"Zatracená pravda," procedil mezi zuby.
Založila si paže na prsou a obrátila se k němu zády s ocasem ochranářsky přitaženým k boku. "Nemáš žádnou úctu," řekla, a protože to vypadalo, že chce odejít, spustil Locklear ruku s nožem k boku. Až příliš pozdě si uvědomil, jak širokým úhlem vidění se Kzintové mohou pochlubit.
Bleskurychle se otočila a náhle byla u něj. Sevřela rukama jeho paže v předloktí a oba padli k zemi. Vzápětí se o jeho břicho opřely její nohy s těmi strašlivými obrovskými drápy. Leželi tak bez hnutí asi tři vteřiny. "Pusť wtsai," zasyčela s ústy u jeho hrdla. Locklear si až dosud nebyl jist, zda má ta malá Kzintka větší sílu ve svalech než on. Ted' se to dozvěděl a nebylo to povzbudivé zjištění.
Cítil, jak se ostré jehly zarývají do jeho kůže na břiše, povolují a opět se zarývají hlouběji; varování, že mu jediným pohybem může rozpárat celé břicho. Nůž zašustil v trávě. Kousla ho lehce do šíje a pak přiblížila svou tvář k jeho, až se jejich nosy téměř dotýkaly
"Kousnutí lásky," řekla, pustila jeho předloktí a odrazila se nohama od jeho břicha.
Odkulil se stranou, schoulil se a lapal po dechu, vděčný, že přitom měla zatažené drápy. Zvedla nůž, postavila se nad Lockleara a všechen hněv jako by z ní vyprchal. Tak jo, získala naprostou kontrolu, pomyslel si.
"Hezky udělaný, Rokíre. Vrátím ti ho, až to bude vhodné," řekla.
"Zmiz mi z očí," zasípal tiše.
Udělala to; vydala se směrem ke vzdálené stužce kouře stoupající k nebesům. Jestli se Kzintové vrátí, okamžitě zamíří rovnou tam.
Locklear bez váhání odklusal do jeskyně. Klel a otíral si krůpěje krve z břicha a šíje a slzy vzteku z tváří. Existují způsoby, jak té zatracené číče dokázat, že mu může věřit, i když bude ozbrojen. Přinejmenším jeden, pokud při jeho uskutečňování nepřijde o život.
Vrátila se poměrně pozdě s polovinou pečeného vataše a hlízahodami jakožto nabídkou ke smíru a našla ho, jak plete velkou trojúhelníkovou rohož. Byla to plachta, jak jí vysvětlil, na loď. Ulovila to malé zvíře z okamžitého popudu, říkala, částečně proto, že to byl samec, a snědla svoji polovinu na místě jako připomínku starých časů. Kdysi se jí zmínil, že má odpor k syrovému masu, a ona očividně nezapomněla.
Chvíli trucoval, pak si stěžoval, že jim chybí sůl, a nakonec se trochu rozveselil, když z jeho bundy, kterou stále nosila, vytáhla wtsai. "Zničilas ho," zamračil se, když si všiml zbarvení kolem otupeného ostří. "Zahřála jsi ho, že?"
"A otupila okraje o kameny své rozpálené pece," přisvědčila. "Chtěl bys vyzkoušet jeho hrot?" Položila si dlaň na bok do míst, kde lidé mívají ledvinu, a přistoupila k němu blíž.
"Tohle není žádný hrot," zabručel. Konec čepele byl zakulacený jako u běžného jídelního nože.
"Zkus ho tady," řekla a vedla jeho ruku, až se nůž zastavil o její tělo. Zaváhal. "Nechceš?"
Přitlačil, protože věděl, že jí to nemůže ublížit, a uslyšel její tiché mňouknutí. Pak mu nabídla i druhý bok a on ji poslechl, i když při tom měl zvláštní nepříjemný pocit. Tohle, řekla, je způsob, jakým se wtsai užívá.
Zamračil se. "Myslíš jako symbol nadvlády?"
"Tak nějak," odpověděla a zatřepetala ušima. Pak se zeptala, jak chce s tou lodí plout vyschlým korytem, a on jí to vysvětlil, protože potřeboval její pomoc. "Nebeská loď? To je lidský trik, nebo kzintský?"
"Lidský," pokrčil rameny. Byl to, pokud věděl, výhradně jeho trik - a ještě k tomu vůbec nemusel fungovat. Nemohl si být jist tímto ani tím druhým trikem, dokud je nevyzkouší. A u obojího může přijít o život.
Když se uložili ke spánku, otočila k němu hlavu a zašeptala: "Chtěl bys mě kousnout do šíje?"
"Nejraději bych ti ukousl celou hlavu."
"Jen tak, abys neporušil kůži. Nechtěla jsem tě kousnout do krve, Rokíre. Lidé jsou tak choulostiví tvorové."
Přestože se cítil jako pitomec, zabořil nos do její srsti nad ramenem a zaťal zuby do její kůže. Její mňouknutí mu už bylo důvěrně známé. A nějakým způsobem si byl jist, že to nebyl jen projev bolesti. Přisunula zadek blíž k němu, vzdychla si a usnula.
Po minutách, které mu připadaly jak věčnost, změnil polohu, opřel se koleny o její záda a natáhl ruku k okraji jejich lůžka z trávy. Lehce se pohnula. Hmatal v trávě a hledal známý předmět; našel jej.
Rychle odtáhl nohy stranou a stiskl předmět. Začala se obracet, ale pak se schoulila do klubíčka, zatímco on se s ochromenýma nohama škrábal pryč.
Nevěděl jistě, zda bude stázové pole fungovat i pod vrstvou trávy, ale očividně se nemusel obávat. Nohy od kolen dolů měl strnulé ještě několik minut, protože když stiskl vypínač, zůstaly mu na okraji pole. Rozmasíroval si mravenčeni a dával si důkladný pozor, kam šlapal, protože při chabém osvětlení vstupního prostoru jeskyně sotva viděl i na Kitino nehybné tělo. V jednom okamžiku, když šátral po wtsai, v její blízkosti zakopl a klesl na kolena.
Půl minuty se třásl, než byl schopen znovu vstát. "Spadni na ni a můžeš tu zůstat ležet na věky věků," řekl nahlas. Pak přinesl těžký lýkový provaz, který si upletl a do něhož vetkal i ona superpevná vlákna. Protože nevěděl, jak dostatečně osvětlit vstupní prostor, aby viděl na práci, uložil se na svou lodní plachtu uvnitř jeskyně. Jedna věc byla jistá: Kit bude ráno tam, kde ji nechal.

* * *

Probudil se nejprve dezorientovaný, ale pak si pospíšil k ústí jeskyně. Kit ležela nehybně jako vytesaná z kamene. Outsideři měli patrně dobrý důvod, proč své vzorky nechali rotovat, takže ji tady nemohl nechat ležet dny - nebo dokonce týdny, jak by si přál. Usoudil, že jeden den jí neuškodí, a rychle se pustil do dokončování své lodě. Polarizér přivázal ke spodní straně voru, do něhož vyrobil díru, kterou mohl prostrčit ruku a ovládat jeho vypínač a páčky. Nakonec si se směsicí strachu a vzrušení sedl doprostřed svého plavidla a svázal si v klíně lýkové popruhy. Sklonil se, ujistil se, že páčky jsou ve správných polohách, a levou rukou stiskl vypínač. Nic. Zatím. Když lehce zatáhl za druhou páčku, začal se člun velmi pomalu zvedat. Zavýskl si - a najednou se dřív, než stačil zmáčknout vypínač, jeho slavná loď naklonila na bok, narazila jednou hranou do země a práskla sebou jako dveře zavřené průvanem.

Dobře, ta zatracená věc je vratká. Bude potřebovat kýl - těžký kámen na krátkém provaze. Nebo malý kámen na dlouhém. Locklear vztyčil nad svým sedadlem na voru dvě krátké klambusové tyče, k nimž připevnil jednu příčnou, takže vytvořily jakousi branku, a zvětšil otvor pod svýma nohama. Dobře; teď bude mít taky lepší výhled přímo dolů. Vzal provaz, jímž chtěl spoutat Kit, přivázal k němu dvacetikilový kámen, pak protáhl provaz dírou a navinul jeho patnáct metrů délky na silné příčné břevno. Pak si povzdechl, podíval se na slunce sklánějící se k západu a zkusil to znovu.

Vor se stále ještě trochu kymácel, ale s pomocí pomalu popouštěného provazu dosáhl výšky deseti metrů. Přenášením váhy mohl Locklear naklánět malou plošinu na různé strany, ale pohybovat se mohl jen tím směrem, kterým ho nesl vítr. Posouváním ovladače stoupal tak dlouho, dokud se těžký kámen líně neodlepil od země, a pak už ho mohl unášet vítr. Snížil výkon a nechal se přitahovat váhou svého kýlu, dokud nedosedl na zem, a hned se pustil do výroby potřebných vylepšení. Vyšších podpěr, takže mohl pracovat pod podlahou voru; lepší metoda než neustálé obracení na bok a zpátky; a klambusového stěžně pro jeho jedinou plachtu - pevného rámu ve tvaru úzkého A připevněného na branku. Není třeba, aby byla vysoká; s rozměrnější plachtou by si stejně nedokázal poradit. A když tak o tom přemýšlel, dvojice klambusových tyčí po stranách se zátěží na volných koncích by mohla vytvořit samočinné kýly.

Pracoval na tom až do doby hodinu a půl před setměním a pak vzal kýlový provaz a odnesl jej k jeskyni. Udělal na něm smyčku a hodil ji směrem ke Kitiným rukám, které měla složené u brady. Po několika pokusech se na nich smyčka zachytila a on ji pevně utáhl.

Pak Kzintku v bezpečné vzdálenosti obešel a táhl provaz tak, aby se jí provlékl pod šíjí, a prudkým trhnutím jí ho přehodil přes záda. Pak ještě jednou kolem. Potom níž až k nohám. Podařilo se mu je několikrát omotat, než mu došel provaz. Uchopil svůj klambusový oštěp, namířil jí ho na hrdlo a nohou vypnul stázové pole.

Okamžitě začala dunivě příst. Lehce se opřela o kopí, probudila se a chvilku jí trvalo, než si uvědomila, že je spoutaná. Přitiskla uši k hlavě. Její vyceněné zuby neměly nic společného s úsměvem. "Omámil jsi mě, ty malý vatoši."

"Ne. Ještě hůř. Dívej se," řekl a s upřeným pohledem namířil volnou ruku na její obličej. Dotkl se nohou vypínače a sledoval ji, jak se skládá do nehybné chlupaté koule. Pak s jistou námahou uvolnil smyčky kolem jejích nohou a těla, až zůstala jen ta kolem jejích rukou. Znovu zmáčkl vypínač; díval se, jak se probouzí, a když k němu vzhlédla dramaticky na ni namířil prst. "Uvolnil jsem tvoje pouta," řekl. "Ale vždycky tě zase můžu svázat. Nebo tě vrátit zpátky do stáze," dodal s upjatým úsměvem doufaje, že Kit bude tuhle ubohou šaškárnu pokládat za magii.

"Smím vstát?"

"To se uvidí. Chápeš, že tě můžu okamžitě přemoci, kdykoli budu chtít?" Trhla provazem a začala překusovat smyčku. "Nech toho! Odpověz na mou otázku," přikázal jí přísně a neústupně s namířeným prstem a nohou připravenou nad vypínačem.

"Zdá se, že můžeš," řekla nevraživě.

"Mohl jsem tě zabít, když jsi spala. Nebo pustit ze stáze jednu z těch druhých prret a učinitz ní svou družku. Mohl jsem udělat spoustu dalších věcí, Kit." Pomalu přikývla, skoro jako člověk. "Přísaháš, že mě od této chvíle budeš poslouchat a nikdy na mě nezaútočíš?"

Nechtělo se jí do toho, ale řekla to. "Ano. Já - posuzovala jsem tě špatně, Rokíre. Jestli všichni lidé dokážou to, co ty, není divu, že vyhráváte války."

Uvědomil si, že by mu tohle malé představení mohlo v budoucnosti přinést potíže. "Je to můj zvláštní trik; na kzintského samce by asi neúčinkoval. Každopádně mám tvé slovo. Když ho porušíš, postarám se, abys toho litovala. Potřebujeme jeden druhého, Kit; stejně jako potřebuju ostrou čepel na svém noži."

Spustil paži a podal jí ruku. "Tak a teď mi pojď pomoct. Za chvilku bude tma."

Užasla, když z polohy slunce zjistila, že prospala skoro celý den. Ale nebylo pochyb, že Locklear strávil mnoho hodin prací na té své vzdušné lodi. Chvíli mu pomáhala a pak si vzpomněla, že pec už bude vyhaslá a že v jejím primitivním komíně čekají na vypálení misky a džbánky. "Můžu přinést své nádobí, Rokíre?"

Usmál se jejímu poslušnému tónu. "A když řeknu ne?"

"Udělám to zítra."

"Tak utíkej, Kit. Brzy bude tma." Díval se za ní jak běží vysokou trávou, a pak se rychle vrátil do jeskyně. Musí vrátit to stázové zařízení zpátky tam, odkud ho vzal, protože jinak by na jeho trik mohla přijít a jednoho krásného dne by se on probudil svázaný. Nebo v nějaké ještě horší situaci.

* * *

Locklear svou chválu na Kitino nádobí nepředstíral; Kzintka byla opravdu velmi zručná, a tak té noci jedli ze zdobených misek. Vycítil její nově nabytou úctu, když se ho zeptala: "Už jsi vybral místo pro naše sídlo?"

"Ne, dokud neprovedeme další pátrání. Potřebujeme dobře skryté místo, které budeme moci bránit, ale které bude mít únikovou cestu a dostatečné zdroje vody, palivového dříví, potravy - ne jako tahle jeskyně. A já potřebuju, abys mi pomohla při rozhodování, Kit."

"Musí se to udělat, než probudíme ostatní. A brzy, pokud máme být dobře připraveni na ty Kzinty."
"Nestraš," odpověděl. Pofoukal si dlaně plné puchýřů a natáhl se na trávové lůžko. "Musíme zprovoznit vzdušnou loď," řekl a poplácal místo vedle sebe. Lehla si do své obvyklé polohy. Po chvilce jí položil ruku na rameno.
"Děkuju, Rokíre," zamručela a usnula. On ještě hodinu ležel a přemýšlel. Na to, jak ovládat vzdušnou loď, přijde jen metodou pokusu a omylu. A stejné to bude i s etologií vztahu mezi mužem a kzintskou samicí se všemi těmi nuancemi, které začínal pociťovat. Jak, například, Kzintové provozují sex? Ne že by se k něčemu takovému chystal - pokud, napadlo ho, už něco takového nedělám…
Po dvou dnech a téměř katastrofální havárii objevil Locklear správný poměr mezi zátěží a nastavením plachty. Zjistil, že Kit může na krátké vzdálenosti běžet rychleji než on letět, ale při delších letech ji nechával za sebou. Když vystoupil dost vysoko, narazil na silné vzdušné proudy, které ho prohánělý křížem krážem po ksersatzké obloze, a jednou se dokonce ocitl skoro nad ledovým pásem, nyní viditelně zakřiveným, běžícím podél cylindrického silového pole, které tvořilo stěny jeho vězení.
Po dvou hodinách letu se vrátil a našel Kit, jak plete další rohože do jejich domácnosti. K lodi se přibližovala obezřetně, s nedůvěrou k jejim magickým vlastnostem, ale s úlevou, že ho vidí.
"Taky s tím budeš létat, Kit, a to brzy," oznámil jí. "Uměla bys z něčeho vyrobit papír a inkoust?"
Během jednoho dne, odpověděla, pokud by našla svitkovou palmu, aby mohla namočit, naklepat a vysušit její listy. Inkoust nebyl problém. Tak šup na palubu, řekl, a poletí se pátrat po té palmě.
S tím byl nejdříve problém; Kit prostě měla z létání panickou hrůzu. Kzintové jsou nebojácní, připomněl jí. Kzintky ne, odpověděla a dodala, že když ho vidí, jak stoupá k obloze, až je z něho malá tečka, "zvedá se jí ocas" - což, jak vyrozuměl, byla reakce vyvolaná strachem.
Nakonec jí nařídil vylézt na vor a posadit se za něj. Tato pozice jí připadala poněkud nemravná, ale poslechla ho. Očividně bylo pokládáno za běžně přijatelné, že se samec tiskne zezadu k samici, ale naopak už ne. Pak si Locklear vzpomněl, jak se páří kočky, a pochopil. "Nikdo nás neuvidí, Kit. Chyť tyhle provazy a zatáhni, jen když ti řeknu." S tím zvedl loď o metr a zůstal chvíli v malé výšce - dokud neucítil, že napětí v jejích nohách, svírajících jeho stehna, polevilo.
Celou hodinu křižovali nebe nad džunglemi a savanami Kzersatzu a Kit se to tak líbilo, že zapomněla na strach. Přistáli na mýtině poblíž neprobádané části jezera. Kit se vyšplhala na tlustou palmu a vrátila se mladými svinutými listy.
"Čerstvá šťáva štípe," řekla a ukázala mu známou substanci.
"Ale když se vysuší a zahřeje, je z ní vynikající lepidlo." Přinesla také ovoce připomínající červené kožovité melouny, jehož vnitřek slabě páchl po rybách.
Zpáteční let trval déle. Naučil ji, jak křižovat proti větru, a když se potom v jeskyni díval, jak máčí listy, radoval se, protože věděl, že brzy bude mít mapu tohoto zvláštního kusu země. Jen o jedné maličkosti nechtěl mluvit.
"Rokíre, co to je za věc, kterou jsem nahmatala na tvých zádech pod oblečením?" zeptala se Kit.
"To je, ech, taková věc, kterou vaši válečníci dávají zajatcům. Musím to tam mít," řekl a rychle změnil téma.
* * *
Během několika dnů měli hrubé letecké mapy a několik vytipovaných míst, kde by si mohli vybudovat své sídlo. Locklear schválil Kitin výběr poté, co se chvíli vznášeli nad mírným svahem pod skalním převisem, na němž se mohly kzinrret polovinu dne slunit. Rychle rostoucí stromy poblíž zajistí dostatek stavebního i palivového dřeva a potok bublající na dně rokle se ukázal být tímtéž potokem, na němž Locklear našel tehdy u jezera vodopád a podle něhož odhadl stáří Kzersatzu. Kit se mu otřela tváří o šíji, když přijal její návrh.
Zatímco mířil ke skupině stromů, ucítil na šíji vlhko. "Co to znamená?"
"Co by, značkuju si tě, samozřejmě. Je to projev náklonnosti." Požádal ji, aby mu to vysvětlila podrobněji. Při tomto rituálu se přenášejí feromony z drobných žlázek na jejích tvářích na jeho kůži. Necítil žádný pach, ale ona tvrdila, že každý Kzint by poznal její značku, dokud vůně po několika hodinách nevyprchá.
Něco jako otisk rtěnky, usoudil - "Nebo cucflek s tvým podpisem," řekl jí a pak musel sám vysvětlovat. Připustila, že neodhadl dosah oné značky. "Počkej, Kit. Může mě kzintský válečník najít podle pachu?"
"Samozřejmě. Jak jinak by mohl stopovat zvěř?"
Chvilku o tom přemýšlel. "Kdybychom do našeho sídla přilétali a opouštěli je také jen vzdušnou cestou, ztížilo by jim to pátrání?"
Určitě, řekla. Stopař potřebuje pachovou stopu; proto také měla v úmyslu navrhnout, aby chodili potokem, i kdyby jim čvachtání ve vodě nebylo příjemné. "Ale jestli budou odhodláni tě najít, Rokíre, najdou tě."
Povzdechl si, přistál se vzdušnou lodí poblíž stožárovitých stromů, a zatímco pracoval svým otupeným wtsai, vyprávěl jí o nových zbraních: střelách, paprskometech, energetických polích, bombách. "Jestli nás najdou, budeme je muset nějak chytit do pasti; získat jejich zbraně. Dokázala bys zabít příslušníka své rasy?"
"Oni mě popravili," připomněla mu a po chvilce dodala: "Zbraně kzinrret by mohly být nejúčinnější. Nech to na mně." Neupřesnila, co tím myslí. No, ženské zbraně není radno podceňovat.
Uvázal několik klád pod loď, nechal Kit, aby na drsném kameni nabrousila nůž, pomalu se s lodí zvedl a vydal se směrem k jejich rokli. Uvolnit smyčky bylo věcí okamžiku a kmeny padly do žluté trávy. Hned nato se vrátil pro Kit. V době, kdy slunce zhaslo, bylo wtsai slušně naostřené a Kit nanosila mezi stěnu převisu a velké klády, které budou tvořit základy jejich sídla, silnou vrstvu trávy na lůžko. Byla to nejchladnější noc, jakou Locklear na Kzersatzu strávil, ale Kitin teplý kožíšek ji učinil snesitelnou.
O den později jedla poslední kzintský příděl a on žvýkal rybí meloun a maloval si klacíkem do hlíny. "Z kuchyně natáhneme klambusové potrubí," řekl, "a vyhloubíme únikový tunel, který povede z ložnice rovnoběžně s útesem. Budeme potřebovat pomoc, Kit. Je čas."

Unikl jí dlouhý vrnivý povzdech. "Já vím. Věci se ale změní, Rokíre. Nebude to tak jednoduché jako náš dosavadní život."
Zasmál se a připomněl jí problémy, kterým už musejí čelit. Pak přitáhli další klády, udělali v jejich rozích záseky a vystavěli zdi až do výše nad okna. Udusali hliněnou podlahu, ale na střechu jim síly nestačily. Té noci Kit rozdělala první oheň v krbu hlavní místnosti a pak Lockleara dlouho do noci poučovala o chování starověkých Kzintek.
Osamělý Locklear se opíral o svou vzdušnou loď poblíž ústí jeskyně a přepadaly ho nové pochybnosti. Kit ho přesvědčila, že jeho přítomnost při probouzení ostatních by byl Hloupý Nápad. Ať si zvyknou pomalu, říkala. Stůj vzpřímeně, dávej rozkazy laskavým tónem a především se neusmívej, dokud nepochopí význam lidského cenění zubů.
Tak toho není třeba se bát, dumal, zatímco hodinu a půl po tom, co Kit zmizela v jeskyni, nervózně přešlapoval z nohy na nohu. Na úsměvy vůbec nemám náladu.
Uslyšel zašustění, ale nic neviděl; uvědomil si, že je tajně pozorován; vypnul hruď a stáhl prsní svaly. Podle kzintských standardů nic moc, ale během posledních měsíců si přece jen vypracoval nějaké šlachy. Cítil se jako dokonalý pitomec a tamty druhé Kzintky mu zatím nic neslíbily. Dobře, že měl za pasem wtsai.
Pak na prostranství před jeskyní vykráčela Kit s výrazem těžce zkoušené trpělivosti ve tváři. Postavila se vedle něj a tiše mu řekla: "Označkuj mě." Pak, když viděla jeho svraštělé obočí, dodala: "Otři se mi tváří o šíji. Rychle."
Poslechl ji. Uklonila se mu a nabídla mu špičku svého ocasu, který držela v obou rukou. Pohladil jej tak, jak mu řekla. Pak zahlédl v ústí jeskyně cosi oranžového a zvedl obě paže v univerzálním mírumilovném gestu, když se vynořila kzinrret, která si ho nedůvěřivě prohlížela.
Byla o mnoho větší než Kit a na zádech a ocase měla tmavě oranžové pruhy. V patách jí šla další, mnohem zdráhavěji, ale natolik rychle, aby nezaostala příliš pozadu, jako by se spoléhala, že ji ta větší ochrání. Její zbarvení připomnělo Locklearovi ocelota a srst na rukou a nohou měla tak tmavou, jako by na nich měla černé punčošky. Byla to nádherná stvoření, ale uši držely přitisknuté k hlavě a ještě se s ním nespřátelily.
Kit přistoupila k té první a přivedla ji k Locklearovi. Po několika váhavých zafrknutích velká kzinrret tím zvláštním starověkým dialektem řekla: "Jsem (něco lidským jazykem skutečně nevyslovitelného), prret ve službách Rokíra."
Uklonila se a zůstala stát v podřízeném postoji, zatímco ji Locklear značkoval, což musel, jak řekla Kit, a pak pohladil její pruhovaný ocas. Pak odstoupila stranou a postavila se před něj třetí kzinrret. Locklear při vítacím rituálu vytřeštil oči. Buď měla pivní mozol, nebo byla těhotná!
Obě jejich jména byla za hranicemi schopností jeho mluvidel, a tak tu velkou pojmenoval Micka a tu těhotnou Punčoška. Přijaly svá nová jména jako důkaz toho, že staly členkami úplně jiné domácnosti, než byly dosud zvyklé.
Obě měly něco jako zástěry upletené z lýka, dílo zručných rukou Kit, která jim nyní nabídla misky s vodou.
Zatímco tam všichni stáli a hloubavě na sebe hleděli, překvapila je Kit svým prohlášením.
"Je čas vypustit zvířata," řekla. "Můj pane Rokíre Čaroději, jsme výbornými pastevci a ty ze své létající lodě můžeš pozorovat naši práci. Větší zvířata mohou zmást Kzinty a my brzy budeme potřebovat maso. Není tomu tak?"
Věděla, že on si v této chvíli nemůže dovolit hádku - a kromě toho měla pravdu. Rozhodně neměl chuť dostat se do blízkosti některých z těch velkých potvor a Kzintové je znali od nepaměti. Zatraceně chytrá taktika, Kit; Micka a Punčoška budou mít příležitost uklidnit si při práci nervy a já taky. Pokynul souhlasně rukou a posadil se do lodi, zatímco tři Kzintky zamířily do jeskyně.
Během příštích dvou hodin absolvoval Locklear zkrácený kurs kzintské zoologie, když z výšky padesáti metrů sledoval stáda, hejna, houfy a přehršle tvorů, kteří se plazili, třepotali, skákali a dusali z jeskyně do žluté prérie. Na špici jeho stěžně se usadil sovopýr a chvíli si ho měřil žlučovitým pohledem, než se připojil k dalšímu příslušníku svého druhu letícímu kolem. Jeden obrovský přežvýkavec velikosti nosorožce s nebezpečnými bodci na tlustém ocasu se posadil, zadíval se na něj a pak zvedl býčí tlamu a zavyl jako vlk. Odpovědí mu bylo podobné zavytí a on se mu rozběhl v ústrety. Locklear chvíli přemýšlel, jestli má být toto zvíře zabíjeno na maso, sedláno nebo prostě jen necháno na pokoji. Nejvíce se mu zamlouvala ta poslední možnost.
Když nakonec Kit s výkřiky předstírané zuřivosti vyběhla z jeskyně v patách chlupatého tyranosaura velikosti kolie, byla celá operace u konce. Locklear napůl očekával, že z jeskyně vypochoduje oddíl Kzintů, ale Kit držela slovo. Ani jedna už žádného dalšího Kzinta ve stázích nepoznala a všechny ochotně souhlasily s tím, že cizinci zůstanou ponecháni tam, kde jsou.
Na vzdušné lodi nebylo místo pro všechny, ale Kit už uměla ovládat polarizér, takže se s ohledem na dobré mravy posadila před Lockleara, čímž také předvedli, že jsou pár, a Micka s Punčoškou je musely následovat po svých směrem k jejich nedokončenému sídlu. "Budou pěkně utahané," řekla mu Kit, "než dorazíme domů."
Domů. Můj Bože, vždyť to může být můj domov po celý zbytek mého života, pomyslel si, když pozoroval svalnatou Micku běžící za nimi s Punčoškou v závěsu.
Tři kzintské kurtizány jako společnost; hotová kočičárna! Je to o mnoho lepší, než kdyby se vrátili ti zasraní válečníci? A kdyby ne, existuje nějaký způsob, jak se dostat na vlastní půdu, na Newduvai? S pomocí gravitačního polarizéru by se mohl dostat na oběžnou dráhu, ale bude potřebovat pohon a plachta z lýka taky není zrovna to pravé pro cestování ve vakuu - a jak by se v těchhle podmínkách dal vyrobit vzduchotěsný kokpit?
Příliš mnoho otázek, příliš málo odpovědí a dvě další Kzintky, které mohou být více ke škodě než k užitku, běžící za ním žlutou trávou. A jedna z nich těhotná.
A kzintská mláďata se rodí většinou jako dvojčata, jedno z nich sameček. Ať se mu to bude líbit, nebo ne, byl odsouzen přijmout do své domácnosti alespoň jednoho Kzinta. Okamžitě se mu vedral na mysl nápad malého tvorečka zabít. Rychle jej zapudil a doufal, že zůstane zapuzen. Ano, a jednoho krásného dne bude třikrát větší než já a dvě z těchhle vilných samic se budou rvát o privilegium pářit se se mnou. Návrat kzintské lodi, usoudil, by nakonec mohl být nejmenším ze všech problémů.

Jenže věci se měly tak, že i tento nejmenší z jeho problémů ho může připravit o život.
* * *
Micka a Punčoška se ukázaly být více ku prospěchu než ke škodě. Locklear to přiznal jedné noci, když leželi ve své malé ložnici sousedící s "velkou síní", která sama neměla víc než pět krát deset metrů a už teď byla prosáklá kouřem z vaření. "Ty dvě se mnou sotva promluví, ale střechu pokrývají, jako by na tom závisel jejich život. Jak dobře umějí hloubit tunely?"
Jeho otázka ji pobavila.
"Každá těhotná kzinrret je odborník na hloubení tunelů, jak brzy uvidíš. Až na to, že neuvidíš. Když se přiblíží jejich čas, vyhrabou si tajné porodní doupě. Otec jí někdy pomáhá, ale většinou ne."
"Protože je líný?"
Upřela na něj oči, v nichž se odrážela záře hasnoucích uhlíků z krbu ve vedlejší místnosti, a jeho zamrazilo. "Protože obvykle zadáví novorozeného samečka," řekla prostě.
"Dobrý Bože. Doufám, že moderní Kzintové už to nedělají."
"Možná. Ze samic se staly dobré pracovnice; ze samců se stali útoční lovci, ochotní svádět souboje o postavení pána domácnosti. Čeho si ty ceníš víc?"
"Moje volba je očividná," zažertoval a dodal, že sídlo dávají dohromady velmi rychle. To je proto, řekla, že vědí, kde je jejich místo a kdo je jejich pánem. Brzy budou lovit, udit maso, vyrábět z mléka bílożravců (něco), patrně sýr, a připravovat se na příchod mláďat. Některá z vypuštěných zvířat vypadala jako domestikovaná. Mohlo by se chytit několik vatašů, řekla, a vypustit poblíž.
Zeptal se, jestli ostatní budou opravdu bojovat s kzintskými válečníky, a ona odpověděla, že ano, obzvlášť Micka.
"Bývala vysoce ceněnou prret, ale nenávidí samce. Někdy si myslím, že by sama chtěla být jedním z nich."
"Tak proč se mě ptala, jestli bych ji neškrábl na bocích svým wtsai?" otázal se.
"Vydrápala bych jí oči, kdybys to udělal," zamručela. "Chce si vylepšit postavení. Nech si svou čepel pěkně schovanou," dodala zlostně v metafoře, která mu neunikla.
Čepel mu připomněla (když jejím tupým hrotem pošimral Kit na bocích, aby ji uklidnil), že jeskyně je teď pokladnicí různých materiálů. Musí připravit výsadbu rychle rostoucích popínavých rostlin, které by podle Kit brzy zahalily celou střechu jejich sídla; mohly by také zakrýt vchod do jeskyně. Může nasbírat dost oceli na oštěpy, dost polarizéru na vybudování obrovského vzdušného křižníku, a dokonce i…
Prudce se posadil a vyděsil Kit. "Zásobárna masa!"
Nerozuměla. Nebyl si jist, jestli chce, aby rozuměla. Bude potřebovat drát na dálkové vypínače, který může získat z vinutých cívek polarizéru, pokud na to bude mít nervy. "Možná že jsem našel způsob, jak udržet maso čerstvé, Kit, ale budeš mi muset pomoct a dohlédnout, aby nikdo nesahal na moje magické předměty. Mohly by být nebezpečné."
Řekla, že on je pán, a on tomu skoro uvěřil.
Jakmile samice začaly hrabat únikový tunel, pořídil si Locklear větší plachtu a dokončil mapování jejich území. Každý den také trávil nejméně dvě hodiny v jeskyni. Když popínavé rostliny odumřely, nasadil další, aby zamaskovaly vchod. Zjistil, že se polarizéry i stázové jednotky vyskytují ve třech velikostech, a přinášel lapené vataše v kontejnerech, které oddělil od jejich gravitačních a stázových zařízení. Stěny těchto průhledných klecí posloužily dokonale jako okna a kov z jejich dna se pak opracovával u krbu hlavní síně.
Navzdory Kitiným nevrlým pohledům vyzval Micku, aby se k němu posadila a učila se obrábět kovy, zatímco Punčoška trpělivě pletla rohože a z hlíny formovala podle jeho představ ploché misky na výrobu papíru. Jednoho dne začne vydávat noviny.
Mezitím potřeboval šídla, šroubováky, kleště - a dlouhý luk s šípy. Když je vyráběl, opuchly mu palce.
Punčoška byla s postupujícím těhotenstvím stále bázlivější. Locklearovým novým společenským problémem se staly Micčiny občasné narážky, o nichž už věděl, že mají sexuální podtón. Zřídka promluvila, pokud nebyla oslovena, ale když jednoho dne odpočíval s velkou kzinrret na sluníčku, všiml si, že se konec jejího ocasu lehce vlní v blízkosti jeho nohy. Už dříve zaznamenal, že pohybující se provaz nebo šlahoun Kzinty jako by okouzluje; patrně se domnívala, že jeho bude fascinovat také.
"Micko, já - ech - spím jenom s Kit. Promiň, ale je to tak."
"Pf. Jsem při č 'roul mnohem lepší než ona, a kdybych chtěla, mohla bych ti z jejího kožichu udělat polštář." Její pohled byl klidný, vyzývavý; na kzintského samce by určitě působil velmi smyslným dojmem.
"Musíme pracovat všichni společně, Micko. Jako hlava této domácnosti ti zakazuju dělat potíže."
"Můj pane," pronesla a uklonila se, ale uši se jí pobaveně třepotaly. "Dovolíš mi v tom případě pomáhat u porodu?"
"Samozřejmě," řekl dojatě. "A vůbec, kde je Punčoška?"
"Připravuje své porodní doupě. Už to nebude trvat dlouho," dodala Micka a rozběhla se dolů roklí.
Locklear našel Kit, jak táhne z tunelu rohož s hromadou hlíny, a zeptal se jí, jak to chodí u porodu. Nejhorší to je s vyhrabáním doupěte, řekla, a pokud je nablízku samec, s jeho utajením. Otázal se, proč bude třeba, aby u porodu byla Micka.
"Ach," řekla Kit. "To je jen symbolické, Rokíre. Souhlasil jsi, aby hrála úlohu partnera. Není to neslýchané a novorozený sameček bude v bezpečí."
"Symbolické jako naše soužití?"
"Ne zas tak symbolické," odpověděla sarkasticky, zatímco vysypávali hlínu a kamení z rohože. "Wref jsou přizpůsobivé."
Pak se jí zeptal, co znamená č 'roul. Kit potěšeně mňoukla a pak si uvědomila, že on neví, co řekl. Zuřivě prskla: "Ona ti řekla to slovo? Já jí přerazím ocas!"

"To ti zakazuju," řekl. "Zlobila se, protože jsem jí pověděl, že spím jenom s tebou." To jí udělalo radost a uklidněná se spolu s ním opět vrátila do tunelu. Locklear si uvědomil, že některá kzintská slova působí jako rozbuška. Přinejmenším jedno se zdálo být velmi oplzlé. Byl vyrušen ze svých úvah, když Kit, která nyní hrabala nahoru, pronikla na povrch. Ještě před večerem přesadili keře a pak se posadili ke krbu. Nakonec Locklear zívl a podíval se na svůj náramkový počítač. "Už je tak pozdě a ony tu ještě nejsou."
"Mláďata se rodí v noci," prohodila nevzrušeně.
"Ale - předpokládám, že by nám řekla, že nadešel čas."
"Neřekla ti doteďka víc než osm na třetí slov. Proč by se měla svěřovat samci?"
Pokrčil rameny. Možná že se k němu budou už pořád chovat jako ke kzintskému samci. Už posté ho napadlo, jestli až dojde na lámání chleba, budou bojovat s ním, nebo proti němu. Při svých mapovacích výpravách se Locklear tolikrát přiblížil k silovým stěnám, takže nyní věděl, že Kzersatz sousedí se čtyřmi podobnými buňkami. Jednou z nich byla samozřejmě dráždivá Newduvai. Další byla zahalena hustými oblaky; nazval ji Zapomnění. Zbylé dvě ho ničím nezaujaly; pojmenoval je Netřeba a Nezájem. Uvažoval, jaké sbírky životních forem bloudí oněmi záhadnými zeměmi nebo tam spí ve stázích. Na téhle planetě se mohly nacházet desítky takových zoologických ohrad.
Mezitím odmotal z jednoho polarizéru asi sto metrů drátu a z jiných odmontoval vypínače. Jednou z jeho provizorních konstrukcí, kterou sestavil před jeskyní, byl katapult s polarizérem v masivním rámu. Locklear mohl stát padesát metrů daleko a pomocí dálkového vypínače vymršťovat těžké kameny do vzdálenosti několika set metrů. Možná že řada polarizérů by mohla vytvořit skutečný pohon kosmické lodi. Pak by stále trvala naděje, že jednoho dne navštíví Newduvai.
Část předmětů z jeskyně převezl do jejich sídla, kde nainstaloval stázové zařízení, aby sloužilo k uchování čerstvého masa; téhož dne se vrátila Micka. Dokonce i Kit zapomněla na nevraživost a přivítala ji.
"Všichni jsou v pořádku," oznámila Micka s otcovskou samolibostí. Na Locklearovu potěšenou otázku odpověděla vážným tónem: "Nemůžeš je vidět, dokud neotevřou oči, Rokíre."
"To je tradice," zasáhla do hovoru Kit. "Matka je do té doby bude kojit, a pokud bude muset, bude chodit na lov."
"Já jsem lovec," řekla Micka. "Když si postavíme svoje vlastní sídlo, bude nám vaše domácnost pomáhat?"
Kit vrhla rychlý pohled na Lockleare, který si uvědomil situaci. Proboha, ony opravdu vytvořily pár, aby mohly založit domácnost, pomyslel si. Po chvilce řekl: "Ano, ale budete si je muset postavit někde poblíž."
Uviděl, jak se Kit uvolnila, a usoudil, že učinil správné rozhodnutí. Na oslavu tohoto nového vývoje vyhnala Micka Lockleara a Kit ven s tím, že oni se tam posadí na sluníčko a ona připraví večeři. A tak seděli na hrubě stlučené lavici, a zatímco jedli, oznámila jim Micka, že za tmy se vrátí do porodního doupěte, a Locklear si dovolil dopřát si na chvíli pocit dobré pohody. Krátce poté, co Micka zmizela s jídlem pro Punčošku v temnotě, zjistil, že z jeho police s nářadím ukradla několik drobností.
Ztrátu nářadí a nože by oželel; koneckonců mu Micka pomáhala s jejich výrobou. Co však způsobilo, že mu na čele vyrazil studený pot, bylo zmizení malého vysílače ke zzrou. Jehly zzrou ho začaly štípat v zádech, když pomyslel, co se může stát. Micka určitě neměla ani tušení o tom, jaký význam pro něj vysílač má; možná si myslela, že je to nějaký magický předmět - a možná ho zničí, zatímco ho bude zkoumat. "Kit," řekl a snažil se, aby se mu při tom nechvěl hlas, "mám problém a potřebuju tvoji pomoc."
Zdála se být popuzená, ale ne příliš překvapená, když zjistila funkci věcičky, kterou měl připevněnou na zádech. Jedna věc je jistá, prohlásil, porodní doupě není dál než kilometr od sídla. Protože kdyby Micka odnesla vysílač do větší než této vzdálenosti, už by nyní umíral. Může ho Kit v té tmě odvést k porodnímu doupěti?
"Můžu ji najít, Rokíre, ale tvoje přítomnost tam by vyprovokovala násilí," řekla. "Musím tam jít sama." Něžně ho pohladila po boku a vydala se po všech čtyřech s nosem u země dolů roklí. Zakrátko mu zmizela z očí.
Locklear zůstal stát ve vchodu do sídla a uvažoval, co tato noc přinese. Pak spatřil na obloze dlouhou světelnou čáru, která se náhle přestala prodlužovat a pak se ve výšce mnoha kilometrů nad planinami Kzersatzu rozplynula. Teď už věděl, co mu přinese ráno, a také to, že nemá jen jeden smrtelně vážný problém, ale dva. Začal ve světle náramkového počítače kontrolovat svou žalostně malou sbírku zbraní, protože to bylo lepší, než se tiše poddat zoufalství.
Probudil se teplem Kitina kožichu zahřívajícího jeho záda. Byly doby, kdy to podle ní bylo nemravné, pomyslel si s úsměvem - a pak si na všechno vzpomněl a rozsvítil displej svého počítače. Dvě hodiny do úsvitu. A jak dlouho do smrti, pomyslel si a vzbudil ji.
Neměla vysílač zzrou. "Micka slyšela moje volání," řekla, "a zahnala mě pryč. Vrátí se dnes ráno, aby vyměnila nářadí za věci, které chce."
"Řeknu ti, kdo ještě se vrátí," spustil.
"Ne, nerozdělávej oheň, Kit. Zatímco jsi byla pryč, viděl jsem na obloze něco, co vypadalo jako loď zastavující na stacionární oběžné dráze. Kouř nás jen prozradí. Může to být lidská loď - očekávejme to nejhorší. Ještě jsi mi neřekla, jaké máš bojové plány."
Jeho naděje se rozplynuly, když ho s nimi seznámila, a on musel jeden po druhém odmítnout - nebyla žádný stratég. Ukryjí se a nastraží na stopaře past - musel jí připomenout jejich střely a paprskomety. Dobře, tak tedy budou uplatňovat absolutní právo na nedotknutelnost své domácnosti, které je uznáváno všemi kzintskými klany - ale moderní Kzintové, namítl, na takováto starověká pravidla už dávno zapomněli.
"To bys je mohla rovnou pozvat na snídani," zabručel. "U nás na Zemi patří mezi ženské zbraně například jed. Myslel jsem, že máte nějaké zvláštní zbraně kzinrret."
"Jed by zabral hodně času, Rokíre. Ale na to, aby se válečníci vrhli do boje na život a na smrt kvůli samici, není třeba ani mnoho času, ani žádného zvláštního nadání. Pořád ještě předvádějí tu svoji nadutou chrabrost?"
"Nejsem si tak moc jistý - ještě nikdy neviděli chytrou kzinrret. A důstojníci jsou velmi disciplinovaní. Nemyslím, že by

se pustili do hromadné rvačky. Možná kdybys je sem vlákala a pak bychom se na ně vrhli ve spánku…"
"Tak jak jsi to udělal ty se mnou?"
"Ne, eh, já - ano!"
Ten nápad ho udeřil jako rána elektrickým proudem. Když využije pokladů, které má v jeskyni…
"Kit, ta věc, co udržuje naše potraviny čerstvé, je ta samá jako ta, kterou jsem umístil pod tebe, abys usnula, jakmile jsem stiskl vypínač."
Viděl v jejích očích záblesk hněvu nad jeho licoměmostí. "Jeden moudrý člověk kdysi řekl, že všechno, co přesahuje tvoje chápání, je pro tebe nerozeznatelné od magie, Kit. Ale magie tě může okouzlit. Dokázala bys přimět válečníka, aby se sám posadil nebo položil na určité místo?"
"Kdybych to nedokázala, nebyla bych prret," zavrněla. "Určitě můžu nechat jednoho, aby si lehl. Nebo dva. Nebo…"
"Dobře, nemusíš mi to znázorňovat," utrhl se.
"Máme tady jen jednu stázovou jednotku. Kéž bych jich měl víc, ale bez toho zatraceného vysílače nemůžu nikam letět. Kit, musíš hned jít a přivést sem Micku. Slíbím jí cokoli rozumného."
"Pochopí, že jsme v nevýhodě. Její požadavky budou nehorázné."
"Všichni jsme v nevýhodě! Řekni jí o kzintské lodi, která nám visí nad hlavami."
"Visí nám magicky nad hlavami," opravila ho. "To je pro mě dost skutečné."
A pak zmizela v temnotě a on zamířil ke stázové jednotce jejich zásobárny masa, kterou přednedávnem uvedl do provozu. Svítil si displejem svého počítače a tak se ponořil do práce, že zapomněl na čas, dokud se svou obvyklou náhlostí nezačalo svítit kzersatzské slunce.
Právě ukrýval dráty vedoucí z Micčiny postele k vypínači poblíž jediných dveří malého pokojíku, když uslyšel vzdálený třesk hromu. Ne, nebyl to hrom; zvuk zesílil do dunivého vytí přicházejícího z oblohy, a když Locklear vyhlédl z okna, viděl to, čeho se nejvíce obával. Kzintský záchranný člun zanechávající za sebou tenkou kondenzační stopu kroužil uvnitř silového válce Kzersatzu a vysouval přistávací křídla. Teď už o nově příchozích nebylo pochyb, zvlášť když člun zmizel ve směru místa prvního přistání, které se uskutečnilo tak dávno. Kdyby ho jen napadlo nastražit v přistávací zóně pasti v podobě stázových jednotek! No, kdyby měl dost času…
Dokončil svou práci v horečnatém spěchu, protože věděl, že čas je nyní jeho nepřítelem, stejně jako Kzintové v tom člunu a v čistě praktickém smyslu i zrádkyně Micka. A Kit? Jak snadné by pro ni teď bylo převléknout kabát! Samice se mohou projevit jako zrádkyně, ať jsou kdekoli, a já zjistím Kitino rozhodnutí, až když mi ty zatracené jehly pustí do těla smrtelnou dávku jedu. Což se může stát každým okamžikem. A pak zaslechl zašustění vysoké trávy a vrhl se ke svému luku.
Do dveří vběhla Kit, lapajíc po dechu. "Už jde, Rokíre. Nastražil jsi spáči past?"
Ukázal jí vypínač. "Šlápneš na něj jednou na usnutí, podruhé na probuzení, potřetí zase na usnutí," řekl. "Ať budeš dělat cokoli, dávej si pozor, aby ses nedotkla spícího nebo se nad něj nenaklonila, protože jinak se ocitneš ve stejné pasti jako on. Nastavil jsem to na nejvyšší výkon."
"Proč jsi to dal sem namísto do naší postele?"
Odkašlal si a pokrčil rameny. "Ech - já nevím. Prostě se mi zdálo - k čertu, je to naše postel, Kit! Já, ech, nelíbila se mi myšlenka, že bys ji použila, hm, způsobem, jakým bys ji musela použít."
"Ty jsi ale roztomilá potvůrka," řekla a lehce ho štípla do ramene. "Tvoje citlivost mě odzbrojuje."
Oba se prudce otočili, když se od vstupních dveří ozval Micčin hlas: "Kdo koho odzbrojuje?"
"Potom ti to vysvětlím," řekla Kit s bezvýraznou tváří. "Jestli jsi přinesla ty věci na výměnu, rozlož je na svou postel."
"Myslím, že to neudělám," řekla Micka a odkráčela do pokoje, který sdílela s Punčoškou. "Ale ukážu vám je." S těmito slovy se posadila na postel, sáhla do kapsy své zástěry a vytáhla wtsai.
V příštím okamžiku byla v bezvědomí. Kit vzala koště a za Locklearova přihlížení jím z bezpečné vzdálenosti přisunula nůž k sobě. "Měla bych ho použít na její hrdlo," zamručela, ale nechala Lockleare, ať si zbraň vezme.
"Přišla sem z vlastní vůle, Kit," řekl, "a je válečník. Potřebujeme ji, Kit. Zmáčkni vypínač."
V příštím okamžiku Micka zamrkala, vyskočila a pak ustrašeně couvla. "Zrada," vyprskla.
Navzdory Kitinu zamračení hodil Locklear nůž na Micčinu postel. "Jen ukázka, Micko. Potřebuješ nůž a já jsem tvůj spojenec. Ale musím dostat tu malou věcičku, která vypadá jako můj počítač." Natáhl ruku.
"Nechala jsem ji v porodní komoře. Věděla jsem, že je důležitá," řekla s nevraživým pohledem, když si brala nůž. "Za její vrácení žádám naše úplné propuštění z této domácnosti. Žádám, abyste nám pomohli vybudovat sídlo stejně velké jako je tohle, kdekoli budeme chtít. Žádám, abys mě naučil tvá kouzla." Chvěla se, ale stála se vzdorně vztyčenou hlavou; nebezpečná kombinace.
"Souhlasím, souhlasím a souhlasím," odpověděl Locklear. "Chceš rovnoprávnost a máš ji mít. Ale můžeme být taky všichni rovnoprávně mrtví, pokud nás objeví ta kzintská loď. Potřebujeme velitele. Máš nějaký dobrý plán?"
Micka těžce polkla. "Ano. Lovit v noci a ukrývat se, dokud neodejdou."
Locklear jí s povzdechem vysvětlil, že to není vůbec žádný plán. Promarnili dlouhé minuty sporem o tom, co by se mělo udělat: že by se Micka měla připlížit k místu, kde přistála loď, a přinést zprávu o vetřelcích; že by mu měla vrátit vysílač ke zzrou, aby se mohl pokusit vplížit do jeskyně; že by Kit měla zůstat v sídle a připravit zásoby jídla pro případné obléhání - a v případě nutnosti bránit sídlo s pomocí toho, čemu říkal lstivost.
Micka odmítla.
"Moje místo," prohlásila, "je při obraně porodního doupěte."
"A hlavně nechceš mít za velitele samce," řekla Kit. "O to jde, že?"
"Přesně tak," zavrčela Micka.
"Souhlasil jsem s tvými požadavky, Micko," připomněl jí Locklear. "Ale nic z toho se nesplní, když mě dostanou

kzintští válečníci. Dokázali jsme ti, že tě nechceme zneužít. Vrať mi aspoň můj vysílač. Prosím," dodal mile.
Příliš pozdě zjistil, že Micka žadoněním opovrhuje.
"Tak to je zdroj tvé magie," řekla a uší se jí zatřepetaly kzint-ským smíchem.
"Však já odhalím jeho tajemství, Rokíre."
"Jestli ho poškodíš, Rokir zemře," řekla Kit rychle, "nebo jestli ho odneseš příliš daleko. Udělala jsi hloupou věc; bez tohoto člověka, který dobře zná naše nepřátele, se opět staneme otrokyněmi. Samců," dodala.
Micka se s nožem namířeným na Kit sunula podél zdi, dokud nedošla ke dveřím a skokem se neocitla ve velké místnosti. Ve vstupních dveřích se zastavila a zastrčila wtsai do své zástěry. "Budu o tvých slovech přemýšlet," zamručela.
"Počkej," řekl Locklear svým nejpánovitějším tónem, očividně jediným, který na Micku platil. "Kzintové po mě budou pátrat. Mají magii, která jim dovoluje vidět na velkou vzdálenost, a to dokonce i v noci, a velkou kovovou vzdušnou loď, jejíž let doprovází dunění hromu."
"Slyšela jsem hrom dneska ráno," popustila Micka.
"Slyšela jsi jejich vzdušnou loď. Kdyby tě viděli, asi by tě vzali do zajetí. Ty a Punčoška musíte být velmi opatrné, Micko."
"A neváhej, když budeš moct nalákat samce na (něco)," dodala Kit.
"Ty mě budeš učit moji práci," prskla Micka na Kit, otočila se a zmizela v rokli.
Locklear přistoupil ke dveřím, vzhlédl k obloze a chvíli usilovně naslouchal. Nakonec se zeptal: "Myslíš, že bychom je mohli uvěznit v té porodní komoře a nepustit je ven, dokud nám nevrátí vysílač?"
"Punčoška je kojící matka a je zeslablá," odpověděla Kit věcně. "Takže Micka bude bojovat jako zdivočelý válečník. Pravda je, že je silnější než my oba dohromady."
Locklear zachmuřeně přikývl a začal vyrábět další šípy, zatímco Kit ostřila wtsai. Diskutovali přitom o taktice a vyvodili obecné závěry. Nesmějí v sídle rozdělávat oheň a doufat, že se pátrací rozptýlí k jedinému zátahu. Záchranný člun může pojmout osm válečníků a další mohou čekat na oběžné dráze. Živí zajatci jsou pro vyjednávání lepší než mrtví hrdinové - "Ale i jako zajatci sežerou ti parchanti každý kousek masa v dohledu," připustil Locklear.
Kit ho přesvědčovala, že každý válečník hodný svého wtsai bude vyjednávat jen se silným nepřítelem.
"Musíme jim způsobit ztráty," říkala, "abychom si získali jejich respekt. Copak se tihle moderní Kzintové tak liší od těch, které jsem znala já?"
Patrně ne, přiznal. A podle toho, jak tohle nové plémě znal, budou vzteky bez sebe, až přijdou na jeho útěk, a budou se cítit zneuctěni tím, že je dokázal přelstít. Nemohl by očekávat žádnou milost, kdyby ho polapili. "A neodejdou, dokud se jim to nepodaří," řekl. Na tom se shodli; jisté věci se nemění.
Locklear byl unavený jako pes, když dokončil zavěšování doškových okenic na okna. Během práce slyšel dvakrát dunění letícího člunu, ale jakmile slunce zhaslo, usnul jako pařez.
O několik hodin později s ním zatřásla Kit. "Pojď ke dveřím," řekla. "Ona nechce jít dovnitř."
Vyklopýtal ven, po hmatu našel lavičku a promluvil do tmy: "Micko? Od nás se nemáš čeho bát. Změnila jsi názor?"
Z nevelké vzdálenosti k němu dolehlo: "Lovila jsem v těch místech, kde jsi říkal, že tě ti samci nechali, Rokíre."
Byl to zřejmý způsob, jak se vyhnout přiznání, že udělala, oč ji žádal, a on přistoupil na její hru. "Měla jsi dobrý lov?"
" Docela. Z nebe se snesla velká kovová věc, pak odlétla a zase přilétla. Viděla jsem čtyři válečníky v podivných oblecích, kteří mluvili stejnou barbarskou řečí jako ty a měli podivné zbraně. Utábořili se tam a s překvapením se zmiňovali o tom, že tam jsou zvířata k lovu."
Hovořila pomalu s častými přestávkami. Požádal ji, aby mu ty samce popsala. To pro ni nebyl problém, protože ležela až do tmy chráněna svým zbarvením na okraji džungle asi třicet kroků od jejich lodi. Muselo jí trvat několik hodin, než v té temnotě dorazila až sem, pomyslel si. Pěkně tvrdá holka.
S rostoucím rozčilením čekal, až skončí. "Víš určitě, že jejich velitel má pruh přes obličej?" Věděla. Slyšela, že mu říkají Grraf-velitel. Ten se světlým břichem se jmenoval "Pomocný Něco". A ti druzí dva také odpovídali. "To je neuvěřitelné," pronesl do noci. "Ta samá čtyřka, co mě tu vysadila! Jestli jsou tu všichni, bude to vážné. To teda měli zatracené štěstí."
"Větší, než si myslíš," řekla Micka. "Vyprávěl jsi mi o jejich zbraních. Teď už ti věřím."
K Locklearovi se naklonila Kit a zašeptala mu do ucha: "Jestli je zraněná, odmítne nám ukázat svou slabost."
Zkusil to znovu. "Micko, jak ses dozvěděla o jejich zbraních?"
Se suchým humorem a odvahou ten hlas bez těla odpověděl: "Tím nejobvyklejším způsobem: když byl ten velký na hlídce, jednu z nich použil. Tenké paprsky, které vylétly, když jsem hledala lepší úkryt. Oni opravdu vidí i v noci."
"Takže tě viděli," řekl s úlekem.
"Podle jejich výkřiků jsem usoudila, že vlastně pořádně nevěděli, co viděli. Ale zabiju je za to, hlídka nehlídka."
Její hlas zněl nyní z větší dálky. Locklear řekl trochu hlasitěji: "Micko, můžeme ti nějak pomoct?"
"Už jsem byla dřív popálená," odpověděla.
Kit tiše popošla do tmy. "Víš určitě, že byli čtyři?"
"Určitě," zněla nezřetelná odpověď a pak slyšeli jen noční vítr.
Nakonec Kit řekla: "Bylo by na to třeba nás obou, a když je zraněná, bojovala by určitě až do smrti. Ale mohli bychom ji přemoci, kdybychom našli jejich úkryt."
"Ne. Udělala mnohem víc, než slíbila. A kromě toho teď ví, že mě může zabít tím, že zničí vysílač. Pojď spát, Kit." Pak, když se k němu v posteli přitulila, se smíchem dodal: "Teď už vím, proč se Kzintové rozhodli chovat své samice jako domácí zvířátka. Z čisté sebeobrany."
"Za to bych ti přerazila ocas, kdybys nějaký měl," odpověděla s předstíranou výhrůžností. Položil jí ruku na bok,

uslyšel tiché mňouknutí a oba usnuli.
Locklear, ozbrojený wtsai, dlouhým lukem a toulcem plným šípů, který se mu otíral o zzrou v zádech, hlídkoval v dolní části rokle v téměř největší vzdálenosti, do níž se odvážil, když zaslechl první zařvání. Věděl, že Kit se svým krátkým oštěpem odešla na opačnou stranu, ale z opakujících se kzintských výkřiků mu naskočila husí kůže. Možná že ti kočičáci obklíčili Punčošku nebo Micku. Nasadil šíp, vyšplhal se na okraj rokle a vyhlédl zpoza keře. Jeho vlastní výkřik mu uvízl v hrdle.
Našli Micku, ano - nebo ona našla je. Stála na všech čtyřech s ocasem vztyčeným a jeho špičkou zatočenou nad záda a sledovala dvě známé a nenáviděné postavy nacházející se v pozici, která musela být stará jako celá kzintská historie. Téměř nazí s vytasenými ebenovými drápy obcházeli jeden druhého při primitivním souboji, mohutná těla, jejichž pižmový pach odnášel vítr, nahrbená a připravená k útoku. Obrovský střelec Ťulpas a technik Žlutobřich svírali v rukou jen dýky. Jejich ostatní zbraně ležely na úhledných hromádkách opodál, což Lockleara udivilo. Podstupují snad nějaký rituál?
Jistěže ano, usoudil. Čas od času Micka utrousila jediné slovo, doprovázené mrsknutím ocasu a zachvěním; a Ťulpas se Žlutobřichem pokaždé jako by ztuhli a pak jeden na druhého zuřivě zařvali.
Slovo, které opakovala, bylo č'roul. Nedokázal odhadnout, jak dlouho tam bylí, ale z Ťulpasova pravého předloktí kapala krev a Žlutobřichovo stehno bylo rudou změtí slepených chlupů.
Opile se kolébající Micka se pomalu posouvala směrem k jejich zbraním. Žlutobřich zařval a skočil, Ťulpas zařval, odrazil jeho útok a shodil svého menšího protivníka na zem. To, co následovalo, bylo tak rychlé, že to vypadalo jen jako pohybující se šmouhy zahalené kotouči kzersatzského prachu. Dvě obrovská těla, připomínající tygří, do sebe narážela a převalovala se, blýskaly se nože, drápy sekaly, tesáky se zatínaly do masa.
Locklear se plížil trávou neslyšen, protože veškerý hluk, který případně natropil, zanikl v uširvoucím vřeštění bojující dvojice. Viděl, jak Micka zkoumavě ohmatává paprskomet a pak ho zvedá za hlaveň. To už zapomněl na všechnu opatrnost a vykřikl: "Ne, Micko! Opři si pažbu o rameno a zmáčkni spoušť!"
Klidně by ji mohl vyzvat, aby křísla šibr; a ubohá statečná Micka stejně klesla k zemi, když se pokoušela zvládnout těžkou zbraň. Locklear spatřil na jejím boku dlouhou ošklivou rýhu vyplněnou zaschlou krví. Byl div, že s takovým zraněním zůstala při vědomí.
Pak uviděl něco ještě děsivějšího; boj se schýlil ke konci, protože Ťulpas, z jehož ramene trčela rukojeť Žlutobřichova nože, využil toho, že jeho protivník mu na okamžik vystavil nechráněné hrdlo.
Locklear se přikrčil za nízkými keříky a připlížil se blíž k Micce, která dýchala stejně namáhavě jako samci. Nebo spíše jen jeden samec, protože Ťulpas se postavil a vyrazil ze sebe vítězný řev, který musel být slyšet až na Newduvai. Ze Žlutobřichova rozervaného hrdla tryskaly poslední zbytky jeho krve a dopadaly do prachu cizí planety.
"Uplatňuji své právo," zaburácel Ťulpas a dodal to slovo, které se Locklearovi už začínalo hnusit. Teprve pak si obrovský střelec všiml, že Micka není ve stavu poskytnout mu to, kvůli čemu právě zabil. Hrubě do ní strčil a uniklo mu, že se Locklear přibližuje s jedním šípem nasazeným na tětivě luku a druhým připraveným mezi zuby.
Ale když pod Locklearovou nohou zapraskala větvička, zastříhal ušima, prudce se otočil a na kratičký okamžik proti sobě na vzdálenost dvaceti kroků nehybně stáli muž a Kzint. Ťulpas se vrhl k nejbližší zbrani, paprskometu, který Micka upustila, a Locklear vypustil šíp. Minul o délku paže a Ťulpasovi, který viděl, že z takového střelce nemusí mít strach, se opět vrátila touha po krvi.
Pustil zbraň, vytrhl si z ramene Žlutobřichův nůž a otočil se k Locklearovi. Jenže ten místo aby prchal, jako utíká opice před leopardem, se rozběhl směrem k němu. Ťulpas zvrátil hlavu a vyrazil ze sebe divoký bojový řev.
Locklearův druhý šíp, vystřelený ze vzdálenosti pěti kroků, se zaryl do Ťulpasova patra a vnikl do mozku. Ťulpas padl nejdřív na kolena a pak s rozhozenýma rukama na tvář. Úder o zem vyrazil ocelový hrot šípu, vlhký krví i mozkovou tkání, z temene jeho hlavy, která zůstala ležet dva kroky od Žlutobřichových nohou.
Locklear přiběhl k ubohé, odvážné, nešťastné Micce a viděl, že se na něho pokojně dívá. "Jeden pro tebe a druhý pro mě, Micko. Zbývají už jen dva."
"Tak bych si přála - žít, abych to mohla oslavit," řekla mnohem tišeji, než ji kdy slyšel mluvit.
"Taková malá spálenina tě přece neporazí," začal.
"Střílejí taky takové malé věci," řekla a dotkla se prstem dírky s modravým okrajem na pravé straně svého hrudního koše. "Kašlu krev. Nemůžu dýchat," vypravila ze sebe.
A on věděl, že umírá. Rána z pušky s hladkou hlavní rozstřelující broky ve velkém rozptylu dokázala to, co paprskomet nesvedl. Micčiny plíce se pomalu plnily krví, ale ona ještě stihla přinést hlášení o tom, co viděla, a pak se vrátit ke střežení porodního doupěte.
Se staženým hrdlem se zeptal: "Punčoška je v pořádku?"
"Sledovali moji stopu. Když jsem - vyšla ven a začala jim předvádět to nejlepší, co jako prret umím - přestali se o doupě zajímat."
"To bylo chytré, Micko."
Křečovitě sevřela jeho zápěstí. "Přísahej, že ji budeš chránit vlastním tělem." Teď už kašlala krev a lapala po dechu.
"Přísahám. A kde je, Micko?"
Ale její oči už ho neviděly. Locklear pomalu vstal, došel k paprskometu, zvedl jej a letmo ho napadlo, že tyto zbraně jsou příliš těžké, než aby je mohl odnést na jeden zátah. A pak znovu uviděl Micku, přestal myslet, zvedl zbraň oběma rukama nad hlavu a v jeho výkřiku zazněl všechen jeho vztek a neukojitelná touha po pomstě.
Boj se odehrál na volném prostranství na dohled od jezera a padesát kroků od potoka. Locklear zjistil, že nedokáže Micku zvednout. Roztřesený opožděnou reakcí nasekal trávu a rozprostřel ji na těla, aby je zakryl. Pak odnesl tři náruče zbraní do úkrytu výše v rokli kousek pod jejím okrajem. Mrtvé Kzinty nechal ležet, aniž je prohledal; možná to byla

chyba, ale neměl čas dumat nad tím, jak fungují páskové komunikátory nebo soupravy první pomoci. Později, pokud bude nějaké později…
Proklel své slabé svaly, protože věděl, že nedokáže donést kzintský paprskomet s jeho těžkým akumulátorem nahoru do sídla. Pohyboval se nyní mnohem opatrněji; nevěděl, jak daleko se mohl ve větru, vanoucím směrem k jezeru, donést řev Kzintů. Přečetl si popisek u pojistky Ťulpasovy pistole, zjistil, že oběma rukama ji udrží, a zasunul si ji i její dvojnici, která patřila Žlutobřichovi, za opasek. Luk a šípy zanechal u ostatních zbraní.
Doklopýtal na dohled k sídlu a začal plánovat, jak by odstranil ze své vzdušné lodi stěžeň a upravil její vznosnou sílu tak, aby na ni mohl naložit zbraně a táhnout ji za sebou, zatímco by šel pěšky, když mu kolem obličeje prolétl závan horkého vzduchu doprovázený praskavým zasvištěním. Vrhl se tváří k zemi a začal se plazit k okraji rokle.
Z místa poblíž sídla k němu dolehl hlas: "Grraf-veliteli, opice se blíží!" Odpověď, pronesená hlubokým a zastřeným hlasem, přišla jakoby z nitra sídla. Takže věděl, kde se nachází. Možná s pomocí senzorů tepla nebo pohybu při přeletu záchranným člunem - ne, že by na tom záleželo. Klasické sevření do kleští z horní i dolní části rokle, jenže polovina těch kleští teď leží pod vrstvou trávy. Nemohli vědět, že je stále neviditelně připoután k vysílači zzrou. Ale kde je Kit?
Další hlášení od Třasořita, jehož netrpělivé chvění se při míření paprskometem stalo Locklearovým spojencem. "Neodpovídají na moje volání, ale já jim tu opici nadeženu." No, možná že měl v úmyslu svou kořist jen postřelit nebo ji hnát před sebou.
Udělej to, pomyslel si Locklear, když klusal roklí směrem ke svému úkrytu zbraní, jenom to udělej, Třasořite. Uběhl asi dvě stě metrů, když se ozvalo další zapraskání a paprsek tenký jako tužka a jasnější než slunce udeřil do skalnaté stěny nad jeho hlavou.
Na tváři, zátylku a pažích ho zaštípala bílá žihadla; drobné ocásky kouře doprovázely úlomky rozžhaveného kamene při pádu do rokle za Locklearem, který doklopýtal k potoku, rozstříkl kolem sebe vodu a málem upadl na kluzkých kamenech. Otočil se s úmyslem použít zbraň, ale neviděl cíl a uvědomil si, že střelbou by tomu zasranému kocourovi za sebou prozradil víc, než by chtěl. Dobrá, nevrátili by se, pokud by ho nechtěli živého, a tak si s ním Třasořit pohrává a pohání ho, jako pastevec pohání dobytek. Paprskomety měly omezenou zásobu energie a Třasořit možná tu svou vyplýtvá při tom svém chvění.
Pak se z děsivé blízkosti nad okrajem rokle ozval známý hlas: "Nabízím ti čest, opice."
Ale k čertu; navigátor věděl, kde se nachází jeho kořist. Locklear si otřel z tváře potůček krve a aniž se přestal škrábat vzhůru po svahu rokle, zavolal: "A co, výměnu zajatců?" Nechtěl říct nic určitějšího než tohle.
"Tu překrásnou kzinrret už máme," zněla odpověď, která zamrazila Lockleara až do morku kostí. "Tu jsi chtěl obětovat za svou bezcennou kůži?"
A je to v hajzlu; beznadějná situace, pomyslel si Locklear. "Možná bych se vám vzdal, kdybyste ji pustili," křikl.
Opravdu? Asi ne. Dobrý Bože, prosím tě, nenechávej rozhodnutí na mně, protože vím, že bych se nezachoval čestně…
"Máme tě v pasti, opice," ozvalo se shora opovržlivě. "Ale Grraf-velitel nás upozornil, že bys mohl mít nějaké primitivní lovecké zbraně, a tak ti přiznáme jistou nepatrnou čest. Napadá mě, by pro tebe mohlo být větší ctí, když tě zajme důstojník, než kdyby to udělala dvojice podřízených."
Locklear byl už jen sto metrů od své drahocenné skrýše. Je příliš blízko; uvidí zbraně, když se k ní přiblížím, a pak už jen sbohem a šáteček. Musím toho parchanta vyprovokovat k neopatrnosti a pak použít to, co mám. Zatímco přemýšlel, jak přeložit navigátorovu přezdívku do kzintštiny, zamířil pomalu k protější straně rokle. "Ne, pokud ten důstojník žádnou čest nemá, ty roztřesená hromado sraček," houkl a odjistil pistoli.
Po této neuvěřitelné smrtelné urážce se nad roklí zvedl strašlivý řev plný vzteku a údivu, následovaný hlavou a rameny rozzuřeného navigátora. Locklear rychle zamířil, zmáčkl spoušť a viděl, jak se z okraje rokle rozlétla sprška hlíny a kamínků. Ta zatracená věc střílela příliš nízko!
Ale Třasořit mu zmizel z očí a Locklear si zastrčil zbraň za opasek, aby měl obě ruce volné na cestu vzhůru, a když se přehoupl přes okraj rokle do nízkého křoví, slyšel, jak Třasořit cosi blábolí do vysílačky.
V tomto okamžiku chtěl více než cokoli jiného slyšet ten hovor. A slyšel: "…má dvě kzintské pistole - samozřejmě že jsem je viděl, i slyšel. Kdybych byl pomalejší, visely by už moje uši u jeho opasku! - Ne, pane, nehlásí se. A jak jinak by se dostal ke zbraním Hrdinů? Co myslíte? - Ano, já taky."
Locklear se pod ochranou keřů začal plížit pryč, zatímco rozzuřený Třasořit sliboval svému veliteli lidská varlata jako trofej. A ty nedostanete, dokud budu žít, odpřisáhl sám sobě. Třasořit vlastně tímto slibem přiznal, že už jim nezáleží na tom, jestli ho dostanou živého. Další zasvištění neslyšel, ale viděl, jak se z keřů nad jeho hlavou rozlétlo částečně hořící listí a větvičky, a pak už střílel na nekrytého Třasořita, který se hrdě tyčil do výšky skoro dvou a půl metru, uhýbal ze strany na stranu a oplácel mu střelbu tak rychle, jak akumulátor paprskometu dovoloval.
Locklear vyskočil a vypálil další salvu. Ale když se o to pokusil podruhé, došly mu náboje. Padl k zemi, odhodil zbraň a vytáhl její dvojnici a spočítal si, že ta první se vybila asi po třiceti výstřelech. Zvedl hlavu a zjistil, že Třasořit přeběhl na druhou stranu rokle a nyní opět střílí do keřů nad jeho hlavou. Locklear si všiml, že z keřů za ním už šlehají téměř dvoumetrové plameny a oheň postupuje stejným směrem jako on, ačkoli jej neustálý vítr zaháněl dál od rokle. Jediná cesta, kterou měl Locklear nyní volnou, vedla roklí nebo podél ní.
Usoudil, že druhá pistole bude střílet stejně nízko jako ta první, a vypálil na vzdálenost šedesáti kroků. Dobrý odhad; Třasořit se otočil směrem k němu a v tomtéž okamžiku ho udeřila neviditelná pěst a vyrazila mu těžký paprskomet z ruky. Locklear doběhl k okraji rokle a uviděl své zbraně asi dvacet kroků daleko. Pustil pistoli, aby se mohl chytit keře a spustit se dolů, a to vše přímo na očích Třasořita.
Kzintův výstřel vypálený zdravou rukou Locklearovi téměř příliš pozdě připomněl, že protivník má kromě paprskometu i jiné zbraně. Sprška hlíny ho na okamžik oslepila, když se vrhl zpět do bezpečí. Odplazil se zpátky pro odhozenou pistoli, viděl, jak se navigátor vrhá po paprskometu, a vystřelil v okamžiku, kdy mu zmizel z dohledu. Další vyplýtvaná munice.

Za jeho zády se oheň šířil směrem k jejich společným mrtvým. Zpoza rokle k němu dolehl Třasořitův rozzuřený hlas: "Zranění pravého ramene střelou malého kalibru, ale založil jsem ohně, abych ho vyhnal. V rokli téměř přímo pod ním vidím paprskomety, zbraně na boj zblízka a další věci. - Ano, pane, dochází mu munice a potřebuje se dostat k těm zbraním. Ano, pane, ještě několik zásahů. Snadný cíl."
Locklear už jednou viděl hořet expediční balík obsahující paprskomet. Rozběhl se, jak nejrychleji uměl, kolem hořících keřů a doutnající trávou a téměř zakopl o nehybná těla jejich neprotestujících mrtvých, když se pod ním zachvěla země. Upadl na jedno koleno, ohlédl se a viděl, jak se nad roklí zvedá oblak hlíny, prachu a kamení doprovázený ohlušující sérií výbuchů, a věděl, že Třasořitův zásah levačkou byl tak dobrý, jak bylo třeba. Možná dost dobrý, aby ho letící kameny a kovové střepy zabily, ano, a dobré dřevěné šípy, které z Lockleare udělaly válečníka. Ale každý rozumný válečník ví, kdy vzít nohy na ramena.
Rokle se nyní rozšiřovala, potok v ní plynul dolů v řadě drobných vodopádů a Locklear věděl, že další bezhlavý útěk by ho zavedl do roviny a možná tak daleko, že by ho zabilo zzrow, pokud by to neudělal Třasořit. A Třasořit může sledovat jeho stopu - ale ne ve vodě. Locklear seběhl do potoka, a aniž dbal na to, že může špatně došlápnout a poranit si kotník nebo koleno, hnal se dál a zdolával jeho kaskády.
Ta poslední dopadala do jezera. Otočil se a uvědomil si, že v jeskyňce pod tímto vodopádem si krátce po svém příletu ukryl své ubohé zásoby. Lemovaly ho husté kapradiny a Locklear, zmáčený a lapající po dechu, prolezl závěsem vody, aby se v dutině ukryl.
Tichý dotaz z místa někde za jeho zády. Prudce se otočil a náhle pochopil. Tohle je ale OPRAVDU malý svět, pomyslel si připitoměle. "Punčoško?"
Žádná odpověď. No jistě, na jeho hlas reagovat nebude, ale v šeru rozpoznal nezřetelné obrysy tunelu zahýbajícího doleva vystlaného suchou trávou. "Punčoško, neboj se mě. Víš, že se vrátili kzintští samci?"
Ostražitý, nepřátelský hlas: "Ano. Zranili moji družku."
"Ještě hůře, Punčoško. Ale ona jednoho zabila," - bylo to její dílo stejně nepochybně, jako by roztrhla Žlutobřichovo hrdlo vlastními zuby - "a já jsem dostal druhého. Řekla mi, že si sem mám přijít pro věci, které mi vzala." Zdálo se mu, že se mu nad tou zbabělou lží musí rozskočit srdce. Byl mokrý, vyčerpaný, na útěku a s vysílačem může uniknout svým pronásledovatelům, aby příště zvítězil, a, a - A chtěl si svým wtsai podřezat žíly.
"Přinesu ti je. Nepřibližuj se," řekla tichým hlasem, změkčeným ozvěnou. Dřepl si pod převis, všiml si, že proud padající vody se zmenšuje, a uvědomil si, že výbuch v rokli vytvořil dočasnou přehradu. Z dálky slyšel tenké mňoukání kzintských dvojčátek, zbavených teplého bezpečí Punčoščina kožichu. V příštím okamžiku spatřil její hlavu a ramena. Na obou rukou, tedy i na té, v níž držela šroubovák a vysílač, měla vytasené drápy a uši jí přiléhaly k hlavě tak těsně, že vypadaly jen jako vybouleniny na kůži. Ale přesto přisunula předměty směrem k němu.
S pocitem nezaslouženého úspěchu si strčil vysílač do kapsy a řekl jí, že to ostatní si může nechat. Pak jí ukázal pistoli.
"Punčoško, něco takového zabilo Micku. Chápeš, že by to mohlo stejně snadno zabít i tebe?"
Temné mručení v jejím hrdle bylo názornou ukázkou hrozby.
"Ale já jsem začal jako tvůj ochránce. Nikdy bych neublížil tobě ani tvým mláďatům. Rozumíš tomu?"
"Moje hlava rozumí. Moje srdce říká, že s tebou mám bojovat. Odejdi."
Přikývl, otočil se a spustil se do hluboké tůně, napájené nyní jen tenkým pramínkem vody. Před ním se rozkládalo jezero, k němuž se valila oblaka kouře, a Locklear věděl, že by mohl pod pláštěm kouře bezpečně utéct po mělčině a nezanechat stopy. A bojovat jindy. Pak se ale ohlédl na jeskyni, ještě před nedávném skrytou za vydatným proudem vody a nyní zřetelně viditelnou, a uvědomil si, že opatrný Třasořit ji určitě prozkoumá a najde tam Punčošku s jejími mláďaty.
Tak to teda ne!
"Jen do ní nakoukni, Třasořite," mumlal si tiše, zatímco se nořil do chladného úkrytu mezi žlutými listy. "Pár nábojů mi ještě zbylo, pokud jsi zůstal naživu."
Ale ano, zůstal. Locklear to cítil v kostech, když se poblíž tůňky skutálel kamínek. A věděl to určitě, jakmile zaznamenal téměř neslyšné kroky velké lovící kočky, rozechvívající vlhký travnatý břeh za jeho zády. Přikrčil se ve vodě, která mu sahala do podpaží, ale když obrovský kzintský válečník skočil ke kraji vody, nevydal ani zvuk. Měl jen pistoli a nůž. Locklear vystřelil ze vzdálenosti deseti kroků, což mělo stačit, aby trefil.
Ale nestačilo. Třasořit byl dokonale vycvičený a okamžitě po dopadu bez zaváhání uskočil stranou do podřepu. Jeho ruka se proměnila v rozmazanou šmouhu. Listí zašustilo, jak se Locklear vrhal ze svého úkrytu pod vodu a vzápětí ucítil na zádech škrábnutí kulky.
Locklear pod vodou skoro nic neviděl, ale vrhl se kupředu v zoufalém pokusu dostat se na druhou stranu. Věděl, že jeho pistole je prázdná. Nevěděl, že pistole jeho protivníka také, dokud ji po něm navigátor nemrštil. Pak Třasořit zařval a skočil.
Locklear se vytáhl na břeh, zatímco se k němu Kzint brodil vodou, která mu sahala po břicho. Příliš pozdě na útěk a Třasořit měl v očích klidný a spokojený výraz. Víc se mi líbí, když nevypadá tak spokojeně. "Tak pojď, ty kšate, ty vataší hovno," zahulákal a couvl k jedinému místu, kde si mohl chránit záda, ke skalní plošině vedle Punčoščina doupěte, kde byla větší výška nevýhodou. "Tak pojď, ty prašivinou postižená, zablešená chlupatino, dělej! Poskakovat a vřískat jako idiot umí každý, ty blbečku beze jména," dokončil, i když si nebyl jist, jestli to poslední byla urážka.
Očividně byla. Obrovský Kzint se s divokým zařváním pokusil skočit na něj přímo z vody a plácl sebou na břicho právě v okamžiku, kdy se Locklear opřel zády o skálu. Prskající Třasořit se s dýkou v ruce vynořil z vody a vychrlil proud slov, který zdvojnásobil Locklearovu zásobu kzintských nadávek. Pak, jako kdyby četl Locklearevy myšlenky, se navigátor zastavil a zvedl nůž. A jeho hlas, přestože se trochu chvěl, zněl velmi laskavě. "Víš, co se s ním teď chystám

udělat, opice?"
Aby ho opět vyvedl z míry, plácl Locklear, co ho napadlo. "Podříznout si s ním ten svůj zač'roulený krk, nejspíš," řekl.
Následek byl překvapivý. Válečník ztuhl, vycenil zuby v nepříčetném zaječení a vrhl se na Lockleara. Uprostřed skoku pochopil, že přesně tohle Locklear očekává a napřahuje kupředu svoje wtsai, jehož hrot ostrý jako šídlo nabrousila tatáž samice, která jej předtím ztupila. Ale kzintský bojový výcvik byl důkladný. Navigátor se stačil ještě před dopadem pootočit a vyhnout se Locklearovu bodnutí. Vzápětí šlehl ocasem s úmyslem omotat jej kolem nohou nepřítele.
Ale Locklear už tenhle trik znal. Jeho čepel se zaťala hluboko do navigátorova ocasu. Třasořit vřískl bolestí a obrátil se k Locklearovi. Naznačil pohyb, jako by chtěl hodit nůž. Locklear zvedl v obranném gestu obě ruce před obličej a příliš pozdě si všiml, že Kzint zároveň s tím přidřepl a pak se vymrštil jako pružina. Locklear bolestně narazil zády o skálu vedle vchodu do jeskyně, slepě se rozmáchl nožem a ucítil na paži palčivou bolest ještě před tím, než mu Kzint graciézně ustoupil z dosahu. Přehodil si wtsai do druhé ruky.
"Uříznu ti mužství a ty se na to budeš dívat, opice," zaburácel Třasořit, když viděl, jak se z rány na Locklearovo paži řine krev.
"Ještě slovíčko, než to uděláš," řekl Locklear a odhodil všechny zábrany. "Č'roul svoji babičku. Č'roul svého patriarchu. A č'roul sám sebe."
S každou touto větou jako by se Kzint hroutil více do sebe s očima nikoli přimhouřenýma, ale vytřeštěnýma jako talíře. Když Locklear zavíral ústa, zachytil koutkem oka to, co velký Kzint viděl naprosto zřetelně. Vlnění špičky dlouhého, svůdně chlupatého Punčoščina ocasu v ústí jejího doupěte.
Kzintský válečník reagoval na tento podnět stejně jako většina kočkovitých šelem - naprostou fascinací, k níž se ještě přidružilo téměř k šílenství dohnané napětí vyvolané oním slovem spouštějícím sexuální představy. Jeho pohled se na okamžik jako by rozostřil a právě tohoto okamžiku Locklear využil. Se skloněnou hlavou udeřil Kzinta do zraněného ramene a zároveň mu vrazil wtsai do břicha těsně pod hrudní koš. Třasořit padl po zádech do vody a nůž, který zůstal uvízlý v jeho těle, vyklouzl Locklearovi z ruky.
Locklear neudržel rovnováhu a spadl do tůně také. Zůstal beze zbraně, a tak se rozhodl plavat, aby se dostal co nejdřív z Kzintova dosahu.
Vyšplhal se na břeh, divoce zašátral po nějakém kameni a pak se ohlédl přes rameno. Navigátor ležel na boku napůl venku z vody, z jeho břicha se valila krev a ve zdravé ruce třímal za střenku Locklearovo wtsai - přehodil si wtsai tak, aby jej držel za špičku čepele, a připravil se k hodu.
Locklear udělal první věc, kterou si pamatoval ze zacházení s divokými zvířaty: sehnul se, uchopil do ruky hrst vzduchu a napodobil hod kamenem. Nezdržel tím navigátorův křečovitý pohyb ani v nejmenším - wtsai se s tichým zadrnčením zabodlo do stromu půl metru od jeho ramene. Úsilí vynaložené při hodu zatlačilo Kzinta zpět do vody. Nepotopil se, ale zůstal ležet tváří dolů a s pažemi podél těla těsně pod hladinou. Locklear vytrhl svůj nůž ze stromu a čekal. Navigátor už se nepohnul.
Locklear dlouhou chvíli stál s nožem ve zvednuté ruce a zavřenýma očima. Po obličeji mu stékaly slzy radosti a naplněné pomsty a mísily se se špinavou vodou z jeho vlasů a čistou krví ze zranění na tváři. Když zaslechl hlas, divoce se rozhlédl.
"Smím pojmenovat svého syna po tobě, Rokíre?"
Pod skalním převisem stála Punčoška a k hrudi si tiskla dvě drobná mláďátka. Vycítil, že mu tím chtěla prokázat čest, když dovolila, aby je spatřil.
"Byl bych velmi poctěn, Punčoško. Ale u současných Kzintů je zvykem nechat syny, aby si své jméno sami zasloužili, myslím."
"Co je mi po tom, jak to dělají oni? My začínáme tady."
Locklear si zastrčil nůž za opasek a opět si otřel tvář. "Ne, dokud se nezbavím toho zjizveného velitele. Drží Kit v sídle, pokud tam nedrží ona jeho. Chci se pokusit ovlivnit výsledek," řekl a zamračeně se podíval na vrcholky nad roklí.
Punčoška za jeho zády řekla: "Není to tradiční, ale - když pro nás přijdeš, vrátíme se pod ochranu sídla."
Otočil se a vrhl pohled směrem k rokli. "Bude mi ctí. Ale teď bys měla vylézt ven a počkat, až v potoce zase začne téct voda. Až se přivalí, může jí být tolik, že ti na několik minut zaplaví doupě." Zamával jí a ona mu zamávala zpátky. Když se od okraje rokle znovu podíval dolů, viděl, že oheň na okraji džungle pohasíná a voda si už začíná prorážet cestu hromadou hlíny a kamení zahrazující dno rokle. A dole u jezera stála malá žlutooranžová postavička se dvěma drobnými tečkami v náručí, trpělivě čekající, až se splní všechno, co jí řekl.
"Dámo," řekl tiše směrem k čekající Punčošce. "Pevně doufám, že sis vybrala vítěze."
Mohl zmizet v divočině Kzersatzu na celé měsíce, ale Zjizvená Tvář měl možnost přivolat posily. Kromě toho útěk je bezmyšlenkovitou reakcí kořisti. Locklear raději volil akci - přístup lovce. Při vzpomínce na sílu, s jakou vybuchl tamten paprskomet, nevěnoval oblasti kráteru téměř žádnou pozornost, protože tam nemohlo zůstat nic užitečného. Ale zvědavost mu nedala, aby se neohlédl, a jeho výborný zrak mu dobře posloužil, protože zachytil matný lesk Třasořitova paprskometu v trávě na druhé straně rokle. Byl pravděpodobně úplně vybitý, jinak by ho tam nenechal ležet, ale to Zjizvená Tvář nemusí vědět.
Locklear se vrátil, aby zvedl těžkou zbraň, a zasmál se, když viděl, že je okolí zasypáno ostrými kameny. Třasořit si asi v takovém kamenném dešti hodně zanadával. Vedle kontrolky zářící slabým oranžovým světlem poblíž spouště byl v kzintštině nápis, který se dal přeložit jako "nedostatečně nabito". Locklear o tom chvíli přemýšlel a pak kontrolku zamazal vlastní krví, až její záři docela zakryl. Přehodil si zbraň přes rameno a obešel rokli tak, aby do ní mohl vstoupit z horního konce. Zbraň mu nyní připadala nějaká lehčí. Třeba chytil druhý dech. Nenapadlo ho, že jeho rozhodnutí okamžitě jednat ho naplnilo optimismem a že optimismus je jen jiným pojmenováním pro zmobilizování sil.
Když zalehl za nízký vršek, aby popadl dech, měl slunce v zádech. Zvětšující zaměřovač zbraně mu ukázal, že z oken

sídla někdo strhl okenice, bezpochyby proto, aby měl Zjizvená Tvář lepší výhled. Ale to funguje obousměrně, ty inteligente, prolétlo mu hlavou; jenže ačkoliv viděl skrz okno dovnitř, nezaregistroval tam žádný pohyb. Nakonec se začal plížit kupředu a dolů s těžkým paprskometem přidržovaným v ohybech paží a s lokty brzy rozedřenými do krve, jak se jimi pokoušel brzdit svůj sestup ze svahu. Jeho stín dopadal před něj. To bylo dobré; slunce bude svítit do očí protivníkovi, který, jak si Locklear s vyschlými ústy uvědomoval, bude mít u sebe svůj vlastní arzenál zbraní.
Popínavé rostliny, které přednedávnem zasadili, už stačily zakrýt ústí únikového tunelu, ale Locklear před ním dlouho váhal, naslouchal a čekal, až se jeho dech úplně uklidní. Co když Zjizvená Tvář čeká v tunelu? Navlékl si řemen zbraně na šíji, strčil si wtsai mezi zuby a s bušícím srdcem se spustil nohama napřed do tunelu, užívaje po paměti opory pro ruce a nohy. Pak zašramotil, když narazil kolenem do země, a věděl, že jeho příchod už pro Zjizvenou Tvář není překvapením, pokud tam dole číhá. Seskočil z posledních dvou metrů do měkké hlíny, přikrčil se a odskočil stranou, stejně jako to předtím viděl u Třasořita.
Nic než tma. Počkal, až přestane supět, a s největší možnou obezřetností se vydal kupředu. Trvalo mu pět minut, než s pomocí hmatu překonal dvacet metrů zatáčející se chodby a nespatřil shora pronikající světlo. To už také slyšel mručení a prskání kzintských hlasů. Vytáhl se nahoru k otvoru a vyhlédl skrz klambusovou rohož, kterou zhotovila Punčoška na zakrytí hrubých stěn.
"…zjišťuji, má drahá, že většina mocných slov ztrácí svou sílu, jsou-li používána příliš často," pronášel právě samčí hlas. Zjizvená Tvář, hovořící tónem, jaký by u něj Locklear nikdy neočekával.
"Buďte ujištěna, že jakmile tato operace skončí, stanu se nejoddanějším z vašich ctitelů."
Locklear viděl jen nohy současného válečníka a starověké kurtizány, sedících na hrubých lavicích u jídelního stolu. Kit s rozmrzelostí v hlase řekla: "Začínám pochybovat, zda se vaše pravdomluvnost týká i mých půvabů, můj pane."
Hlas Zjizvené Tváře se chvěl vášní. "Pravda je taková, že jste ztělesněním válečníkových nejdivočejších snů. Nedokážu ani vypovědět, jak často jsem si přál družku, s níž bych mohl hovořit! Přesto jsem nejprve Grraf-velitel, a teprve pak samec. Omluvte mne," dodal, vstal a odkráčel ke hlavnímu vchodu, kde se ocitl celý v Locklearově zorném poli. Za opaskem měl ceremoniálni wtsai, pistoli a bůhvíco ještě v kapsách. Jeho paprskomet stál opřený o zeď vedle dveří. Vytáhl si od pasu předmět velikosti cihly a zamručel: "Třeba nám tahle hrubá chatrč stíní signál."
Ozvalo se cvaknutí a pak jeho hlas, zbarvený zlostnou netrpělivostí podrážděného velitele: "Velitel akce všem jednotkám: hlaste se! Pokud se nemůžete hlásit, odpalte signální raketu, zatraceně! A jestli nemůžete ani to, vraťte se okamžitě do chatrče, nebo vám stáhnu kůži z prdelí."
Zjizvená Tvář se s téměř lidským povzdechem vrátil ke stolu. Locklear se nakysle ušklíbl. Škoda, že jsem nevěděl o těch signálních raketách. Mohl bych tu trochu zatopit. Možná že bych se pro ně měl vrátit. Ale pak tento nápad zamítl a poslouchal, jak Zjizvená Tvář pokračuje v dvoření.
"Učinil jsem narážku a vy jste se vyhnula odpovědi. Mohu se nyní otázat přímo: vrátíte se se mnou, až tato operace skončí?"
"Udělám, co si velitel bude přát," zaševelila ostýchavě a Locklear se usmál. Neřekla "Grraf-velitel"; dokonce i kdyby Locklear nepřežil, byla by to s největší pravděpodobností ona, kdo by tady převzal velení. Jistě, ta určitě udělá, co si velitel bude přát.
"Další záležitost, o níž mluvíte vyhýbavě," pokračoval Zjizvená Tvář, "vaše hodnocení té opice a jaký vztah udržovala s vámi dvěma." Locklearovi neuniklo, že Zjizvená Tvář ví jen o dvou kzinrret', patrně se dozvěděl o Micce z hlášení těch dvou, kteří na ni narazili. O Punčošce tedy nemá ponětí.
"Člověk nám vládl s pomocí zvláštních magických sil, můj pane. Někdy jsme se ho bály. A kdykoli může být kdekoli. Dokonce i teď."
Nech už toho žvanění, oslovil ji Locklear v duchu, i když věděl, že se Kit jen pokouší nahnat Zjizvené Tváři strach. Nulová šance! Sveď toho parchanta a uspi ho.
Zjizvená Tvář zamířil k podstatě své otázky. "Choval se k vám čestně?"
Odpověděla po dlouhé odmlce: "Předpokládám, že ano, ve smyslu, jakým lidé pohlížejí na čest. Neč' roul mě, pokud jde o tohle -"
"Madam, buď oloupíte to slovo o jeho význam, nebo mě přivedete k šílenství."
"Mám nápad. Vy si hezky uděláte pohodlí, lehnete si a já vám zatančím. Budu se tomu slovu vyhýbat a přivedu vás jen k malinkému šílenství."
"Nemohu si lehnout. Musím dokončit tento lov; nejprve povinnost, pak zábava. Já - co to?"
Locklear zavadil nosem o rohož. Byl to sotva postřehnutelný zvuk, ale Zjizvená Tvář stál během dvou vteřin u dveří s paprskometem v rukou. Lockleara zašimralo v nose; stiskl si chřípí, až ho to zabolelo. Zdálo se, že ten zatracený kočičák byl stále ve střehu, nabroušený jako jeho wtsai, protože se stále nemohl spojit se svým mužstvem. Locklear cítil, že na něho jde kýchnutí, dřepl si na paty a zuřivě si začal mnout nos. Když se opět napřímil, stál Zjizvená Tvář venku před dveřmi a snažil se dovolat svých podřízených, zatímco Kit se nedbale opírala o dveřní rám. Locklear s úmyslem přilákat její pozornost opatrně zaškrábal na rohož. Neuspěl.
Zjizvená Tvář začal rázovat sem a tam a Locklear zaškrábal silněji. Kitiny ušní boltce sebou trhly a napřímily se. Další zaškrábání. Otočila se a uviděla, jak odsouvá rohož. Její ústa se otevřela. Chce ho varovat, pomyslel si Locklear zoufale.
"Co kdybychom se zašli projít dolů do rokle, můj pane," nadhodila vesele a vyšla ven.
Locklear viděl velkého kzintského velitele, jak rázuje z jedné strany dveří na druhou a zuřivě si cosi mumlá. Zachytil slova: "…vrátím s vámi do záchranného člunu, jestli se hned neozvou," a věděl, že kdyby k tomu došlo, už nikdy by nedokázal získat převahu. Načasoval si svůj další postup tak, aby se kryl s pohyby Zjizvené Tváře, položil paprskomet na podlahu, vystrčil hlavu, teď ramena, teď hrudník a teď - teď - znenadání kýchl.

Zjizvená Tvář skočil dovnitř a Locklear už se chystal vzdát, i když z polohy vleže na břiše mířil na Kzinta těžkým paprskometem. Vybitým. Ale mezi válečníkovými kotníky šlehl chlupatý ocas. Prudké trhnutí poslalo Kzinta k zemi tváří dolů. Pistoli stále svíral v ruce, ale už jí nemířil na Lockleara.
A pak se hlaveň Locklearova paprskometu přisunula tak blízko k velitelovu nosu, že Zjizvená Tvář musel šilhat, aby na ni viděl. Locklear řekl téměř mile: "Z takovéhle vzdálenosti by se mohla trefit dokonce i opice, co myslíš?"
"Snad," odpověděl Zjizvená Tvář a těžce polkl. "Ale myslím, že ten paprskomet je vybitý."
"Ten, který patřil tomu roztřesenému navigátorovi? Ten asi byl," prohodil Locklear nevzrušeným hlasem a dodal k nezbytné lži: "Upekl jsem ho tímhle, kterému nesvítí to roztomilé oranžové světýlko, vidíš? A teď: odhoď tu svoji pistolku na podlahu. Celou tvoji posádku už žerou červi, Zjizvená Tváři, a jediná věc, která tě dělí od kočičího nebe, je moje dobrá nálada."
Kzint mu odpověděl mnohem hlasitěji, než bylo třeba, pokud se ovšem nedovolával Kitiny pomoci. "Copak už nemáš dost urážek? Nemáš žádný smysl pro čest? Vyřiďme tuhle záležitost jako rovný s rovným." Kit teď stála mezi dveřmi.
"Tu pistoli, Grraf-veliteli. Nebo se setkáš se svými předky. Tvoje posádka mě chtěla zabít - a opice uviděla, opice udělala."
Pistole zarachotila po podlaze a přistála u stěny. Locklear se rozhodl vyhnout se dalším urážkám; poslední věc, kterou by si přál, byla ztráta sebeovládání obrovského Kzinta. "Ruce za záda. Kit, vezmi nejsilnější provaz, jaký máme, a svaž ho; nejdřív nohy, pak ruce. A drž se stranou. Nechci, aby se ti něco stalo, kdybych musel stisknout tuhle spoušť."
O několik minut později seděl Locklear u stolu, držel v ruce pistoli a seznamoval spoutaného zajatce, který seděl na zemi a opíral se zády o dveřní rám, s realitou života na Kzersatzu. Kit mu mezitím čistila a obvazovala rány a neodpustila si poznámku, že jizva na jeho tváři bude jednou vypadat caurr. "Takže vidíš, že svým čestným slovem, že upustíš od všech projevů nepřátelství, nemáš co ztratit, protože věřím ve tvou čest. Ale odmítnutím můžeš ztratit všechno a skončit jako pečeně."
"Lidé nejedí zajatce," řekl Zjizvená Tvář. "Mluvíš o cti, a přesto sám lžeš."
"Já bych tě nejedl. Ale ony ano. Jsou tady dvě kzinrret, které, pokud si vzpomeneš, nenávidí všechno, co představuješ."
Zjizvená Tvář vzhlédl nešťastně ke Kit. "Je to pravda?"
"A je pravda, že současné kzinrret nejsou ničím víc než dobytkem?"
"Obojí je pravda," uznal. "Ale opi- lidé jsou prohnaní, falešní, nesnesitelní malí kruťasové. Jak se jich může tak inteligentní kzinrret jako vy zastávat?"
"Rokír vás všechny porazil i přes vaši přesilu - s malou pomocí," řekla. "Ráda se zavážu svou ctí samci jeho schopností, obzvlášť když nezneužívá svého vůdcovství. Jen bych si přála, aby byl příslušníkem naší rasy," dodala toužebně.
Zjizvená Tvář zamručel: "Moje čestné slovo bude záviset na tvé absolutní pravdomluvnosti, Rokíre."
Locklear se na okamžik zamyslel a pak přikývl. "Máš ji mít, ale žádné pozdější vykrucování, pokud přijdou nějaká překvapení."
"Tak tedy jediná otázka, než dám své slovo: je celá moje posádka mrtvá?"
"Mrtvější než tenhle paprskomet," usmál se Locklear, zvedl hlaveň ke stropu a zmáčkl spoušť.
Později, hned jakmile dal své čestné slovo, Zjizvená Tvář rozumně poznamenal, že je malý, leč významný rozdíl mezi výrazy "nedostatečně nabito" a "nenabito". Došky na střeše hořely nejprve dost pomalu, takže stačili z chatrče vynést vše, na čem jim záleželo. Ale nakonec už celá stavba vesele plápolala. K Locklearovu překvapení to byl Zjizvená Tvář, kdo se jako první zmínil o odstranění zzrou, a také je lehce vytáhl z jeho zad poté, co chvilku manipuloval s vysílačem.
Kit vypadala pobaveně, když večeřeli pod širým nebem sto metrů od ohořelých zbytků jejich sídla. "Ve starověké kultuře je tradicí, že závažná změna ve vedení domácnosti je doprovázena spálením starého sídla," vysvětlila s usmívajícíma se ušima.
Locklear, který se stále cítil poněkud nejistě v přítomnosti velkého kzintského válečníka, nyní už zbaveného pout, se pokradmu dotkl pistole za svým opaskem a zeptal se: "Já už nejsem vůdce?"
"Jsi," řekla. "Ale co by to bylo za vůdce, kdyby bránil štěstí svých poddaných?" Její pohled zpod přivřených víček, který vrhla na Zjizvenou Tvář, se dal těžko vyložit nesprávně.
Boltce velkého samce nabyly temnějšího odstínu. "Nepřeji si dotknout se cti jiného válečníka, Lockleare, ale - pokud tu mám zůstat jako tvůj zajatec, jak říkáš, ehm, takovéhle samice jsou tak svůdné, že se to nedá vydržet."
"Ne v mém případě," řekl Locklear. "Bez urážky, Kit; už tak jsem do tebe napůl zamilovaný. Ale myslím si, že nejlepší pro zachování mého zdravého rozumu by bylo, kdybych si našel nějakou, ech, samici své vlastní rasy."
"Máš v úmyslu vzít nás s sebou na lidské světy, jak jsem pochopil," prohodil Zjizvená Tvář s blazeovaným tónem v hlase.
"Ano, až tady provedu trochu důkladnější výzkum. K čertu s válkami! Na téhle planetě je toho tolik, co jsme ještě neobjevili. Je to úžasné!"
"Ale v záchranném člunu se domů nedostaneš," řekl Zjizvená Tvář, "a křižník je teď už jen vzpomínkou."
"To jsi neudělal!"
"Ale udělal, Lockleare. První věc, kterou jsem provedl, když jsi mi sňal pouta, bylo vyslání autodestrukčního signálu."
Locklear si složil hlavu do dlaní. "Jak to, že jsme neslyšeli výbuch člunu?"
"Protože mě v něm nenapadlo nastavit autodestrukci. Není to zas tak důležitá věc."
"Pro mě je teda zatraceně důležitá," zabručel Locklear a pokračoval: "Podívej: neuvolním Kit ze svazku se mnou, pokud mi neslíbíš, že nebudeš sabotovat moji práci. A já ti slíbím, že se nebudu pokoušet udělat z tebe člena nějaké válečnické bandy, protože jsem, ech, starosta téhle pitomé planety a můžu na ní vyhlásit mír, když budu chtít. Čest zavazuje,

čestné pionýrské, ať už to, k čertu, znamená, co chce, a všechny ty ciráty kolem. Do prdele, vždyť jsem ti mohl vystřelit mozek z hlavy."
"Ale nevěděl jsi to."
"No tak - neč'r - nezahrávej si se mnou. Postav se k tomu hezky čelem, a jestli to myslíš vážně, podej mi tu svoji velkou pracku."
Kzintský velitel se dlouze zahleděl na Kit, ale pak natáhl ruku s dlaní otočenou vertikálně a Locklear ji uchopil. "Už nejsi ten člověk, kterého jsme tady vysadili," prohlásil poražený Kzint a bez zášti si Lockleare prohlížel. "Hnědý a tvrdý jako vysušené maso - a starší, řekl bych."
"Nechat se lovit smečkou ozbrojených Kzintů, to člověku roky neubere," zasmál se Locklear. "Jsem rád, že jsme čestně uzavřeli mír."
"Čelil kdy nějaký velitel tolika různým konfliktům cti?" zeptal se Zjizvená Tvář.
"Ty si s nimi poradíš," předpověděl Locklear. "Uvaž tohle: chci z tebe udělat vrchního zajatce úplně nové oblasti, kde jsou dvě novorozená mláďata, přinejmenším dvě inteligentní kzinrret a víc než osm na druhou dalších Kzintů, kteří byli ve stázích déle, než bys byl ochoten uvěřit. Probuď je, nebo ne, to je na tobě, jen se mi nepleť do cesty, protože mám v úmyslu trávit nějaký čas tady a nějaký zase jinde. Kit, ukaž mu, jak používat vzdušnou loď. Jestli vy dva nepřijdete na to, jak používat věci v téhle outsiderské zoo, tak já -"
"Outsiderské?" Kzint nevypadal, že by se mu to slovo líbilo.
"Jen hádám," pokrčil Locklear rameny. "Možná že tu mají skryté senzory, které jim říkají, co se na planetě Zoo děje. Možná že je už vůbec nezajímá. Co zajímá mě, je výzkum dalších buněk na Zoo, obzvlášť jedné. Třeba na Newduvai nenajdu žádného zástupce své rasy, a pokud ano, může se stát, že bude mít čelo vysoké dva centimetry, ale chci to zkusit. Proto budu potřebovat záchranný člun. Nějaký důvod, proč bych s ním nemohl letět do ostatních buněk na Zoo?"
"Žádný." Po chvilce přemítání nasadil Zjizvená Tvář opět výraz vyjednavače. "Jestli tě naučím perfektně pilotovat, dovolíš mi zničit hypervlnovou vysílačku?"
Locklear po stejnou dobu usilovně přemýšlel. "Ano, pokud slíbíš, že zachováš funkce místního spojení. Podívej, kamaráde, možná si jejím prostřednictvím jednou budeme chtít promluvit."
"Tak domluveno," řekl kzintský velitel.
Té noci spal Locklear špatně. Chvíli ležel a přemýšlel, zda má Newduvai svou vlastní jeskyni s uloženými vzorky, a pokud ano, jestli se mu podaří ji najít. Skutečnost byla taková, že Locklearovi prostě chyběl ten druh společnosti, který měl na mysli. Když už kočky, tak alespoň ten správný druh "koček", reptal v duchu. Ale vyhlídka na to, že by se dvořil nějaké neandrtálské slečně, ho příliš nelákala. No dobře, přinejmenším se naskytne prostor pro vědecký výzkum. Prosím, Bože, alespoň několik cromagnonců!
Uklidni se, Lockleare, a dej si špunty do uší, protože dnes toho mnoho nenaspíš.
Nebylo to jen tím, že spal sám, protože žhavé uhlíky vedle jeho lůžka hřály stejně jako kzinrretí kožíšek. Ne, bylo to tím ďábelským vřískáním koček dole v rokli.